

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NADZOR PRORAČUNA

POROČILO

O REVIZIJI LETNEGA OBRAČUNA IZDATKOV

AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSKE TRGE IN

RAZVOJ PODEŽELJA

ZA

EVROPSKI KMETIJSKI JAMSTVENI SKLAD

IN

EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD ZA RAZVOJ PODEŽELJA

V FINANČNEM LETU, KI SE JE KONČALO

15. OKTOBRA 2023

Ljubljana, februar 2024

KAZALO

ODDELEK 1 – EKJS	23
1.1. Povzetek	24
1.1.1. Uvod	24
1.1.2. Sklepi na ravni sklada glede na cilj	25
1.1.3. Skupna ocena sistema notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili	26
1.1.3.1. Standard	26
1.1.3.2. Podrobna ocena	27
1.1.3.3. Skupna ocena sistema upravljanja	30
1.1.3.4. Stanje akreditacije	30
1.2. Revizijska strategija certifikacijskega organa	32
1.2.1. Ocena revizijskega tveganja in tveganja pri kontroli na populacijo in/ali shemo/ukrep	32
1.2.2. Povzetek revizijske strategije in revizijskega načrta za EKJS	33
1.2.3. Viri	76
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 1 – REVIZIJA LETNIH OBRAČUNOV	77
1.3. Skladnost z akreditacijskimi merili – pregled sistema notranjih kontrol	77
1.3.1. Razumevanje subjekta/procesov	77
1.3.2. Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	78
1.3.3. Ocenjevanje glede na akreditacijsko merilo	79
1.3.3.1. Kontrolne dejavnosti: postopki za plačila	79
1.3.3.2. Kontrolne dejavnosti: postopki za računovodstvo	79
1.3.3.3. Kontrolne dejavnosti: postopki za predplačila in varščine	79
1.3.3.4. Kontrolne dejavnosti: postopki za dolgove	79
1.3.3.5. Ocena	79
1.3.4. Drugi sestavni deli akreditacije	80
1.3.4.1. Notranje okolje: organizacijska struktura	80
1.3.4.2. Notranje okolje: standard glede človeških virov	81
1.3.4.3. Notranje okolje – ocena tveganja	81
1.3.4.4. Notranje okolje – prenos nalog	82
1.3.4.5. Informacije in sporočanje: sporočanje	82
1.3.4.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov	84
1.3.4.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol	87
1.3.4.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo	88
1.4. Preizkušanje podatkov o operativnih in neoperativnih transakcijah	89
1.4.1. Uvod	89
1.4.2. Rezultati preizkušanja v zvezi z EKJS - stopnja napak	89
1.4.2.1. Pregled	89
1.4.2.2. Opravljeno delo	89
1.4.2.3. Ocena in ugotovitve	89

1.4.3. Skupni rezultati preizkušanja glede populacije EKJS.....	90
1.4.4. Rezultati preizkušanj glede neoperativnih transakcij.....	90
1.4.4.1. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge II – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 128/2014 in Priloge V – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 2022/128	90
1.4.4.2. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge III k Uredbi (EU) št. 128/2014.....	91
1.4.4.3. Rezultati preizkušanja v zvezi s predplačili in varščinami....	91
1.5. Uskladitev mesečnih in letnih izjav	92
1.5.1. Uskladitev mesečnih in letnih izjav o odhodkih EKJS	92
1.5.1.1. Standard.....	92
1.5.1.2. Opravljeno delo.....	92
1.5.1.3. Ugotovitve.....	92
1.5.1.4. Ocena.....	93
1.5.1.5. Priporočila.....	93
1.5.2. Uskladitev letne izjave in podatkov iz X-tabele o obračunih EKJS	94
1.5.2.1. Standard.....	94
1.5.2.2. Opravljeno delo.....	94
1.5.2.3. Ugotovitve.....	94
1.5.2.4. Ocena.....	95
1.5.2.5. Priporočila.....	95
1.5.3. Uskladitev informacij, ki se zahtevajo v skladu s prilogama II in III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128, s knjigo terjatev – EKJS.....	95
1.5.3.1. Standard.....	95
1.5.3.2. Opravljeno delo.....	96
1.5.3.3. Ugotovitve.....	96
1.5.3.4. Ocena.....	102
1.5.3.5. Priporočila.....	102
1.5.4. Uskladitev letne preglednice 104 s prilogama II in III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128.....	103
1.5.4.1. Standard.....	103
1.5.4.2. Opravljeno delo.....	103
1.5.4.3. Ugotovitve.....	103
1.5.4.4. Ocena.....	104
1.5.4.5. Priporočila.....	104
1.5.5. Potrditev predplačil.....	104
1.5.5.1. Cilj.....	104
1.5.5.2. Opravljeno delo.....	104
1.5.5.3. Ugotovitve.....	105
1.5.5.4. Ocena.....	105
1.5.5.5. Priporočila.....	105
1.5.6. Pregled finančnih zgornjih mej.....	105
1.5.6.1. Opravljeno delo.....	105
1.5.6.2. Sklep.....	105
1.5.6.3. Priporočila.....	105

1.5.7. Neupoštevanje plačilnih rokov	106
1.5.7.1. Cilj.....	106
1.5.7.2. Opravljeno delo.....	106
1.5.7.3. Ugotovitve.....	106
1.5.7.4. Sklep.....	106
1.5.7.5. Priporočila.....	106
1.6. Skupno ocenjevanje napak	107
1.6.1. Podrobno ocenjevanje napak	107
1.6.1.1. Ocenjevanje napak za odhodke iz poslovanja.....	107
1.6.1.2. Ocena napak za odhodke, ki ne nastanejo pri poslovanju: dolgoti, predplačila in varščine	109
1.7. Splošne sklepne ugotovitve.....	111
1.7.1. Narava ugotovitev	111
1.7.2. Zelo pomembne ugotovitve	112
1.7.3. Srednje pomembne ugotovitve	112
1.7.4. Priporočila	112
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 2 – OCENA SISTEMOV UPRAVLJANJA	113
1.8. Pregled sistemov upravljanja.....	114
1.8.1. Razumevanje subjektov/procesov	115
1.8.2. EKJS - preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	116
1.8.2.1. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (javna naročila).....	117
1.8.2.2. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (finančni interesi).....	117
1.8.2.3. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za kmetijske parcele).....	117
1.8.2.4. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (geoprostorska vloga).....	118
1.8.2.5. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za spremljanje površin).....	118
1.8.2.6. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (upravni pregledi).....	118
1.8.2.7. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (pregledi na kraju samem).....	118
1.8.2.8. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (kazni).....	119
1.8.2.9. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (pogojenost)....	119

1.8.2.10. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev)	119
1.8.2.11. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (upravičenost intervencij).....	119
1.8.2.12. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za zagotavljanje upravičenosti plačil).....	120
1.8.3. Drugi sestavni deli akreditacije plačilne agencije	120
1.8.3.1. Notranje okolje: organizacijska struktura.....	120
1.8.3.2. Notranje okolje: standard glede človeških virov.....	120
1.8.3.3. Notranje okolje – ocena tveganja.....	121
1.8.3.4. Notranje okolje: prenos nalog.....	121
1.8.3.5. Informacije in sporočanje: sporočanje.....	123
1.8.3.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov.....	123
1.8.3.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol	124
1.8.3.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo.....	124
1.8.4. Sestavni deli akreditacije usklajevalnega organa.....	125
1.8.4.1. Informacije in sporočanje: Sporočanje, zlasti v zvezi z letnim poročilom o smotnosti.....	125
1.8.4.2. Informacije in sporočanje: Varnost informacijskih sistemov, zlasti v zvezi z letnim poročilom o smotnosti.....	125
1.8.5. Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115.....	125
1.8.5.1. Skupna ocena.....	125
1.9. Akcijski načrti / priporočila GD AGRI	126
1.9.1. Spremljanje priporočil, podanih Agenciji	126
1.9.1.1. Cilj.....	126
1.9.1.2. Opravljeno delo	126
1.9.1.3. Ugotovitve in ocena	127
1.9.1.4. Priporočila	127
1.9.2. Spremljanje priporočil certifikacijskemu organu	127
1.9.2.1. Cilj.....	127
1.9.2.2. Opravljeno delo	128
1.9.2.3. Sklepi.....	140
1.10. Splošne sklepne ugotovitve.....	141
1.10.1. Narava ugotovitev	141
1.10.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah – IAKS in ne-IAKS) ..	143
1.10.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah – IAKS in ne-IAKS).....	143
1.11. Spremljanje priporočil iz preteklih let.....	149

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 3 – OCENA POROČANJA O SMOTRNOSTI V ZVEZI S KAZALNIKI UČINKOV IN REZULTATOV	150
1.12. Pregled sistema notranjih kontrol	151
1.12.1. Rezultati preizkušanja postopkov in informacijskih kontrol za sistem poročanja o smotrnosti	152
1.12.1.1. Ugotovitve	152
1.12.1.2. Priporočila	153
1.12.2. Stališče plačilne agencije o ugotovitvah in priporočilih	153
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 4 – ZAKONITOST IN PRAVILNOST ODHODKOV, KI NE SPADAJO V STRATEŠKI NAČRT SKP	154
1.13. Pregled sistema notranjih kontrol	155
1.13.1. Razumevanje subjekta/procesov.....	155
1.13.2. EKJS IAKS – preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	157
1.13.2.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi.....	157
1.13.2.2. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem	159
1.13.2.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole.....	159
1.13.2.4. Notranje okolje: prenos nalog	159
1.13.2.5. Notranje okolje – ocena tveganja.....	162
1.13.3. EKJS ne-IAKS – preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	163
1.13.3.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi.....	163
1.13.3.2. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem	164
1.13.3.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole.....	164
1.13.3.4. Notranje okolje: prenos nalog	164
1.13.3.5. Notranje okolje – ocena tveganja.....	165
1.14. Preizkušanje podatkov	167
1.14.1. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKJS IAKS	167
1.14.1.1. Pregled.....	167
1.14.1.2. Opravljeno delo	169
1.14.1.3. Ocena in ugotovitve.....	169
1.14.1.4. Priporočila	170
1.14.2. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKJS ne-IAKS.....	170
1.14.2.1. Pregled.....	170
1.14.2.2. Opravljeno delo	172
1.14.2.3. Ocena in ugotovitve.....	172
1.14.2.4. Priporočila	172
1.15. Uskladitev – analitični postopki.....	173
1.15.1. Pravice iz sheme osnovnega plačila.....	173
1.15.1.1. Cilj.....	173

1.15.1.2. <i>Opravljen delo</i>	173
1.15.1.3. <i>Sklep</i>	174
1.15.1.4. <i>Priporočila</i>	174
1.15.2. Pregled statistike IAKS – sheme pomoči na površino, ki se predloži 15. julija 2023 (leto zahtevka 2022) v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014	174
1.15.2.1. <i>Cilj</i>	174
1.15.2.2. <i>Opravljen delo</i>	174
1.15.2.3. <i>Ugotovitve</i>	176
1.15.2.4. <i>Sklep</i>	176
1.15.2.5. <i>Priporočila</i>	176
1.15.3. Pregled statistike IAKS – sheme pomoči za živali, ki se predloži 15. julija 2023 (leto zahtevka 2022) v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014	177
1.15.3.1. <i>Cilj</i>	177
1.15.3.2. <i>Opravljen delo</i>	177
1.15.3.3. <i>Ugotovitve</i>	178
1.15.3.4. <i>Sklep</i>	178
1.15.3.5. <i>Priporočila</i>	178
1.15.4. Pregled podatkov iz Izjave o upravljanju	178
1.15.4.1. <i>Cilj</i>	178
1.15.4.2. <i>Opravljen delo</i>	179
1.15.4.3. <i>Ugotovitve</i>	179
1.15.4.4. <i>Sklep</i>	180
1.15.4.5. <i>Priporočila</i>	180
1.15.5. Pregled kontrolnih statistik ne-IAKS in morebitnih nepravilnosti, odkritih pri pregledu transakcij, ki se uporabljajo za Agencijo	180
1.15.5.1. Pregled transakcij	180
1.15.5.2. Kontrolna statistika ne-IAKS	184
1.16. Ocena skupne stopnje neskladnosti	186
1.16.1. EKJS IAKS – Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti	186
1.16.2. EKJS IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju	189
1.16.3. EKJS ne-IAKS – Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti	189
1.16.3.1. <i>Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS ne-IAKS – nestatistična populacija</i>	192
1.16.4. EKJS ne-IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju	192
1.17. Splošne sklepne ugotovitve	193
1.17.1. Narava ugotovitev	193
1.17.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)	194
1.17.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)	194
1.18. Spremljanje priporočil iz preteklih let	198
1.18.1. Vprašanja glede akreditacije / sistema notranjih kontrol	198
1.18.1.1. <i>Zelo pomembna priporočila</i>	198
1.18.1.2. <i>Srednje pomembna priporočila</i>	198

1.18.2. Vprašanja glede skladnosti / zakonitosti in pravilnosti	200
1.18.2.1. Zelo pomembna priporočila	200
1.18.2.2. Srednje pomembna priporočila	200
1.18.3. Finančne napake.....	201
1.18.4. Sklep.....	202
1.18.5. Priporočila	202
ODDELEK 2 – EKSRP	203
2.1. Povzetek.....	204
2.1.1. Uvod.....	204
2.1.2. Sklepi na ravni sklada glede na cilj	205
2.1.3. Skupna ocena sistema notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili	207
2.1.3.1. Standard.....	207
2.1.3.2. Podrobna ocena	208
2.1.3.3. Skupna ocena sistema upravljanja.....	211
2.1.3.4. Stanje akreditacije.....	211
2.2. Revizijska strategija certifikacijskega organa	213
2.2.1. Ocena revizijskega tveganja in tveganja pri kontroli na populacijo in/ali shemo/ukrep za EKSRP.....	213
2.2.2. Povzetek revizijske strategije in revizijskega načrta za EKSRP	214
2.2.3. Viri.....	246
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 1 – REVIZIJA LETNIH OBRAČUNOV	247
2.3. Skladnost z akreditacijskimi merili – pregled sistema notranjih kontrol 	248
2.3.1. Razumevanje subjekta/procesov	249
2.3.2. Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti ...	250
2.3.3. Ocenjevanje glede na akreditacijsko merilo.....	250
2.3.3.1. Kontrolne dejavnosti: postopki za plačila.....	250
2.3.3.2. Kontrolne dejavnosti: postopki za računovodstvo.....	250
2.3.3.3. Kontrolne dejavnosti: postopki za predplačila in varščine..	250
2.3.3.4. Kontrolne dejavnosti: postopki za dolgove	251
2.3.3.5. Ocena	251
2.3.4. Drugi sestavni deli akreditacije	251
2.3.4.1. Notranje okolje: organizacijska struktura.....	251
2.3.4.2. Notranje okolje: standard glede človeških virov.....	252
2.3.4.3. Notranje okolje – ocena tveganja	252
2.3.4.4. Notranje okolje – prenos nalog.....	253
2.3.4.5. Informacije in sporočanje: sporočanje	253
2.3.4.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov	254
2.3.4.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol	257
2.3.4.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo.....	258

2.4. Preizkušanje podatkov o operativnih in neoperativnih transakcijah .259

2.4.1. Uvod.....	259
2.4.2. Rezultati preizkušanja podatkov za EKSRP – stopnja napak	259
2.4.2.1. <i>Pregled</i>	259
2.4.2.2. <i>Opravljen delo</i>	259
2.4.2.3. <i>Ocena in ugotovitve</i>	260
2.4.3. Skupni rezultati preizkušanja glede populacije EKSRP.....	260
2.4.4. Rezultati preizkušanj neoperativnih transakcij	260
2.4.4.1. <i>Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge II – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 128/2014 in Priloge V – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) 2022/128</i>	260
2.4.4.2. <i>Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge III k Uredbi (EU) št. 128/2014</i>	261
2.4.4.3. <i>Rezultati preizkušanja v zvezi s predplačili in varščinami</i> ..	261

2.5. Uskladitev četrtnih in letnih izjav.....262

2.5.1. Uskladitev četrtnih in letnih poročil o odhodkih EKSRP.....	262
2.5.1.1. <i>Standard</i>	262
2.5.1.2. <i>Opravljen delo</i>	262
2.5.1.3. <i>Ugotovitve</i>	262
2.5.1.4. <i>Ocena</i>	265
2.5.1.5. <i>Priporočila</i>	265
2.5.2. Uskladitev letne izjave in podatkov iz tabele X o obračunih EKSRP.....	265
2.5.2.1. <i>Standard</i>	265
2.5.2.2. <i>Opravljen delo</i>	265
2.5.2.3. <i>Ugotovitve</i>	266
2.5.2.4. <i>Ocena</i>	267
2.5.2.5. <i>Priporočila</i>	267
2.5.3. Pregled izračuna odhodkov za tehnično pomoč (M20) ob uporabi mehanizma pavšalnega financiranja v skladu z določbami Uredbe (EU) 2019/1867	267
2.5.3.1. <i>Cilj</i>	267
2.5.3.2. <i>Opravljen delo</i>	267
2.5.3.3. <i>Ugotovitve</i>	267
2.5.3.4. <i>Ocena</i>	267
2.5.3.5. <i>Priporočila</i>	268
2.5.4. Uskladitev informacij, ki se zahtevajo v skladu s Prilogo II in Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128, s knjigo terjatev – EKSRP... ..	268
2.5.4.1. <i>Standard</i>	268
2.5.4.2. <i>Opravljen delo</i>	268
2.5.4.3. <i>Ugotovitve</i>	268
2.5.4.4. <i>Ocena</i>	277
2.5.4.5. <i>Priporočila</i>	277
2.5.5. Uskladitev izterjav na podlagi letne izjave EKSRP s prilogami II, III in V.....	277

2.5.5.1. Standard.....	277
2.5.5.2. Opravljeno delo.....	277
2.5.5.3. Ugotovitve.....	277
2.5.5.4. Ocena.....	278
2.5.5.5. Priporočila.....	278
2.5.6. Potrditev predplačil.....	278
2.5.6.1. Cilj.....	278
2.5.6.2. Opravljeno delo.....	278
2.5.6.3. Ugotovitve.....	278
2.5.6.4. Ocena.....	278
2.5.6.5. Priporočila.....	278
2.5.7. Potrditev predplačil, povezanih s finančnimi instrumenti.....	279
2.5.7.1. Cilj.....	279
2.5.7.2. Opravljeno delo.....	279
2.5.7.3. Ugotovitve.....	279
2.5.7.4. Ocena.....	279
2.5.7.5. Priporočila.....	279
2.6. Skupno ocenjevanje napak.....	280
2.6.1. Podrobno ocenjevanje napak.....	280
2.6.1.1. Ocenjevanje napak za odhodke iz poslovanja.....	280
2.6.1.2. Ocenjevanje napak za odhodke, ki ne nastanejo pri poslovanju: dolgovi, predplačila in varščine.....	282
2.7. Splošne sklepne ugotovitve.....	283
2.7.1. Narava ugotovitev.....	283
2.7.2. Zelo pomembne ugotovitve.....	285
2.7.3. Srednje pomembne ugotovitve.....	285
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 2 – OCENA SISTEMOV UPRAVLJANJA.....	286
2.8. Pregled sistemov upravljanja.....	286
2.8.1. Razumevanje subjektov/procesov.....	286
2.8.2. EKSREP – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti.....	286
2.8.3. Drugi sestavni deli akreditacije plačilne agencije.....	286
2.8.4. Sestavni deli akreditacije usklajevalnega organa.....	286
2.8.5. Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115.....	286
2.9. Akcijski načrti / priporočila GD AGRI.....	286
2.9.1. Spremljanje priporočil, podanih Agenciji.....	286
2.9.1.1. Cilj.....	286
2.9.1.2. Opravljeno delo.....	287
2.9.1.3. Ugotovitve in ocena.....	288
2.9.2. Spremljanje priporočil certifikacijskemu organu.....	288
2.9.2.1. Cilj.....	288
2.9.2.2. Opravljeno delo.....	288
2.9.2.3. Ugotovitve in ocena.....	288
2.10. Splošne sklepne ugotovitve.....	288

2.11. Spremljanje priporočil iz preteklih let.....	288
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 3 – OCENA POROČANJA O SMOTRNOSTI V ZVEZI S KAZALNIKI UČINKOV IN REZULTATOV	289
2.12. Pregled sistema notranjih kontrol	289
2.12.1. Rezultati preizkušanja postopkov in informacijskih kontrol za sistem poročanja o smotrnosti	289
2.12.2. Stališče Agencije o ugotovitvah in priporočilih	289
REVIZIJSKI CILJ ŠT. 4 – ZAKONITOST IN PRAVILNOST ODHODKOV, KI NE SPADAJO V STRATEŠKI NAČRT SKP	290
2.13. Pregled sistema notranjih kontrol	290
2.13.1. Pregled sistema notranjih kontrol	290
2.13.2. Razumevanje subjekta/procesov.....	290
2.13.3. EKS RP IAKS – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	292
2.13.3.1. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi.....</i>	<i>292</i>
2.13.3.2. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem</i>	<i>293</i>
2.13.3.3. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole.....</i>	<i>293</i>
2.13.3.4. <i>Notranje okolje: prenos nalog</i>	<i>294</i>
2.13.3.5. <i>Notranje okolje – ocena tveganja.....</i>	<i>296</i>
2.13.4. EKS RP ne-IAKS – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti	297
2.13.4.1. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi.....</i>	<i>298</i>
2.13.4.2. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem</i>	<i>300</i>
2.13.4.3. <i>Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole.....</i>	<i>303</i>
2.13.4.4. <i>Notranje okolje – prenos nalog</i>	<i>303</i>
2.13.4.5. <i>Notranje okolje – ocena tveganja.....</i>	<i>304</i>
2.14. Preizkušanje podatkov	305
2.14.1. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKS RP IAKS	305
2.14.1.1. <i>Pregled.....</i>	<i>305</i>
2.14.1.2. <i>Opravljen o delo</i>	<i>308</i>
2.14.1.3. <i>Ocena in ugotovitve.....</i>	<i>308</i>
2.14.1.4. <i>Priporočila</i>	<i>309</i>
2.14.2. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKS RP ne-IAKS.....	309
2.14.2.1. <i>Pregled.....</i>	<i>309</i>
2.14.2.2. <i>Opravljen o delo</i>	<i>310</i>
2.14.2.3. <i>Ocena in ugotovitve.....</i>	<i>311</i>
2.14.2.4. <i>Priporočila</i>	<i>311</i>

2.15. Uskladitev – analitični postopki.....	312
2.15.1. Pregled kontrolne statistike regionalnega razvoja, ki se predloži 15. julija 2023 v skladu s členom 9(1) Uredbe (EU) št. 809/2014	312
2.15.1.1. Cilj.....	312
2.15.1.2. Opravljeno delo	312
2.15.1.3. Ugotovitve	314
2.15.1.4. Sklep.....	314
2.15.1.5. Priporočila	314
2.15.2. Pregled podatkov iz Izjave o upravljanju	315
2.15.2.1. Cilj.....	315
2.15.2.2. Opravljeno delo	315
2.15.2.3. Ugotovitve	315
2.15.2.4. Sklep.....	316
2.15.2.5. Priporočila	316
2.16. Ocenjevanje skupne stopnje neskladnosti	317
2.16.1. EKSREP IAKS – Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti.	317
2.16.2. EKSREP IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju.....	321
2.16.3. EKSREP ne-IAKS – Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti	321
2.16.3.1. Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKSREP ne-IAKS – nestatistična populacija.....	325
2.16.4. EKSREP ne-IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju.....	325
2.17. Splošne sklepne ugotovitve.....	326
2.17.1. Narava ugotovitev	326
2.17.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)	328
2.17.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS).....	328
2.18. Spremljanje priporočil iz preteklih let.....	342
2.18.1. Vprašanja glede akreditacije / sistema notranjih kontrol	342
2.18.1.1. Zelo pomembna priporočila	342
2.18.1.2. Srednje pomembna priporočila	342
2.18.2. Vprašanja glede skladnosti / zakonitosti in pravilnosti	345
2.18.2.1. Zelo pomembna priporočila	345
2.18.2.2. Srednje pomembna priporočila	345
2.18.3. Finančne napake.....	346
2.18.4. Sklep.....	347
2.18.5. Priporočila	347
ODDELEK 3 – REVIZIJSKO MNENJE	348
ODDELEK 4 – PRILOGE	352
KONEC	353

SEZNAM PREGLEDNIC

Preglednica št. 1: Ocena sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKJS	30
Preglednica št. 2: Skupna ocena tveganja po množicah sklada EKJS za revizijske cilje od št. 1 do št. 4	32
Preglednica št. 3: Bruto plačila iz EKJS za programsko obdobje 2014–2020 in programsko obdobje 2023–2027 v finančnem letu 2023	33
Preglednica št. 4: Ostala področja revidiranja iz EKJS ter EKJS na osnovi PRP 2004–2006 (oziroma ZIRP) v finančnem letu 2023	33
Preglednica št. 5: Model revizijskega tveganja in povezane stopnje zagotovila po posamezni revizijski množici in revizijskih ciljeh sklada EKJS	37
Preglednica št. 6: Prag pomembnosti po revizijskih ciljeh in posameznih množicah EKJS	39
Preglednica št. 7: Lestvica za določitev skupne ocene tveganja	44
Preglednica št. 8: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKJS	44
Preglednica št. 9: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 2 za intervencije sklada EKJS po osnovnih zahtevah Unije	45
Preglednica št. 10: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 4 za množice sklada EKJS	46
Preglednica št. 11: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKJS	46
Preglednica št. 12: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za operativne transakcije (EKJS in EKSRP: množica operativnih transakcij)	48
Preglednica št. 13: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 ter ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)	49
Preglednica št. 14: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS predplačila in varščine: tretja množica neoperativnih transakcij)	49
Preglednica št. 15: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP	50
Preglednica št. 16: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za množici neoperativnih transakcij za revizijski cilj št. 1 – EKJS in EKSRP nepravilnosti ter EKJS in EKSRP drugi dolgovi	51
Preglednica št. 17: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico neoperativnih transakcij predumov in z njimi povezanih varščin EKJS ...	52
Preglednica št. 18: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 2 za množice sklada EKJS	52

Preglednica št. 19: Končne velikosti vzorcev za revizijski cilj št. 2 EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)	55
Preglednica št. 20: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2 za EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)	56
Preglednica št. 21: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 3 za množice sklada EKJS ne-IAKS	57
Preglednica št. 22: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 3 za EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)	58
Preglednica št. 23: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 4 za množice sklada EKJS	59
Preglednica št. 24: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKJS: prva množica operativnih transakcij – IAKS).....	61
Preglednica št. 25: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKJS: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)	62
Preglednica št. 26: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS.....	63
Preglednica št. 27: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS	64
Preglednica št. 28: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS IAKS po upravičencih in po zahtevkih	66
Preglednica št. 29: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS ne-IAKS	67
Preglednica št. 30: Razdelitev področij dela EKJS med UNP in zunanjimi izvajalci revizije	68
Preglednica št. 31: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 1 EKJS	72
Preglednica št. 32: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 2	73
Preglednica št. 33: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 3 EKJS	74
Preglednica št. 34: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 4 EKJS	75
Preglednica št. 35: Prikaz opravljenega dela za EKJS, izraženega v ekvivalentu polnega delovnega časa (EPDČ)	76
Preglednica št. 36: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	78
Preglednica št. 37: Točke za posamezno akreditacijsko merilo	79
Preglednica št. 38: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura	80

Preglednica št. 39: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov	81
Preglednica št. 40: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja	81
Preglednica št. 41: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog	82
Preglednica št. 42: Udeležba ukrepov Shema enotnega plačila na površino (ABB: 08020504) in Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (ABB: 08020505) v bruto plačilih množice EKJS IAKS	83
Preglednica št. 43: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje	83
Preglednica št. 44: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov	85
Preglednica št. 45: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov	87
Preglednica št. 46: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol	87
Preglednica št. 47: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek Službe za notranjo revizijo	88
Preglednica št. 48: Parametri za izbor in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP	89
Preglednica št. 49: Tabela razlik med končno mesečno tabela T 104 in Letno tabelo T 104 v EUR	92
Preglednica št. 50: Upravne napake EKJS	93
Preglednica št. 51: Razlike med podatki iz X-tabele in podatki iz Letnega poročila v EUR	94
Preglednica št. 52: Pojasnila razlik med podatki iz četrletnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR	95
Preglednica št. 53: Uskladitev podatkov končne bilance 2022 in začetne bilance 2023 v EUR	96
Preglednica št. 54: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 ter Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 s KDT (v EUR)	96
Preglednica št. 55: Pregled izterjav ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 v EUR ..	98
Preglednica št. 56: Pregled »tabel iz člena 54(2) in 54(3)« v EUR	99
Preglednica št. 57: Pregled vseh neizterljivih primerov zaradi plačilne nesposobnosti	99
Preglednica št. 58: Pregled Priloge II neizterljivi zneski zaradi drugih razlogov, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za neizterljivost ...	102
Preglednica št. 59: Uskladitev izterjav po Letni tabeli T 104 in izterjav, vključenih v Prilogo II in Prilogo III v EUR	103

Preglednica št. 60: Zneski predplačil EKJS, ki še niso bili potrjeni na 15. 10. 2023 v EUR	104
Preglednica št. 61: Zneski predplačil EKJS izven strateškega načrta SKP, ki še niso bili potrjeni na 15. 10. 2023 v EUR	105
Preglednica št. 62: Skupna ocena napak za revizijski cilj št. 1 (EKJS in EKSRP)	107
Preglednica št. 63: Ocena napak za bruto plačila EKJS in EKSRP	108
Preglednica št. 64: Ocena napak za dolgove EKJS	109
Preglednica št. 65: Predplačila in varščine EKJS ne-IAKS	110
Preglednica št. 66: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti	111
Preglednica št. 67: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z letnimi obračuni po pomembnosti	111
Preglednica št. 68: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti	111
Preglednica št. 69: Preveritve skladnosti/preveritve kontrol EKJS revizijski cilj št. 2....	116
Preglednica št. 70: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura za Agencijo	120
Preglednica št. 71: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov za Agencijo	121
Preglednica št. 72: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja za Agencijo	121
Preglednica št. 73: Povzetek prenesenih nalog EKJS	121
Preglednica št. 74: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog za Agencijo	122
Preglednica št. 75: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje za Agencijo	123
Preglednica št. 76: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov za Agencijo (množica ne-IAKS)	123
Preglednica št. 77: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: množica ne-IAKS) ...	124
Preglednica št. 78: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo za Agencijo	125
Preglednica št. 79: Točke za izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115: množica ne-IAKS)	125
Preglednica št. 80: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti	141
Preglednica št. 81: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti	141

Preglednica št. 82: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov.....	142
Preglednica št. 83: Srednje pomembni ugotovitvi, povezani z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in ne-IAKS.....	144
Preglednica št. 84: Srednje pomembna ugotovitev, povezana s sistemom notranjih kontrol za množico ne-IAKS.....	148
Preglednica št. 85: Preveritve skladnosti/preveritve kontrol EKJS revizijski cilj št. 2....	152
Preglednica št. 86: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	157
Preglednica št. 87: Povzetek znanih napak EKJS IAKS.....	158
Preglednica št. 88: Povzetek prenesenih nalog	160
Preglednica št. 89: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	163
Preglednica št. 90: Povzetek prenesenih nalog	164
Preglednica št. 91: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS	168
Preglednica št. 92: Povzetek naključnih napak EKJS IAKS	170
Preglednica št. 93: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS	171
Preglednica št. 94: Obdobje pregledov za leti 2021 / 2022	182
Preglednica št. 95: Obdobje pregledov za leti 2022 / 2023	182
Preglednica št. 96: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS	186
Preglednica št. 97: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS IAKS	188
Preglednica št. 98: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKJS IAKS	189
Preglednica št. 99: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS	190
Preglednica št. 100: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS ne-IAKS	191
Preglednica št. 101: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKJS ne-IAKS.....	192
Preglednica št. 102: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti	193
Preglednica št. 103: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti.....	193
Preglednica št. 104: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov.....	194

Preglednica št. 105: Srednje pomembna ugotovitev, povezana s sistemom notranjih kontrol za množico IAKS.....	195
Preglednica št. 106: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS.....	196
Preglednica št. 107: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in množico ne-IAKS.....	197
Preglednica št. 108: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z akreditacijskim merilom za množico ne-IAKS, podanim v finančnem letu 2022	199
Preglednica št. 109: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z zakonitostjo in pravilnostjo, podanim v finančnem letu 2022	200
Preglednica št. 110: Ocena sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKSRP	211
Preglednica št. 111: Skupna ocena tveganja po množicah sklada EKSRP za revizijski cilj št. 1 in revizijski cilj št. 4.....	213
Preglednica št. 112: Bruto plačila za ukrepe EKSRP za programsko obdobje 2023–2027 v finančnem letu 2023.....	214
Preglednica št. 113: Bruto plačila za ukrepe EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 v finančnem letu 2023.....	214
Preglednica št. 114: Ostala področja revidiranja za ukrepe EKSRP za programsko obdobje 2023-2027, programsko obdobje 2014–2020 in programsko obdobje 2007–2013 v finančnem letu 2023.....	215
Preglednica št. 115: Model revizijskega tveganja in povezane stopnje zagotovila po posamezni množici revizijskega cilja št. 1 in revizijskega cilja št. 4 sklada EKSRP	219
Preglednica št. 116: Prag pomembnosti po revizijskih ciljih in posameznih množicah EKSRP	220
Preglednica št. 117: Lestvica za določitev skupne ocene tveganja	224
Preglednica št. 118: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKSRP	225
Preglednica št. 119: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 2 za množice sklada EKSRP	225
Preglednica št. 120: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKSRP	226
Preglednica št. 121: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za operativne transakcije (EKJS in EKSRP: množica operativnih transakcij).....	227
Preglednica št. 122: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 ter ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgov: prva in druga množica neoperativnih transakcij).....	228
Preglednica št. 123: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP	229

Preglednica št. 124: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za množici neoperativnih transakcij za revizijski cilj št. 1 – EKJS In EKSRP nepravilnosti ter EKJS in EKSRP drugi dolgovi	230
Preglednica št. 125: Revizijski pristop k posamezni množici revizijskega cilja št. 4 za množice sklada EKSRP.....	230
Preglednica št. 126: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020: prva množica operativnih transakcij - IAKS).....	233
Preglednica št. 127: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS).....	234
Preglednica št. 128: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS.....	235
Preglednica št. 129: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS	236
Preglednica št. 130: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKSRP IAKS po upravičencih in po zahtevkih	238
Preglednica št. 131: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKSRP ne-IAKS	240
Preglednica št. 132: Razdelitev področij dela EKSRP med UNP in zunanjimi izvajalci revizije	241
Preglednica št. 133: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 1 EKSRP	244
Preglednica št. 134: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 4 EKSRP	245
Preglednica št. 135: Prikaz opravljenega dela za EKSRP, izraženega v ekvivalentu polnega delovnega časa (EPDČ).....	246
Preglednica št. 136: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	250
Preglednica št. 137: Točke za posamezno akreditacijsko merilo	251
Preglednica št. 138: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura	252
Preglednica št. 139: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov	252
Preglednica št. 140: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja .	253
Preglednica št. 141: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog.....	253
Preglednica št. 142: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje	254
Preglednica št. 143: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov	255

Preglednica št. 144: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov pri pooblaščenem organu: Ministrstvo RS za digitalno preobrazbo.....	256
Preglednica št. 145: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov pri pooblaščenem organu: Sinergise Solutions d.o.o.	256
Preglednica št. 146: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov.....	257
Preglednica št. 147: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno s premljanje prek notranjih kontrol.....	258
Preglednica št. 148: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo.....	258
Preglednica št. 149: Parametri za izbor in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP	259
Preglednica št. 150: Razlike med podatki iz četrtnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR	262
Preglednica št. 151: Pojasnila razlik med podatki iz četrtnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR	264
Preglednica št. 152: Upravne napake za programsko obdobje 2014–2020.....	264
Preglednica št. 153: Upravne napake za programsko obdobje 2007–2013, ugotovljene v obdobju od 16. 10. 2022 – 15. 10. 2023.....	265
Preglednica št. 154: Razlike med podatki iz X-tabele in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR	266
Preglednica št. 155: Uskladitev podatkov končne bilance 2022 in začetne bilance 2023 v EUR.....	268
Preglednica št. 156: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT za programsko obdobje 2007–2013 v EUR.....	269
Preglednica št. 157: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT za programsko obdobje 2014–2020 v EUR.....	270
Preglednica št. 158: Uskladitev podatkov Priloge V Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 s KDT za programsko obdobje 2023–2027 v EUR.....	271
Preglednica št. 159: Pregled izterjav EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 v EUR	272
Preglednica št. 160: Pregled »tabel iz člena 54(2) in 54(3)« v EUR.....	273
Preglednica št. 161: Pregled vseh neizterljivih primerov zaradi plačilne nesposobnosti	273
Preglednica št. 162: Pregled Priloge II neizterljivi zneski zaradi drugih razlogov, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za neizterljivost...	276
Preglednica št. 163: Uskladitev izterjanih in ponovno uporabljenih zneskov za Letno poročilo o izdatkih EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 in 2023-2027, ter izterjav, vključenih v Prilogo II in Prilogo III ter Prilogo V	277

Preglednica št. 164: Skupna ocena napak za revizijski cilj št. 1 (EKJS in EKSRP)	280
Preglednica št. 165: Ocena napak za bruto plačila EKJS in EKSRP	281
Preglednica št. 166: Ocena napak dolgove EKSRP.....	282
Preglednica št. 167: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti	283
Preglednica št. 168: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z letnimi obračuni po pomembnosti	283
Preglednica št. 169: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti.....	283
Preglednica št. 170: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	292
Preglednica št. 171: Udeležba ukrepa M10 KOPOP (v %) v bruto plačilih množice EKSRP IAKS	293
Preglednica št. 172: Povzetek prenesenih nalog	294
Preglednica št. 173: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol	297
Preglednica št. 174: Znana napaka EKSRP ne-IAKS	298
Preglednica št. 175: Udeležba ukrepa M04 (v %) v bruto plačilih množice PKS EKSRP ne-IAKS.....	303
Preglednica št. 176: Povzetek prenesenih nalog	303
Preglednica št. 177: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS.....	306
Preglednica št. 178: Povzetek znanih napak EKSRP IAKS	308
Preglednica št. 179: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS	310
Preglednica št. 180: Povzetek naključnih napak EKSRP ne-IAKS	311
Preglednica št. 181: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS.....	317
Preglednica št. 182: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKSRP IAKS	320
Preglednica št. 183: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKSRP IAKS	321
Preglednica št. 184: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS	322
Preglednica št. 185: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKSRP ne-IAKS	324
Preglednica št. 186: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju za EKSRP ne-IAKS.....	325
Preglednica št. 187: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti	326

Preglednica št. 188: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti.....	326
Preglednica št. 189: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov.....	327
Preglednica št. 190: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in množico ne-IAKS.....	328
Preglednica št. 191: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS.....	329
Preglednica št. 192: Srednje pomembni ugotovitvi, povezani s sistemom notranjih kontrol množice ne-IAKS.....	332
Preglednica št. 193: Srednje pomembna ugotovitev, povezani z zakonitostjo in pravilnostjo množice ne-IAKS.....	340
Preglednica št. 194: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z akreditacijskim merilom za množico ne-IAKS, podanim v finančnem letu 2022	343
Preglednica št. 195: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS, podanim v finančnem letu 2022	345

ODDELEK 1 – EKJS

1.1. Povzetek

1.1.1. Uvod

Na podlagi Zakona o javnih financah, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 79/1999 dne 30. 9. 1999 (s spremembami), in skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljevanju UNP) kot organ v sestavi Ministrstva za finance imenovan kot certifikacijski organ.

Revizorji UNP smo opravili revizijo plačilne agencije: »Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja« (v nadaljevanju Agencija) v skladu s členom 12(2) Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta. Revizija se je nanašala na delo Agencije pri upravljanju in izvajanju ukrepov, financiranih Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (v nadaljevanju EKJS), za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023. Revizija je potekala v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi in skladno s členom 5(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128.

Poleg tega smo pripravili mnenje o tem, ali so letni računovodski izkazi za EKJS za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, pravilno in pošteno prikazujejo zneske, ki se obračunajo v breme sklada, ali so sistemi upravljanja, vključno s postopki notranjih kontrol Agencije, delovali zadovoljivo, ali je letno poročilo o smotrnosti pravilno ter ali so odhodki, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP in so prijavljeni skladu, zakoniti in pravilni. To mnenje je vključeno v revizijsko mnenje, ki je predstavljeno kot del C tega poročila. Navedli smo tudi, ali se je med pregledom pojavil dvom glede uradnih trditev v Izjavi o upravljanju. Izjava o upravljanju je obravnavana v posebnem oddelku mnenja.

Naše delo smo opravili v skladu z zahtevami iz člena 12 Uredbe (EU) 2021/2116 in členov 5 do 7 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128. Oblika tega poročila je v skladu s smernicami Komisije.

Naše delo je zajemalo preveritev skladnosti Agencije z akreditacijskimi merili, obstoja in delovanja ključnih notranjih kontrol ter postopkov za zagotovitev skladnosti s pravili EU, zakonitosti in pravilnosti odhodkov, ki ne spadajo v strateški načrt SKP in za katere se od Komisije zahteva povračilo, ter postopkov za zaščito finančnih interesov EU. Ugotovitve in priporočila na podlagi našega dela so povzeti v tem poglavju in podrobneje opisani v ustreznih poglavjih.

To poročilo je predvsem rezultat dela, ki smo ga kot certifikacijski organ opravili na Agenciji v zvezi s finančnim letom, ki se je končalo 15. 10. 2023. Poročilo se navezuje tudi na delo, ki ga je opravila revizijska družba Revidera d.o.o., ki je bila skladno z določili predpisov o javnem naročanju izbrana za izvajalca revizijskih storitev.

Pregled varnosti informacijskega sistema je opravila revizijska družba VRIS, d.o.o., Varnost in revizija informacijskih sistemov, ki je bila skladno z določili predpisov o javnem naročanju izbrana za izvajalca revizijskih storitev. Revizorji te družbe imajo naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Podrobna razdelitev področij dela med UNP in zunanjima izvajalcema je prikazana v poglavju 1.2.2 Narava in obseg zanašanja na delo Službe za notranjo revizijo, na delo najetih zunanjih revizorjev ter drugih strokovnjakov (Preglednica: Razdelitev področij dela EKJS med UNP in zunanjimi izvajalci revizije).

Vse uporabljene okrajšave se nahajajo v Prilogi št. 1 (Glosar okrajšav - področje D poročila). V Prilogi št. 2 (Revizijski dokazi notranjih in zunanjih revizorjev - področje D poročila) se nahajajo podatki v zvezi z opravljenimi pregledi dela zunanjih revizorjev, na delo katerih se zanašamo.

1.1.2. Sklepi na ravni sklada glede na cilj

Naše revizijsko delo in poročanje sta bila oblikovana v skladu z naslednjimi revizijskimi cilji:

- revizijskim ciljem št. 1 – Revizija letnih obračunov („obračuni“),
- revizijskim ciljem št. 2 – Ocena sistemov upravljanja držav članic,
- revizijskim ciljem št. 3 – Ocena poročanja o smotrnosti v zvezi s kazalniki učinkov in rezultatov,
- revizijskim ciljem št. 4 – Zakonitost in pravilnost odhodkov, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP.

Splošno pravilno delovanje sistema upravljanja je zajeto v vseh revizijskih ciljih.

Člen 5(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 določa vprašanja, na katera mora certifikacijski organ odgovoriti. Ta vprašanja in naši sklepi so navedeni v nadaljevanju.

Zahteva v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 2022/128	Revizijski cilj	Sklep
Plačilna agencija izpolnjuje akreditacijska merila.	Revizijski cilji od št. 1 do št. 4	Glej revizijsko mnenje (glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje) (glej tudi oceno sistema upravljanja). V splošnem ocenjujemo, da Agencija izpolnjuje akreditacijska merila. Ključna priporočila so povzeta v poglavju 1.7, 1.10, 1.12 in 1.17 ter so podrobneje pojasnjena v ustreznih poglavjih tega poročila.
Letni računovodski izkazi iz člena 33 Uredbe (EU) št. 2022/128 so v skladu s poslovnimi knjigami in evidencami plačilne agencije.	Revizijski cilj št. 1	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Izjave o izdatkih so verodostojni, popolni in točni zapisi transakcij, ki se obračunajo v breme EKJS.	Revizijski cilj št. 1	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Finančni interesi Unije so pri izplačanih predplačilih, pridobljenih varščinah in zbranih zneskih, ki naj se izterjajo, ustrezno zaščiteni.	Revizijski cilj št. 1	Finančni interesi Unije so pri izplačanih predplačilih in pridobljenih varščinah ustrezno zaščiteni. Finančni interesi so glede poročanja in postopkov usklajevanja za intervencije ustrezno zaščiteni. Finančni interesi Unije so glede zneskov, ki naj se izterjajo, ustrezno zaščiteni. Popolnost Priloge II, Priloge III in Priloge V je zagotovljena, podrobna opažanja pa so navedena v poglavju 1.5 tega poročila.

Zahteva v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 2022/128	Revizijski cilj	Sklep
Postopki plačilne agencije ustrezno zagotavljajo, da so odhodki, ki se obračunajo v breme EKJS, izvršeni v skladu s predpisi Unije, s čimer v zvezi z vrstami intervencij iz Uredbe (EU) 2021/2115 zagotavljajo, da odhodki ustrezajo sporočenemu učinku, da so bili izvršeni v skladu s sistemi upravljanja, ki se uporabljajo, ter da so bila morebitna priporočila za izboljšavo upoštevana.	Revizijski cilj št. 2	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinkov za namen letne potrditve smotnosti iz člena 54 Uredbe (EU) št. 2021/2116 in poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotnosti iz člena 134 Uredbe (EU) št. 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 Uredbe (EU) št. 2021/2116, sta pravilna.	Revizijski cilj št. 3	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Postopki plačilne agencije ustrezno zagotavljajo, da so bili odhodki, obračunani v breme EKJS, izvršeni v skladu s pravili Unije, s čimer zagotavljajo, da so osnovne transakcije zakonite in pravilne ter da so bila morebitna priporočila za izboljšavo upoštevana.	Revizijski cilj št. 4	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).

1.1.3. Skupna ocena sistema notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili

1.1.3.1. Standard

Naša ocena temelji na našem pregledu sistema notranjih kontrol Agencije, vključno z njeno skladnostjo z akreditacijskimi merili. Povzeta je v spodnji matriki, in sicer na podlagi naslednjih ocenjevalnih meril:

(1) Ne deluje. Jasno je, da se eno ali več akreditacijskih meril ne upošteva ali da obstajajo resne pomanjkljivosti. Pomanjkljivosti so tako resne, da plačilna agencija ne more izpolnjevati nalog iz člena 9 Uredbe (EU) št. 2021/2116. Kontrole ne zajemajo vseh tveganj in/ali so verjetno pogosto neuspešne. Sistem notranjih kontrol deluje slabo ali sploh ne deluje. Pomanjkljivosti so sistemske in obsežne. Ugotovljeni so bili veliki odkloni, ki s sistemom notranjih kontrol plačilne agencije niso bili odkriti. Sistem zato nikakor ni zanesljiv. Točke = [1; 1,5]

Agencija ne more opravljati svojih nalog ter treba je pripraviti in spremljati formalni akcijski načrt.

(2) Deluje delno. Obstajajo druge pomanjkljivosti, ki ne spadajo pod (1), vendar jih je treba spremljati, kot določa člen 2(1) Uredbe (EU) št. 2022/128. Kontrole delno obravnavajo vsa tveganja in morda ne delujejo vedno v skladu z načrti. Ugotovljeni so bili zmerni odkloni, ki so bistveno vplivali na učinkovitost kontrol, in le del teh zmernih odklonov je plačilna agencija ugotovila med izvajanjem kontrol in jih nato sama odpravila. Točke = [1,51; 2,5]

Vpliv na učinkovito delovanje ključnih zahtev je znaten. Priporočila in/ali akcijski načrt so se začeli izvajati ali bi se morali začeti izvajati.

(3) Deluje. Odkrite so bile manjše težave, vendar so mogoče izboljšave. Kontrole ustrezno obravnavajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki zmerno vplivajo na delovanje ključnih zahtev. Ugotovljeni so bili samo manjši odkloni, ki niso bistveno vplivali na učinkovitost kontrol ali če so navedeni zmerni odkloni bistveno vplivali na učinkovitost kontrol, so bili s kontrolami, ki jih izvaja Agencija, odkriti in obravnavani s samokorekcijskim mehanizmom Agencije. Točke = [2,51; 3,5]

Pripravljena so bila priporočila.

(4) Deluje dobro. Pomanjkljivosti ni ali pa so bile ugotovljene samo manjše pomanjkljivosti. Kontrole ustrezno zajemajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito. Razhajanja niso bila ugotovljena ali ugotovljeni so bili samo manjši (formalni) odkloni, ki niso bistveno vplivali na učinkovitost kontrol in niso povzročili finančnih napak. Točke = [3,51; 4,0]

V primeru, da postopek ali del postopka ni uporaben, smo to v matriki označili s sivo barvo.

V primerih, ko je naša ocena temeljila na pregledih postopkov ali delov postopkov, opravljenih v preteklih finančnih letih, smo oceno podali v oklepaju (...), če pri teh postopkih ali delih teh postopkov ni prišlo do večjih sprememb.

V povezavi z našo oceno delovanja Službe za notranjo revizijo Agencije (v nadaljevanju SNR Agencije) smo v primeru, da za določeno področje revizija še ni bila opravljena, podali oceno tega področja na podlagi primernosti petletnega revizijskega načrta. Tudi v takšnem primeru je ocena navedena v oklepajih (...).

1.1.3.2. Podrobna ocena

Spodnja matrika I se nanaša na sheme v okviru EKJS, ki jih zajema integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS), to so sheme podpore v okviru EKJS, vzpostavljene na podlagi poglavja II naslova V (členi 67 do 78) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter naslova III, poglavji II in IV, Uredbe (EU) 2021/2115, ter na ukrepe iz poglavja IV Uredbe (EU) št. 228/2013 in poglavja IV Uredbe (EU) št. 229/2013 ter intervencije v vinskem sektorju, kot so določene v naslovu III Uredbe (EU) 2021/2115.

Splošni sklep (skupne točke na ravni IAKS in ne-IAKS) je podan v skladu z oddelki 6.4, 11.7, 16.4 in 18 Smernice št. 2 ter izražen v revizijskem mnenju.

Matrika I - IAKS																							
	Sestavni del ocene		Notranje okolje								Kontrolne dejavnosti		Informacije in sporočanje				Spremljanje				Ocena na ravni ocenjevalnih meril		Splošni sklep
			Organizacija		Človeški viri		Prenos nalog		Ocena tveganja				Sporočanje		Varnost informacijskih sistemov		Stalno spremljanje		Notranja revizija				
	Ponderiranje/točkovanje	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 50 %	T	S pri 5 %	T	S pri 10 %	T	S pri 10 %	T	S pri 5 %	P	S	Ponderirano skupaj	
RC1	Izvrševanje plačil		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 %	4,00	0,40
	Računovodstvo		4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 15 %	4,00	0,60
	Predplačila in varščine																				5 ali 0 %*	0	
	Upravljanje dolgov		4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 %	4,00	0,40
RC2	Ocena sistema upravljanja, vključno z osnovno zahtevo Unije		NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	30 ali 0 %**	0	NU
RC3	Ocena poročanja o smotnosti		NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	15 ali 0 %**	0	NU
RC4	Obdelava zahtevkov, vključno s potrditvijo in odobritvijo	Upravni pregledi	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	3,16	1,58	3	1,73	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 32,5 %**	3,53	1,15
		Pregledi na kraju samem	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 32,5 %**	4,00	1,30
											Splošni sklep												
											Ocena sistema upravljanja					Deluje dobro							

Legenda:

T – točke – ustrezati morajo ocenam iz poglavja 4

P – ponder, dodeljen vsakemu ocenjevalnemu merilu in sistemu upravljanja – ustreza oddelku 5.4 Smernice št. 2

S – skupaj = ponder x točke

Skupna ocena sistema upravljanja za populacijo IAKS je, da **deluje dobro (4)**.

Spodnja matrika II se nanaša na sheme v okviru EKJS, ki jih ne zajema IAKS, to so ukrepi za urejanje kmetijskih trgov ali podporo njim iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, in na intervencije v nekaterih sektorjih iz naslova III, poglavje III, Uredbe (EU) 2021/2115.

Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna

Matrika II - ne-IAKS																								
	Sestavni del ocene		Notranje okolje								Kontrolne dejavnosti		Informacije in sporočanje				Spremljanje				Ocena na ravni ocenjevalnih meril		Splošni sklep	
			Organizacija		Človeški viri		Prenos nalog		Ocena tveganja				Sporočanje		Varnost informacijskih sistemov		Stalno spremljanje		Notranja revizija					
	Postopek	Ponderiranje/točkovanje	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 50 %	T	S pri 5 %	T	S pri 10 %	T	S pri 10 %	T	S pri 5 %	P	S	Ponderirano skupaj	
RC1	Izvrševanje plačil		4	0,20	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 %	10 %	0,40	
	Računovodstvo		4	0,20	4	0,20	NU	NU	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 15 %	10 %	0,40	
	Predplačila in varščine		4	0,20	4	0,20	NU	NU	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	5 ali 0 %*	5 %	0,20	
	Upravljanje dolgov		4	0,20	4	0,20	NU	NU	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 %	10 %	0,40	
RC2	Ocena sistema upravljanja, vključno z osnovno zahtevo Unije		4	0,20	4	0,20	3	0,15	4	0,20	3	1,50	4	0,2	4	0,40	4	0,40	4	0,20	30 ali 0 %**	30 %	0,98	
RC3	Ocena poročanja o smotrnosti		4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,4	4	0,20	4	0,4	15 ali 0 %**	15 %	0,60	
RC4	Obdelava zahtevkov, vključno s potrditvijo in odobritvijo	Upravni pregledi	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 32,5 %**	10 %	0,40	
		Pregledi na kraju samem	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10 ali 32,5 %**	10 %	0,40	
												Splošni sklep												
												Ocena sistema upravljanja						Deluje dobro						3,84

Skupna ocena sistema upravljanja za populacijo ne-IKS je, da **deluje dobro (4)**.

1.1.3.3. Skupna ocena sistema upravljanja

V spodnji preglednici podajamo skupno oceno sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKJS

Preglednica št. 1: Ocena sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKJS

Populacija / stratumi	Ocena	Ponder ¹
EKJS – IAKS	3,85	0,953
EKJS – ne-IAKS	3,84	0,047
EKJS skupaj (tehtano povprečje)	3,85	1,000

1.1.3.4. Stanje akreditacije

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila do 13. 10. 2023 v funkciji vodje pristojnega organa in odgovorna za izdajo akreditacije plačilni agenciji, je dne 31. 3. 2023 izdala sklep št. 542-1/2023/6 o izdaji akreditacije Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Pristojni organ v sklepu ugotavlja, da Izjava Pristojnega organa o potrditvi akreditacije Agencije (št. dokumenta 542-1/2022/19 z dne 28. 6. 2022), ki temelji na tri-letnem Poročilu o nadzoru akreditacije za finančna leta od 2019 do 2021, ter poročilo in mnenje Certifikacijskega organa o reviziji letnega obračuna izdatkov Agencije za EKJS in EKSRP za finančno leto 2022² dajejo ustrezna in zadostna zagotovila, da Agencija izvaja poslovne procese za obstoječe sisteme, ukrepe in sheme skladno z akreditacijskimi merili, zato je uporabljen mehanizem za prenos akreditacije.

Pristojni organ je za izvedbo revizijskega pregleda do-akreditacije Agencije v sistemih upravljanja nove SKP, temelječem na pregledu izpolnjevanja novih, dopolnjenih akreditacijskih meril oz. komponent iz člena 1(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 2022/127, upoštevajoč Smernico št. 1³, angažiral zunanjo neodvisno revizijsko družbo. Neodvisna revizijska družba je izdelala Poročilo o ugotovitvah in izvedenih aktivnostih.

Pristojni organ je preučil poročilo o opravljenem revizijskem delu, se seznanil z rezultati dela ter podano oceno o izpolnjevanju akreditacijskih meril.

Na podlagi lastne analize stanja, poročila neodvisne revizijske družbe ter pripadajočih ugotovitvenih sklepov Pristojnega organa, ki temeljijo na že izpolnjenih podanih priporočilih, Pristojni organ ugotavlja, da Agencija izpolnjuje akreditacijska merila in pogoje skladu z 9. členom Uredbe (EU) št. 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021.

S sklepom št. 542-1/2023/30 z dne 16. 11. 2023 je minister, pristojen za obrambo, ki je od oktobra 2023 začasno tudi v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imenoval Pooblaščen odbor Pristojnega organa za nadzor izpolnjevanja pogojev za akreditacijo plačilne agencije, za vodjo tega organa pa je imenoval Evo Knez, državno sekretarko na MKGP. Do

¹ Ponder je določen na podlagi udeležbe plačil posamezne množice v neto plačilih celotnega sklada.

² Poročilo o reviziji letnega obračuna izdatkov ARSKTRP za EKJS in EKSRP v finančnem letu, ki se je končalo 15. oktobra 2022, Ljubljana, februar 2023

³ Smernice za certifikacijsko revizijo obračunov EKJS/EKSRP, Smernica za akreditacijo, Bruselj, agri.h.5(2022)7893845.

16. 11. 2023 je bil vodja Pooblaščenega odbora Pristojnega organa dr. Darij Krajčič, državni sekretar na MKGP.

Ne glede na navedene kadrovske spremembe sistem Agencije ostaja nespremenjen, tako da spremembe z vidika kompetenc ne predstavljajo večjega tveganja.

1.2. Revizijska strategija certifikacijskega organa

Revizijo izdatkov EKJS za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, smo načrtovali in izvedli skladno z mednarodnimi standardi revidiranja (IFAC). Pri izvajanju revizije smo upoštevali določila Uredbe (EU) št. 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta, Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 in smernic Komisije. V nadaljevanju je predstavljen povzetek revizijske strategije, uporabljene pri reviziji izdatkov EKJS za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023.

1.2.1. Ocena revizijskega tveganja in tveganja pri kontroli na populacijo in/ali shemo/ukrep

Ocena revizijskega tveganja za množico/ukrep za EKJS

Povzetek rezultatov začetne ocene tveganja po množicah sklada EKJS za vse revizijske cilje je predstavljen v naslednji preglednici:

Preglednica št. 2: Skupna ocena tveganja po množicah sklada EKJS za revizijske cilje od št. 1 do št. 4

Revizijski cilj / množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena tveganja pri odkrivanju (DR)
Revizijski cilj št. 1				
Plačila in obračunavanje operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	nizka	nizka	minimalna	40 %
Dolgovi EKJS in EKSRP - Nepravilnosti	nizka	nizka	minimalna	40 %
Dolgovi EKJS in EKSRP - Drugi dolgovi	nizka	nizka	minimalna	40 %
Predujmi in varščine EKJS ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna	40 %
Revizijski cilj št. 2				
Intervencije Čebelarski sektor (EKJS ne-IAKS)	nizka	nizka	minimalna	-
Revizijski cilj št. 3				
Poročanje o smotrnosti EKJS ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna/nizka	35 %
Revizijski cilj št. 4				
EKJS IAKS	nizka	nizka	minimalna/nizka	35 %
EKJS ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna	40 %

1.2.2. Povzetek revizijske strategije in revizijskega načrta za EKJS**Obseg revizije**

UNP je izvedel certificiranje letnega obračuna EKJS za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023. V tem finančnem letu so bili plačani naslednji ukrepi:

Preglednica št. 3: Bruto plačila iz EKJS za programsko obdobje 2014–2020 in programsko obdobje 2023–2027 v finančnem letu 2023

Skupina ukrepov	Znesek v EUR
• IAKS	131.964.336,24
080205 Neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP	131.964.336,24
08020504 Shema osnovnega plačila	70.727.363,43
08020505 Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	39.334.903,94
08020506 Plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami	2.056.934,50
08020507 Plačilo za mlade kmete	1.708.332,21
08020509 Shema prostovoljne vezane podpore	16.950.437,98
08020510 Shema za male kmete	155.477,04
08020512 Povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino	1.030.887,14
6200 Evropski kmetijski jamstveni sklad – Namenski prejemki	5.941,30
• ne-IAKS	6.557.257,96
080202 Sektorske vrste intervencij v okviru strateških načrtov SKP	397.852,40
08020202 Čebelarški sektor	397.852,40
080203 Intervencije na kmetijskih trgih	6.159.405,56
08020302 Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	467.446,93
08020304 Sheme šolske prehrane	829.742,30
08020307 Vino	4.847.625,28
08020308 Čebelarstvo	14.591,05
SKUPAJ	138.527.535,50

Revizija je poleg bruto plačil, navedenih v zgornji preglednici, zajemala tudi področja, navedena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 4: Ostala področja revidiranja iz EKJS ter EKJS na osnovi PRP 2004–2006⁴ (oziroma ZIRP) v finančnem letu 2023

Ostala področja revidiranja	Znesek v EUR
• Dolgovi EKJS	-162.240,40
08020507 Plačilo za mlade kmete	-75,86
6200 Evropski kmetijski jamstveni sklad – Namenski prejemki	-162.164,54

⁴ Plačila za ukrepe Programa razvoja podeželja 2004–2006 se za potrebe revidiranja in statističnega vzorčenja obravnavajo v okviru sklada EKJS skladno s pisnimi navodili Komisije (e-pošta z dne 20. 7. 2007).

Ostala področja revidiranja	Znesek v EUR
• Predujmi EKJS (znesek vključen že v bruto plačila iz EKJS v finančnem letu 2023)	314.500,77
08020302 Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	204.691,20
08020307 Vино	109.809,57
• Dolgovi ZIRP	0,00

Cilji revizije

Pri svojem revizijskem delu in poročanju smo v skladu s Smernico št. 2 zasledovali naslednje revizijske cilje:

- **revizijski cilj št. 1:** revizija letnih obračunov,
- **revizijski cilj št. 2:** sistemi upravljanja držav članic (vključno s sistemom poročanja o smotrnosti),
- **revizijski cilj št. 3:** revizija pravilnosti letnega poročila o smotrnosti glede kazalnikov učinkov in rezultatov,
- **revizijski cilj št. 4:** revizija zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij glede ukrepov, določenih v uredbah (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013, (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 1144/2014, ter za posebno plačilo za bombaž in podporo za predčasno upokožitev na podlagi naslova III, poglavje II, oddelek 3, pododdelek 2, oziroma člena 155(2) Uredbe (EU) 2021/2115 (torej odhodki, ki niso zajeti v strateških načrtih SKP) in/ali odhodki za ukrepe/scheme, odobrene pred 1. januarjem 2023.

V okviru **revizijskega cilja št. 1** smo potrjevali, da:

- so obračuni, ki jih je treba predložiti Komisiji, prikazujejo verodostojno in pošteno sliko (ob upoštevanju rezultatov preizkušanja podatkov in dela v zvezi z uskladitvijo), in
- postopki notranjih kontrol Agencije delujejo zadovoljivo (za posamezne kontrolne postopke: plačila, obračunavanje, predplačila in varščine ter upravljanje dolgov).

Navedli smo tudi, ali se je med pregledom pojavil dvom glede navedb v Izjavi o upravljanju.

V okviru **revizijskega cilja št. 2** smo potrjevali, da sistemi upravljanja držav članic pravilno delujejo, zlasti:

- upravljavska telesa iz členov 9 in 10 Uredbe (EU) 2021/2116 ter člena 123 Uredbe (EU) 2021/2115;
- osnovne zahteve Unije iz člena 2(c) Uredbe (EU) 2021/2116;
- sistem poročanja, vzpostavljen za namene letnega poročila o smotrnosti iz člena 134 Uredbe (EU) 2021/2115 (rezultate revizijskega cilja št. 3 je treba upoštevati v okviru revizijskega cilja št. 2, kar zadeva splošno oceno sistema).

V okviru **revizijskega cilja št. 3** smo potrjevali, da sta pravilna:

- poročanje o smotrnosti glede kazalnikov učinka zaradi letne potrditve smotrnosti iz člena 54 Uredbe (EU) 2021/2116 in

- poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov zaradi večletnega spremljanja smotnosti iz člena 128 Uredbe (EU) 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 Uredbe (EU) 2021/2116.

V okviru **revizijskega cilja št. 4** smo potrjevali, da:

- so odhodki za ukrepe, določene v uredbah (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013 in (EU) št. 1308/2013 ter Uredbi (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 12(d) Uredbe (EU) 2021/2116 (tj. odhodki, ki niso zajeti v strateških načrtih SKP), ter za posebno plačilo za bombaž in podporo za predčasno upokožitev iz naslova III, poglavje II, oddelek 3, pododdelek 2, in člena 155(2) Uredbe (EU) 2021/2115 in/ali za odhodke ukrepov/shem, ki so bili odobreni pred 1. januarjem 2023, za katere je bilo zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni ter
- postopki notranjih kontrol Agencije delujejo zadovoljivo.

Za revizijski cilj št. 4 je treba priskrbeti zagotovilo o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo. Izpolniti ga je treba z revizijo zakonitosti in pravilnosti odhodkov oziroma kontrolnih postopkov.

Na podlagi opravljenega revizijskega dela, ki temelji na revizijskem delu, ki je opravljeno v skladu z revizijskimi načeli in metodami v skladu s členi 6 in 7 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 (mednarodni revizijski standardi in smernicami Komisije za revidiranje evropskih kmetijskih skladov), upoštevajoč zahteve revizijskih ciljev od št. 1 do št. 4, smo pripravili (predvsem skladno s Smernico Komisije št. 3 – o zahtevah za poročanje certifikacijskih organov (odslej Smernica št. 3)):

- **poročilo** (Oddelek 1 poročila – EKJS) o ugotovitvah:

- ali Agencija izpolnjuje akreditacijska merila,
- ali postopki Agencije ustrezno zagotavljajo, da so odhodki, ki se obračunajo v breme EKJS, izvršeni v skladu s pravili Unije, s čimer zagotavljajo, da odhodki v zvezi z vrstami intervencij ustrezajo sporočenemu ustreznemu učinku in da so bili izvršeni v skladu z veljavnimi sistemi upravljanja; ter da so bila morebitna priporočila za izboljšave upoštevana ter da so bile povezane transakcije zakonite in pravilne, ter da so priporočila za izboljšave, če obstajajo, ustrezno upoštevana;
- ali sta poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinkov za namen letne potrditve smotnosti in poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotnosti, skladna in pravilna;
- ali so letni obračuni Agencije za leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, skladni s poslovnimi knjigami in evidencami Agencije,

- **mnenje** (Oddelek 3 poročila – Revizijsko mnenje), ali:

- obračuni prikazujejo verodostojno in pošteno sliko;
- vzpostavljeni sistemi upravljanja države članice pravilno delujejo, zlasti:
 - i. upravljavska telesa iz členov 9 in 10 te uredbe ter člena 123 Uredbe (EU) 2021/2115;
 - ii. osnovne zahteve Unije;
 - iii. sistem poročanja, vzpostavljen za namene letnega poročila o smotnosti iz člena 134 Uredbe (EU) 2021/2115;
- sta poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinkov za namene letne potrditve smotnosti iz člena 54 te uredbe in poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotnosti iz člena 128 Uredbe (EU) 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 te uredbe, pravilna;

- so odhodki za ukrepe iz Uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013 in (EU) št. 1308/2013 ter Uredbe (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (29), za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni;

V tem mnenju smo tudi navedli, ali se je pri pregledu pojavil dvom o trditvah iz Izjave o upravljanju. Pregled zajema tudi analizo narave ter razsežnosti napak in pomanjkljivosti, ugotovljenih v sistemih upravljanja med revizijami in kontrolami, ter korektivne ukrepe, ki jih Agencija sprejme ali načrtuje.

Revizijsko zagotovilo in pomembnost po revizijskih ciljih

Naša ocena sistema notranjih kontrol temelji na poročilu iz predhodnega leta in ugotovitvah drugih revizijskih organov (glej poglavje 1.9.1.).

Revizijsko zagotovilo

- verodostojni in pošteni sliki obračunov, vključno z zanesljivostjo finančnega poročanja (finančna revizija),
- pravilnem delovanju sistemov upravljanja držav članic (revizija sistemov),
- pravilnosti letnega poročila o smotrnosti (revizija sistemov in revizija poročanja),
- skladnosti z ustreznimi zakoni in predpisi za odhodke, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP (revizija zakonitosti in pravilnosti odhodkov).

Sklepi o teh ločenih revizijskih vprašanjih se med seboj povezujejo in ocena katerega koli od njih lahko vpliva na druge.

Za revizijske cilje št. 1, 3 in 4 je skupna stopnja zagotovila, ki se zahteva pri revizijskem preizkušanju, 95 %. To revizijsko zagotovilo je UNP pridobil na podlagi:

- ocene okolja kontroliranja (z oceno tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju) in
- preizkušanja podatkov dokumentov (podrobni preizkusi na podlagi vzpostavljenega modela revizijskega tveganja, ocenjenega tveganja pri odkrivanju).

Pri revizijskem cilju št. 2 pa je UNP določil vrsto in obseg celotnih revizijskih postopkov (vključno s preizkušanjem skladnosti), namesto da bi načrtoval preizkušanje podatkov vzorčenih dokumentov.

Zagotovilo za sistem pomeni zanesljivost sistema notranjih kontrol ali sistema poročanja o smotrnosti; vključno s skladnostjo z akreditacijskimi merili. Opredelili smo ga na podlagi pregleda sistema notranjih kontrol. Za oceno kontrolnih postopkov smo uporabili naslednje štiri stopnje zanesljivosti sistema notranjih kontrol:

- deluje dobro, potrebne so le manjše izboljšave: visoka (srednje visoka) stopnja zagotovila za sistem,
- deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave: povprečna stopnja zagotovila za sistem,
- deluje delno, potrebne so večje izboljšave: srednje nizka stopnja zagotovila za sistem,
- v bistvu ne deluje: nizka stopnja zagotovila za sistem.

Stopnja zagotovila, ki smo jo pridobili s preizkušanjem podatkov ali postopkov analize podatkov za revizijske cilje št. 1, št. 3 in št. 4, oziroma stopnja zaupanja, ki dejansko označuje velikost vzorca, je odvisna od stopnje zagotovila, pridobljenega z revizijo sistemov.

Preglednica št. 5: Model revizijskega tveganja in povezane stopnje zagotovila po posamezni revizijski množici in revizijskih ciljih sklada EKJS

Kontrolni postopki po revizijskih ciljih in množicah	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena kontrolnih postopkov	Zagotovilo za sistem	Zagotovilo iz preizkušanja podatkov
Revizijski cilj št. 1				
Izvajanje plačil operativnih transakcij EKJS in EKSRP	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Obračunavanje plačil operativnih transakcij EKJS in EKSRP	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Upravljanje nepravilnosti in dolgov neoperativnih transakcij EKJS in EKSRP - nepravilnosti in drugi dolgovi	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Upravljanje predujmov in varščin neoperativnih transakcij EKJS	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Revizijski cilj št. 2				
Intervencije Čebelarski sektor (EKJS ne-IAKS)	minimalna	delujejo dobro	visoko	
Revizijski cilj št. 3				
Poročanje o smotrnosti – postopek v Agenciji EKJS ne-IAKS	minimalna/ nizka	dobro deluje	srednje visoko	srednje nizko
Poročanje o smotrnosti – kazalniki učinkov EKJS ne-IAKS	minimalna/ nizka	dobro deluje	srednje visoko	srednje nizko
Poročanje o smotrnosti – kazalniki rezultatov EKJS ne-IAKS	minimalna/ nizka	dobro deluje	srednje visoko	srednje nizko
Revizijski cilj št. 4				
Upravne kontrole operativnih transakcij EKJS IAKS	minimalna/ nizka	delujejo dobro	srednje visoko	srednje nizko
Pregledi na kraju samem operativnih transakcij EKJS IAKS	nizka	delujejo dobro	visoko	nizko

Kontrolni postopki po revizijskih ciljih in množicah	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena kontrolnih postopkov	Zagotovilo za sistem	Zagotovilo iz preizkušanja podatkov
Upravne kontrole operativnih transakcij EKJS ne-IAKS	nizka	delujejo dobro	visoko	nizko
Pregledi na kraju samem operativnih transakcij EKJS ne-IAKS	nizka	delujejo dobro	visoko	nizko

Pomembnost

Skladno s Smernico Komisije št. 2 smo za revizijski cilj št. 1 opredelili skupno pomembnost v višini 2 % vseh bruto plačil EKJS in EKSRP v finančnem letu, s stopnjo zaupanja 95 %. Navedeno pomeni, da obstaja 95 % zaupanje, da je skupna napaka v obračunu izdatkov manjša od 2 % bruto izdatkov, to je manjša od 5.703.286,50 EUR (oziroma 2.770.550,71 EUR za EKJS in 2.932.735,79 EUR za EKSRP).

Pomembnost za množici neoperativnih transakcij EKJS (nepravilnosti in drugi dolgovi) za revizijski cilj št. 1 smo določili kot 2 % zabeleženega dolga (oz. vrednosti končne bilance za finančno leto 2023) in znaša za množico nepravilnosti 7.232,14 EUR in množico drugih dolgov 342,68 EUR.

Pomembnost za množico neoperativnih transakcij EKJS predujmi in varščine za revizijski cilj št. 1 smo določili v višini 2 % vseh plačil EKJS za predujme v finančnem letu, kar znaša 6.290,02 EUR.

Skladno s Smernico Komisije št. 2 smo za revizijski cilj št. 3 opredelili skupno pomembnost v višini 2 % vseh bruto plačil intervencij EKJS v finančnem letu, s stopnjo zaupanja 95 %. Navedeno pomeni, da obstaja 95 % zaupanje, da je skupna napaka v poročanju manjša od 2 % bruto izdatkov, to je manjša od 7.957,05 EUR.

Skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) smo za revizijski cilj št. 4 opredelili skupno pomembnost v višini 2 % zneska upravičenih plačil naključnih kontrol na kraju samem Agencije, določenega po upravnih pregledih in/ali kontrolah na kraju samem (C 559) za EKJS IAKS, s stopnjo zaupanja 95 %, kar znaša 26.349,26 EUR. Opredelili pa smo tudi pomembnost na ravni bruto plačil EKJS IAKS. Navedeno pomeni, da obstaja 95 % zaupanje, da je skupna napaka bruto plačil EKJS IAKS manjša od 2 % izdatkov, to je manjša od 2.639.405,55 EUR.

Pomembnost za množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 smo določili kot 2 % skupnih upravičenih in plačanih zneskov in znaša 116.898,10 EUR.

Preglednica št. 6: Prag pomembnosti po revizijskih ciljih in posameznih množicah EKJS

Revizijski cilj /množica		Pomembnost v EUR
Revizijski cilj št. 1		
1.	Operativne transakcije EKJS in EKSRP	2.770.550,71 EKJS 2.932.735,79 EKSRP 5.703.286,50 Skupaj
2.	Neoperativne transakcije – Dolgovi – Nepravilnosti v okviru EKJS in EKJS PRP 2004–2006 (oziroma ZIRP) v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014	7.232,14
3.	Neoperativne transakcije – Dolgovi - Drugi dolgovi v okviru EKJS in EKJS PRP 2004–2006 (oziroma ZIRP) v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014	342,68
4.	Predujmi in varščine EKJS	6.290,02
Revizijski cilj št. 3		
1.	Intervencije Čebelarški sektor EKJS ne-IAKS	7.957,05
Revizijski cilj št. 4		
1.	Operativne transakcije EKJS IAKS	2.639.405,55
2.	Operativne transakcije EKJS ne-IAKS	116.898,10

Sistemi in kontrole po revizijskih ciljih

V finančnem letu, ki se je končalo 15. 10. 2023, je Agencija plačevala sredstva iz naslova izvajanja ukrepov EKJS, ki jih lahko glede na kontrolni sistem, v okviru katerega se izvajajo, razdelimo na tiste, ki se izvajajo znotraj sistema IAKS, in tiste izven sistema IAKS. Nadalje jih razvrstimo na podlagi izvajanja intervencij v okviru strateških načrtov SKP in na tiste, ki ne spadajo v strateške načrte SKP.

V okviru kontrolnega sistema IAKS so se izvajali naslednji ukrepi neposrednih plačil, ki ne spadajo v strateške načrte SKP:

- shema osnovnega plačila na površino,
- plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje,
- plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami,
- plačilo za mlade kmete,
- shema prostovoljne vezane podpore,
- shema za male kmete in
- povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino.

Intervencije, ki so se izvajale v okviru kontrolnega sistema izven sistema IAKS - sektorske intervencije v okviru strateških načrtov SKP, so naslednje:

- čebelarški sektor:
 - SI01 Prenos znanja v čebelarstvu
 - SI02 Podpora čebelarjem in čebelarskim društvom
 - SI03 Vzreja čebeljih matic
 - SI04 Raziskovalno delo na področju čebelarstva in
 - SI06 Kakovost in varnost čebeljih pridelkov.

Ukrepi, ki so se izvajali v okviru kontrolnega sistema izven sistema IAKS - intervencije na kmetijskih trgih, ki ne spadajo v strateške načrte SKP, so naslednji:

- promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja,
- sheme šolske prehrane,
- vino in
- čebelarstvo.

Posamezni ukrepi znotraj posamezne množice se po vsebini sicer razlikujejo, vendar pa je njihov kontrolni sistem in način vodenja evidenc dovolj podoben, da smo jih lahko obravnavali enotno.

Revizijski cilj št. 1

V okviru revizijskega cilja št. 1 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- izvrševanje plačil,
- obračunavanje plačil,
- poročanje o plačilih v mesečnih in letnih izjavah, ter
- postopek uskladitve,

in za neoperativne transakcije:

- evidentiranje, upravljanje analitike ter sporočanje nepravilnosti in drugih dolgov ter
- upravljanje s predplačili in varščinami.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 1 in skladno s Smernico Komisije št. 2 smo oblikovali štiri množice.

Za operativne transakcije smo oblikovali:

1. Množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo vsa plačila EKJS in EKSRP v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, in sicer:
 - vsa plačila ukrepov okvira kontrolnega sistema IAKS. V to množico so vključena plačila EKJS (neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: shema enotnega plačila na površino, plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami, plačilo za mlade kmete, shema prostovoljne vezane podpore, shema za male kmete in povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino) in EKSRP (KOPOP – ukrep 60, EK – ukrep 61, OMD – ukrep 63 in DŽ – ukrep 64) in
 - vsa plačila vseh ukrepov izven kontrolnega sistema IAKS: EKJS (sektorske intervencije v okviru strateških načrtov SKP: čebelarski sektor in intervencije na kmetijskih trgih, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja, sheme šolske prehrane, vino in čebelarstvo in EKSRP (ukrepi: 01, 02, 03, 04, 06 08, 09, 16, 19, 20 in 22).

Za operativne transakcije se lahko skladno s Smernico Komisije št. 2 oblikuje ena sama množica, ki zajema EKJS in EKSRP, če se za gibanje operativnih transakcij pri obeh skladih uporablja skupni sistem notranjih kontrol.

Potrdimo lahko, da se v Agenciji uporablja enoten sistem notranjih kontrol za izvrševanje plačil in obračunavanje za oba sklada (EKJS in EKSRP) in smo ga kot takega tudi obravnavali.

Za neoperativne transakcije smo oblikovali:

1. Prvo množico neoperativnih transakcij, iz katere smo vzorec določili nestatistično, predstavljajo nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 in nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014.
2. Drugo množico neoperativnih transakcij, iz katere smo vzorec prav tako določili nestatistično, predstavljajo drugi dolgovi v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 in drugi dolgovi v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014, in sicer dolgovi iz naslova navzkrižne skladnosti in večletnih sankcij.
3. Tretjo množico neoperativnih transakcij EKJS, iz katere smo vzorec določili nestatistično, predstavljajo predplačila in z njimi povezane varščine.

Za neoperativne transakcije iz KDT se lahko skladno s Smernico Komisije št. 2 oblikuje ena sama množica, ki zajema EKJS in EKSRP, če se za upravljanje z dolgovi pri obeh skladih uporablja skupni sistem notranjih kontrol.

Potrdimo lahko, da se v Agenciji uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada skupaj (EKJS in EKSRP) in smo ga kot takega tudi obravnavali.

Kljub navedenemu smo se na podlagi revizijskih izkušenj iz preteklih obdobj odločili, da oblikujemo dve množici, saj dolgovi iz Priloge III (drugi dolgovi) za oba sklada skupaj (EKJS in EKSRP) v veliki meri niso zabeleženi v KDT, kar nasprotno velja za dolgove iz Priloge II (nepravilnosti). Tako smo za nepravilnosti iz Priloge II oblikovali množico dolgov iz KDT za EKJS in EKSRP skupaj (prva množica neoperativnih transakcij), za druge dolgove iz Priloge III pa smo oblikovali množico drugih dolgov EKJS in EKSRP skupaj (druga množica neoperativnih transakcij).

Revizijski cilj št. 2

V okviru revizijskega cilja št. 2 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke v zvezi z delovanjem/izvajanjem⁵ osnovnih zahtev Unije za EKJS ne-IAKS (samo intervencije čebelarskega sektorja):

- odobritev plačil, vključno z upravnimi pregledi in pregledi na kraju samem;
- izračun plačil, vključno z znižanji/izključitvami in kaznimi,
- postopek sklepanja pogodb za javna naročila,
- metodologija za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (po potrebi),
- sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev, intervencij in plačil.

V množico so vključena plačila EKJS ne-IAKS, in sicer plačila sektorskih intervencij v okviru strateških načrtov SKP, in sicer čebelarskega sektorja naslednjih intervencij: I01 Prenos znanja v čebelarstvu, SI02 Podpora čebelarjem in čebelarskim društvom, SI03 Vzreja čebeljih matic, SI04 Raziskovalno delo na področju čebelarstva in SI06 Kakovost in varnost čebeljih pridelkov.

⁵»Delovanje/izvajanje« se uporablja zato, ker se nekatere osnovne zahteve Unije izvajajo (npr. izvajanje strateškega načrta SKP, izvajanje intervencij), druge pa delujejo kot kontrole, izvedene v povezanih sistemih upravljanja (npr. delujoča pravila javnega naročanja).

Revizijski cilj št. 3

V okviru revizijskega cilja št. 3 smo ocenjevali postopke in sisteme za zajemanje podatkov in poročanje, ki so vzpostavljeni na Agenciji. Postopki so avtomatizirani in temeljijo na informacijskem sistemu.

UNP je izvajal revizijske postopke za ugotovitev, ali so bile avtomatizirane kontrole izvedene. Preizkusi so vključevali preveritve, ali:

- so vsi vhodni podatki točni, popolni, odobreni in pravilni,
- se vsi podatki obdelujejo kot pričakovano,
- so vsi shranjeni podatki točni in popolni,
- so vsi izhodni podatki točni in popolni,
- se vodi evidenca za spremljanje obdelave podatkov od vnosa prek shranjevanja do poznejšega rezultata,
- je dostop do podatkov omejen glede na poslovne potrebe,
- se sistematično preprečujejo nezdružljive naloge v aplikaciji.

Ta pregled je bil podlaga za oceno sistema poročanja, katere rezultat je UNP uporabil tudi v okviru revizijskega cilja št. 2, ter za poznejše vsebinske analitične postopke za ugotavljanje pravilnosti letnega poročila o smotrnosti.

UNP je preveril, ali podatki o kazalnikih učinkov in kazalniki rezultatov, določeni v sistemu Agencije, ustrezajo podatkom, vključenim v poročilo. Le-te je tudi potrdil s postopki analize podatkov, in sicer:

- popolnost: vsi podatki, ki bi jih bilo treba evidentirati, so bili evidentirani,
- točnost: podatki so v letnem poročilu o smotrnosti razkriti v pravih/ustreznih zneskih,
- upoštevanje presečnih datumov: podatki so evidentirani v pravilnem obdobju poročanja, tj. v obdobju, v katerem je bilo plačilo dejansko izvedeno.

V poročanje so bila vključena plačila EKJS ne-IAKS, in sicer plačila sektorskih intervencij v okviru strateških načrtov SKP, in sicer čebelarkega sektorja naslednjih intervencij: I01 Prenos znanja v čebelarstvu, SI02 Podpora čebelarjem in čebelarskim društvom, SI03 Vzreja čebeljih matic, SI04 Raziskovalno delo na področju čebelarstva in SI06 Kakovost in varnost čebeljih pridelkov.

Revizijski cilj št. 4

V okviru revizijskega cilja št. 4 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- postopek prejema vloge za pomoč znotraj sistema IAKS,
- postopek prejema vloge za pomoč izven sistema IAKS,
- odobritev plačil, vključno z upravnimi pregledi in pregledi na kraju samem,
- izračun plačil, vključno z znižanji/izključitvami in kaznimi,
- posodabljanje in vzdrževanje LPIS,
- postopek preveritev sheme osnovnega plačila,
- priprava kontrolne statistike in Izjave o upravljanju.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 4 smo skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) oblikovali dve množici.

Za operativne transakcije smo oblikovali:

1. Prvo množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo naključno izbrane kontrole na kraju samem Agencije iz EKJS in EKSRP znotraj sistema IAKS iz programskega obdobja 2014–2020, za subvencijsko leto 2022. V prvo množico je tako vključen naključno izbran vzorec kontrol na kraju samem Agencije ukrepov EKJS (neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: shema enotnega plačila na površino, plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami, plačilo za mlade kmete, shema prostovoljne vezane podpore, shema za male kmete in povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino) in ukrepov EKSRP (kmetijsko-okoljskih podnebnih plačil, ekološkega kmetovanja, plačil območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami in dobrobit živali).
2. V drugo množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo vsa plačila EKJS izven sistema IAKS v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023. V drugo množico so tako vključena plačila ukrepov intervencij na kmetijskih trgih, ki ne spadajo v strateške načrte SKP, in sicer: plačila za promocijo kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja, plačila sheme šolske prehrane, plačila za vino in plačila za čebelarstvo.

Ocena tveganja po revizijskih ciljih

Revizijsko tveganje (AR) je tveganje, da UNP izda mnenje brez pridržka, letni obračun, letno poročilo o smotnosti in Izjava o upravljanju pa vsebujejo bistvene napake. UNP mora pri revizijskih postopkih pridobiti 95 % stopnjo zagotovila, da lahko v revizijskem mnenju navede, da ima »razumno zagotovilo«. V skladu s tem revizijsko tveganje znaša 5 %. To velja za revizijske cilje št. 1, št. 3 in št. 4. Pri revizijskem cilju št. 2 je AR tveganje, da UNP izda mnenje brez pridržka, če sistemi upravljanja države članice ne delujejo pravilno.

Revizijsko tveganje sestavljajo tveganje pri delovanju (IR), tveganje pri kontroliranju (CR) in tveganje pri odkrivanju (DR), v modelu revizijskega tveganja pa so ti trije elementi izraženi kot:

$$AR = IR \times CR \times DR,$$

kjer je:

- tveganje pri delovanju (IR) zaznana raven tveganja, da se lahko ob neobstoju postopkov notranjih kontrol v potrjenih letnih obračunih in Izjavi o upravljanju, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij pojavi bistvena napaka.
- tveganje pri kontroliranju (CR) zaznana raven tveganja, da se s postopki notranjih kontrol, ki jih izvaja vodstvo, ne bo preprečila, odkrila in popravila bistvena napaka v potrjenih izjavah o odhodkih, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij.
- tveganje pri odkrivanju (DR) zaznana raven tveganja, da revizor ne bo odkril bistvene napake v potrjenih izjavah o odhodkih, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij.

Skupna ocena tveganja (tj. $IR \times CR$) je ovrednotena na podlagi znanja in izkušenj revizorjev, kjer tveganje opredelimo kot minimalno, nizko, srednje visoko ali visoko.

Preglednica št. 7: Lestvica za določitev skupne ocene tveganja

Ocena tveganja pri delovanju	Ocena tveganja pri kontroliranju		
		zanašanje na kontrole (nizko)	brez zanašanja na kontrole (visoko)
	nizko	minimalno	srednje visoko
	visoko	nizko	visoko
	bistveno tveganje	posebni revizijski premisleki	

Produkt tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju se imenuje tveganje bistvene napake.

$$AR = \text{tveganje bistvene napake} \times DR$$

Tveganje bistvene napake je povezano z rezultatom revizij sistemov.

Začetno oceno tveganja po množicah smo opredelili na osnovi obstoječega poznavanja poslovanja Agencije, programov, ki se izvajajo, vzpostavljenih sistemov kontroliranja, delovanja sistemov kontroliranja v preteklih letih, in sprememb v sistemih kontroliranja, ki jih je Agencija uvedla v tekočem letu.

Revizijski cilj št. 1

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKJS za revizijski cilj št. 1 je predstavljena v naslednji preglednici.

Preglednica št. 8: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKJS

Postopek/množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Plačila operativnih transakcij sklada EKJS	nizka	nizka	minimalna
Obračunavanje operativnih transakcij sklada EKJS	nizka	nizka	minimalna
Upravljanje z dolgovi EKJS in EKSRP – nepravilnosti	nizka	nizka	minimalna
Upravljanje z dolgovi EKJS in EKSRP - drugi dolgovi	nizka	nizka	minimalna
Upravljanje predujmov in varščin EKJS	nizka	nizka	minimalna

Revizijski cilj št. 2

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKJS za revizijski cilj št. 2 je predstavljena v naslednji preglednici.

Preglednica št. 9: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 2 za intervencije sklada EKJS po osnovnih zahtevah Unije

Intervencija/Osnovne zahteve Unije (BUR)	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Javno naročanje (SI01, SI03, SI04)	nizka	nizka	minimalna
Finančni interesi (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Upravni pregledi (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Pregledi na kraju samem (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Kazni (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev ((SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Upravičenost intervencij (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna
Sistemi za zagotavljanje upravičenosti plačil (SI01, SI02, SI03, SI04, SI06)	nizka	nizka	minimalna

Revizijski cilj št. 3

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKJS za revizijski cilj št. 3 je predstavljena v naslednji preglednici.

Postopek/množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Poročanje o smotnosti – postopek v Agenciji	nizka	nizka	minimalna/nizka
Poročanje o smotnosti – kazalniki učinkov	nizka	nizka	minimalna
Poročanje o smotnosti – kazalniki rezultatov	nizka	nizka	minimalna

Revizijski cilj št. 4

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKJS za revizijski cilj št. 4 je predstavljena v naslednji preglednici.

Preglednica št. 10: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 4 za množice sklada EKJS

Množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Upravne kontrole EKJS IAKS	nizka	nizka	minimalna/nizka
Pregledi na kraju samem EKJS IAKS	nizka	nizka	minimalna
Upravne kontrole EKJS ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna
Pregledi na kraju samem EKJS ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna

Tveganje pri delovanju za populacijo EKJS ne-IAKS je s strani UNP ocenjeno kot nizko, kar potrjujejo tudi rezultati celovite ocene delovanja sistema notranjih kontrol in skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskimi kriteriji iz preteklega leta, pa tudi vrednost bruto plačil populacije EKJS ne-IAKS za finančno leto 2023 znaša samo 4,7 % vseh bruto plačil sklada EKJS, ki ne spadajo v strateške načrte SKP.

Revizijski pristop po revizijskih ciljih**Revizijski cilj št. 1**

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 11: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKJS

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov			
		Skupna ocena tveganja (IR *CR)			
	Število pregledanih vlog	Metoda vzorčenja	Število vzorcev	Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	Pričakovana napaka
Operativne transakcije					
1. Plačila in obračunavaje operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	26	MUS konzervativni pristop	46	60 %	0 %
Neoperativne transakcije					
- Dolgovi EKJS in EKSRP - nepravilnosti	25	Nestatistično vzorčenje	13	60 %	-
- Dolgovi EKJS in EKSRP - drugi dolgovi	26	Nestatistično vzorčenje	26	60 %	-
- Predujmi in varščine EKJS	5	Nestatistično vzorčenje	5	60 %	-

- **Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1**

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, ki se izvajajo v podpornih službah (Služba za splošne zadeve, Služba za finance, Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo in Služba za notranjo revizijo), in postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov (intervencij), ki so predmet te revizije. V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT) in določitev funkcionalnosti sistema kontrol,
- pregled postopkov »prenosa«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke pri izvrševanju plačil, obračunavanju plačil in upravljanju dolgov ter predplačil in varščin (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- pregledali smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- pregledali smo ločitve nalog v zvezi z izvrševanjem plačil, obračunavanjem plačil in upravljanjem dolgov ter ali se izvaja nadzor,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanjega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Kontrola aplikacij s področja plačil in obračunavanja v finančnem letu 2023 ni bila predmet IT revizije. Rezultati preverjanja ostalih IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

- **Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 1 – operativne transakcije (EKJS: množica operativnih transakcij)**

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil na vseh plačanih ukrepih EKJS in EKSRP, če so pomembni (plačila po množicah ukrepov EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRP IAKS in EKSRP ne-IAKS so večja od 2 % bruto skupnih bruto izplačil), in tudi za množice ukrepov z odkritimi pomembnimi pomanjkljivostmi v preteklem letu, tudi če niso pomembne.

V okviru preizkušanja postopkov izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole. Preizkuse kontrol za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo preizkusili na ravni obeh skladov skupaj na najmanj 25 vzorcih.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer z naključnim vzorčenjem iz statistično izbranega vzorca za preverjanje podatkov, saj smo uporabili preizkus z dvojnim namenom za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces mesečnega in četrtnega usklajevanja, smo izbrali in preverili na 2 vzorcih, letno usklajevanje pa na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo uporabili preizkus z dvojnim namenom.

Preglednica št. 12: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za operativne transakcije (EKJS in EKSRP: množica operativnih transakcij)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki za izvrševanje plačil EKJS in EKSRP	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro
Postopki za obračunavanje EKJS in EKSRP	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro

- ***Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS in EKJS PRP (oziroma ZIRP) za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)***

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi.

V Agenciji se uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada, zato smo obravnavali dolgove EKJS in EKSRP skupaj kot enovito celoto. Nadalje smo dolgove iz Priloge II EKJS in EKSRP skupaj obravnavali kot množico nepravilnosti Priloge II, druge dolgove iz Priloge III EKJS in EKSRP skupaj pa smo obravnavali kot množico drugih dolgov Priloge III.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer z naključnim vzorčenjem. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih Priloge II EKJS in EKSRP skupaj in na najmanj 25 vzorcih Priloge III EKJS in EKSRP skupaj. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces četrtnega usklajevanja, smo izbrali in preverili na 2 vzorcih, pri letnem usklajevanju pa na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili preizkus z dvojnim namenom pri postopkih upravljanja z dolgovi.

Preglednica št. 13: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 ter ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Upravljanje dolgov – nepravilnosti	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro
Upravljanje dolgov – drugi dolgovi	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro

• ***Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS predujmi in varščine: tretja množica neoperativnih transakcij)***

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke predujmov in z njimi povezanih varščin.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke predujmov in z njimi povezanih varščin smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer z naključnim vzorčenjem. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na 5 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces četrletnega usklajevanja, smo izbrali in preverili na 2 vzorcih, letnega usklajevanja pa na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili preizkus z dvojnim namenom pri postopkih predplačil in varščin.

Preglednica št. 14: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS predplačila in varščine: tretja množica neoperativnih transakcij)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Upravljanje s predplačili in varščinami	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro

• ***Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 – operativne transakcije (EKJS: množica operativnih transakcij)***

Vsa plačila EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 smo obravnavali kot enovito množico.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po konzervativnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finačno leto 2022), poglavje 3.6, ki določa velikosti vzorcev glede na opredeljeno tveganje pri delovanju, stopnjo zaupanja, ki jo je treba pridobiti iz preizkušanja podatkov, in pričakovano stopnjo napake.

Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % izdatkov, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja, ob pričakovanju, da napak ne bo.

Preglednica št. 15: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	60 %
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od vseh bruto plačil EKJS in EKSRP
Pričakovana napaka (AE)	-
Faktor stopnje zagotovitve (RF)	0,92
Faktor povečanja (EF)	1,1
Najmanjša velikost vzorca	46

- ***Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS in EKJS PRP (oziroma ZIRP) za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)***

Za preizkušanje dolgov - nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014, drugih dolgov v okviru EKJS in EKSRP v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014, in nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 metoda vzorčenja denarnih enot (MUS) ni primerna, zato smo vzorce izbrali nestatistično, sam izbor pa je bil naključen. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 4.2, ki določa najmanjše velikosti vzorcev glede na število postavk v nestatistični množici glede na opredeljeno tveganje pri delovanju in stopnjo zaupanja, ki jo je treba pridobiti iz preizkušanja podatkov.

Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % končnega stanja, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja iz preizkušanja dolgov in nizko tveganje pri delovanju.

V Agenciji se uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada, zato smo obravnavali dolgove EKJS in EKSRP skupaj kot enovito celoto. Nadalje smo dolgove iz Priloge II EKJS in EKSRP skupaj obravnavali kot množico nepravilnosti Priloge II, druge dolgove iz Priloge III EKJS in EKSRP skupaj pa smo obravnavali kot množico drugih dolgov iz Priloge III. Nepravilnosti EKJS in EKSRP iz Priloge V v finančnem letu 2023 ni bilo.

Pri izbiri vzorca smo razmerje med EKJS in EKSRP za prvo množico neoperativnih transakcij (Priloga II) določili na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v Prilogi II EKJS, in med številom zapisov dolgov, zabeleženih v Prilogi II EKSRP. Vse postavke iz Priloge II so zabeležene tudi v KDT.

Izbrane vzorce za preverjanje izdatkov je treba skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) preizkusiti za vsak ustrezen stolpec Priloge II. Da bi se izognili temu, da kateri izmed stolpcev ne bi bil pregledan, smo vzorce izbrali iz posameznih stolpcev novih primerov, izterjav, popravkov in neizterljivih zneskov, na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v posameznem stolpcu Priloge II. V primerih, kjer je bil iz posameznega stolpca že opravljen preizkus skladnosti, smo izbrali isti vzorec tudi za preizkus podatkov.

Pri izbiri vzorca smo razmerje med EKJS in EKSRP za drugo množico neoperativnih transakcij (Priloga III) določili na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v analitični evidenci Priloge III EKJS, in številom zapisov dolgov, zabeleženih v analitični evidenci Priloge

III EKSRP. Izbrane vzorce za preverjanje podatkov je treba skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) preizkusiti za vsak ustrezen stolpec Priloge III. Da bi se izognili problemu, da kateri izmed stolpcev sploh ne bi bil pregledan, smo vzorce izbrali iz posameznih stolpcev novih primerov, izterjav in popravkov, na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v posameznem stolpcu Priloge III. V primerih, kjer je bil iz posameznega stolpca že opravljen preizkus skladnosti, smo izbrali isti vzorec tudi za preizkus podatkov.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi ter pri preizkušanju podatkov dolgov smo uporabili preizkus z dvojnimi namenom.

Preglednica št. 16: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za množici neoperativnih transakcij za revizijski cilj št. 1 – EKJS In EKSRP nepravilnosti ter EKJS in EKSRP drugi dolgovi

	Število zapisov v Prilogi II in v Prilogi III	Število vzorcev Novi primeri	Število vzorcev Popravki	Število vzorcev Izterjave	Število vzorcev Neizterljivi zneski	Skupno število vzorcev Priloge II in Priloge III
Nepravilnosti Priloga II						
1. EKJS	118	2	1	2	0	5
2. ZIRP	30	0	0	0	1	1
3. EKSRP 2007–2013	64	0	2	0	0	2
4. EKSRP 2014–2020	112	2	1	2	0	5
Skupaj	324	4	4	4	1	13
Drugi dolgovi Priloga III						
1. EKJS	2.417	6	3	6	0	15
2. ZIRP	0	0	0	0	0	0
3. EKSRP 2007–2013	1	0	0	0	0	0
4. EKSRP 2014–2020	2.100	5	1	5	0	11
Skupaj	4.518	11	4	11	0	26

• ***Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS predujmi in varščine: tretja množica neoperativnih transakcij)***

Za preizkušanje predplačil in z njimi povezanih varščin, ki spadajo med neoperativne transakcije, metoda vzorčenja denarne enote ni primerna, zato smo vzorec izbrali nestatistično, sam izbor pa je bil naključen. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 4.2., ki določa najmanjše velikosti vzorcev glede na število postavk v nestatistični množici glede na opredeljeno tveganje pri delovanju in stopnjo zaupanja, ki jo je treba pridobiti iz preizkušanja podatkov.

Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % končnega stanja, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja iz preizkušanja predplačil in varščin ter nizko tveganje pri delovanju.

Vzorčna enota je bila posamezen plačan predujem in z njim povezana varščina EKJS.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke predplačil in varščin ter pri preizkušanju podatkov smo uporabili preizkus z dvojnim namenom.

Preglednica št. 17: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico neoperativnih transakcij predumov in z njimi povezanih varščin EKJS

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	60 %
Pomembnost	2 % od izplačanih predumov in z njimi povezanih varščin EKJS ne-IAKS
Velikost populacije	manj kot 50
Najmanjša velikost vzorca	5

Revizijski cilj št. 2

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 2, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 18: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 2 za množico sklada EKJS

Množica/osnovne zahteve Unije	Preizkušanje skladnosti
	Število pregledanih vlog
Intervencije v sektorju čebelarских proizvodov	
Osnovne zahteve Unije: Javno naročanje, Finančni interesi, Upravni pregledi, Pregledi na kraju samem, Kazni, Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev, Upravičenost intervencij in Sistemi za zagotavljanje upravičenosti plačil	8

• **Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2**

UNP je delo pričel s pregledom splošnega okolja kontroliranja za predvidene kontrole postopke v okviru intervencij v sektorju čebelarских proizvodov in pri tem upošteval:

- rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke podobnih intervencij preteklega programskega obdobja (npr. razvrstitev v matrikah),
- spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov,
- akcijske načrte, ki se morebiti izvajajo in še niso zaključeni.

Poleg tega je CO:

- pridobil razumevanje sistemov upravljanja države članice, vključno s kontrolnimi postopki in sistemi Agencije,
- pregledal proces »prenosa«, s katerim se zahteve, določene v uredbah EU, vključijo v priročnik, računalniške postopke in pisna navodila Agencije,
- izvedel sledilne preizkuse v zvezi s procesi/postopki, vključno s procesi IT, in določil funkcionalnost sistema kontrole, ter
- opredelil »kaj gre lahko narobe« (WCGW) ali kakšna so tveganja v procesu/postopku in povezanih kontrolah. Za zgornji postopek se bo neizčrpen seznam osnovnih zahtev Unije

upošteval kot primerjavo s sistemi upravljanja držav članic, vključno s kontrolnimi postopki in sistemi Agencije.

Kot rezultat te dejavnosti je UNP oblikoval popis intervencij/osnovnih zahtev Unije z oceno tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju ter skupno oceno tveganja. Na podlagi pridobljenih rezultatov in znanja je UNP izbral ustrezne postopke preizkušanja in vzorčenje za preizkušanje skladnosti (preizkus kontrol) izbranih kontrol, da bo potrdil ureditev in zasnovo sistema kontrol.

- ***Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št.2 – EKJS ne-IAKS: intervencije v sektorju čebelarskih proizvodov***

UNP je proučil posebne in prodorne kontrole ter kontrole spremljanja, ki so del pregledanih procesov: sisteme, postopke, priročnike. Preizkušanje skladnosti se opravi za podporo stopnji tveganja pri kontroliranju, ki jo je ocenil UNP. S preizkušanjem kontrol je preizkusil uspešnost: ureditev, zasnovo in delovanje kontrole, ki se uporablja za preprečevanje ali odkrivanje resnih pomanjkljivosti. UNP je pri preizkušanju skladnosti za izbrane vzorce proučil, ali:

- so potrebne kontrole vzpostavljene in zasnovane v skladu s pravnim okvirom;
- potrebne kontrole ustrezno delujejo ter ali se z njimi preprečujejo/odkrivajo in popravljajo pomanjkljivosti na ravni navedb.

Na podlagi preizkušanja skladnosti bo UNP potrdil:

- elemente osnovnih zahtev Unije, ki so bili ustrezno določeni v postopkih in sistemih Agencije ter da pravilno delujejo,
- sisteme za zagotavljanje upravičenosti upravičencev, intervencij in plačil, ki so bili v postopkih in sistemih Agencije in pristojnih kontrolnih organov ustrezno vzpostavljeni ter pravilno delujejo.

V zvezi s tem je UNP opredelil »kaj lahko gre narobe« (odslej WCGW), ki vplivajo na zgoraj navedene navedbe, in povezane kontrole, s katerimi se zmanjšajo WCGW.

Obravnavajo se naslednji WCGW, ki lahko pomembno vplivajo na zadevne navedbe:

- obstaja verjetnost pomanjkljivosti,
- zaradi resnosti morebitne pomanjkljivosti bi lahko nastala pomembna pomanjkljivost.

Za opredelitev kontrol, ki so relevantne za revizijo, UNP upošteva:

- kontrole, s katerimi se zmanjšajo bistvena tveganja,
- visoko avtomatizirane postopke in kontrole aplikacij.

UNP je pri preizkušanju upošteval tudi različne vrste kontrol. Del teh preizkusov se je izvedlo na podlagi kontrole aplikacije IT (na primer sistem odkrije dvojne zahtevke). Če pa so splošne kontrole IT v zvezi z dejavnostmi vzdrževanja in informacijske varnosti ter računalniškimi operacijami učinkovite, se delovanje avtomatizirane kontrole aplikacij potrdi s preizkusom avtomatizirane kontrole aplikacij, omejenim na eno transakcijo. V teh primerih se opravi en preizkus kontrole (enkratni preizkus) za eno izbrano avtomatizirano kontrolo aplikacij v aplikaciji IT.

Pri kontrolah, ki niso popolnoma avtomatizirane, je UNP preverjanje skladnosti izvedel s pregledom vzorca obdelanih in za plačilo odobrenih dokumentov. Vrsta vzorcev, izbranih za

posamezen test, je rezultat splošne ocene tveganja in pregleda postopkov. UNP je izbral vzorce predvsem na podlagi tveganja, povezanega z rezultati ocene tveganja.

Pri horizontalnih zahtevah (tj. zahtevah, ki vplivajo na več kot eno intervencijo), je UNP pri vzorčenju med drugim upošteval tudi naslednje vidike:

- obseg prizadetih intervencij,
- izolirana tveganja na intervencijo,
- različni pristojni kontrolni organi, odgovorni za preglede.

Preizkus kontrole je bil odvisen od vrste kontrole in pogostosti kontrole ter od tega, na kakšen način se izbere vzorec (na intervencijo ali drug horizontalni element osnovnih zahtev Unije). Pogostost kontrole je izračunana na podlagi primerov, v katerih je bila kontrola uporabljena, in ne na podlagi transakcije/zahtevka, niti na ravni upravičenca. UNP je pri določanju velikosti vzorca uporabil strokovno presojo in upošteval navodila o oblikovanju celotnega vzorca preizkusov skladnosti, opravljenih za revizijski cilj št. 2, za vsako populacijo IAKS in populacijo ne-IAKS, iz Priloge 1 Smernice št. 2.

V prvem letu izvajanja intervencij iz strateškega načrta so bila samo plačila intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov.

UNP je pri vzorčenju izvedel naslednje korake za kritje: (a) revizijskih potreb po celicah matrike osnovnih zahtev Unije (BUR), (b) rezultatov ocene tveganja po celicah matrike in/ali po intervencijah ter (c) možnih sinergij, ki jih je želel doseči z združevanjem preizkušanja osnovnih zahtev Unije pri različnih intervencijah z drugimi zahtevami, ki veljajo za horizontalne.

Korak 1:

Za začetno vzorčenje je izbrana celica matrike BUR »Upravičenost intervencij«. Na podlagi analize tveganj in razumevanja procesov je UNP ugotovil naslednje:

- s celico je povezanih skupno pet intervencij,
- UNP ni uporabil rotacije, zato je preizkusil vseh pet intervencij,
- skupno tveganje, ugotovljeno na ravni celice matrike BUR je „nizko“, zato je UNP preizkusil najmanj 5 kontrol (skladno s Prilogo 1 k Smernici št. 2 - preglednica v poglavju 1.2 Določanje velikosti vzorca),
- UNP je za vseh pet intervencij določil nizek profil tveganja v zvezi s kontrolami upravičenosti intervencij.

UNP je zaradi navedenega na podlagi strokovne presoje določil vzorec na podlagi višine udeležbe posamezne intervencije v celotnih planiranih plačilih, združenih na ravni EKJS ne-IAKS, in sicer:

- SI01 – 1 vzorec, SI02 – 1 vzorec, SI03 – 1 vzorec, SI04 - 2 vzorca in SI06 – 1 vzorec;

UNP je izbral vzorec iz plačil, opravljenih do 15. oktobra 2023, saj se plačila vršijo samo v septembru in oktobru tekočega finančnega leta. En vzorec je enak enemu plačilu, UNP je vsak vzorec izbral na podlagi višine udeležbe posamezne podintervencije v celoti planiranih plačilih združenih na ravni EKJS ne-IAKS.

UNP je nadaljeval preizkušanje vzorcev samo za zahteve izbrane celice matrike BUR.

Korak 2:

V drugem koraku je UNP analiziral vzorce, izbrane v koraku 1, glede na naslednjo preizkušeno celico matrike BUR »Javna naročila« in ugotovil naslednje:

- tveganje na celico matrike BUR je »nizko«, zato je UNP preizkusil najmanj 5 kontrol javnih naročil,
- vzorec za celico matrike BUR „Javna naročila“ vključuje 2 postopka javnega naročanja za SI01, 2 za SI03 in 12 za SI04,
- UNP za SI01 – 1 vzorec in SI04 - 2 vzorca preizkusi iste intervencije kot v koraku 1,
- manjka izbor še dveh vzorcev, ki vključuje javna naročila, da se preizkusi najmanj 5 kontrol javnih naročil,
- zadnja dva vzorca je izbral naključno po enega iz množice SI03 (ki vsebuje 2 postopka javnega naročanja kot osnovo za nabor) in SI04 (ki vsebuje še preostalih 10 postopkov javnega naročanja kot osnovo za nabor).

Korak 3:

UNP je analiziral vzorce iz koraka 1 in koraka 2 za celico matrike BUR »Pregledi na kraju samem«. Stanje je naslednje:

- tveganje na celico matrike BUR je »nizko«, zato UNP potrebuje najmanj 5 kontrol,
- UNP je ugotovil, da mora preizkusiti vseh 5 intervencij, in da se vzorec, izbran v koraku 1, lahko preizkusi tudi za to celico matrike. Tako je pregledal istih 6 vzorcev, kot so bili izbrani v koraku 1.

Pri ostalih celicah matrike BUR, ki so relevantne za EKJS ne-IAKS, in sicer BUR »Finančni interesi«, »Upravni pregledi«, »Kazni«, »Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev« in »Sistemi za zagotavljanje upravičenosti plačil«, je UNP tveganje opredelil kot »nizko«. Ker je za našete celice matrike BUR treba opraviti preverjanja na podlagi vseh plačil, se lahko za preverjanje uporabi isti vzorec, kot v koraku 1.

Končne velikosti vzorcev za korake od 1 do 3 EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 so predstavljene v naslednji tabeli:

Preglednica št. 19: Končne velikosti vzorcev za revizijski cilj št. 2 EKJS ne-IAKS (Čebelarški sektor)

Korak	BUR	Tveganje	Najmanjša velikost vzorca (število kontrol, ki jih je treba preskusiti)	Izbrani vzorec					Celotna velikost vzorca (število kontrol, ki bodo preizkušene)
				SI01	SI02	SI03	SI04	SI06	
1	Upravičenost intervencij	nizko	vsaj 5	1	1	1	2	1	6
2	Javno naročanje	nizko	vsaj 5	1	0	1	3	0	5
3	Pregledi na kraju samem	nizko	vsaj 5	1	1	1	2	1	6
Skupno število edinstvenih vzorcev				1	1	2	3	1	8

Preglednica št. 20: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2 za EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Javno naročanje	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Finančni interesi	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Upravni pregledi	deluje dobro	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/odkloni.	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/napake, ki niso bistveno vplivala na učinkovitost kontrol (glej poglavje 1.8.3.4.2 in 1.8.3.7.1.).	deluje dobro
Pregledi na kraju samem	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Kazni	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Upravičenost intervencij	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Sistemi za zagotavljanje upravičenosti plačil	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro

Revizijski cilj št. 3

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 3, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 21: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 3 za množice sklada EKJS ne-IAKS

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov Skupna ocena tveganja (IR *CR)	
		Metoda vzorčenja	Število vzorcev
Intervencije v sektorju čebelarskih proizvodov			
Učinkovitost sistema za poročanje			
Pravilnost poročanja o smotrnosti – kazalniki učinkov in poročanje o smotrnosti – kazalniki rezultatov	1	Nestastistično vzorčenje	8

• **Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 3 za sistem poročanja**

UNP se je seznanil s sistemom poročanja o smotrnosti in njegovim okoljem. Poleg tega se je seznanil tudi z:

- regulativnim okvirjem in drugimi zunanjimi dejavniki, povezanimi s sistemom poročanja o smotrnosti,
- z njim povezanih informacijskih sistemov in postopkov pri drugih subjektih, ki so pomembni za sistem poročanja o smotrnosti.

UNP je pregledal postopke in sisteme za zajemanje podatkov in poročanje, ki so vzpostavljeni na Agenciji. Postopki naj bi bili v celoti avtomatizirani in naj bi temeljili na informacijskem sistemu.

UNP je preizkušal avtomatizirane kontrole na aplikacijski ravni sistemov IT za poročanje o smotrnosti.

UNP je izvajal revizijske postopke za ugotovitev, ali so bile avtomatizirane kontrole izvedene. Preizkusi bodo vključevali preveritve, ali:

- so vsi vhodni podatki točni, popolni, odobreni in pravilni;
- se vsi podatki obdelujejo kot pričakovano;
- so vsi shranjeni podatki točni in popolni;
- so vsi izhodni podatki točni in popolni;
- se vodi evidenca za spremljanje obdelave podatkov od vnosa prek shranjevanja do poznejšega rezultata;
- je dostop do podatkov omejen glede na poslovne potrebe;
- se sistematično preprečujejo nezdržljive naloge v aplikaciji.

Ta pregled je podlaga za oceno sistema poročanja, katere rezultat je UNP uporabil tudi v okviru revizijskega cilja št. 2, ter za poznejše vsebinske analitične postopke za ugotavljanje pravilnosti letnega poročila o smotrnosti.

• **Analiza podatkov za revizijski cilj št. 3 – intervencije čebelarskega sektorja EKJS ne-IAKS**

Za izražanje mnenja o pravilnosti letnega poročila o smotrnosti je UNP preveril, ali podatki o kazalnikih učinkov in kazalniki rezultatov, določeni v sistemu Agencije, ustrezajo podatkom, vključenim v poročilo.

V popolnoma avtomatiziranem okolju je UNP to potrdil s pregledom postopkov in kontrol, dodatno pa jih je potrdil še s postopki analize podatkov, in sicer:

- popolnost: vsi podatki, ki bi jih bilo treba evidentirati, so bili evidentirani,
- točnost: podatki so v letnem poročilu o smotrnosti razkriti v pravih/ustreznih zneskih,
- upoštevanje presečnih datumov: podatki so evidentirani v pravilnem obdobju poročanja, tj. v obdobju, v katerem je bilo plačilo dejansko izvedeno.

Za izbiro vrste vzorca za posamezen preizkus je UNP upošteval rezultat splošne ocene tveganja. Preveril je iste vzorce, ki so bili izbrani za preverjanje skladnosti za revizijski cilj št. 2 – EKJS ne-IAKS: intervencije v sektorju čebelarskih proizvodov

Preglednica št. 22: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 3 za EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Poročanje o smotrnosti – postopek v Agenciji EKJS ne-IAKS	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Poročanje o smotrnosti – kazalniki učinkov EKJS ne-IAKS	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Poročanje o smotrnosti – kazalniki rezultatov EKJS ne-IAKS	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro

Revizijski cilj št. 4

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 4, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 23: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 4 za množice sklada EKJS

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov Skupna ocena tveganja (IR *CR)			
		Metoda vzorčenja	Število vzorcev	Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	Pričakovana napaka
EKJS IAKS	27	MUS standardni pristop	32	65 %	10 % od pomembnosti
EKJS ne-IAKS	25	MUS standardni pristop	31+8=39	60 %	10 % od pomembnosti
Skupaj EKJS IAKS - ponovne kontrole na kraju samem	32		32		
Skupaj EKJS ne-IAKS - ponovne kontrole na kraju samem	30		30		
• EKJS ne-IAKS - ponovne kontrole na kraju samem iz vzorca vseh plačil	22	MUS standardni pristop	22		
• Dodatni vzorec EKJS ne-IAKS - ponovne kontrole na kraju samem	8	MUS standardni pristop	8		

- Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4**

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak GD AGRI, določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov, ki so predmet te revizije in se izvajajo v vsebinskih sektorjih

(Sektor za neposredna plačila, Sektor za razvoj podeželja in Sektor za kmetijske trge) in tudi v podpornih službah (Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo, Služba za kontrolo in Služba za notranjo revizijo). V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT),
- pregled postopkov »pretvarjanja«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke potrditve in odobritve plačil za upravne kontrole in pisne postopke potrditve in odobritve plačil za kontrole na kraju samem (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- preverili smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

Opredelili smo, »kaj lahko gre narobe« (WCGW), in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKSRP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure).

Na podlagi ocene tveganja v okviru postopkov operativnih transakcij smo preizkušali aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati preverjanja IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

• ***Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKJS: prva množica operativnih transakcij - IAKS)***

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem, na vseh ukrepih EKJS IAKS, ki jih je Agencija izbrala naključno za kontrole na kraju samem.

V okviru preizkušanja postopkov potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopkov potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali naključno iz statistično izbranega vzorca UNP za ponovne kontrole na kraju samem, saj smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKS RP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure). Preizkušali smo aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer za zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati pregledov, ki jih je izvedel zunanji izvajalec 2, so podani v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

Pri preizkušanju skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo uporabili preizkus z dvojnim namenom.

Preglednica št. 24: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKJS: prva množica operativnih transakcij – IAKS)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole	deluje dobro	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/odkloni.	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/napake, ki niso bistveno vplivala na učinkovitost kontrol (glej poglavje 1.13.2.1.1.). Finančna enkratna napaka v skupnem znesku 1.227,27 EUR in in dve formalni napaki.	deluje
Postopki potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro

• **Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKJS: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)**

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole pri vseh plačanih ukrepih EKJS ne-IAKS, če so bili pomembni (izdatki za ukrep so večji od 2 % bruto izdatkov množice EKJS ne-IAKS). Ukrepov z izdatki, manjšimi od 2 % bruto izdatkov množice EKJS ne-IAKS, ukrepov, pri katerih v preteklem finančnem letu pri pregledu le-teh nismo ugotovili pomanjkljivosti, in ukrepov, ki niso bili pregledani v preteklih dveh finančnih letih, nismo izbrali v vzorec, ker takšnih ni bilo. Prav tako ni bilo novih ukrepov, ki so imeli v finančnem letu 2023 plačila manjša od 2 % bruto izdatkov množice EKJS ne-IAKS.

V okviru preizkušanja postopkov potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopkov potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo na 1 vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali naključno iz statistično izbranega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem, saj smo uporabili preizkus z dvojnim namenom za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju delovanja notranjih kontrol za postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem in za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole smo uporabili preizkus z dvojnim namenom.

Preglednica št. 25: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKJS: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro
Postopki potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro

• ***Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 skupaj: prva množica operativnih transakcij - IAKS)***

Vzorec prve množice operativnih transakcij smo za subvencijsko leto 2022 izbrali iz naključno izbranih kontrol na kraju samem Agencije, iz EKJS in EKSRP znotraj sistema IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake v višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija so bili ukrepi iz naključno izbranega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po posameznem upravičencu. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in

- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo za EKJS IAKS izbranih 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4 in za EKSRP IAKS je bilo prav tako izbranih 32 vzorcev.

Preglednica št. 26: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil naključno izbranih vzorcev kontrol na kraju samem Agencije EKJS IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Standardni odklon (σ_r) za množico za EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067
Standardni odklon (σ_r) za množico samo EKJS IAKS	0,00000
Standardni odklon (σ_r) za množico samo za EKSRP IAKS	0,01070
Najmanjša velikost vzorca na sklad	32
Velikost vzorca EKJS IAKS glede na proporcionalno razdelitev po posameznih slojih	32
Velikost vzorca EKSRP IAKS glede na proporcionalno razdelitev po posameznih slojih	32

• **Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKJS za programsko obdobje 2014–2020: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)**

Vzorec za revizijski cilj št. 4 smo izbrali iz druge množice operativnih transakcij iz vseh plačil EKJS zunaj sistema IAKS (ne-IAKS) v finančnem letu 2023.

Vzorčna enota je bila posamezen zahtevek za plačilo EKJS ne-IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto

2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKJS ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklega leta, kjer napak nismo ugotovili.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in dodali še en (1) vzorec, ker je vzorec 1. obdobja vseboval en (1) vzorec, ki je presegal interval vzorčenja.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKJS ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja, smo pa izbirali vzorec v dveh obdobjih med letom.

Iz izbranega vzorca za množico EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 bi bilo mogoče, da od 30 izbranih vzorcev ne bi bilo pri vseh opravljene kontrole na kraju samem s strani Agencije. Če prvotni vzorec obsega manj kot 30 kontrol na kraju samem, moramo izbrati dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem, saj je treba v skladu s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) opraviti najmanj 30 ponovnih kontrol.

Ker je bilo iz prvotnega vzorca opravljenih samo 22 kontrol na kraju samem s strani Agencije, smo iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKJS ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec, v katerem jih je bilo 22) z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu izbrali še 8 vzorcev, tako da je skupni vzorec znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je skladno z najmanjšo zahtevano velikostjo vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Preglednica št. 27: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,60
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil EKJS ne-IAKS v finančnem letu
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,842
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Standardni odklon (σ_r)	0,00000
Najmanjša velikost vzorca, izbrana s statističnim vzorčenjem (Vzorec 1)	30 + 1 (vzorec velike vrednosti) = 31
Dodatni vzorec, izbran s statističnim vzorčenjem (Vzorec 2 = 30 – opravljene kontrole na kraju samem iz Vzorca 1)	8 (30- 22)

Ponovno preverjanje kontrol na kraju samem

Ukrepi IAKS

Prve kontrole na kraju samem za ukrepe IAKS za subvencijsko leto 2022 so opravili kontrolorji pooblaščenega organa (Geodetski zavod Celje d.o.o.) ali kontrolorji Agencije. Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo pri vseh ukrepih opravili revizorji UNP, razen ponovnega merjenja površin, ki ga izvede inšpektor Agencije ob usmerjanju revizorja UNP.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za ukrepe IAKS smo opravili z uporabo enake metode, kot je bila uporabljena za prvotno kontrolo. Če je bila prvotna kontrola opravljena na klasičen način, smo izvedli kontrolo na klasičen način. Prav tako smo opravili kontrolo z metodo daljinskega zaznavanja, če je bila uporabljena metoda daljinskega zaznavanja za prvotno kontrolo. Po revizorjevi presoji v subvencijskem letu 2022 nismo opravljali hitrih terenskih ogledov.

Pri preverjanju kontrol na kraju samem smo rezultate daljinskega zaznavanja šteli enakovredne rezultatom klasičnih kontrol, saj je kakovost identifikacijskega sistema zemljišč (LPIS) dobra, daljinsko zaznavanje pa temelji na reprezentativnem vzorcu.

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem množice EKJS IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca naključnih kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Pred izborom parcel, ki smo jih izbrali za kontrolo na kraju samem, smo najprej opravili analizo parcel glede na zahteve po posameznem ukrepu. Število parcel, ki smo jih pregledali, smo omejili na najmanj 10, pri čemer so morali biti zastopani vsi zahtevki, ki so bili predmet našega pregleda. Naključno, z uporabo funkcije »random« v Excelu, smo izbrali vsaj 10 parcel. Če je bilo s strani Agencije pregledanih manj kot 10 parcel, smo opravili preizkuse na vseh, ki jih je pregledala Agencija.

Vzorec za množico EKJS IAKS smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom. Vzorčna populacija je bila naključni vzorec Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po upravičencu. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKJS IAKS 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4. Skupaj smo izvedli ponovno preverjanje kontrole na kraju samem na vzorcu 32 upravičencev in preverili vse naključno izbrane zahteve EKJS IAKS pri posameznem upravičencu in tudi

ostale zahtevke EKJS IAKS pri posameznem upravičencu, ki niso bili naključno izbrani s strani Agencije za kontrolo na kraju samem.

Za EKSRP IAKS je bilo izbranih 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4.

Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS IAKS po upravičencih in po zahtevkih ter razdelitev na opravljene naknadne kontrole z metodo daljinskega zaznavanja in na klasičen način oziroma s pregledom ustreznih dokumentarnih dokazil je prikazano v naslednji preglednici.

Preglednica št. 28: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS IAKS po upravičencih in po zahtevkih

Skupina ukrepov/metoda	Proračunska postavka	Izvajalec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem	Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem
1. Shema osnovnega plačila	08020504		29
• z metodo daljinskega zaznavanja		UNP	13
• klasičen način		UNP	16
2. Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	08020505		25
• z metodo daljinskega zaznavanja		UNP	11
• klasičen način		UNP	14
3. Plačilo kmetom na območjih z naravnimi omejitvami	08020506		8
• z metodo daljinskega zaznavanja		UNP	2
• klasičen način		UNP	6
4. Plačilo za mlade kmete	08020507		2
• z metodo daljinskega zaznavanja		UNP	1
• klasičen način		UNP	1
5. Prostovoljna shema vezane podpore – površine	08020509		16
• z metodo daljinskega zaznavanja		UNP	10
• klasičen način		UNP	6
6. Prostovoljna shema vezane podpore – živali	08020509	UNP	3
Skupaj po številu upravičencev			32

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo revizorji UNP opravili po izvedenih prvih oziroma rednih kontrolah na kraju samem. O izvedbi prvih kontrol na kraju samem nas je Agencija tedensko obveščala. Agenciji smo po vsaki opravljeni primerjavi med izvedenimi prvimi kontrolami Agencije na kraju samem in izbranim vzorcem UNP za ponovno preverjanja kontrol na kraju samem poslali ujemajoče se vzorce, pri katerih se lahko opravijo ponovna preverjanja kontrol na kraju samem. Agencija je po prejemu posameznega vzorca nemudoma predložila vsa dokumentarna dokazila za izvedbo ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za množico EKSRP IAKS smo revizorji UNP opravili v obdobju od avgusta 2022 do decembra 2022.

Ukrepi ne-IAKS

Prve kontrole na kraju samem za ukrepe ne-IAKS so opravili kontrolorji Agencije in kontrolorji pooblaščenega organa (Geodetski zavod Celje d.o.o.), ponovna preverjanja kontrol na kraju samem pa smo opravili revizorji UNP.

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem za EKJS ne-IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Vzorec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS ne-IAKS smo izbrali iz izbranega vzorca za preverjanje podatkov množice EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom. Iz vzorca za preverjanje podatkov množice EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 je bilo od 31 vzorcev samo 22 takšnih, kjer je bila opravljena kontrola na kraju samem s strani Agencije.

Ker je prvotni vzorec obsegal manj kot 30 kontrol na kraju, smo morali izbrati dodaten vzorec za ponovne preglede na kraju samem. Iz množice vseh pregledov na kraju samem EKJS ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec) smo z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom izbrali še 8 vzorcev, tako da je skupni vzorec znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Razslojevanja znotraj vzorčne populacije nismo uporabili, prav tako nismo uporabili dvofaznega vzorčenja.

Pri ukrepih EKJS ne-IAKS smo tako od 30 opravljenih ponovnih kontrol na kraju samem opravili 2 kontroli na kraju samem ukrepa Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja, 27 kontrol pri ukrepu Vino in 1 kontrolo pri ukrepu Čebelarstvo.

Preglednica št. 29: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKJS ne-IAKS

Skupina ukrepov	Proračunska postavka	Izvajalec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem	Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem
1. Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	08020302	UNP	2
2. Vino	08020307	UNP	27
3. Čebelarstvo	08020308	UNP	1
Skupaj			30

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo revizorji UNP opravili po izvedenih prvih oziroma rednih kontrolah na kraju samem. Izvedbo ponovnih preverjanj kontrol na kraju smo organizirali in opravili sami.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za množico EKJS ne-IAKS smo revizorji UNP opravili v obdobju od novembra 2023 do januarja 2024.

Narava in obseg zanašanja na delo Službe za notranjo revizijo, na delo najetih zunanjih revizorjev ter drugih strokovnjakov⁶**Zunanji izvajalci**

Revizijo izdatkov letnega obračuna EKJS za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, smo v delu, ki se nanaša preizkušanje delovanja notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2 množice EKJS ne-IAKS (samo upravne kontrole), na preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 množice EKJS ne-IAKS (razen ponovnih kontrol na kraju samem in preverjanja pravilnosti kontrolne statistike), pregled spremljanja nepravilnosti EKJS ne-IAKS, odkritih med uporabo poglavja III, naslova V (Pregled transakcij) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1306/2013, preizkušanje delovanja notranjih kontrol in preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico predplačil in varščin za EKJS ne-IAKS, ter pregled izpolnjevanja priporočil iz preteklih let za izdatke EKJS ne-IAKS, prenesli na revizijsko družbo Revidera d.o.o. Slovenska Bistrica (zunanji izvajalec 1), ki je bila izbrana s postopkom javnega naročila.

Izvedbo storitev revidiranja varnosti informacijskega sistema smo prenesli na družbo Vris d.o.o. Ljubljana (zunanji izvajalec 2), na osnovi izbire izmed štirih povabljenih k oddaji ponudbe za izvedbo revizijskega posla.

V okviru razdelitve nalog je revizor, ki revidira posamezen ukrep, skupino ukrepov oziroma poslovni dogodek ter stanje na kontu, zadolžen za izvedbo vseh postopkov, kot so predvideni z revizijsko strategijo.

Preglednica št. 30: Razdelitev področij dela EKJS med UNP in zunanjimi izvajalci revizije

Skupina ukrepov	Izvajalec revizije	Število vzorcev
Revizijski cilj št. 1		
1. Operativne transakcije EKJS in EKSRP		
• preverjanje delovanja skladnosti - plačila in obračunavanje	UNP	13 EKSRP 13 EKJS 26 Skupaj
• preverjanje podatkov	UNP	24 EKSRP 22 EKJS 46 Skupaj
2. Neoperativne transakcije		
2. 1 Dolgovi – Nepravilnosti in Drugi dolgovi EKJS in EKSRP		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol Dolgov - Nepravilnosti EKJS in EKSRP	UNP	16 EKSRP 9 EKJS 25 Skupaj
• preverjanje delovanja notranjih kontrol Dolgov - Drugih dolgov EKJS in EKSRP	UNP	9 EKSRP 17 EKJS 26 Skupaj

⁶ Certifikacijski organ mora pri zanašanju na delo drugih revizorjev tudi sam preveriti in podati zagotovilo glede kakovosti in primernosti dela drugih revizorjev. Glej Mednarodne standarde revidiranja (MSR ang. ISA) 600 »Posebne presoje – Revizije računovodskih izkazov skupin (vključno z delom revizorjev sestavnih delov)«, MSR 610 »Uporaba dela notranjih revizorjev« in MSR 620 »Uporaba dela revizorjevega veščaka«.

Skupina ukrepov	Izvajalec revizije	Število vzorcev
• preverjanje podatkov Dolgov - Nepravilnosti EKJS in EKSRP	UNP	6 EKSRP 7 EKJS 13 Skupaj
• preverjanje podatkov Dolgov - Drugih dolgov EKJS in EKSRP	UNP	11 EKSRP 15 EKJS 26 Skupaj
2. 2 Predujmi in varščine		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol	Zunanji izvajalec 1	5
• preverjanje podatkov	Zunanji izvajalec 1	5
Revizijski cilj št. 2		
1. Sektorske intervencije EKJS		
1. 1 Čebelarski sektor		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol po osnovnih zahtevah Unije	UNP	8
Revizijski cilj št. 3		
1. Sektorske intervencije EKJS		
1. 1 EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor)		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol – sistem za poročanje	UNP	8
• preverjanje analize podatkov	UNP	8
Revizijski cilj št. 4		
1. Operativne transakcije EKJS		
1. 1 EKJS IAKS		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - upravne kontrole	UNP	27
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - kontrole na kraju samem	UNP	32
• preverjanje podatkov	UNP	32
1. 2 EKJS ne-IAKS		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol – upravne kontrole	Zunanji izvajalec 1	25
• preverjanje delovanja notranjih kontrol – kontrole na kraju samem	UNP	30

Skupina ukrepov	Izvajalec revizije	Število vzorcev
• preverjanje podatkov	UNP – ponovne kontrole na kraju samem in preveritve pravilnosti podatkov v kontrolni statistiki Zunanji izvajalec 1 – vsa ostala upravna preverjanja, razen tista, ki so navedena pri UNP	31 + 8 = 39
3. Revizija varnosti informacijskega sistema	Zunanji izvajalec 2	

Strokovno usposobljenost in neodvisnost drugega revizorja smo preverili že ob izbiri zunanjih izvajalcev v okviru javnega naročila oz. zbiranja ponudb. V revizijo sta bila vključena dva zunanja izvajalca:

1. zunanji izvajalec revizijskih storitev na osnovi razdelitve dela med glavnim in drugim revizorjem (zunanji izvajalec 1) ter
2. revizor informacijskih sistemov, zadolžen za pregled skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskim kriterijem Varnost informacijskih sistemov (zunanji izvajalec 2).

Zunanji izvajalec 1 je revizijska družba, katere osebje, ki sestavlja delovno skupino, že ima izkušnje z revidiranjem evropskih kmetijskih skladov in ustrezne strokovne licence. Zunanji izvajalec 2 je revizor z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov, ki že ima izkušnje s predpisanim in izbranim standardom varnosti informacijskega sistema.

Zunanjemu izvajalcu 1 (drugi revizor), ki je opravil del revizije letnega obračuna izdatkov, smo predstavili revizijski pristop, kot je prikazan v revizijski strategiji, in se z njim uskladili glede postopkov revidiranja, ki jih je treba opraviti. Ves čas revizije smo organizirali redne sestanke, na katerih smo se obveščali o poteku dela in pomembnih ugotovitvah. Pregledali smo osnutek poročila in končno poročilo drugega revizorja ter proučili ugotovitve. Pregledali smo tudi delovno gradivo drugega revizorja z namenom ugotoviti, ali so bili opravljeni vsi dogovorjeni revizijski postopki, upoštevane Smernice Komisije za revidiranje EKJS in EKSRP ter Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128. Preverili smo tudi, ali so ugotovitve drugega revizorja podprte z ustreznimi dokazi ter ustrezno dokumentirane. Drugi revizor nam je predložil tudi izvod celotnega delovnega gradiva.

Zunanjemu izvajalcu 2, ki je opravil pregled skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskim kriterijem Varnost informacijskih sistemov, smo prav tako predstavili revizijski pristop, kot je prikazan v revizijski strategiji, in se z njim uskladili glede postopkov revidiranja, ki jih je treba opraviti. Ves čas revizije smo organizirali redne sestanke, na katerih smo se obveščali o poteku dela in pomembnih ugotovitvah. Pregledali smo osnutek poročila drugega revizorja ter proučili ugotovitve. Pregledali smo tudi delovno gradivo drugega revizorja z namenom ugotoviti, ali so bili opravljeni vsi dogovorjeni revizijski postopki, upoštevane Smernice Komisije za revidiranje EKJS in EKSRP, dokument »The IACS cross-checks and data integrity Metodology document« ter Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128. Preverili smo tudi, ali so ugotovitve drugega revizorja podprte z ustreznimi dokazi ter ustrezno dokumentirane. Drugi revizor nam je predložil tudi izvod celotnega delovnega gradiva.

Notranjerevizijska služba

Na delo notranjerevizijske službe Agencije se nismo zanašali.

Kakršnekoli predpostavke in ocene, oblikovane med opravljanjem pregleda

Naša revizijska strategija in revizijski načrt sta na razpolago Komisiji na njeno zahtevo.

Načrt revizijskih dejavnosti

Revizijske postopke smo načrtovali, kot je opredeljeno v Smernici št. 2 za finančno leto 2023, in sicer v poglavju 5 (revizijski cilj št.1), in v Smernici št. 2 za finančno leto 2022 v poglavju 10 (revizijski cilj št. 4).

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 1 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022 – 15. 10. 2023) in se opravi v 12-mesečnem obdobju (koledarski meseci) od aprila revidiranega finančnega leta do marca leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu. V nadaljevanju je prikazan časovni načrt, pri katerem se upošteva to 12-mesečno obdobje.

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 2 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022 – 15. 10. 2023) in se opravi v 12-mesečnem obdobju (koledarski meseci) od aprila (ker je prvo leto revizije tega cilja od julija) revidiranega finančnega leta do marca leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu. V nadaljevanju je prikazan časovni načrt, pri katerem se upošteva to 12-mesečno obdobje.

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 3 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022 – 15. 10. 2023) in se opravi v 12-mesečnem obdobju (koledarski meseci) od aprila (ker je prvo leto revizije tega cilja od junija) revidiranega finančnega leta do marca leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu. V nadaljevanju je prikazan časovni načrt, pri katerem se upošteva to 12-mesečno obdobje.

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 4 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022 – 15. 10. 2023), vendar se opravi v obdobju 24 koledarskih mesecev (od aprila koledarskega leta pred revidiranim proračunskim letom do februarja koledarskega leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu). V nadaljevanju je opredeljen načrt glede na to 24-mesečno obdobje, vendar revizijsko delo in poročanje dejansko zajemata eno finančno leto.

Časovni načrt izvajanja revizijskih postopkov je razviden iz preglednic v nadaljevanju.

Preglednica št. 31: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 1 EKJS

Revizijski postopki	04/2023	05/2023	06/2023	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/ 2023	12/2023	01/2024	02/2023	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja preizkušanja podatkov	√	√										
Načrtovanje revizijskih postopkov	√	√										
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov	√	√				√	√					
Preizkušanje skladnosti		√	√			√	√	√	√			
Preizkušanje podatkov								√	√	√		
Preverjanje uskladitev (letnih obračunov, podatkov X-tabele, KDT s podatki Priloge II, III in V, predplačil...)								√	√	√		
Vrednotenje rezultatov										√		
Pregled Izjave o upravljanju										√		
Priprava revizijskega mnenja										√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji								√	√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva											√	√

Preglednica št. 32: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 2

Revizijski postopki	04/2023	05/2023	06/2023	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/ 2023	12/2023	01/2024	02/2023	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja preizkušanja podatkov				√	√							
Načrtovanje revizijskih postopkov				√	√							
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov						√	√					
Preizkušanje skladnosti						√	√	√	√			
Preverjanje poročil o upravljanju (akcijski načrti)								√	√	√		
Vrednotenje rezultatov										√		
Pregled Izjave o upravljanju										√		
Priprava revizijskega mnenja										√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji									√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva											√	√

Preglednica št. 33: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 3 EKJS

Revizijski postopki	04/2023	05/2023	06/2023	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/ 2023	12/2023	01/2024	02/2023	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja preizkušanja podatkov			√	√	√							
Načrtovanje revizijskih postopkov					√	√	√					
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov							√	√				
Preizkušanje skladnosti									√			
Postopki analize podatkov									√	√		
Preverjanje uskladitev (letno poročilo o smotrnosti)									√	√		
Vrednotenje rezultatov										√		
Pregled Izjave o upravljanju										√		
Priprava revizijskega mnenja										√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji									√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva											√	√

Preglednica št. 34: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 4 EKJS

Revizijski postopki	05/2022	06/2022	07/2022	08/2022	09/2022	10/2022	11/2022	12/2022	01/2023	02/2023	03/2023	04/2023	05/2023	06/2023	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/2023	12/2023	01/2024	02/2024	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja in preizkušanja podatkov	√	√										√	√										
Načrtovanje revizijskih postopkov	√	√										√	√										
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov		√											√	√									
Preizkušanje skladnosti												√	√	√			√	√	√	√			
Preizkušanje podatkov IAKS in ne-IAKS			√	√	√	√	√	√					√	√	√	√	√	√	√	√	√		
Preverjanje uskladiitev (kontrolna statistika, zgornje meje, pregled SOP, akcijski načrti...)															√	√	√	√	√	√	√		
Vrednotenje rezultatov													√	√					√	√	√		
Pregled Izjave o upravljanju																				√	√		
Priprava revizijskega mnenja																					√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji																		√	√	√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva																						√	√

1.2.3. Viri

Revizijska skupina certifikacijskega organa in zunanjih izvajalcev je bila sestavljena iz 21 članov. Viri, namenjeni za revizijo EKJS, so se med letom spreminjali po potrebi.

Strokovni nazivi revizorjev in število revizor dni so povzeti v nadaljevanju:

Preglednica št. 35: Prikaz opravljenega dela za EKJS, izraženega v ekvivalentu polnega delovnega časa (EPDČ)

	Revizorji - DNR⁷	Ostali	Skupaj
	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni
UNP	1,53	1,51	3,04
Zunanji izvajalec 1 – Revidera d.o.o.	0,02	0,10	0,12
Zunanji izvajalec 2 – Vris d.o.o.	0,03	-	0,03
Skupaj	1,58	1,61	3,19

⁷ Državni notranji revizor (DNR) ali drug primerljiv strokovni naziv.

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 1 – REVIZIJA LETNIH OBRAČUNOV

1.3. Skladnost z akreditacijskimi merili – pregled sistema notranjih kontrol

V tem poglavju opisujemo stanje akreditacije in podlago za skupno oceno delovanja sistema notranjih kontrol ter našo oceno skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili po posameznih postopkih ali elementih, kot je navedeno v akreditacijski matriki za revizijski cilj št. 1. Skladnost poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili smo ocenili z ocenami od 1 do 4. Naša skupna ocena je opisana v poglavju 1.1.3.2.

1.3.1. Razumevanje subjekta/procesov

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka, ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, ki se izvajajo v podpornih službah (Služba za splošne zadeve, Služba za finance, Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo in Služba za notranjo revizijo), in postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov (intervencij), ki so predmet te revizije. V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT) in določitev funkcionalnosti sistema kontrol,
- pregled postopkov »prenosa«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke pri izvrševanju plačil, obračunavanju plačil in upravljanju dolgov ter predplačil in varščin (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- pregledali smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- pregledali smo ločitve nalog v zvezi z izvrševanjem plačil, obračunavanjem plačil in upravljanjem dolgov, ter ali se izvaja nadzor,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

V okviru revizijskega cilja št. 1 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- izvrševanje plačil,
- obračunavanje plačil,
- poročanje o plačilih v mesečnih in letnih izjavah, ter

- postopek uskladitve,

in za neoperativne transakcije:

- evidentiranje, upravljanje analitike ter sporočanje nepravilnosti in drugih dolgov ter
- upravljanje s predplačili in varščinami.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 1 in skladno s Smernico Komisije št. 2 smo oblikovali štiri množice.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Kontrola aplikacij s področja plačil in računovodstva v finančnem letu 2023 ni bila predmet IT revizije. Rezultati preverjanja ostalih IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

Posebnih ugotovitev s teh področjih nimamo.

1.3.2. Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno akreditacijskih postopkov smo potrdili glede na kontrolne dejavnosti Agencije s preverjanjem skladnosti / preverjanjem kontrol, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol, razvidna v spodnji preglednici.

Preglednica št. 36: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	EKJS in EKSRP	Ugotovitve (če obstajajo)
Postopki za plačila in računovodstvo EKJS in EKSRP	13 EKSRP 13 EKJS 26 Skupaj	Ni ugotovitev (poglavje 1.3.3.1. in poglavje 1.3.3.2.).
Postopki za predplačila/varščine EKJS	5	Ni ugotovitev (poglavje 1.3.3.3.).
Postopki za dolgove EKJS in EKSRP množice nepravilnosti	16 EKSRP 9 EKJS 25 Skupaj	Ni ugotovitev (poglavje 1.3.3.4.).
Postopki za dolgove EKJS in EKSRP množice drugi dolgovi	9 EKSRP 17 EKJS 26 Skupaj	Ni ugotovitev (poglavje 1.3.3.4.).

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol navajamo v Prilogi št. 11 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKJS) (Oddelek 4 poročila - Priloge).

1.3.3. Ocenjevanje glede na akreditacijsko merilo

Akreditacijska merila so določena v Prilogi I k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2021/127.

1.3.3.1. Kontrolne dejavnosti: postopki za plačila

1.3.3.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.3.2. Kontrolne dejavnosti: postopki za računovodstvo

1.3.3.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.3.3. Kontrolne dejavnosti: postopki za predplačila in varščine

1.3.3.3.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.3.4. Kontrolne dejavnosti: postopki za dolgove

1.3.3.4.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.3.5. Ocena

Točke za posamezno akreditacijsko merilo so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 37: Točke za posamezno akreditacijsko merilo

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4. Drugi sestavni deli akreditacije

Potrdili smo našo oceno drugih sestavnih delov akreditacije glede na standard (Priloga I k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2021/127) z navedbo preverjanj, da bi zagotovili skladnost Agencije z akreditacijskimi merili.

1.3.4.1. Notranje okolje: organizacijska struktura

1.3.4.1.1. Opis organizacijske strukture

Agencija je organ v sestavi MKGP, s sedežem na Dunajski 160, v Ljubljani. Skladno s skupno kmetijsko politiko in skupno ribiško politiko Evropske unije opravlja naloge, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov in drugih aktivnosti na področju kmetijstva, živilstva in ribištva, opravlja pa tudi druge naloge za izvajanje skupne kmetijske politike.

Agencijo je v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 vodil generalni direktor mag. Miran Mihelič.

Na dan 15. 10. 2023 je bilo na Agenciji zaposlenih 309 javnih uslužbencev.

Aktivnosti, povezane z izvajanjem ukrepov EKJS, se v Agenciji izvajajo v dveh sektorjih in petih službah. Vodje sektorjev in služb so neposredno odgovorni generalnemu direktorju. Agencija je v letu 2023 izvajala pilotni projekt ustanovitve zunanjega oddelka v Mariboru.

V Prilogi št. 19 - Organizacijska struktura ARSKTRP (Oddelek 4 poročila – Priloge) se nahaja veljavna organizacijska struktura Agencije na dan 15. 10. 2023, ki prikazuje število zaposlenih.

1.3.4.1.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.1.3. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 38: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.2. *Notranje okolje: standard glede človeških virov*

1.3.4.2.1. *Ugotovitve*

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.2.2. *Ocena*

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 39: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.3. *Notranje okolje – ocena tveganja*

1.3.4.3.1. *Ugotovitve*

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.3.2. *Ocena*

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 40: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.4. Notranje okolje – prenos nalog

1.3.4.4.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.4.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 41: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog

Akreditacijsko merilo	Ocena
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.5. Informacije in sporočanje: sporočanje

1.3.4.5.1. Ugotovitve

V okviru revizijskega cilja št. 1 ugotovitev, ki bi jih uvrstili med zelo pomembne ali srednje pomembne, nimamo.

V okviru preverjanja revizijskega cilja št. 4 ocenjujemo, da so postopki sporočanja na Agenciji v okviru množice IAKS vzpostavljeni in **delujejo (3)**.

Oceno **deluje (3)** smo podali zaradi več manj pomembnih ugotovitev iz naslova preverjanja upravnih kontrol pri ukrepu Shema osnovnega plačila (SOP) ter ukrepu Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta). Ugotovitve nimajo finančnega vpliva na sklad, so formalne napake, nanašajo pa se na:

- 1) neustrezno besedilo v odločbah o pravici do sredstev (npr. besedilo v obrazložitvi odločbe ne vsebuje ustreznega pojasnila o izvedenem pregledu na kraju samem, niti ne o upoštevanju 6. točke 18. člena Delegirane Uredbe Komisije (EU) št. 640/2014 o opustitvi čezmerne prijave zadevnega ukrepa, posamezne določbe v obrazložitvah odločb so vsebinsko pomanjkljive,...),
- 2) pomanjkljivosti v Posebnem priročniku za neposredna plačila:
 - a) besedilo ponekod ni v skladu s 1. in 2. odstavkom 31. člena 31. člena Uredbe 640/2014/EU,
 - b) besedilo ponekod ni v skladu s 7. in 8. odstavkom 22. člena Uredbe o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20, 78/20, 3/21, 67/21, 197/21, 53/22 in 17/23),
 - c) besedilo ponekod ni v skladu s 50. členom Uredbe 1307/2013/EU.

- 3) Uredbo o shemah neposrednih plačil, v kateri ni naveden pogoj zagotavljanja ornih površin z ekološkim pomenom »vsaj 5 % v primerih ugotovljenih površin nad 15 ha«, ki je naveden v točki 46. člena Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in sveta.

Ocena postopkov sporočanja celotne množice IAKS je podana na podlagi ocene posameznega ukrepa in njegove udeležbe v bruto plačilih celotne množice. Oba ukrepa, pri katerih smo ugotovili nepravilnosti, skupaj predstavljata 83,4 % v celotnih bruto plačilih množice IAKS, pri katerih smo izvedli preverjanja.

Preglednica št. 42: Udeležba ukrepov Shema enotnega plačila na površino (ABB: 08020504) in Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (ABB: 08020505) v bruto plačilih množice EKJS IAKS

Ukrepi	v EUR	Udeležba ukrepov v celotnih bruto plačilih množice EKJS IAKS (v %)
Shema enotnega plačila na površino (ABB: 08020504)	70.727.356,18	53,59
Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (ABB: 08020505)	39.334.899,82	29,81
Skupaj	110.062.256,00	83,40
Ostali ukrepi EKJS IAKS, pri katerih smo preverjali upravne kontrole	21.928.251,54	16,60
Skupaj	131.970.277,54	100,00

Navedeno vpliva samo na oceno akreditacijskega merila Sporočanje v okviru revizijskega cilja 4, kot je razvidno iz Matrike I (Poglavje 1.1.3.2 Podrobna ocena), zato ocenjujemo, da so postopki sporočanja na Agenciji vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

1.3.4.5.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 43: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

Akreditacijsko merilo	Ocena
Upravni pregledi EKJS IAKS (Cilj 4)	3 (dobro)

1.3.4.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov

Standard

Točka 3(B) Priloge I k Uredbi (EU) št. 2021/127.

Opravljen delo

Pregledali smo akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov (IS) na podlagi zahtev zgoraj navedenega standarda. Za izvedbo pregleda smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Ta je pri pregledu kot merilo uporabil kontrole iz standarda ISO 27002:2013 (Informacijska tehnologija – Varnostne tehnike – Pravila obnašanja pri kontrolah informacijske varnosti), ki ga kot merilo uporablja tudi Agencija v okviru sistema upravljanja informacijske varnosti (SUVI), za katerega je v letu 2023 ponovno pridobila potrdilo o skladnosti s standardom ISO 27001:2013.

Opravljen delo zunanjega izvajalca 2 smo pregledali v zadostnem obsegu, da smo pridobili ustrezna in zadostna zagotovila o ustreznosti obsega in kakovosti njegovega dela⁸.

V finančnem letu 2023 je zunanji izvajalec 2 preverjal:

- sistem za spremljanje površin v Sloveniji na podlagi satelitskih posnetkov Sentinel v okviru programa Copernicus,
- delovanje aplikativnih kontrol Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) na področju priprave poizvedovalnih stavkov za pregled sistema notranjih kontrol ukrepov množice EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- podaja ocene notranjih kontrol varnosti informacijskega sistema (splošne IT kontrole in kontrole aplikacij) po posameznih množicah sklada EKJS in EKSRP ter za ESPR,
- pregled izpolnjevanja priporočil iz revizije informacijskega sistema predhodnih proračunskih let (EKJS in EKSRP).

Pri oceni primernosti drugih kontrol se je IT revizor zanesel na ugotovitve in ocene preteklih pregledov in ocene zunanjih presojevalcev o skladnosti kontrol s standardom.

Rezultati preverjanja IT področja so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

⁸ Glej Mednarodni revizijski standard MSR 620 »Uporaba dela revizorjevega veščaka«.

V preglednici spodaj je prikazano stanje na področju varnosti informacijskih sistemov.

Preglednica št. 44: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov

	DA / NU	NE / NU
Letni izdatki Agencije so višji od 400 milijonov EUR		NE Agencija je izbrala standard ISO 27002:2013 »Code of practice for Information Security management«
Agencija je pridobila certifikat ISO 27001:2013	DA Certifikat se nahaja v Prilogi št. 21 - SIQ poročilo 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).	
Certifikat zajema vse ključne naloge Agencije	DA	
Certifikat zajema tudi prenesene naloge		NE Agencija je sistem upravljanja informacijske varnosti vključila v sporazum z Ministrstvom za javno upravo z dne 12. 10. 2016, ki ni posodobljen (glej ugotovitev v poglavju 1.13.2.4.2).

V preglednicah spodaj so navedni pooblaščen organi s področja upravljanja informacijske infrastrukture.

Ime pooblaščenega organa: Ministrstvo RS za digitalno preobrazbo (MDP)⁹, kot dobavitelj informacijske infrastrukture in varnosti programske opreme

Kontrola	(DA / NE / NU)
Sporazum o ravni storitve med Agencijo in MDP vključuje določbe o varnosti informacijskih sistemov za pooblaščen organ.	NE Formalno jih ne vključuje. Agencija in MDP se zavedata zastarelosti sporazuma. Varnostne politike in pravila, ki urejajo izvajanje storitev, posodablja MDP in jih z Agencijo uskladi, za programsko opremo v infrastrukturi »državnega računalniškega oblaka« veljajo generične tehnološke zahteve, ki se izvajajo dosledno, tudi formalno. IT poročilo se nahaja v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge), kjer je opisana ugotovitev.
Agencija spremlja, ali se varnostne določbe sporazuma izvajajo (npr. z revizijo rednega poročanja MDP).	NE Enaka opomba kot zgoraj.
Služba za notranjo revizijo Agencije izvaja revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU

⁹ Glej tudi poglavje 1.13.2.4.2. in 1.13.3.4.2.

Kontrola	(DA / NE / NU)
	V finančnem letu 2023 MDP ni bil predmet revizije Službe za notranjo revizijo Agencije.
Druge enote Agencije ali izvajalci storitev izvajajo revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	DA
Certifikacijski organ izvaja revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS (MDP je pridobilo certifikat ISO 27001:2013).	NE Enaka opomba kot zgoraj.

Ime pooblaščenega organa: Sinergise Solutions d.o.o., kot dobavitelj in vzdrževalec programske opreme

Kontrola	(DA / NE / NU)
Sporazum o ravni storitve med Agencijo in Sinergise vključuje določbe o varnosti IS za pooblaščen organ.	DA
Agencija spremlja, ali se varnostne določbe sporazuma o varnosti programske opreme izvajajo (s spremljanjem rezultatov varnostnega testiranja ob nameščanju verzij programske opreme Sinergise Solutions d.o.o. na MDP).	DA Agencija prek formalnih postopkov spremlja varnostno politiko, izvede uporabniško testiranje ter potrdi namestitev verzij v produkcijo v »državni računalniški oblak«, skladno z generičnimi tehnološkimi zahtevami.
Služba za notranjo revizijo izvaja revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU
Druge enote Agencije ali izvajalci storitev izvajajo revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU
Certifikacijski organ izvaja revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	DA IT poročilo se nahaja v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

1.3.4.6.1. Ugotovitve

Presojevalci ISO 27001: 2013 standarda in zunanji izvajalec 2 sta področje varnosti informacijskih sistemov pregledala na naslednjih področjih:

- politika informacijske varnosti,
- organiziranja informacijske varnosti,
- varovanje človeških virov,
- upravljanje s sredstvi,
- nadzor dostopa,
- kriptografija,
- fizična in okoljska varnost,
- varnost operacij,
- varnost komunikacij,
- nakup, razvoj in vzdrževanje sistemov,
- odnos z dobavitelji,
- obvladovanje incidentov na področju informacijske varnosti,
- vidiki informacijske varnosti pri upravljanju neprekinjenega poslovanja,
- skladnost.

Ugotovitve o opravljeni reviziji varnosti informacijskih sistemov so navedene v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

1.3.4.6.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 45: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol

1.3.4.7.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.7.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 46: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.3.4.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo

1.3.4.8.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.3.4.8.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek Službe za notranjo revizijo so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 47: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek Službe za notranjo revizijo

Akreditacijsko merilo	Ocena
Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine (ne-IAKS)	4 (deluje dobro)
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

1.4. Preizkušanje podatkov o operativnih in neoperativnih transakcijah

1.4.1. Uvod

V tem poglavju navajamo oceno rezultatov preizkušanja podatkov. Prilagamo seznam vseh postavk, izbranih za preizkušanje podatkov, in sicer v obliki, predlagani v prilogah k Smernici št. 3 o zahtevah za poročanje.

1.4.2. Rezultati preizkušanja v zvezi z EKJS - stopnja napak

1.4.2.1. Pregled

Vsa bruto plačila EKJS in EKSRP v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 smo obravnavali kot enovito množico.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote po konzervativnem pristopu. Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % izdatkov, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja in ob pričakovanju, da napak ne bo.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil ter pri preizkušanju podatkov smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma.

Preglednica št. 48: Parametri za izbor in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	60 %
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od vseh bruto plačil EKJS in EKSRP
Pričakovana napaka (AE)	-
Faktor stopnje zagotovila (RF)	0,92
Faktor povečanja (EF)	1,1
Vrednost populacije v EUR	285.164.324,90
Interval vzorčenja	6.199.224,45
Število enot vzorca nad vrednostjo intervala	0
Število enot vzorca, ki ne presega vrednosti intervala	46

1.4.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 46 vzorcev plačil skupaj za oba sklada EKJS in EKSRP na podlagi zahtev iz Smernice št. 2 o revizijski strategiji.

Podrobna preglednica z vsemi primeri, ki so bili preizkušani, se nahaja v Prilogi št. 3 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS in EKSRP – revizijski cilj št. 1 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

1.4.2.3. Ocena in ugotovitve

Naključne napake

Pri preizkušanju podatkov v zvezi z EKJS nismo ugotovili naključnih napak.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov v zvezi z EKJS nismo ugotovili znanih napak.

Formalne napake

Pri preizkušanju podatkov v zvezi z EKJS nismo ugotovili formalnih napak.

Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.4.3. Skupni rezultati preizkušanja glede populacije EKJS

Po našem mnenju v množici izdatkov EKJS in EKSRP za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 5.703.286,50 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti, ki je določena v znesku 2 % izdatkov, to je 5.703.286,50 EUR.

Po našem mnenju v množici izdatkov samo za sklad EKJS za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 2.770.550,71 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti, ki je določena v znesku 2 % izdatkov, to je 2.770.550,71 EUR.

1.4.4. Rezultati preizkušanj glede neoperativnih transakcij

Za vsako revidirano populacijo je navedena ocena rezultatov našega preizkušanja. Ocena napak je vključena v poglavje 1.6. Ugotovitve so podrobneje opisane v nadaljevanju.

1.4.4.1. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge II – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 128/2014 in Priloge V – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 2022/128

1.4.4.1.1. Opravljeno delo

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi 8 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge II in Priloge V - Oddelek 4 poročila - Priloge).

Naša podrobna ocena napak dolgov (nepravilnosti) je navedena v Prilogi št. 7 (Ocena napak – dolžniki – EKJS - Oddelek 4 poročila – Priloge). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak, določena na ravni preglednice iz Priloge II, 0,0 % in prav tako na ravni preglednice iz Priloge V, 0,0 %.

1.4.4.1.2. Ocena, ugotovitve in priporočila

Pri preizkušanju preglednic iz Priloge II (nepravilnosti) in popolnosti evidenc izterjav nismo ugotovili napak.

Po našem mnenju v množici upravljanja dolgov iz naslova nepravilnosti iz preglednic Priloge II, za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, pomembna napaka ni prisotna, saj nismo ugotovili napak s finančnim učinkom. Prag pomembnosti znaša 7.232,14 EUR.

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.4.4.2. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge III k Uredbi (EU) št. 128/2014

1.4.4.2.1. Opravljeno delo

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi št. 9 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge III - Oddelek 4 poročila Priloge).

Naša podrobna ocena napak dolgov (drugih dolgov) je navedena v Prilogi št. 7 (Ocena napak – dolžniki – EKJS - Oddelek 4 poročila - Priloge). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak na ravni preglednice iz Priloge III, 0,0 %.

1.4.4.2.2. Ocena, ugotovitve in priporočila

Pri preizkušanju preglednic iz Priloge III (drugi dolgovi) in popolnosti evidenc izterjav nismo ugotovili napak.

Po našem mnenju v množici upravljanja dolgov iz naslova drugih dolgov iz preglednic Priloge III, za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, pomembna napaka ni prisotna, saj nismo ugotovili napak s finančnim učinkom. Prag pomembnosti znaša 342,68 EUR.

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.4.4.3. Rezultati preizkušanja v zvezi s predplačili in varščinami

1.4.4.3.1. Opravljeno delo

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi št. 10 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov - EKJS - predplačila in varščine - Oddelek 4 poročila – Priloge).

1.4.4.3.2. Ocena, ugotovitve in priporočila

Po našem mnenju v množici predplačil in varščin za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj nismo ugotovili napak s finančnim učinkom. Prag pomembnosti znaša 6.290,02 EUR.

Priporočil v zvezi z preizkušanjem predplačil in varščin nimamo.

1.5. Uskladitev mesečnih in letnih izjav**1.5.1. Uskladitev mesečnih in letnih izjav o odhodkih EKJS***1.5.1.1. Standard*

Preveriti je treba obstoj razlik med podatki v končni mesečni tabeli (končna mesečna tabela T 104) in Letnim poročilom za EKJS za finančno leto 2023 (Letna tabela T 104).

1.5.1.2. Opravljeno delo

Pregledali smo popolnost, točnost in razlage v elektronski tabeli »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »A«), ki jo je predložila Agencija.

Poleg tega smo pregledali upravne napake, prijavljene v mesečnih poročilih, in napake, ki so bile posebej prijavljene v Letnem poročilu za finančno leto 2023. Preverili smo tudi znesek upravnih napak, odšteti iz tabel v Prilogi II in Prilogi III, in preverili, ali so bile le-te vrnjene v Sklad.¹⁰

*1.5.1.3. Ugotovitve**1.5.1.3.1. Usklajevanje razlik***Preglednica št. 49: Tabela razlik med končno mesečno tabelo T 104 in Letno tabelo T 104 v EUR**

Proračunska postavka	Opis ukrepov	Končna mesečna tabela T 104	Letna tabela T 104	Razlika
1	2	3	4	5=4-3
080202	Sektorske vrste intervencij v okviru strateških načrtov SKP	397.852,40	397.852,40	0,00
08020202	Čebelarški sektor	397.852,40	397.852,40	0,00
080203	Odhodki, povezani s trgov, ki ne spadajo v strateške načrte SKP	6.159.405,56	6.159.405,56	0,00
08020302	Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	467.446,93	467.446,93	0,00
08020304	Shema šolske prehrane	829.742,30	829.742,30	0,00
08020307	Vino	4.847.625,28	4.847.625,28	0,00
08020308	Čebelarstvo	14.591,05	14.591,05	0,00
080205	Neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP	131.694.260,38	131.694.260,38	0,00
08020504	Shema osnovnega plačila	70.727.363,43	70.727.363,43	0,00
08020505	Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	39.334.903,94	39.334.903,94	0,00
08020506	Plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami	2.056.934,50	2.056.934,50	0,00
08020507	Plačilo za mlade kmete	1.708.256,35	1.708.256,35	0,00
08020509	Shema prostovoljne vezane podpore	16.950.437,98	16.950.437,98	0,00
08020510	Shema za male kmete	155.477,04	155.477,04	0,00

¹⁰ Vneseno kot negativni znesek v mesečna ali letna poročila.

Proračunska postavka	Opis ukrepov	Končna mesečna tabela T 104	Letna tabela T 104	Razlika
1	2	3	4	5=4-3
08020512	Povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino	1.030.887,14	1.030.887,14	0,00
6200	Evropski kmetijski jamstveni sklad – Namenski prejemki	-156.223,24	-156.223,24	0,00
SKUPAJ		138.365.295,10	138.365.295,10	0,00

Odkritih ni bilo nobenih razlik.

Zneskov, povezanih z dolgovi EKJS, ki so bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in ki so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

1.5.1.3.2. Upravne napake

Skupni znesek, vključen v poročila, je:

Preglednica št. 50: Upravne napake EKJS

Upravne napake (sporočene/odštete)	Znesek (v EUR)
1. Letno poročilo ¹¹	0,00
2. Mesečna poročila	0,00

1.5.1.4. Ocena

Potrdimo lahko, da so bile upravne napake, odštete iz tabel v Prilogi II in Prilogi III, povrnjene.

Potrdimo lahko, da je elektronska tabela »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »A«), popolna in točna, ter da so predložene razlage upravičene.

Pojasnilo razlik med končno mesečno tabelo T 104 in Letnim poročilom EKJS za finančno leto 2023, ki ga je podala Agencija v Prilogi k letnemu obračunu izdatkov, je skladno z našim razumevanjem razlogov za nastanek razlik.

Zneskov, povezanih z dolgovi EKJS, ki so bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in ki so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

1.5.1.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker so nastale razlike skladne z našim razumevanjem razlogov za nastanek le-teh.

¹¹ Prijavljeno v 13. obdobju (kot razlika med skupnim zneskom iz mesečnih poročil in letnim računovodskim izkazom).

1.5.2. Uskladitev letne izjave in podatkov iz X-tabele o obračunih EKJS**1.5.2.1. Standard**

Preveriti je treba obstoj razlik med podatki iz X-tabele in Letnim poročilom za EKJS za finančno leto 2023.

1.5.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo popolnost, točnost in razlage elektronske tabele »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »C«), ki jo je predložila Agencija.

1.5.2.3. Ugotovitve

Uskladitev razlik

Preglednica št. 51: Razlike med podatki iz X-tabele in podatki iz Letnega poročila v EUR

Proračunska postavka	Opis ukrepov	X-tabela	Letna tabela T 104	Razlika
1	2	3	4	5=4-3
080202	Sektorske vrste intervencij v okviru strateških načrtov SKP		397.852,40	
08020202	Čebelarški sektor		397.852,40	
080203	Odhodki, povezani s trgom, ki ne spadajo v strateške načrte SKP	21.304,80	6.159.405,56	6.138.100,76
08020302	Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	0,00	467.446,93	467.446,93
08020304	Shema šolske prehrane	4.093,70	829.742,30	825.648,60
08020307	Vino	2.620,05	4.847.625,28	4.845.005,23
08020308	Čebelarstvo	14.591,05	14.591,05	0,00
080205	Neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP	131.694.260,38	131.694.260,38	0,00
08020504	Shema osnovnega plačila	70.727.363,43	70.727.363,43	0,00
08020505	Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	39.334.903,94	39.334.903,94	0,00
08020506	Plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami	2.056.934,50	2.056.934,50	0,00
08020507	Plačilo za mlade kmete	1.708.256,35	1.708.256,35	0,00
08020509	Shema prostovoljne vezane podpore	16.950.437,98	16.950.437,98	0,00
08020510	Shema za male kmete	155.477,04	155.477,04	0,00
08020512	Povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino	1.030.887,14	1.030.887,14	0,00
6200	Evropski kmetijski jamstveni sklad – Namenski prejemki	-156.223,24	-156.223,24	0,00
SKUPAJ plačila in vračila, ki spadajo v strateške načrte SKP		0,00	397.852,40	0,00
SKUPAJ plačila in vračila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP		131.829.341,94	137.967.442,70	6.138.100,76
SKUPAJ			138.365.295,10	

Razlike so pojasnjene v preglednici v nadaljevanju.

Preglednica št. 52: Pojasnila razlik med podatki iz četrletnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR

Oznaka napake	Prijavljena razlika v EUR	Zadevne proračunske vrstice	Razlaga in ocena CO glede prijavljenih razlik v Letnem poročilu
C98	6.138.100,76	080203023800613 080203023800666 080203023800669 080203023801596 080203023801599 080203040000043 080203040000044 080203040000046 080203040000047 080203070000015 080203070000017 080203070000018 080203070000019	Razlika na proračunskih postavkah 08020302, 08020304 in 08020307 v skupnem znesku 6.138.100,76 EUR predstavlja plačila promocije kmetijskih proizvodov, sheme šolske prehrane in vina. Navedeni podatki se skladno s Smernicami, ki določajo obliko in vsebino računovodskih informacij, ki jih je treba predložiti Komisiji za potrditev obračunov EKJS in EKSRP ter za spremljanje in pripravo napovedi za proračunsko leto 2023 (tabele X) (različica 2023.2), ne poročajo.

1.5.2.4. Ocena

Potrdimo lahko, da je elektronska tabela »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »C«) popolna in točna, ter da so predložene razlage upravičene.

1.5.2.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker so nastale razlike skladne z našim razumevanjem razlogov za nastanek le-teh.

1.5.3. Uskladitev informacij, ki se zahtevajo v skladu s prilogama II in III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128, s knjigo terjatev – EKJS

1.5.3.1. Standard

Uskladiti je treba končno stanje v KDT za prejšnje leto (2022) in začetno stanje v KDT za tekoče finančno leto (2023) ter podatke iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT.

Prav tako je treba uskladiti podatke iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 2022/128 s KDT za tekoče finančno leto.

1.5.3.2. *Opravljenost dela*

Za vse stolpce iz Priloge II, Priloge III in Priloge V smo preverili, ali so usklajeni s podatki v KDT, prav tako smo preverili končno stanje v KDT za prejšnje leto (2022) in usklajenost le-tega z začetnim stanjem v KDT za tekoče finančno leto (2023).

1.5.3.3. *Ugotovitve***Uskladitev končne bilance 2022/začetne bilance 2023****Preglednica št. 53: Uskladitev podatkov končne bilance 2022 in začetne bilance 2023 v EUR**

	Končna bilanca za finančno leto 2022 (na dan 15. 10. 2022)	Začetna bilanca za finančno leto 2023 (na dan 16. 10. 2022)	Razlika
Priloga II (EKJS)	383.939,70	383.939,70	0,00
Priloga III (EKJS)	20.190,88	20.190,88	0,00
Priloga II (ZIRP)	54.127,87	54.127,87	0,00
Priloga III (ZIRP)	0,00	0,00	0,00
Priloga V (EKJS)	0,00	0,00	0,00
KDT	439.077,80	439.077,80	0,00

Neskladij med vrednostmi končne bilance KDT preteklega leta, Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V ter začetne bilance KDT tekočega leta, Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V, ki jih je predložila Agencija, ni.

Uskladitev Priloge II, Priloge III in Priloge V s KDT¹²**Preglednica št. 54: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 ter Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 s KDT (v EUR)**

	Začetno stanje 16. 10. 2022	Novi primeri	Izterjani zneski	Popravljeni zneski	Skupni neizterjani zneski, prijavljeni kot neizterljivi	Zneski, ki jih je treba izterjati na 15. 10. 2023
Priloga II (EKJS)	383.939,70	30.824,54	-29.621,56	26.045,23	-51.341,53	359.846,38
Priloga III (EKJS)	20.190,88	260.759,60	-133.258,87	-130.557,83	0,00	17.133,78
Priloga II (ZIRP)	54.127,87	0,00	0,00	-1.015,00	-51.352,22	1.760,65
Priloga III (ZIRP)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priloga V (EKJS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KDT	439.077,80	37.444,01	-36.490,17	25.342,69	-102.755,24	362.619,09
Razlike	19.180,65	254.140,13	-126.390,26	-130.870,29	61,49	16.121,72
Razlaga	1.	2.	3.	4.	5.	6.

Razlaga nastalih razlik po stolpcih preglednice:

12 Glej tudi Smernico št. 5 o predložitvi Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 in Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 2022/128 Komisiji.

1. Razlika začetnega salda v znesku 19.180,65 EUR predstavlja večletne sankcije EKJS, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev.
2. Razlika 254.140,13 EUR predstavlja:
 - znesek 228.661,21 EUR novih primerov dolgov iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani in ponovno uporabljeni za izdatke EKJS in
 - znesek 25.478,92 EUR novih primerov večletnih sankcij EKJS, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev.
3. Razlika -126.390,26 EUR predstavlja:
 - izterjane zneske v znesku -126.943,61 EUR iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani in ponovno uporabljeni za izdatke EKJS, in
 - znesek 553,35 EUR vračil večletnih sankcij EKJS, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT.
4. Razlika -130.870,29 EUR predstavlja:
 - popravljene zneske v znesku -101.717,60 EUR iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani in ponovno uporabljeni za izdatke EKJS,
 - znesek -29.091,20 EUR popravkov večletnih sankcij EKJS, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, in
 - znesek -61,49 EUR neizterljivih dolgov Priloge III EKJS, ki so prikazane v stolpcu popravljenih zneskov.
5. Razlika skupnih neizterjanih zneskov v višini 61,49 EUR prijavljenih kot neizterljivi, so odpisi obresti dolgov Priloge III EKJS, ki so prikazani v stolpcu popravljenih zneskov.
6. Razlika salda v znesku 16.121,72 EUR predstavlja večletne sankcije EKJS, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev.

Neskladij¹³ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge II, Priloge III in Priloge V (kakor je prikazano v zgornji preglednici), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V, ki jih je predložila Agencija, ni.

Potrdimo lahko tudi, da končne bilance iz preglednih tabel iz Priloge II, Priloge III in Priloge V (zneski, ki jih je treba izterjati do 15. 10. 2023) ustrezajo vsoti naslednjih elementov:

- a) začetne bilance (zneski, ki jih je treba izterjati na dan 16. 10. 2022 za Prilogo II in Prilogo III),
- b) + novi primeri,
- c) +/- popravljeni zneski,
- d) – izterjave,
- neizterljivi zneski.

¹³ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II, Priloge III in Priloge V, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

Potrditev podrobnejše preglednice o izterjavah za pretekla programska obdobja

Med našim preverjanjem Priloge II smo pregledali podrobnejšo preglednico, ki jo je pripravila Agencija, v kateri so opredeljeni zneski, povezani z izterjavami v zvezi s predhodnimi programskimi obdobji.

Preglednica št. 55: Pregled izterjav ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 v EUR

	Sklad	SAMO pretekla programska obdobja				
		Finančno leto 2023	Finančno leto 2022	Finančno leto 2023	Finančno leto 2023	Finančno leto 2023
		Izterjani znesek v proračunskem letu 2023	Razlike med nalogom za izterjavo, ki ga je izdala Komisija za finančno leto 2022, in knjigo dolžnikov in terjatev države članice	Del zneska, ki je bil že izterjan in vrnjen Komisiji na podlagi pravila 50/50 v predhodnih proračunskih letih pri uporabi člena 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013	Del zneska, ki je bil že vrnjen Komisiji na podlagi člena 57(1) Uredbe (EU) 2021/2116 in člena 22(1), točka (e), Uredbe (EU) 2022/128	Skupni znesek, ki ga je treba vrniti Komisiji za proračunsko leto 2023
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (a) + (b) - (c) - (d)
»Stari« primeri	ZIRP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
»Novi« primeri	ZIRP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ni razlik iz stolpca (b) preglednice.

Zneskov, povezanih z dolgovi ZIRP, ki so bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in ki so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

Potrditev »preglednic 50/50«

Med našim preverjanjem Priloge II in Priloge III smo pregledali tabele, ki jih je pripravila Agencija, ter določajo zneske, ki jih krijejo države članice v skladu s pravilom 50 %/50 %, in zneske, ki so zaradi neizterljivosti v celoti kriti iz proračuna EU.

Potrjujemo, da so postopki, ki jih je v zvezi s tem uporabila Agencija, v skladu s členom 54(2) in (3)¹⁴ Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter Smernico št. 5, in sicer točkami 2, 4 in 6 Smernice.

¹⁴ V skladu s členom 54(3) Uredbe (EU) št. 1306/2013 se odločitev, da se izterjava opusti, lahko sprejme le v naslednjih primerih:

- (a) kadar so že izvršeni in predvideni stroški izterjave višji od zneska izterjave, kot je določeno v točkah (i) in (ii) odstavka 3(a);
- (b) kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

Potrdimo lahko številke iz naslednje preglednice:

Preglednica št. 56: Pregled »tabel iz člena 54(2) in 54(3)« v EUR

Sklad	50 % krije država članica (člen 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013)	100 % krito iz proračuna EU (člen 54(3) Uredbe (EU) št. 1306/2013)
EKJS	0,00	919,81
ZIRP	0,00	0,00

Ugotovili smo, da je več neizterljivih primerov na podlagi kode 2¹⁵, navedli pa smo podrobnosti za pet največjih transakcij.

Preglednica št. 57: Pregled vseh neizterljivih primerov zaradi plačilne nesposobnosti

ID dolga/sklad	ID upravičence	Znesek [EU del v EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodbe	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
33041-26/2010/17, EKJS	0121374	50.382,38	Sklep o končanju stečajnega postopka št. 1111/2013, z dne 24. 11. 2022.	Nepravilnost: Dolжник je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 31. 7. 2013 zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Dne 26. 7. 2013 je Agencija s strani Carinske uprave Republike Slovenije, Carinski urad Murska Sobota (v nadaljevanju carinski organ) prejela Zapisnik o opravljenem inšpekcijskem nadzoru, številka: DT 0610-1/2013-31, z dne 13. 6. 2013, za nadzor upravičenosti sofinanciranja programa za promocijo vina na tretjih trgih in Poročilo o inšpekcijskem DT 4247-41/2012-10, z dne 24. 7. 2013. Carinski organ je ugotovil, da je dolжник prejel nepovratna sredstva v skupnem znesku 68.560,00 EUR, pri čemer je dosegel 62,59 % delež z odločbo številka 33041-26/2010/5, z dne 23. 7. 2010 odobrenih sredstev za vinsko leto 2010/2011. Dolg se je povečal za zamudne obresti in je skupni dolg znašal 90.083,42 EUR, izvedena je bila kompenzacija v višini 39.701,04 EUR, zato je odprti dolg znašal 50.382,38 EUR. Pravnomočna sodna odločba: Okrožno sodišče v Mariboru je dne 24. 11. 2022 sklenilo, da se stečajni postopek konča.

¹⁵ Kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

ID dolga/sklad	ID upravičena	Znesek [EU del v EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodbe	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
33106-47792/2007/1, ZIRP	0261195	8.708,76	Sklep o ustavitvi postopka izvršbe - zastaranje, DT 4933-71161/2012-7, z dne 3. 11. 2021	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 7. 12. 2010, ker je v letu 2008 predčasno prenehal izvajati oziroma je nedovoljeno zmanjšal petletno obveznost izvajanja posameznih kmetijsko okoljskih ukrepov. Stranka je dolžna vrniti sredstva v višini 6.707,69 EUR (EU in SLO del). Dolg se je povečal za zamudne obresti in je skupni dolg znašal 10.889,26 (EU del: 8.708,76 EUR in SLO del: 2.180,50). Izvršbe – zastaranje: Finančna uprava RS, Finančni urad Celje je izdal sklep DT-4933-71161/2012-6, z dne 3. 11. 2021 o zastaranju pravice do izterjave. Od dneva, ko je zastaralni rok začel teči, je preteklo več kot deset let, zato je v skladu z določili 6. odstavka 126. člena ZDavP-2 pravica do izterjave zastarala.
33106-32594/2007/2 in 33106-32594/2007/4, ZIRP	0223946	8.141,70	Sklep o ustavitvi postopka izvršbe - zastaranje, DT 4933-71364/2012-5, z dne 4. 11. 2021 in Sklep o ustavitvi postopka izvršbe - zastaranje, DT 4933-6414/2021/8, z dne 4. 11. 2021	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbi za vračilo sredstev dne 6. 11. 2008 in dne 29. 10. 2009, ker je predčasno prenehal izvajati petletno obveznost izvajanja kmetijsko okoljskih ukrepov. Stranka je po prvi odločbi dolžna vrniti sredstva v višini 569,95 EUR (425,37 EUR glavnica + 445,20 EUR obresti, skupaj 870,57 EUR, od tega je EU del 632,01 EUR) in po drugi odločbi je dolžna vrniti sredstva v višini 4.717,81 EUR (4.717,81 EUR glavnica + 4.671,66 EUR obresti, skupaj 9.389,47 EUR, od tega je EU del 7.509,69 EUR). Sklep o ustavitvi postopka izvršbe – zastaranje: Finančna uprava RS, Finančni urad Celje je izdal sklep DT 4933-71364/2012-5 in sklep DT 4933-6414/2021/8, z dne 4. 11. 2021, o zastaranju pravice do izterjave. Od dneva, ko je zastaralni rok začel teči, je preteklo več kot deset let, zato je v skladu z določili 6. odstavka 126. člena ZDavP-2 pravica do izterjave zastarala.
33106-31291/2007/1, ZIRP	0209970	6.022,57	Pojasnilo glede stanja oziroma poteka postopkov izvršbe dokument DT 090-2/2021/44 - 04-730-03 z	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 29. 10. 2009, ker je predčasno prenehal izvajati oziroma je nedovoljeno zmanjšal petletno izvajanje posameznih kmetijsko okoljskih ukrepov. Stranka je dolžna vrniti sredstva v višini 5.664,08 EUR. Dolg se je zmanjšal za vračila, obračunane so bile tudi obresti na dolg. Skupni

ID dolga/sklad	ID upravičena	Znesek [EU del v EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodbe	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
			dne 12. 11. 2021	dolg je na dan ustavitve izvršbe znašal 8.282,42 EUR (EU del: 6.022,57 EUR in SLO del: 2.259,85 EUR). Pojasnilo o poteku postopka izvršbe – zastaranje: Finančna uprava RS, Finančni urad Celje je izdala pojasnilo o poteku postopka izvršbe, dokument št. DT 090-2/2021/44 -04-730-03 z dne 12. 11. 2021. V zadevi, vodeni zoper stranko na podlagi izvršilnega naslova št. 33106-31291/2007/1 z dne 29. 10. 2009, ki je postal izvršljiv dne 3. 12. 2009 je davčni organ dne 20. 11. 2019 izdal opomin pred izvršbo. Postopek izvršbe v navedeni zadevi ni bil pričet. Glede na to, da je pravica do izterjave zaradi nastopa absolutnega zastaralnega roka zastarala, je bila zadeva zaključena. Sklep o ustavitvi postopka ni bil izdan.
33106-17622/2007/2, ZIRP	0209970	5.945,92	Sklep o odpisu terjatev št. 024-9/2023/4, z dne 20. 10. 2023	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 19. 12. 2008, ker je predčasno prenehal izvajati petletno obveznost izvajanja kmetijsko okoljskih ukrepov. Stranka je dolžna vrniti sredstva v višini 5.890,70 EUR. Dolg se je zmanjšal za vračila, obračunane so bile tudi obresti na dolg. Skupni dolg je na dan ustavitve izvršbe znašal 7.469,90 EUR (EU del: 5.945,92 EUR in SLO del: 1.523,98 EUR). Pravnomočna upravna odločba: Agencija je na podlagi popisa terjatev izdala Sklep o odpisu terjatev št. 024-9/2023/4 z dne 20. 10. 2023, zaradi zastaranja pravice do izterjave v skladu s tretjim odstavkom 125. člena oziroma šestim odstavkom 126. člena Zakona o davčnem postopku in na podlagi 335. in 356. člena Obligacijskega zakonika, se terjatev na podlagi 40. člena Zakona o računovodstvu odpiše.

Poleg tega smo preverili, ali je Agencija v Prilogi II navedla neizterljive zneske, za katere je odločitev, da bo izterjava opuščena, opredeljena kot »drugi razlogi«, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b)¹⁶ Uredbe (EU) št. 1306/2013, in lahko potrdimo naslednje podatke:

¹⁶ Stolpec Q Priloge II = koda 3.

Preglednica št. 58: Pregled Priloge II neizterljivi zneski zaradi drugih razlogov, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za neizterljivost

Sklad	Valuta	Skupni znesek, prijavljen kot neizterljiv v Prilogi II proračunskega leta 2021 (iz drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b))	Del zneska v stolpcu „c“, za katerega je že veljal člen 54(2) v prejšnjih proračunskih letih
a	b	c	D
EKJS	EUR	0,00	0,00
TRDI	EUR	0,00	0,00

Poleg tega potrjujemo, da za noben primer, ki se šteje za neizterljivega (v skladu s členom 54(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter iz „drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3), točka (a) ali točka (b)“), vzporedno ne potekajo nobeni drugi nacionalni postopki, v katerih bi lahko bila še vedno mogoča delna ali popolna izterjava neupravičenega zneska. Potrjujemo, da je Agencija sprejela vse potrebne ukrepe za pravočasno izterjavo neupravičenih zneskov v upravnem in sodnem postopku.

1.5.3.4. Ocena

Podatki o začetnem stanju dolgov, novih primerih, izterjanih in popravljenih zneskih in končnem stanju dolgov na dan 15. 10. 2023 v KDT kot tudi podatki iz »preglednice 50/50« in skupni znesek, ki je prijavljen kot neizterljiv v Prilogi II (iz drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b)), so usklajeni s podatki iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128. Prav tako so usklajene vrednosti končne bilance KDT preteklega leta, Priloga II in Priloga III, ter začetna bilanca KDT tekočega leta s Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V.

Zneska izterjanih dolgov Agencije za programsko obdobje 2004–2006, ki se nanaša na obdobje od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, ni. V Sklad ni treba povrniti nobenega zneska, ki bi bil že izterjan in vrnjen Komisiji na podlagi pravila 50/50 v predhodnih proračunskih letih pri uporabi člena 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

Zneskov, povezanih z dolgovi ZIRP, ki so bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih, in ki so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

Potrjujemo, da so zneski, navedeni v podrobnih preglednicah o izterjavah v zvezi s prejšnjimi programskimi obdobji in v preglednicah 50/50, popolni in točni.

1.5.3.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

1.5.4. Uskladitev letne preglednice 104 s prilogama II in III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128

1.5.4.1. Standard

Obstajati mora jasna revizijska sled v podporo številkam iz Letne tabele T 104, ki omogoča uskladitev z informacijami iz Priloge II, Priloge III in Priloge V.

1.5.4.2. Opravljeno delo

Pregledali smo postopke in rezultate uskladitev med Letno tabelo T 104 in podatki iz Priloge II, Priloge III in Priloge V.

1.5.4.3. Ugotovitve

Uskladitev je mogoče povzeti na naslednji način:

Preglednica št. 59: Uskladitev izterjav po Letni tabeli T 104 in izterjav, vključenih v Prilogo II in Prilogo III v EUR

Plačani in izterjani zneski - primeri goljufij ali nepravilnosti - 80% - Uredba1306/13, čl.55; Uredba2021/2116, čl.56 - proračunska podpostavka 620000000002001	2.560,15	
+ Plačani in izterjani zneski - primeri goljufij ali nepravilnosti - večletne kazni, Ostala povračila - proračunska podpostavka 620000000002002	20.182,90	
+ Navzkrižne skladnosti - 75% - Uredba1306/13, čl.100 - 2018 in prej - proračunska podpostavka 620000000003024	-38,86	
+ Navzkrižne skladnosti - 100% - Uredba1306/13, čl.100 - 2018 in prej - proračunska podpostavka 620000000003025	610,28	
+ Navzkrižne skladnosti - 75% - Uredba1306/13, čl.100 - 2020 - proračunska podpostavka 620000000003028	394,27	
+ Navzkrižne skladnosti - 75% - Uredba1306/13, čl.100 - 2021 - proračunska podpostavka 620000000003030	5.007,59	
+ Navzkrižne skladnosti - 75% - Uredba1306/13, čl.100 - 2022 - proračunska podpostavka 620000000003032	127.034,80	
+ Navzkrižne skladnosti - 100% - Uredba1306/13, čl.100 - 2022 - proračunska podpostavka 620000000003033	472,11	
Skupaj (1) = izterjave po tabeli T 104	156.223,24	
Izterjave v Prilogi II (EKJS)	29.621,56	
+ Izterjave v Prilogi III (EKJS)	133.258,87	
Skupaj (2)		162.880,43
Razlika (2) – (1)		6.657,19

Razlika v znesku 6.657,19 EUR je sestavljena iz:

- razlike v znesku 640,03 EUR, ki predstavlja 20 % zadržanje izterjanih zneskov kot pavšalni znesek stroškov izterjave, ki je v Prilogo II vključena,
- razlike v znesku 75,86 EUR, ki predstavlja izterjave v tabeli T 104, ki pa so knjižene na odhodkovne proračunske postavke, in
- razlike v skupnem znesku 5.941,30 EUR, ki predstavlja popravke odločb po pritožbah in obnovah, ki pa ne pomenijo vzpostavitve dolgov, ampak umike dolgov in v nekaterih primerih hkrati vračilo teh sredstev.

Neskladij¹⁷ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge II in Priloge III (kakor je prikazano v zgornji tabeli), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo II in Prilogo III, ki jih je predložila Agencija, ni.

1.5.4.4. Ocena

Pregledali smo postopek uskladitve Agencije in se prepričali, da je bil opravljen pravilno.

1.5.4.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

1.5.5. Potrditev predplačil

1.5.5.1. Cilj

Pregledati in potrditi je treba evidenco predplačil, ki jih je še vedno treba potrditi ob koncu proračunskega leta. To evidenco je Agencija predložila v letnem računovodskem izkazu v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 127/2022. Upoštevati je treba, da lahko Agencija upravičencem v zvezi z vlogami za pomoč za dano leto plača predplačila za neposredna plačila brez uporabe prilagoditvene stopnje za finančno disciplino iz člena 17 Uredbe (EU) št. 2021/2116.

1.5.5.2. Opravljeno delo

Pregledali smo preglednice, ki jih je pripravila Agencija, in v katerih so predstavljeni zneski predplačil, ki še niso bila potrjena do 15. oktobra 2023 (Priloga 3). Pregledali smo dodatne informacije o predplačilih, plačanih upravičencem, iz člena 44(3) Uredbe (EU) št. 2021/2116.

Preglednica št. 60: Zneski predplačil EKJS, ki še niso bili potrjeni na 15. 10. 2023 v EUR

Intervencija opis	Intervencija	8 mestna proračunska postavka	Končna bilanca predplačil EKJS, ki jih je še treba obračunati na 15. 10. 2023 (ob koncu finančnega leta 2023)
Čebelarški proizvodi	SI01, SI02, SI03, SI04, SI06	08020202	0,00
Skupaj			0,00

¹⁷ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II in Priloge III, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

Preglednica št. 61: Zneski predplačil EKJS izven strateškega načrta SKP, ki še niso bili potrjeni na 15. 10. 2023 v EUR

Intervencija opis	Intervencija	Proračunska postavka	Končna bilanca predplačil EKJS izven strateškega načrta SKP, ki jih je še treba obračunati na 15. 10. 2023 (ob koncu finančnega leta 2023)
Promocija kmetijskih proizvodov	PROM_KPEU	080203023800666	104.172,60
Promocija kmetijskih proizvodov	PROM_KPEU	080203023800669	100.518,60
Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov	PRES_VIN_23	080203070000018	124.638,96
Skupaj			329.330,16

1.5.5.3. Ugotovitve

Odkritih ni bilo nobenih razlik.

1.5.5.4. Ocena

Potrdimo lahko, da so številke v Prilogah št. 2 in št. 3 k računovodskim izkazom, ki se nahajajo v zgornji preglednici, popolne in pravilne ter ustrezajo skupnemu neto in še ne potrjenemu saldu predplačil (kot je opredeljeno v odstavku 7.7 Smernice št. 1), izplačanih upravičencem v okviru EKJS.

1.5.5.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

1.5.6. Pregled finančnih zgornjih mej**1.5.6.1. Opravljeno delo**

Pregledali smo, ali se izvajajo ustrezni postopki za zagotovitev, da skupna plačila za posamezno proračunsko vrstico ne presegajo najvišjih finančnih zgornjih mej.

V skladu z Uredbo (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta smo za ukrepe, ki imajo količinske omejitve glede izplačanih zneskov, obsega površin, števila premij ipd., preverili, da količinske omejitve niso bile presežene. Prav tako smo preverili, ali Agencija izvaja postopke za zagotovitev, da so skupna plačila znotraj količinskih omejitev.

1.5.6.2. Sklep

Agencija ima vzpostavljene ustrezne kontrole za spremljanje količinskih in finančnih omejitev (zgornjih mej) pri ukrepih EKJS IAKS in ukrepih EKJS ne-IAKS.

1.5.6.3. Priporočila

Priporočil v zvezi s preverjanjem zgornjih finančnih mej ne podajamo.

1.5.7. Neupoštevanje plačilnih rokov

1.5.7.1. Cilj

V skladu s členom 5(2) Uredbe (EU) št. 907/2014 in istim členom Uredbe (EU) št. 2022/127 smo preverili ustreznost postopkov in rezultat uskladitev, ki zagotavljajo, da Agencija ne preseže zakonsko določenih rokov, kot je omenjeno zgoraj, in, če preseže zakonsko določene roke, da so odhodki, nastali po poteku rokov, enaki ali manjši od 5 % odhodkov, nastalih pred potekom rokov. V primeru, da so odhodki, nastali po poteku rokov, presegli 5-odstotni prag, smo analizirali finančne podatke o plačilih, opravljenih po roku (plačila na mesec), nad 5 % rezervo in potrjujemo navedene podatke o plačilu.

1.5.7.2. Opravljeno delo

Preverili smo, ali ima Agencija vzpostavljene ustrezne postopke za pravočasno obdelavo zahtevkov za plačila in za zagotovitev, da zakonsko določeni roki med prejemom dokazil, potrebnih za izvedbo plačila, in izdajo plačilnega naloga niso preseženi.

Preverili smo, da intervali med prejemom dokazil, potrebnih za plačilo, in izdajo plačilnih nalogov, ne presegajo zakonsko določenih rokov v skladu z različnimi sektorskimi uredbami¹⁸.

V skladu s pravili iz člena 5(2) Uredbe (EU) št. 907/2014 in istega člena Uredbe (EU) št. 2022/127 ni bilo treba izvesti analitičnih revizijskih postopkov za izračun finančnega učinka, ki ga je treba spremljati, če odhodki, nastali po poteku rokov, presežejo 5-odstotni prag.

1.5.7.3. Ugotovitve

Odkritih ni bilo nobenih razlik.

1.5.7.4. Sklep

Zneski, ki jih Agencija zahteva za povračilo, so plačani v rokih, določenih s sektorskimi Uredbami. V finančnem letu 2022 Agenciji ni bilo treba uporabiti določbe člena 5(2) Uredbe (EU) št. 907/2014 in istega člena Uredbe (EU) 2022/127, za potrditev dejanskih plačil, opravljenih po zakonskem roku, ki presegajo 5 % rezervo na mesec.

1.5.7.5. Priporočila

Priporočil v zvezi s preverjanjem neupoštevanja plačil ne podajamo.

¹⁸ Npr.: Uredba (EU) št. 2016/1150 za vinski sektor, Uredba (EU) št. 2017/39 za šolsko shemo.

1.6. Skupno ocenjevanje napak

Skupna finančna napaka v zvezi z revizijskim ciljem št. 1, ki smo jo ugotovili pri reviziji v skladu s točko 10 Smernice št. 2, je naslednja:

Preglednica št. 62: Skupna ocena napak za revizijski cilj št. 1 (EKJS in EKSRP)

Revizijski koraki	Ugotovljene napake	Upoštevani znesek v EUR
Pregled sistema notranjih kontrol (postopki za plačila, postopki za obračunavanje, upravljanje dolgov ter predujmi in varščine)	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju skladnosti ali oceni sistema notranjih kontrol (se upoštevajo kot znane napake)	0,00
Potrditev letnih obračunov	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju podatkov operativnih transakcij – statistično vzorčenje (zgornje meje napak + znane napake)	2.770.550,71 EKJS 2.932.735,79 EKSRP 5.703.286,50 Skupaj
	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju neoperativnih transakcij – nestatistično vzorčenje (ekstrapolirana stopnja napake (enaka zgornji meji napake))	0,00
	Druge finančne napake (izjemne napake)	0,00
Potrditev finančne uskladitve	Finančne napake, ugotovljene pri uskladitvi (se upoštevajo kot znane napake)	0,00
Skupni finančni vpliv EKJS		2.770.550,71
Skupni finančni vpliv EKSRP		2.932.735,79
Skupni finančni vpliv EKJS in EKSRP		5.703.286,50

1.6.1. Podrobno ocenjevanje napak

1.6.1.1. Ocenjevanje napak za odhodke iz poslovanja

Naša ocena napak množice EKJS in EKSRP iz statističnega vzorca je predstavljena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 63: Ocena napak za bruto plačila EKJS in EKSRP

Osnovni podatki	EKJS in EKSRP
Znesek bruto odhodkov	285.164.324,90
Pomembnost	5.703.286,50
Ocenjena napaka	0,00
Interval vzorčenja	6.199.224,45
Stopnja zaupanja	60%
Tveganje pri delovanju	nizko
Velikost vzorca glede na izbrane elemente kontroliranja	46
Število preverjenih dokumentov	46
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo št. 3	
– Število formalnih napak	0
– Število naključnih napak	0
Najverjetnejša napaka	0,00
Izračun skupne napake	
Standardni odklon	
Natančnost	5.703.286,50
Skupna zgornja meja napake (vključno z natančnostjo)	5.703.286,50
Znane napake: v skladu s Prilogo št. 3	0,00
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti	0,00
Znane napake: iz drugih virov (dolžniki, uskladitve itd.)	0,00
Skupna napaka	5.703.286,50
Sklep:	
Najverjetnejša napaka	0,00
Skupna napaka	5.703.286,50
Pomembnost	5.703.286,50

Podrobna preglednica z vsemi primeri, ki so bili preizkušani, se nahaja v Prilogi št. 3 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS in EKSRP – revizijski cilj št. 1 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

V Prilogi št. 6 (Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKJS - Oddelek 4 poročila – Priloge) prilagamo tudi povzetek glavnih proračunskih vrstic, ki ustrezajo bruto znesku prijavljenih in preverjenih izdatkov.

V Prilogi št. 14 (Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKSRP - Oddelek 4 poročila – Priloge) prilagamo tudi povzetek glavnih proračunskih vrstic, ki ustrezajo bruto znesku prijavljenih in preverjenih izdatkov.

Splošni sklep - napak nismo našli.

1.6.1.2. Ocena napak za odhodke, ki ne nastanejo pri poslovanju: dolgovi, predplačila in varščine

Dolgovi

Naša ocena napak v zvezi z dolgovi je predstavljena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 64: Ocena napak za dolgove EKJS

Osnovni podatki	Priloga II	Priloga III	Priloga V
Vrednost populacije	361.607,03	17.133,78	0,00
Pomembnost	7.232,14	342,68	0,00
Stopnja zaupanja	0,60	0,60	0,60
Število transakcij v populaciji	148	2.417	0
Velikost vzorca za preizkušanje skladnosti	9	17	0
Velikost vzorca za preizkušanje podatkov	7	15	0
Finančni vpliv:	0,00	0,00	0,00
Stopnja napak v %	0,00	0,00	0,00

Naša podrobna ocena napak dolgov (nepravilnosti in drugih dolgov) je navedena v Prilogi št. 7 (Ocena napak – dolžniki – EKJS - Oddelek 4 poročila – Priloge). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak, določena na ravni preglednice iz Priloge II, 0,0 % , na ravni preglednice iz Priloge III, 0,0 % in in prav tako na ravni preglednice iz Priloge V, 0,0 %.

Podrobnejši preglednici z vsemi preverjenimi primeri se nahajata v Prilogi 8 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge II in Priloge V - Oddelek 4 poročila – Priloge) in v Prilogi št. 9 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge III - Oddelek 4 poročila - Priloge).

Predplačila in varščine

Naša ocena napak v zvezi s predplačili in varščinami je navedena v nadaljevanju:

Preglednica št. 65: Predplačila in varščine EKJS ne-IAKS

Osnovni podatki	Predplačila in varščine
Vrednost populacije	314.500,77
Pomembnost	6.290,02
Število transakcij v populaciji	25
Velikost vzorca	5
Skupna vrednost preizkušenih vzorcev	136.323,07
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju	Ni bilo napak.
Ekstrapolirana skupna napaka	0,00
Sklep	
Skupna napaka	0,00
Pomembnost	6.290,02

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi št. 10 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov - EKJS - predplačila in varščine - Oddelek 4 poročila – Priloge).

Splošni sklep - napak nismo našli.

1.7. Splošne sklepne ugotovitve

1.7.1. Narava ugotovitev

Med revidiranjem smo prišli do ugotovitev, ki smo jih tudi dokumentirali. Ugotovitve smo razvrstili po pomembnosti na podlagi ocene, ki jo je po našem mnenju treba pripisati posamezni ugotovitvi.

Preglednica št. 66: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije ter ustrezajo stopnji (1) v akreditacijski matriki ¹⁹ .
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu ter ustrezajo stopnji (2) v akreditacijski matriki.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji in ustrezajo stopnji (3) v akreditacijski matriki.

Preglednica št. 67: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z letnimi obračuni po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji.

Preglednica št. 68: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu.

¹⁹ Glej Smernico št. 1 o akreditaciji.

Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji.
--------------------------	---

Priporočila glede manj pomembnih ugotovitev (načeloma) niso vključena v to poročilo, temveč so ločeno sporočena vodstvu Agencije. Informacije o manj pomembnih ugotovitvah bomo posredovali Komisiji na njeno zahtevo.

1.7.2. Zelo pomembne ugotovitve

Ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Ugotovitev, povezanih z letnimi obračuni, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

1.7.3. Srednje pomembne ugotovitve

Ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, ki bi jih lahko uvrstili med srednje pomembne, nimamo.

Ugotovitev, povezanih z letnimi obračuni, ki bi jih lahko uvrstili med srednje pomembne, nimamo.

1.7.4. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 2 – OCENA SISTEMOV UPRAVLJANJA

1.8. Pregled sistemov upravljanja

V tem poglavju je opisano trenutno stanje akreditacije ter dana podlaga za skupno oceno sistema upravljanja in našo oceno skladnosti Agencije in usklajevalnega organa z akreditacijskimi merili po postopku / sestavnem delu notranjih kontrol, kot je navedeno v matrikah. Delovanje sistemov upravljanja (vključno s skladnostjo z akreditacijskimi merili) smo ocenili z ocenami od 1 do 4. Naša skupna ocena je opisana v nadaljevanju.

MATRIKA – RC2 – Ocena sistemov upravljanja držav članic														
Sestavni del ocene Organ/naloga	Notranje okolje				Kontrolne dejavnosti	Informacije in sporočanje		Spremljanje		Ocena na ravni ocenjevalnih meril	Splošni sklep			
	Organizacijska struktura	Človeški viri	Prenesene naloge	Ocena tveganja		Sporočanje	Varnost informacijskih sistemov	Stalno spremljanje	Notranja revizija					
Akreditirana plačilna agencija	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4			
Akreditirani usklajevalni organ														
Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115 – skupna ocena	4									4	4			
Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije	Horizontalne zahteve									Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev	Upravičenost intervencij	Sistem za zagotavljanje upravičenosti plačil	Ocena na ravni ocenjevalnih meril	Splošni sklep
	Javno naročanje	Finančni interesi	Identifikacijski sistem za kmetijske parcele	Geoprostorska vloga	Sistem za spremljanje površin	Upravni pregledi	Pregledi na kraju samem	Kazni	Pogojenost					
Intervencije IAKS iz Uredbe (EU) 2021/2116 (štejejo se za razdeljene med stebra I in II)		NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	NU	4	
Intervencije ne-IAKS iz Uredbe (EU) 2021/2116 – ločiti za sektorske intervencije in naložbe v razvoj podeželja	4	4			NU	4	4	4		4	4	4		
Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije	Sistemi za zajemanje podatkov, vključno z neavtomatiziranimi postopki									Ocena na ravni ocenjevalnih meril	Splošni sklep			
Sistem poročanja v skladu s členom 59(3) Uredbe (EU) 2021/2116	4									4	4			

1.8.1. Razumevanje subjektov/procesov

V okviru revizijskega cilja št. 2 smo potrjevali, da sistemi upravljanja držav članic pravilno delujejo, zlasti:

- upravljalna telesa iz členov 9 in 10 Uredbe (EU) št. 2021/2116 ter člena 123 Uredbe (EU) št. 2021/2115;
- osnovne zahteve Unije iz člena 2(c) Uredbe (EU) št. 2021/2116;
- sistem poročanja, vzpostavljen za namene letnega poročila o smotnosti iz člena 134 Uredbe (EU) št. 2021/2115 (rezultate revizijskega cilja št. 3 je treba upoštevati v okviru revizijskega cilja št. 2, kar zadeva splošno oceno sistema).

Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2

UNP je delo pričel s pregledom splošnega okolja kontroliranja za predvidene kontrole postopke v okviru intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov in pri tem upošteval:

- rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke podobnih intervencij preteklega programskega obdobja (npr. razvrstitev v matrikah),
- spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov,
- akcijske načrte, ki se morebiti izvajajo in še niso zaključeni.

Poleg tega je UNP:

- pridobil razumevanje sistemov upravljanja v Sloveniji, vključno s kontrolnimi postopki in sistemi Agencije;
- pregledal proces »prenosa«, s katerim se zahteve, določene v uredbah EU, vključijo v priročnik, računalniške postopke in pisna navodila Agencije;
- izvedel sledilne preizkuse v zvezi s procesi/postopki, vključno s procesi IT, in določil funkcionalnost sistema kontrol ter
- opredelil »kaj gre lahko narobe« (WCGW) ali kakšna so tveganja v procesu/postopku in povezanih kontrolah. Za zgornji postopek se bo neizčrpen seznam osnovnih zahtev Unije upošteval kot primerjavo s sistemi upravljanja držav članic, vključno s kontrolnimi postopki in sistemi Agencije.

Kot rezultat te dejavnosti je UNP oblikoval popis intervencij/osnovnih zahtev Unije z oceno tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju ter skupno oceno tveganja. Na podlagi pridobljenih rezultatov in znanja je UNP izbral ustrezne postopke preizkušanja skladnosti in vzorčenja za preizkušanje skladnosti (preizkus kontrol) izbranih kontrol, da potrdi ureditev in zasnovo sistema kontrol.

Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št.2 – EKJS ne-IKS: intervencije v sektorju čebelarskih proizvodov

UNP je proučil posebne in prodorne kontrole ter kontrole spremljanja, ki so del pregledanih procesov: sisteme, postopke, priročnike. Preizkušanje skladnosti je opravil za podporo stopnji tveganja pri kontroliranju, ki jo je ocenil. S preizkušanjem kontrol je preizkusil uspešnost: ureditev, zasnovo in delovanje kontrole, ki se uporablja za preprečevanje ali odkrivanje resnih pomanjkljivosti. UNP je pri preizkušanju skladnosti za izbrane vzorce proučil, ali:

- so potrebne kontrole vzpostavljene in zasnovane v skladu s pravnim okvirom,
- potrebne kontrole ustrezno delujejo ter ali se z njimi preprečujejo/odkrivajo in popravljajo pomanjkljivosti na ravni navedb.

Na podlagi preizkušanja skladnosti je UNP potrdil:

- elemente osnovnih zahtev Unije, ali so bili ustrezno določeni v postopkih in sistemih Agencije ter ali pravilno delujejo,
- ali so sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev, intervencij in plačil, ki so bili v postopkih in sistemih Agencije in pristojnih kontrolnih organov ustrezno vzpostavljeni ter ali pravilno delujejo.

V zvezi s tem je UNP opredelil »kaj lahko gre narobe« (odslej WCGW), ki vplivajo na zgoraj navedene navedbe, in povezane kontrole, s katerimi se zmanjšajo WCGW.

Obravnavali so se naslednji WCGW, ki lahko pomembno vplivajo na zadevne navedbe:

- obstaja verjetnost pomanjkljivosti,
- zaradi resnosti morebitne pomanjkljivosti bi lahko nastala pomembna pomanjkljivost.

Za opredelitev kontrol, ki so relevantne za revizijo, je UNP upošteval:

- kontrole, s katerimi se zmanjšajo bistvena tveganja,
- visoko avtomatizirane postopke in kontrole aplikacij.

Podrobnosti vzorčenja so navedene v poglavju 1.2 (revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 2)

1.8.2. EKJS - preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno kontrolnih dejavnosti smo potrdili glede na osnovne zahteve Unije s preverjanjem skladnosti / preverjanjem kontrol, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol, razvidna v spodnji preglednici.

Preglednica št. 69: Preveritve skladnosti/preveritve kontrol EKJS revizijski cilj št. 2

Postopek	Osnovna zahteva Unije	Število preizkušenih transakcij	Ugotovitve (če obstajajo)
preizkus skladnosti	Javno naročanje	5	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.1.2).
preizkus skladnosti	Finančni interesi	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.2.2).
preizkus skladnosti	Upravni pregledi	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.6.2).
preizkus skladnosti	Pregledi na kraju samem	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.7.2).
preizkus skladnosti	Kazni	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.8.2).
preizkus skladnosti	Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.10.2).
preizkus skladnosti	Upravičenost intervencij	8	Ni ugotovitev (poglavje 1.8.2.11.2).

Postopek	Osnovna zahteva Unije	Število preizkušenih transakcij	Ugotovitve (če obstajajo)
	Sistemi za zagotavljanje upravičenosti plačil	8	

1.8.2.1. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (javna naročila)

1.8.2.1.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Ocena tveganja in revizijski pristop po revizijskih ciljih za posamezno je naveden v poglavju 1.2:

- Ocena tveganja po revizijskih ciljih (v preglednici št. 9: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 2 za intervencije sklada EKJS po osnovnih zahtevah Unije);
- Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 2 (podpoglavje Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2 (preglednica št. 20: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 2 za EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor) in podpoglavje Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 2 – EKJS ne-IAKS: intervencije v sektorju čebelarskih proizvodov (Preglednica št. 19: Končne velikosti vzorcev za revizijski cilj št. 2 EKJS ne-IAKS (Čebelarski sektor);

1.8.2.1.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Javna naročila v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.2. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (finančni interesi)

1.8.2.2.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.2.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Finančni interesi v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.3. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za kmetijske parcele)

1.8.2.3.1. Vzorčenje / revizijski pristop

N/U

1.8.2.3.2. Ocena in ugotovitve

N/U

1.8.2.4. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (geoprostorska vloga)

1.8.2.4.1. Vzorčenje / revizijski pristop

N/U

1.8.2.4.2. Ocena in ugotovitve

N/U

1.8.2.5. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za spremljanje površin)

1.8.2.5.1. Vzorčenje / revizijski pristop

N/U

1.8.2.5.2. Ocena in ugotovitve

N/U

1.8.2.6. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (upravni pregledi)

1.8.2.6.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.6.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Upravni pregledi v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.7. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (pregledi na kraju samem)

1.8.2.7.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.7.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Pregledi na kraju samem v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.8. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (kazni)

1.8.2.8.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.8.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Kazni v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.9. Kontrolne dejavnosti: Horizontalne zahteve – ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (pogojenost)

1.8.2.9.1. Vzorčenje / revizijski pristop

N/U

1.8.2.9.2. Ocena in ugotovitve

N/U

1.8.2.10. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev)

1.8.2.10.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.10.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Sistemi za zagotavljanje upravičenosti upravičencev v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.11. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (upravičenost intervencij)

1.8.2.11.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.11.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Upravičenost intervencij v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.2.12. Kontrolne dejavnosti: Ocena delovanja/izvajanja osnovnih zahtev Unije (sistem za zagotavljanje upravičenosti plačil)

1.8.2.12.1. Vzorčenje / revizijski pristop

Glej poglavje 1.8.2.1.1. tega poročila.

1.8.2.12.2. Ocena in ugotovitve

Delovanje/izvajanje osnovne zahteve Unije: Sistem za zagotavljanje upravičenosti plačil v okviru množice ne-IAKS ocenjujemo z oceno **delujejo dobro (4)**.

1.8.3. Drugi sestavni deli akreditacije plačilne agencije

1.8.3.1. Notranje okolje: organizacijska struktura

1.8.3.1.1. Opis organizacijske strukture

Glej poglavje 1.3.4.1.1. tega poročila.

1.8.3.1.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.3.1.3. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 70: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	4 (deluje dobro)

1.8.3.2. Notranje okolje: standard glede človeških virov

1.8.3.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.3.2.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 71: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	4 (deluje dobro)

1.8.3.3. Notranje okolje – ocena tveganja

1.8.3.3.1. Opis

Glej poglavje 2.13.3.5.1. - področje 2 - EKSRP tega poročila.

1.8.3.3.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.3.3.3. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 72: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	4 (deluje dobro)

1.8.3.4. Notranje okolje: prenos nalog

1.8.3.4.1. Povzetek prenesenih nalog

Agencija je prenesla naloge na druge institucije (imenovane »pooblaščen organi«), kot je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica št. 73: Povzetek prenesenih nalog EKJS

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP	Upravljanje in kontrola izplačil iz Tehnične pomoči strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027.	Sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih nalog pri upravljanju in kontroli izplačil tehnične pomoči strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 z dne 5. 2. 2023.

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP, IRSKGLR, UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023.

Potrjujemo, da so pravila in smernice v zvezi s prenosom nalog podrobno opisana v zgoraj navedenih sporazumih o prenosu nalog. Poleg tega je Agencija izdala vrsto navodil za vsako posamezno intervencijo/podintervencijo.

V zvezi s prenosom nalog podajamo dve (2) srednje pomembni ugotovitvi.

1.8.3.4.2. Ugotovitve in priporočila

1. Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo pri izvajanju intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, ugotovili, da se je del nalog Agencije, prenesel v izvajanje na MKGP, vendar je bil sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih opravil, v katerem so pisno opredeljene naloge Agencije in MKGP, sprejet po 15.10.2023, ko so bila vsa plačila že izvršena, in sicer dne 21. 12. 2023.

2. Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da sporazum o prenosu nalog o zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture, med Agencijo in Ministrstvom za digitalno preobrazbo, ni sprejet, kar pomeni, da prenesene naloge niso pisno opredeljene, prav tako niso pisno določene odgovornosti in obveznosti Ministrstva za digitalno preobrazbo, zlasti v zvezi s kontrolo in preverjanjem skladnosti z zakonodajo.

Za ugotovitev pod zap. št. 1 Agenciji in MKGP priporočamo, da sporazume o prenosu posameznih strokovno-tehničnih opravil sprejmeta pravočasno, to je še pred izvajanjem prenesenih nalog z namenom zagotovitve učinkovite izvedbe vseh prenesenih nalog.

Za ugotovitev pod zap. št. 2 Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske infrastrukture čimprej sprejmeta sporazum o prenosu delegiranih nalog.

1.8.3.4.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi s prenosom nalog na druge organe v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru sistema ne-IAKS, vzpostavljeni in **delujejo (3)**.

Preglednica št. 74: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	3 (deluje)

Navedeno oceno smo podali zaradi srednje pomembnih ugotovitev v poglavju 1.8.3.4.2., saj drugih nepravilnosti nismo ugotovili.

1.8.3.5. Informacije in sporočanje: sporočanje

1.8.3.5.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.3.5.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 75: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	4 (deluje dobro)

1.8.3.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov

1.8.3.6.1. Opravljeno delo

Glej poglavje 1.3.4.6. tega poročila.

1.8.3.6.2. Ocena in ugotovitve (množica ne-IAKS)

Ugotovitve o opravljeni reviziji varnosti informacijskih sistemov so navedene v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 76: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov za Agencijo (množica ne-IAKS)

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija množica ne-IAKS	4 (deluje dobro)

1.8.3.6.3. Priporočila (množica ne-IAKS)

Priporočila o opravljeni reviziji varnosti informacijskih sistemov so navedene v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

1.8.3.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol

1.8.3.7.1. Ugotovitve in priporočilo

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembne ugotovitev, ki nima finančnega vpliva na sklad.

Pri preverjanju izvajanja intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, smo ugotovili, da v nacionalni izvedbeni uredbi, Uredbi o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23 in 58/23), ni zahteve iz 2. točke 123. člena Uredbe 2021/2115/EU, ki določa naslednje:

»Organ upravljanja je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje strateškega načrta SKP. Zlasti zagotavlja:

(a) da kmetje, drugi upravičenci in druga telesa, udeleženi pri izvajanju intervencij:

(b) prejmejo informacije o svojih obveznostih na podlagi odobrene pomoči in uporabljajo ločen računovodski sistem ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo, kadar je to ustrezno«.

Priporočilo

MKGP priporočamo, da v nacionalni izvedbeni uredbi ustrezno uredi zagotavljanje te zahteve predvsem pri tistih upravičencih, ki imajo sicer že obveznost vodenja poslovnih knjig v skladu z računovodskimi standardi z namenom, da zagotovijo vzpostavitev ločenega računovodskega sistema ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo.

1.8.3.7.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 77: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: množica ne-IAKS

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija množica ne-IAKS	4 (deluje dobro)

1.8.3.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo

1.8.3.8.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.3.8.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 78: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo za Agencijo

Organ	Ocena
Akreditirana plačilna agencija	4 (deluje dobro)

1.8.4. Sestavni deli akreditacije usklajevalnega organa

1.8.4.1. Informacije in sporočanje: Sporočanje, zlasti v zvezi z letnim poročilom o smotnosti

N/U

1.8.4.2. Informacije in sporočanje: Varnost informacijskih sistemov, zlasti v zvezi z letnim poročilom o smotnosti

N/U

1.8.5. Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115

1.8.5.1. Skupna ocena

1.8.5.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.8.5.1.2. Ocena

Točke za izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 79: Točke za izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115: množica ne-IAKS)

Naloga	Ocena
Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115 – skupna ocena	4 (deluje dobro)

1.9. Akcijski načrti / priporočila GD AGRI

1.9.1. Spremljanje priporočil, podanih Agenciji

1.9.1.1. Cilj

Skladno z določili Smernice št. 3 za certifikacijsko revizijo računovodskih izkazov EKJS/EKSRP mora UNP preveriti, ali je Agencija pripravila akcijske načrte iz letnega poročila o dejavnostih, povezanih z izjavo GD AGRI o zanesljivosti in revizijami skladnosti GD AGRI. UNP mora nadalje poročati napredku pri še neizvedenih ukrepih in ukrepih za odpravo pomanjkljivosti, ki jih je Agencija med revidiranim proračunskim letom dejansko izvedla.

UNP mora poročati tudi o ukrepih, sprejetih med revidiranim proračunskim letom, v zvezi s priporočili, danimi Agenciji, prejetimi v okviru katerihkoli revizij GD AGRI / Evropskega računskega sodišča, za katere je bil izdan uradni »dopis« (ne glede na to, ali so bili razčiščevalni postopki zaključeni ali ne).

1.9.1.2. Opravljeno delo

Pregledali smo Letno poročilo Komisije o dejavnostih za leto 2022 z dne 25. 4. 2023²⁰, povezanih z izjavo GD AGRI o zanesljivosti in revizijami skladnosti Komisije, in ugotovili, da GD AGRI v dokumentu ni podal nobenih pridržkov glede sistemov nadzora in kontrol Agencije. Iz Letnega poročila Komisije o dejavnostih je razvidno, da je za Slovenijo prilagojena stopnja napake za tržne ukrepe (ABB02) in neposredna plačila (ABB03) manjša od 2%, zato priprava akcijskih načrtov s strani Agencije ni potrebna. Prilagojena stopnja napake za tržne ukrepe je 0,02 %, za neposredna plačila pa 0,73 %.

Pregled revizij evropskih revizijskih organov

Pregledali smo tudi sprejete in načrtovane popravne ukrepe, vključno s spremljanjem finančnega vpliva, v zvezi z revizijami revizijskih organov evropskih institucij, ki so v tekom finančnega leta 2023 izvajali revizije skladnosti na Agenciji. V finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve (2) reviziji:

1. V zvezi z revizijo predstavnikov Evropske komisije, ki so izvedli pregled odhodkov EKJS in EKSRP ter pregled revizijskega dela certifikacijskega organa glede zakonitosti in pravilnosti (poizvedba št. UMB/2022/002/SI/), ki je potekala med 21. in 25. 11. 2022 na Agenciji, so slovenski organi izvedli popravne ukrepe za leto zahtevka 2022 in izračunali tveganje za sklad za leti zahtevka 2020 in 2021 v znesku 25.475,04 EUR. Ker izračunano tveganje znaša manj kot 50.000,00 EUR in manj kot 2 % zadevnih izdatkov ter so bili izvedeni popravni ukrepi za leto zahtevka 2022, GD AGRI ni predlagal finančnega popravka.

2. V dneh 4. 7. 2023 (na daljavo) in od 17. 7. do 21. 7. 2023 so revizorji Evropske komisije izvedli revizijo shem nevezanih neposrednih pomoči in prostovoljne vezane podpore v okviru EKJS za leta zahtevka 2021, 2022 in 2023 (poizvedba AA/2023/005/SI). Slovenski organi so dne 23. 8. 2023 prejeli dopis GD AGRI, v katerem je navedeno, da niso bile ugotovljene nobene pomanjkljivosti, kar zadeva upravljanje in kontrolo shem neposrednih pomoči in prostovoljne vezane podpore za leti zahtevka 2021 in 2022. GD AGRI je

²⁰ Annual Activity Report 2022 (Ref.Ares(2023)2921885).

Agencijo je pozval, da za leto zahtevka 2023 zagotovi upoštevanje predvidenega časovnega razporeda glede postopka letnega poročanja o smotrnosti ter nadaljuje preizkušanje delovanja sistema za spremljanje površin.

Pregled izpolnjevanja priporočil iz Sklepa o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022

V Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023) je v Dodatku 2 dopisa navedena ugotovitev v zvezi z Agencijo (ugotovitve glede zakonitosti in pravilnosti):

GD AGRI navaja, da Plačilna agencija v Prilogi 1 k Izjavi o upravljanju ni navedla podrobnosti o izjemni prilagoditvi pomoči. Plačilna agencija bi morala zagotoviti podrobnosti o vseh shemah/ukrepih, za katere so bila v zadevnem proračunskem letu izvršena plačila. To vključuje začasne ukrepe, ki se izvajajo v proračunskem letu, kot so izjemna prilagoditev pomoči in (v prihodnosti) ukrepi zunaj strateškega načrta SKP.

Sprejet ukrep: UNP je v okviru analitičnih postopkov revidiranega finančnega leta pregledal uskladitev kontrolnih statistik za EKJS ne-IAKS - ukrep Izjemna prilagoditev pomoči, ki je bil poročan Komisiji dne 11. maja 2023 (glej poglavje 1.15.5.2.).

1.9.1.3. Ugotovitve in ocena

GD AGRI v Letnem poročilu Komisije o dejavnostih za leto 2022 ni podal pridržkov glede sistemov nadzora in kontrol Agencije, zato priprava akcijskih načrtov ni bila potrebna.

V finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve (2) reviziji skladnost s strani revizorjev Evropske Komisije, ki finančnih popravkov niso podali.

UNP je preveril, da je priporočilo, dano s strani GD AGRI v Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023), izpolnjeno.

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.9.1.4. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.9.2. Spremljanje priporočil certifikacijskemu organu

1.9.2.1. Cilj

UNP mora poročati o ukrepih, sprejetih med revidiranim proračunskim letom, v zvezi s priporočili, prejetimi v okviru katerikoli revizij GD AGRI / Evropskega računskega sodišča, za katere je bil izdan uradni »dopis« (ne glede na to, ali so bili razčiščevalni postopki zaključeni *ali ne*).

1.9.2.2. Opravljeno delo

1. Sklep o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 (Evropska Komisija)

V Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023) so v Dodatku 1 dopisa navedene ugotovitve v zvezi z UNP (ugotovitve glede zakonitosti in pravilnosti).

Ugotovitve Komisije, ki so se nanašale na EKJS in EKSRP, in sprejeti ukrepi UNP o odpravi pomanjkljivosti so navedeni v nadaljevanju:

Ugotovitve glede zakonitosti in pravilnosti

1. *GD AGRI navaja, da plačilna agencija v Prilogi 1 k Izjavi o upravljanju ni navedla podrobnosti o izjemni prilagoditvi pomoči. CO bi moral preveriti, ali plačilna agencija poroča o stopnji napake za vse ukrepe, ki so v danem proračunskem letu ustvarili odhodke, vključno z začasnimi ukrepi, kot smo izjemna prilagoditev pomoči (v prihodnosti) ukrepi zunaj strateškega plana.*

Sprejet ukrep: UNP je v okviru analitičnih postopkov revidiranega finančnega leta pregledal uskladitev kontrolnih statistik za EKJS ne-IAKS - ukrep Izjemna prilagoditev pomoči, ki je bil poročan Komisiji dne 11. maja 2023 (glej poglavje 1.15.5.2).

2. *GD AGRI navaja, da je CO ponovna preverjanja na kraju samem za IAKS populacijo za oba sklada za proračunsko leto 2022 izvedel izključno z razširjenimi dokumentacijskimi pregledi (ponovnih fizičnih preverjanj na kraju samem zaradi pandemije COVID-19 ni bilo). CO bi moral v prihodnosti upoštevati oddelek 12 Smernice št. 2 (različica za proračunsko leto 2022) in ponovno preveriti vse preglede izbranih transakcij, ki jih je opravila plačilna agencija, in sicer z uporabo enake metode pregleda na kraju samem kot plačilna agencija.*

Sprejet ukrep: UNP je ponovna preverjanja na kraju samem za IAKS populacijo za oba sklada za zahteve finančnega leta 2022 izvedel s ponovnimi fizičnimi preverjanji ali s pomočjo daljinskega zaznavanja in bo tudi v prihodnje upošteval napotke Smernice Komisije št. 2 v zvezi s ponovnim preverjanjem kontrol na kraju samem (v skladu s členom 12 Uredbe (EU) 2021/2116 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike).

3. *GD AGRI navaja, da je bilo med revizijo, ki jo je GD AGRI izvedel leta 2022, v zvezi s ponovnimi preverjanji na kraju samem za obe IAKS populaciji ugotovljeno, da:*

- *ponovne meritve površin z daljinskim zaznavanjem in fizične ponovne meritve na kraju samem za CO izvede inšpektor plačilne agencije;*
- *pregled kakovosti (pregled druge stopnje), ki ga opravi plačilna agencija, in ponovno preverjanje, ki ga opravi CO, izvede ista oseba (inšpektor plačilne agencije);*
- *se CO pred začetkom ponovnega preverjanja na kraju samem seznani z rezultati pregleda s strani plačilne agencije na kraju samem, kar lahko vpliva na njegovo objektivnost;*
- *se CO osredotoča na ponovno izvedbo vseh pregledov, ki jih opravi plačilna agencija, vendar brez preverjanja popolnosti pregledov.*

GD AGRI slovenske organe poziva, naj zagotovijo nepristransko oceno. CO ne bi smel spremljati plačilne agencije med pregledi kakovosti in to obravnavati kot lastno ponovno preverjanje. Ponovno preverjanje pregledov na kraju samem bi torej moral izvajati neodvisno, po možnosti z razvojem lastnega strokovnega znanja. Slovenskim organom se priporoča tudi, naj zagotovijo objektivnost CO, namesto, da se zanašajo na poročilo plačilne agencije, in ocenijo popolnost pregledov, ki jih je izvedla plačilna agencija.

Sprejet ukrep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil nepristransko oceno z neodvisnim ponovnim preverjanjem ponovnih pregledov na kraju samem z razvojem lastnega strokovnega znanja. Za namene ponovnega merjenja površin je v finančnem letu 2023 najel neodvisnega zunanega izvajalca (Geodetski inštitut Slovenije) izbranega na osnovi izbire izmed štirih povabljenih k oddaji ponudb za izvedbo meritev. UNP bo zagotavljal objektivnost tako, da se pred začetkom ponovnih pregledov na kraju samem ne bo seznanil z rezultati pregledov na kraju samem Agencije. UNP je in bo tudi v prihodnje ocenil popolnost pregledov, ki jih bo izvedla plačilna agencija, skladno s Smernico Komisije št. 2 (v skladu s členom 12 Uredbe (EU) 2021/2116 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike).

4. *GD AGRI navaja, da so bila ponovna preverjanja pregledov na kraju samem s strani CO za ne-IAKS populacijo obeh skladov opravljena s tehnično podporo izvajalcev pregledov iz plačilne agencije, poleg tega je bila organizacija obiskov na kraju samem prenesena na plačilno agencijo. To vnaša dvom v neodvisnost in objektivnost ponovnih preverjanj CO. CO bi moral v prihodnosti po začetnih pregledih s strani plačilne agencije ponovno neodvisno preveriti preglede plačilne agencije in vzpostaviti zaščitne ukrepe, da ne bi razkril svojega vzorca, preden plačilna agencija izvede svoje začetne preglede.*

Sprejet sklep: UNP je takoj po zaključku revizijske misije UMB/2022/002/SI s strani Komisije, torej v začetku decembra 2022, spremenil način izvedbe ponovnih preverjanj na kraju samem za področje ne-IAKS, na način kot je bilo priporočeno s strani revizorjev Komisije. UNP bo v prihodnje zagotovil nepristransko oceno z neodvisnim ponovnim preverjanjem ponovnih pregledov na kraju samem z razvojem lastnega strokovnega znanja. UNP sedaj neodvisno od Agencije opravlja ponovne kontrole na kraju samem, tako da ni več potrebe po uvedbi zaščitnih ukrepov, da ne bi razkril svojega vzorca, preden plačilna agencija izvede svoje začetne preglede, skladno s Smernico Komisije št. 2 (v skladu s členom 12 Uredbe (EU) 2021/2116 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike).

5. *GD AGRI navaja, da bi CO moral pri prihodnjem certificiranju upoštevati priporočila GD AGRI, podana v okviru poizvedbe UMB/2022/002/SI.*

Sprejet sklep: UNP je v revizijskem poročilu proračunskega leta 2023 poročal, kako je izpolnil priporočila GD AGRI podana v okviru poizvedbe UMB/2022/002/SI.

2. Ugotovitveno pismo Poizvedbe št. UMB/2022/002/SI (Evropska Komisija)

V ugotovitvenem pismu Potrditev skladnosti na podlagi člena 52 Uredbe (EU) 1306/2023 Evropskega parlamenta in Sveta ter Poizvedbe št. UMB/2022/002/SI glede odhodkov v okviru EKJS in EKSRP ter revizijskega dela certifikacijskega organa v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo (Ares(2023)4557142 - 30/06/2023) so v Prilogi navedene ugotovitve v zvezi z delom UNP.

Ugotovitve Komisije, ki so se nanašale na EKJS in EKSRP, in sprejeti ukrepi UNP o odpravi pomanjkljivosti so navedeni v nadaljevanju:

TOČKA 1.1 – EKSRP IAKS - zadostna kakovost pregledov na kraju samem za sheme pomoči, ki so vezane na površino in/ali živali (ključna kontrola)

Pravna podlaga: členi 5–7 Uredbe (EU) št. 908/2014 in Smernica št. 2, odstavek 12

UGOTOVITVE	PRIPOROČILA
- CO je ponovna preverjanja pregledov na kraju samem za proračunski leti 2021 in 2022 izvedel izključno z razširjenim dokumentacijskim pregledom (fizičnega ponovnega preverjanja pregledov na kraju samem zaradi pandemije COVID-19 ni bilo), - ponovne meritve površin z daljinskim zaznavanjem in fizične ponovne meritve na kraju samem je za certifikacijski organ izvedel inšpektor plačilne agencije, - pregled kakovosti plačilne agencije (druga stopnja) in ponovno preverjanje s strani CO hkrati opravi ista oseba (inšpektor plačilne agencije), - CO se seznani z rezultati pregleda plačilne agencije na kraju samem, preden začne ponovno preverjanje, kar lahko vpliva na njegovo objektivnost, - CO se osredotoča na ponovno izvedbo vseh pregledov, ki jih je opravila plačilna agencija, ne da bi ponovno preveril tudi morebitne preglede, ki bi jih plačilna agencija morala opraviti, kar vključuje oceno, ali je plačilna agencija dejansko izvedla vse preglede, ki bi jih morala opraviti.	Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO ponovna preverjanja vedno opravlja fizično na kraju samem. Vse preglede, ki spadajo v pristojnost CO, bi morali po možnosti izvajati njegovi strokovnjaki, ne pa inšpektorji plačilne agencije. Slovenski organi so pozvani tudi, naj zagotovijo nepristransko oceno. CO ne bi smel spremljati plačilne agencije med pregledi kakovosti in to šteti za lastno ponovno preverjanje, temveč bi moral ponovno preverjanje pregledov na kraju samem izvajati neodvisno in ob tem po možnosti razvijati lastno strokovno znanje. Slovenskim organom se nadalje priporoča, naj zagotovijo objektivnost CO, tako da se ne zanašajo na poročilo plačilne agencije in ocenijo, katere preglede bi morala plačilna agencija opraviti poleg pregledov, ki jih je dejansko opravila.

Sklep: UNP je ponovna preverjanja na kraju samem za IAKS populacijo za oba sklada za zahteve finančnega leta 2022 izvedel s ponovnimi fizičnimi preverjanji ali s pomočjo daljinskega zaznavanja. UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil nepristransko oceno z neodvisnim ponovnim preverjanjem ponovnih pregledov na kraju samem z razvojem lastnega strokovnega znanja. Za namene ponovnega merjenja površin je v finančnem letu 2023 najel neodvisnega zunanega izvajalca (Geodetski inštitut Slovenije) izbranega na osnovi izbire izmed štirih povabljenih k oddaji ponudb za izvedbo

meritev. UNP je in bo tudi v prihodnje ocenil popolnost pregledov, ki jih bo izvedla plačilna agencija, skladno s Smernico Komisije št. 2 (v skladu s členom 12 Uredbe (EU) 2021/2116 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike).

TOČKA 1.2 - Ustrezna revizijska sled (pomožna kontrola)

Pravna podlaga: člen 6(1) Uredbe (EU) št. 908/2014, člen 41 Uredbe (EU) št. 809/2014, Smernica št. 2, odstavek 12, ter mednarodna revizijska standarda ISA 230 – Revizijska dokumentacija in ISA 500 – Revizijska dokazila

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
- Kontrolni seznam CO za preglede na kraju samem ne vključuje datuma pregleda plačilne agencije na kraju samem, datum je vključen samo v preglednico s pregledom, - na kontrolnem seznamu CO za preglede na kraju samem je obdobje pred priglasitvijo označeno kot „1 dan“ ali „2 dni“; bolje bi bilo zabeležiti točen datum/čas, - usposabljanje – ne ohranja se nikakršna uradna revizijska sled usposabljanj, - sestanki – ne ohranja se nikakršna uradna revizijska sled sestankov v zvezi s ponovnimi preverjanji.	Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO vse preglede (tudi ponovna preverjanja na kraju samem) ustrezno dokumentira z zadostnimi podrobnostmi ter ohranja uradno revizijsko sled svojih usposabljanj in sestankov v skladu z mednarodnima revizijskima standardoma ISA 230 in ISA 500 – Revizijska dokazila, tako da omogoči izvajanje nadzora in kontrole kakovosti.

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil ustrezno dokumentiranje vseh izvedenih revizijskih preverjanj in vodil podroben seznam vseh usposabljanj, katerih so se revizorji udeležili v obdobju proračunskega leta, v skladu z MSR 230 (Revizijska dokumentacija) in MSR 500 (Revizijski dokazi).

TOČKA 1.3 – Nadzor nad delom zunanjih revizorjev

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
CO uporablja delo dveh zunanjih izvajalcev: en zunanji izvajalec za upravne preglede za večino populacij za revizijski cilj št. 2 in del populacij za revizijski cilj št. 1 ter drugi izvajalec za revizijo varnosti informacijskega sistema. Obe pogodbi se skleneta za eno proračunsko leto na podlagi razpisnega postopka. CO pred začetkom dela organizira sestanek in zunanjim revizorjem pojasni revizijsko strategijo. O tem sestanku ni zapisnika. CO zunanjim revizorjem zagotovi kontrolne sezname, ki jih je treba izpolniti. Po opravljenem delu zunanji revizorji za dele, na katerih so opravili delo, predložijo poročilo o ugotovitvah v skladu s Smernico št. 3.	Slovenski organi so pozvani, naj zagotovijo, da CO razvije metodologijo za nadzor nad delom, ki ga opravijo zunanji izvajalci, in to delo spremlja v skladu z zahtevami mednarodnega revizijskega standarda ISA 620 – Uporaba dela strokovnjaka.

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
Nadzor nad delom, ki ga opravijo zunanji revizorji, je omejen na preverjanje, ali so bili prejeti vsi delovni dokumenti zunanjega revizorja, v primeru napak pa na ponovni izračun zneskov. Vendar CO ne pregleda nobenega od delovnih dokumentov ali poročil zunanjega revizorja, zlasti kadar niso bile odkrite napake, prav tako ne izvaja potrditvenih postopkov, kot je opazovanje dela zunanjega revizorja.	

Sklep: UNP je pripravil dokument o metodologiji za preverjanje kakovosti dela zunanjih izvajalcev, v skladu z MSR 620 (Uporaba dela revizorjevega veščaka).

TOČKA 1.4 - Neodvisnost CO pri ponovnem izvajanju pregledov na kraju samem

UGOTOVITVE	PRIPOROČILI
Plačilna agencija vsak teden CO obvešča o opravljenih pregledih na kraju samem. CO preveri, ali so v njegov vzorec vključeni zahtevki iz vzorca plačilne agencije ter v primeru ujemanja plačilno agencijo obvesti o zadevnih zahtevkih in od nje zahteva, naj zanje organizira preglede na kraju samem. CO preglede na kraju samem opravi skupaj z inšpektorjem plačilne agencije, pri čemer slednji opravi pregled na drugi stopnji. CO nima tehničnih zmogljivosti za izvajanje pregledov na kraju samem; plačilna agencija organizira obiske, obvešča upravičence in je certifikacijskemu organu v pomoč z vso tehnično podporo, opremo in prevozom. Inšpektor plačilne agencije opravi drugi pregled kakovosti prvega pregleda (ko CO izbere zahtevek, je ta del vzorca za nadzor, ki ga opravi plačilna agencija). Plačilna agencija in CO izvajata inšpekcijske preglede ločeno in podata vsak svoje ugotovitve. Inšpektorji plačilne agencije pa posnamejo fotografije in opravijo meritve, medtem ko je CO le prisoten med temi postopki. Poleg tega se CO pred izvedbo pregledov na kraju samem seznani z ugotovitvami plačilne agencije in ponovno izvede samo preglede, ki	Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO izvaja popolnoma neodvisna ponovna preverjanja pregledov na kraju samem in se izogiba uporabi strokovnega znanja plačilne agencije. Če pa se mora CO pri ponovnih preverjanjih pregledov na kraju samem kakor koli opreti na tehnično strokovno znanje plačilne agencije, GD AGRI opozarja, da mora CO upoštevati Smernico št. 2 (oddelek 16.1 in Priloga 3) ter ustrezne mednarodno sprejete revizijske standarde in temeljna načela, tj. ISA 200 in ISA 810, vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti.

<i>jih je opravila plačilna agencija, ne pa tistih, ki bi jih plačilna agencija morala opraviti.</i>	
--	--

Sklep: Isti sklep kot v točki 1.1.

TOČKA 1.5 – Predhodno obveščanje plačilne agencije o vzorcu

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
CO opravi preglede na kraju samem po prvem obisku plačilne agencije pri upravičencih. Vendar je bil v nekaterih primerih potreben drugi obisk plačilne agencije pri upravičencih, da bi preverili obveznosti, ki jih med prvim obiskom ni bilo mogoče preveriti. CO tako izvede ponovna preverjanja pregledov na kraju samem, preden plačilna agencija dokonča lastne kontrole. GD AGRI meni, da razkritje vzorca CO „ponovnih preverjanj na prvi stopnji“ plačilni agenciji, preden ta preveri vse obveznosti, pomeni predhodno prigrasitev plačilni agenciji. V takem primeru je zelo verjetno, da bo plačilna agencija več pozornosti namenila posebnim kontrolam, pri čemer bo vedela, da je tudi CO isto transakcijo izbral za ponovno preverjanje. Rezultati kontrol plačilne agencije zato morda niso reprezentativni za osnovno populacijo.	Za zagotovitev kakovosti in neodvisnosti revizijskega dela bi morali slovenski organi zagotoviti, da CO ne sporoči svojega vzorca plačilni agenciji, preden ta opravi preglede vseh obveznosti.

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo v prihodnje zagotovil kvaliteto in neodvisnost revizijskega dela na način, da bo opravljal ponovne kontrole na kraju samem popolnoma neodvisno od Agencije (IAKS, ne-IAKS), in ne bo potrebe po obveščanju Agencije o izbranih vzorcih UNP za ponovne kontrole na kraju samem.

TOČKA 1.6 - Izbor parcel, ki jih je treba pregledati na kraju samem

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
V primeru upravičenca z velikim številom parcel CO izbere in pregleda 10 blokov, ki so referenčna parcela LPIS, tj. strnjena površina kmetijskih zemljišč v kmetijski rabi enega kmetijskega gospodarstva. Znotraj bloka je strnjena površina kmetijskih zemljišč z enako	Slovenski organi so pozvani, naj poskrbijo, da CO razvije postopek, ki zagotavlja, da CO ponovno preveri vse parcele, ki jih je pregledala plačilna agencija, v primeru velikega števila parcel pa, da je vzorec, ki ga je izbral CO, reprezentativen in vključuje vsaj

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
<i>vrsto rabe zemljišča GERK. To je enota, ki jo kmetje uporabljajo za prijavo svojih zemljišč.</i> <i>Na ravni vsakega zahtevka se parcele, ki jih je treba pregledati, izberejo naključno, po presoji revizorja in na podlagi števila različnih kmetijskih rastlin v zahtevku. CO nima delovnega dokumenta, v katerem bi bil opredeljen koncept homogenosti in opisan postopek za izbiro parcel. GD AGRI meni, da uporabljeni postopek ne zagotavlja, da bo CO preveril vse, kar je preverila plačilna agencija, in da bo v primeru velikega števila nehomogenih parcel izbran vzorec najmanj 10 parcel na skupino homogenosti.</i>	<i>10 parcel v primeru kmetijskega gospodarstva s homogenimi parcelami.</i>

Sklep: UNP je pripravil podrobna navodila o izboru parcel, ki jih CO pregleda v okviru ponovnih pregledov na kraju samem.

TOČKA 1.7 - Delovni dokument za količinsko opredelitev napak

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
<i>Z analizo delovnih dokumentov, ki jih CO uporablja za preizkušanje podatkov, se zdi, da ne vsebujejo posebnih navodil o tem, kako pretvoriti ugotovljene izjeme v alfanumerične podatke, da bi bila količinska opredelitev ugotovljenih napak izvedljiva. Ugotovljene izjeme se analizirajo za vsak primer posebej. Opozoriti je treba, da CO pri zadnjem certificiranju ni odkril veliko napak.</i>	<i>Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO razvije poseben postopek za ocenjevanje napak, pri čemer na kontrolnih seznamih jasno navede, kako je treba napake količinsko opredeliti/oceniti, odvisno od populacije, na ravni sheme/zahtevka/populacije.</i>

Sklep: CO je pripravil podrobna navodila o vrednotenju napak.

TOČKA 1.8 – EKSRP neIAKS - ponovno preverjanje ključne kontrole „Zadostna kakovost naknadnih kontrol naložbenih operacij“, ki ga opravi CO

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
<i>CO ni preveril kakovosti naknadnih pregledov v okviru preverjanja sistema notranjih kontrol plačilne agencije.</i>	<i>Slovenski organi bi morali zagotoviti, da CO upošteva oddelka 5 in 11 Smernice št. 2 ter pregleda naknadne preglede, ki jih je opravila plačilna agencija. V posebnem primeru naknadnih pregledov bi morala biti populacija,</i>

	iz katere je izbran vzorec, odhodki, ki jih zadeva člen 52 Uredbe (EU) št. 809/2014, tj. vsaj 1 % odhodkov EKSRP za naložbene operacije, za katere še vedno velja obveznost, kot je navedeno v členu 71 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ali podrobno opredeljeno v programu razvoja podeželja, in za katere je bilo končno plačilo izvedeno iz EKSRP.
--	---

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil, da bodo opravljeni vsi postopki preverjanja »ex-post« kontrol Agencije skladno z navodili v poglavjih 5 in 11 Smernice Komisije št. 2 (dopolnitev metodologije).

TOČKA 1.9 - Ponovno preverjanje ključne kontrole „Ustrezni pregledi za zagotovitev, da naložba/projekt/vloga izpolnjuje vsa merila za upravičenost, kot so določena v zakonodaji EU, in merila za upravičenost, kot so določena v programu razvoja podeželja države članice ali regije,“ s strani CO

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
Med revizijo je bilo ugotovljeno, da CO ni preveril nekaterih značilnosti upravičenosti naložbe, kot je poslovni načrt. Ugotovljeno je bilo le, da je plačilna agencija opravila preverjanje s pozitivnim rezultatom. CO ni neodvisno ponovno preveril meril, na podlagi katerih je bil ta rezultat dosežen.	Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO preveri ustreznost pregledov za zagotovitev, da naložba/projekt/vloga izpolnjuje vsa merila za upravičenost, kot so določena v zakonodaji EU, in merila za upravičenost, kot so določena v programu razvoja podeželja države članice ali regije. Zato se priporoča, da se vsa preverjena vprašanja (npr. merila za izbor, izvedljivost poslovnega načrta, vsa merila za upravičenost, vključno z merilom za mala in srednja podjetja itd.) preverijo neodvisno pri preizkušanju podatkov na ustrezni podlagi (npr. potrdila, podatki iz informacijskih sistemov itd.), namesto da se zgolj ugotovi, da je plačilna agencija opravila pregled s pozitivnim rezultatom.

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil preveritev vseh kriterijev upravičenosti do prejema sredstev, kot je to zahtevano v evropski zakonodaji in Programu za razvoj podeželja Slovenije (dopolnitev kontrolnih list).

TOČKA 1.10 - Ponovno preverjanje ključne kontrole „Ustrezna ocena razumnosti stroškov“ s strani CO

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
Ugotovljeno je bilo, da CO ni ustrezno preveril ocene razumnosti stroškov, kot se zahteva v členu 48(2), točka (e), Uredbe (EU) št. 809/2014 in členu 67 Uredbe (EU) št. 1303/2013. CO je preveril le, da zahtevani stroški niso presegli meje iz referenčnega cenika ali da je bila izbrana najcenejša ponudba, ni pa preveril, ali ti stroški ustrezno odražajo tržne cene. GD AGRI meni, da bi moral CO preveriti metodologijo za pripravo referenčnega cenika in zagotoviti njegovo posodabljanje, da se zagotovi razumnost cen.	Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO okrepi svoja ponovna preverjanja ključne kontrole „Ustrezna ocena razumnosti stroškov“ za zagotovitev, da so zajeti vsi vidiki te ključne kontrole. Zlasti se priporoča, da CO oceni ustreznost referenčnega cenika in preveri, ali se redno posodablja.

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil, da bodo v procesu preverjanja ključne kontrole primerne ovrednotenja razumnosti stroškov zajeta vsa področja te ključne kontrole (dopolnitev kontrolnih list). Posebno se bo CO posvetil preverjanju primernosti seznama referenčnih cen in njegovega periodičnega posodabljanja.

TOČKA 1.11 - Ponovno preverjanje ključne kontrole „Zadostna kakovost pregledov na kraju samem za sheme pomoči, ki niso vezane na površino in/ali živali“ s strani CO

UGOTOVITVE	PRIPOROČILA
- Fizične ponovne meritve na kraju samem za CO je izvedel inšpektor plačilne agencije, - pregled kakovosti plačilne agencije (druga stopnja) in ponovno preverjanje s strani CO je opravljeno hkrati, - CO se seznani z rezultati pregleda plačilne agencije na kraju samem, preden začne ponovno preverjanje, kar lahko vpliva na njegovo objektivnost; - samo en revizor CO ponovno opravi kontrolo na kraju samem, kar je v nasprotju z načelom štirih oči.	Upoštevana naj se ugotovitev in priporočilo, podobna ugotovitvi in priporočilu v okviru EKS RP IAKS. Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO ponovna preverjanja vedno opravlja fizično na kraju samem in pri tem upošteva načelo štirih oči. Vse preglede, ki spadajo v pristojnost CO, bi morali po možnosti izvajati njegovi strokovnjaki, ne pa inšpektorji plačilne agencije. Slovenske organe pozivamo tudi, naj zagotovijo nepristransko oceno. CO ne bi smel spremljati plačilne agencije med pregledi

UGOTOVITVE	PRIPOROČILA
	<i>kakovosti in to šteti za lastno ponovno preverjanje, temveč bi moral ponovno preverjanje pregledov na kraju samem izvajati neodvisno in ob tem po možnosti razvijati lastno strokovno znanje.</i> <i>Slovenskim organom se nadalje priporoča, naj zagotovijo objektivnost CO, tako da se ne zanašajo na poročilo plačilne agencije in ocenijo, katere preglede bi morala plačilna agencija opraviti poleg pregledov, ki jih je dejansko opravila.</i>

Sklep: Isti sklep kot v točki 1.1.

TOČKA 1.12 - Revizijska sled CO

UGOTOVITVE	PRIPOROČILO
<i>Med revizijo je bilo ugotovljeno, da ni ustreznih dokazil, da CO ponovno preveri nekatere preglede s ponovnim izvajanjem pregledov, ki jih je opravila plačilna agencija, in sicer oceno razumnosti stroškov (primerjava različnih ponudb), pravilno uporabo (ocenjevanje) meril za izbor in preverjanje zahtevka za plačilo. Oddelek s pripombami na kontrolnem seznamu vsebuje splošne opombe v zvezi s posebnim pregledom, a brez sklicevanja na delovne dokumente certifikacijskega organa, ki se uporabljajo kot podlaga za sklep o določeni točki ponovnega preverjanja.</i> <i>To je pomanjkljivost revizijske sledi CO.</i>	<i>Slovenskim organom se priporoča, naj zagotovijo, da CO izboljša revizijsko sled ponovno preverjenih projektov.</i> <i>Priporoča se, da revizijsko delo, povezano s ponovnim preverjanjem upravnih pregledov, spremlja delovna dokumentacija CO, ki zadostuje za razumevanje narave in obsega njegovega dela.</i>

Sklep: UNP je v finančnem letu 2023 in bo tudi v prihodnje zagotovil oziroma izboljšal revizijsko sled z doslednim evidentiranjem vseh izvedenih preverjanj v obliki delovnega gradiva (dopolnitev kontrolnih list).

3. Ugotovitveno pismo Poizvedbe št. AA/2023/005/SI (Evropska Komisija)

V ugotovitvenem pismu (Ares(2023)5757415 - 23/08/2023) v zadevah:

- Pregledi, ki jih opravi Komisija na podlagi 49(1) člena Uredbe (EU) 2021/2016 Evropskega parlamenta in Sveta in na podlagi člena 52 Uredbe (EU) 1306/2023 Evropskega parlamenta in Sveta
- Poizvedba št. AA/2023/005/SI o shemah nevezanih neposrednih pomoči in prostovoljne vezane podpore na podlagi Uredb (EU) št. 1306/2013, št. 1307/2013, št. 639/2014, št. 640/2014, št. 641/2014 in št. 809/20154 ter nevezanih neposrednih plačil in vezane dohodkovne podpore na podlagi Uredb (EU) 2021/2115 in 2021/2116
- Revizijsko delo certifikacijskega organa na podlagi člena 12 Uredbe (EU) 2021/2116 ter členov 5-7 Uredbe (EU) 2022/128

so v Prilogi navedene ugotovitve v zvezi z delom UNP (CO) (glede leta zahtevka 2023) naprej.

Ugotovitve Komisije, ki so se nanašale na EKJS in EKSRP, in sprejeti ukrepi UNP o odpravi pomanjkljivosti so navedeni v nadaljevanju.

DG navaja, da je bilo med revizijo glede dela CO v zvezi z ukrepi in intervencijami, ki so bili pregledani, ugotovljeno, da na tej stopnji še niso bili oblikovani strategija, preizkušanje in zlasti revizija kontrol informacijske tehnologije, vključno z letnim poročanjem o smotrnosti.

Kar zadeva CO, je revizija pokazala, da pripravljenost v času revizijskega obiska ni bila ravno visoka: predstavljene so bile zamisli o tem, kako bo opravljeno delo, vključno z najemom zunanjih zmogljivosti za revizijo informacijske tehnologije, ni pa še bilo jasne revizijske strategije. Ta je bila načrtovana za september 2023. Kar zadeva informacijsko tehnologijo, se bo delo z zunanjim izvajalcem za revizijo informacijske tehnologije začelo avgusta 2023.

Pri preizkušanju pregledov plačilne agencije na podlagi informacijske tehnologije bodo najprej zajeti pregledi za ne-IAKS.

Kar zadeva letno poročilo o smotrnosti, se bo delo začelo novembra 2023 (in sicer za intervencijo na področju čebelarstva), saj bo plačilna agencija šele takrat pripravljena na to.

Čeprav je še razmeroma zgodaj v letu zahtevka in glede na to, da bo moral CO za plačila za leto zahtevka 2023, plačana v proračunskem letu 2023, kriti le intervencijo na področju čebelarstva, je kljub temu bistveno, da se hitro seznani s kontrolnimi sistemi, ki jih izvaja plačilna agencija. To naj bi omogočilo neposreden medletni pregled stanja v letu 2023 in obiske na terenu za potrditev delovanja vseh kontrol, vključno z zagotavljanjem kakovosti za IAKS, o katerem je treba poročati v proračunskem letu 2024.

Sklep: UNP je bil pozvan s strani Komisije (dopis VLS/gd-agri.h.4(2023)896731 z dne 25. 8. 2023 – slovenska verzija), da pripravi revizijsko strategijo za finančni leti 2023 in

2024 ali povzetek revizijske strategije za isto obdobje z vsemi elementi, ki jih zahteva Komisija v Prilogi I tega dopisa.

UNP je 3. 10. 2023 (dokument 0631-7/2023/32) poslal Komisiji Odgovor na Uradno obvestilo o pozivu DG AGRI za posredovanje revizijske strategije Certifikacijskega organa za 2023/2024 ter v prilogi tega dopisa poslal povzetek revizijske strategije z opisom elementov Priloge I - Elementi revizijske strategije in dokument Preglednice Priloge I.

Sestanek (na daljavo) s Komisijo v zvezi z revizijsko strategijo je bil izveden dne 21. 11. 2023, kjer je UNP predstavil napredek revizije v zvezi z delom za zahteve leta 2023.

Napredek je naslednji:

- **Delo zunanjega izvajalca (sistem za spremljanje površin, pregled kontrol aplikacij IT (IAKS zahtevki leta 2022),...)**

Zunanji izvajalec za revizijo informacijske tehnologije je opravil od avgusta do oktobra 2023 vsa preverjanja na Agenciji za naslednje revizijske naloge:

- preverjanje sistema za spremljanje površin v Sloveniji na podlagi satelitskih posnetkov Sentinel v okviru programa Copernicus,
- preverjanje delovanja aplikativnih kontrol Agencije na področju priprave poizvedovalnih stavkov za pregled sistema notranjih kontrol ukrepov množice EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- podaja ocene notranjih kontrol varnosti informacijskega sistema (splošne IT kontrole in kontrole aplikacij) po posameznih množicah sklada EKJS in EKSRP,
- pregled izpolnjevanja priporočil iz revizije informacijskega sistema predhodnih proračunskih let (EKJS in EKSRP).

Rezultati preverjanja IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

- **Poročanje o smotrnosti**

Skladno s sklepom pristojnega organa je Agencija v sodelovanju z MKGP, pristojnemu organu in UNP dne 19. 6. 2023 predstavila akcijski načrt za implementacijo sistema poročanja, vključno za namen Letnega poročila o smotrnosti.

UNP je spremljal izvajanje akcijskega načrta, saj so v načrtu določeni roki za pripravo priročnikov, računalniških postopkov in pisnih navodil Agencije, za seznanitev UNP z osnutkom Letnega poročila o smotrnosti (15. 12. 2023). V akcijskem načrtu je določen tudi rok za podajo mnenja UNP na osnutek Letnega poročila o smotrnosti (15. 1. 2024). Zadnji posodobljen načrt je UNP od Agencije prejel dne 4. 10. 2023. Priročnike, opis računalniških postopkov in pisna navodila Agencije, pa je CO prejel 16. 11. 2023.

UNP je pregled kontrolnih postopkov, preizkušanje skladnosti in preizkušanje podatkov oz. analizo podatkov izvajal od novembra 2023 dalje (intervencije na področju čebelarstva EKJS ne-IAKS).

- **Sistem za spremljanje površin**

Po informacijah Agencije, ki so bile posredovane Komisiji v času izvedbe revizije AA/2023/005/SI, le-ta uporablja sistem za spremljanje od 1. 1. 2023 za vse intervencije za površine. Od 1. 8. do 15. 10. 2023 je Agencija objavila rezultate ugotovitev v aplikaciji Sopotnik (omogoča vpogled v stanje površin prijavljenih v zbirnih vlogah), vlagatelji zbirnih vlog pa so imeli do 17. 11. 2023 čas, da morebitna neskladja odpravijo in se tako izognejo sankcijam.

UNP je pregled aplikacije Sopotnik prenesel na zunanega izvajalca (glej točko Delo zunanjega izvajalca zgoraj), končno poročilo smo prejeli 17. 11. 2023.

Po prejemu osnutkov dokumentacije z opisi sistema za spremljanje površin (november 2023) je CO opravil njen pregled in ugotovil, da je le-ta preveč splošna in ne omogoča zadovoljivega preizkusa postopka še zlasti, ker na voljo ni imel končnih ugotovitev agencije za AMS in tudi ne končnih ugotovitev pregledov za potrebe ocene kakovosti IAKS sistemov (AMS in GSA QA). Slednje je Agencija izvajala zadnje tri mesece leta 2023. Na podlagi zapisanega se je CO odločil za ustrezna preizkušanja (pregled na kraju samem, pregled z uporabo daljinskega zaznavanja oziroma s pregledom zadevnih parcel na satelitskih posnetkih zelo visoke resolucije (VHR) tekočega leta, ki jih je zagotovila Komisija) na naključno izbranem vzorcu.

Po prejemu ugotovitev kontrol na kraju samem (tako za predpisane vzorce kot za vzorce za oceno kakovosti IAKS sistemov) ter končnih Agencijskih ugotovitev AMS za leto 2023 ter poročila o kontroli kakovosti sistema za spremljanje površin oziroma sistema za geoprostorske vloge za leto 2023 ter pregledu le-teh, bo CO seznanil Agencijo o izsledkih primerjave rezultatov. Agencija bo tako lahko že v finančnem letu 2024 odpravila morebitna neskladja ali pomanjkljivosti sistema.

- **Pregledi na kraju samem (IAKS intervencije) in pogojenost**

Od Službe za kontrolo Agencije je UNP dne 17. 10. 2023 prejel vso dokumentacijo v zvezi z izborom pregledov na kraju samem za površine (pregled nemonitorabilnih pogojev) po posameznih intervencijah, za izvedbo pregledov živali in pogojenosti ter pisna navodila za izvedbo pregledov na kraju samem.

Najprej je UNP opravil preizkuse postopka izbire vzorcev za preglede na kraju samem in tudi izvedbe kontrol na kraju samem. Na podlagi rezultatov je določil tveganja za kontrole in se odločil za postopek preizkušanja (pregled kontrolnega zapisnika in drugih virov ter morebitna izvedba kontrol na kraju samem) in vzorčenja za preizkušanje skladnosti.

- **Revizijska strategija**

UNP se bo takoj, ko se bo seznanil in razumel kontrolne postopke, pregledal proces »prenosa« zahtev uredb Unije v priročnike, računalniške postopke in pisna navodila, izvedel sledilne preizkuse, odločil ali se bo zanašal na sistem notranjih kontrol v zvezi s horizontalnimi zahtevami. UNP bo na podlagi tega dopolnil še manjkajoče dele revizijske strategije za finančno leto 2024.

1.9.2.3. Sklepi

UNP je sprejel vse ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti s strani Komisija iz Sklepa o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022, iz ugotovitev nepravilnosti s strani Komisije Poizvedbe št. UMB/2022/002/SI in Poizvedbe št. AA/2023/005/SI.

1.10. Splošne sklepne ugotovitve

1.10.1. Narava ugotovitev

Med revidiranjem smo prišli do ugotovitev, ki smo jih tudi dokumentirali. Ugotovitve smo razvrstili v dve skupini, in sicer ugotovitve, ki se nanašajo na akreditacijska merila (v nadaljevanju akreditacijske ugotovitve), in ugotovitve, ki se nanašajo na elemente skladnosti (v nadaljevanju ugotovitve, povezane z zakonitostjo in pravilnostjo).

Ugotovitve smo razvrstili po pomembnosti na podlagi ocene, ki jo je po našem mnenju potrebno pripisati posamezni ugotovitvi.

Preglednica št. 80: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in na najvišji ravni vodstva Agencije ter ustrezajo stopnji (1) v akreditacijski matriki ²¹ .
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu ter ustrezajo stopnji (2) v akreditacijski matriki.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji in ustrezajo stopnji (3) v akreditacijski matriki.

Preglednica št. 81: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodstva Agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji.

²¹ Glej Smernico št. 1 o akreditaciji.

Preglednica št. 82: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti ključnih kontrol ²² in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na najvišji ravni vodstva v Agenciji.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti pomožnih kontrol in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na ustrezni ravni vodstva Agencije.
Manj pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo ukrepanje na ustrezni ravni Agencije.

Podrobnosti o manj pomembnih ugotovitvah in podanih manj pomembnih priporočilih bodo posredovane vodstvu Agencije in niso del tega poročila. Informacije o manj pomembnih ugotovitvah bomo Komisiji posredovali na njeno zahtevo.

²² Glej seznam ključnih in pomožnih kontrol, ki so dosegljive na CIRCABC.

1.10.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah – IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Pri množici ne-IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

1.10.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah – IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Pri množici ne-IAKS podajamo dve (2) srednje pomembni ugotovitvi, povezani z akreditacijskim merilom Prenos nalog (preglednica št. 83), ter eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano s sistemom notranjih kontrol za množico ne-IAKS (preglednica št. 84).

Preglednica št. 83: Srednje pomembni ugotovitvi, povezani z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje/ opredelitev IAKS ali ne-IAKS	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo pri izvajanju intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, ugotovili, da se je del nalog Agencije, prenesel v izvajanje na MKGP, vendar je bil sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih opravil, v katerem so pisno opredeljene naloge Agencije in MKGP, sprejet po 15.10.2023, ko so bila vsa plačila že izvršena, in sicer dne 21. 12. 2023	1.8.3.4 ne-IAKS	Agenciji in MKGP priporočamo, da sporazume o prenosu posameznih strokovno-tehničnih opravil sprejmeta pravočasno, to je še pred izvajanjem prenesenih nalog z namenom zagotovitve učinkovite izvedbe vseh prenesenih nalog	Sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih nalog pri izvajanju intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027, ki se izvajajo na podlagi javnih naročil (v nadaljevanju: Sporazum), ki ga je Agencija sklenila z MKGP dne 21.12.2023. Naloge iz sporazuma so se izvajale celotno finančno obdobje 2023, kljub temu, da je bil Sporazum podpisan konec leta 2023. Agencija in MKGP sta imela osnutek Sporazuma pripravljen julija 2023. Nadalje navajamo, da je bila nacionalna Uredba o izvajanju intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 objavljena pozno, in sicer 10. februarja 2023. Objavi uredbe so sledile priprave in usklajevanja 9 javnih razpisov in 10 javnih naročil, ki so bili prav tako za samo izvedbo	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje/ opredelitev IAKS ali ne-IAKS	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
				intervencij/podintervencij objavljeni pozno, in sicer maj/junij, kljub temu, da se čebelarsko leto konča 31.julija. Ker je bilo leto 2023 prvo leto izvedbe SN 2023-2027, je bila še toliko bolj težka naloga Agencije, predvsem zaradi pozno sprejetih pravnih podlag, za samo izvedbo intervencij/podintervencij. Prvi javni razpisi so bili objavljeni 8. maja 2023, nato so sledili še ostali. Prvi rok za oddajo vlog je bil 28. maj 2023, glavnina vlog je prispela junija 2023. Prav tako so bila posledično zaradi pozno objavljene zakonodaje, pozno objavljena javna naročila. Za 6 JN se je čebelarsko leto zaključilo 31.7.2023, kar je pomenilo, da je agencija prejela poročilo o izvedbi v začetku avgusta 2023, za 4 JN pa se je čebelarsko leto zaključilo 5. septembra in 15. septembra 2023, kar pomeni, da smo takrat šele prejeli poročila. Časa za samo izvedbo vseh 19 podintervencij je bilo res izjemno malo, saj je skrajni rok za izplačilo 15.10.2023.	

Št.	Ugotovitev	Poglavje/ opredelitev IAKS ali ne-IAKS	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
				Kljub časovni stiski je Agencija vzporedno pripravila tudi osnutek Sporazuma že v poletnih mesecih (junij, julij) ter ga v pregled in uskladitev poslala na MKGP. Zaradi spremenjenega načina izvajanja podpore v čebelarstvu (skupen strateški načrt za oba sklada), priprave na izvedbo in izvajanja številnih novih intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov v SN SKP 2023–2027, se je pregled in usklajevanje Sporazuma časovno podaljšalo na več mesecev. Nadalje navajamo, da sta kljub formalo podpisanemu sporazumu z dne 21.12.2023 MKGP in Agencija naloge iz sporazuma opravljala za intervencije/podintervencije v sektorju čebelarskih proizvodov za leto 2023 na podlagi osnutka Sporazuma. In hkrati še navajamo, da sklad zaradi poznega podpisa Sporazuma ni bil oškodovan.	
2.	Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da je bil dne 12. 10. 2016 z namenom zagotavljanja upravljanja informacijske	1.8.3.4 IAKS in ne-IAKS	Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske	Sporazum, ki je bil sklenjen z Ministrstvom za javno upravo v letu 2016, je v procesu posodabljanja na Ministrstvu za digitalno preobrazbo, ki je prevzelo obveznost gostovanja s	Odgovor Agencije ni sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje/ opredelitev IAKS ali ne-IAKS	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	infrastrukture med Agencijo in Ministrstvom za javno upravo (MJU) sklenjen Sporazum o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti. Prenesene naloge, navedene v tem sporazumu, v finančnem letu 2023 opravlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo, vendar sporazum o prenosu nalog in zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in navedenim ministrstvom ni posodobljen. V veljavi je še vedno sporazum iz leta 2016, kar ni skladno s točko 1 (D) Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.		infrastrukture čimprej sprejmeta nov sporazum o prenosu delegiranih nalog skladno s točko 1 (D) k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.	strani MJU. Agencija na vsakem koordinacijskem sestanku zahteva posodobitev tega sporazuma, vendar do sedaj do tega s strani MDP še ni prišlo. V dokaz smo 1.2.2024 že poslali zadnji zapisnik koordinacijskega sestanka med AKTRP in MDP, kjer je to opredeljeno v točki 4.	

Preglednica št. 84: Srednje pomembna ugotovitev, povezana s sistemom notranjih kontrol za množico ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje/ opredelitev IAKS ali ne- IAKS	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri preverjanju izvajanja intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, smo ugotovili, da v nacionalni izvedbeni uredbi, Uredbi o izvajanju intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23 in 58/23), ni zahteve iz 2. točke 123. člena Uredbe 2021/2115/EU, ki določa naslednje: »Organ upravljanja je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje strateškega načrta SKP. Zlasti zagotavlja: (b) da kmetje, drugi upravičenci in druga telesa, udeleženi pri izvajanju intervencij: (i) prejmejo informacije o svojih obveznostih na podlagi odobrene pomoči in uporabljajo ločen računovodski sistem ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo, kadar je to ustrezno«.	1.8.3.7.1. ne-IAKS	MKGP priporočamo, da v nacionalni izvedbeni uredbi ustrezno uredi zagotavljanje te zahteve predvsem pri tistih upravičencih, ki so sicer že upravičeni do vodenja poslovnih knjig v skladu z računovodskimi standardi z namenom, da zagotovijo vzpostavitev ločenega računovodskega sistema ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo.	MKGP bo ob naslednji spremembi nacionalne izvedbene uredbe ustrezno uredil, da upravičenci, ki so zavezani k vodenju poslovnih knjig v skladu z računovodskimi standardi, zagotovijo vzpostavitev ločenega računovodskega sistema ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo, razen za podporo, ki je določena v obliki stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji (t.i. poenostavljene oblike stroškov). Glede na to, da večina upravičencev do podpore za proračunsko leto 2023 ni zavezana k vodenju poslovnih knjig ter da izvajalci javnih naročil že vodijo ločeno računovodstvo oziroma imajo oblikovan poseben konto za prihodke v zvezi z intervencijo, menimo, da EKJS zaradi tega ni bil oškodovan. Zato MKGP in Agencija predlagata, da se podano priporočilo uvrsti med manj pomembna priporočila.	Odgovor Agencije ni sprejemljiv.

1.11. Spremljanje priporočil iz preteklih let

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil v preteklih letih nismo podali.

**REVIZIJSKI CILJ ŠT. 3 – OCENA POROČANJA O SMOTRNOSTI V ZVEZI S
KAZALNIKI UČINKOV IN REZULTATOV**

1.12. Pregled sistema notranjih kontrol

Ocenili smo sistem notranjih kontrol za poročanje o smotrnosti v zvezi s kazalniki učinkov in rezultatov. V nadaljevanju je opisan pregled skladnosti plačilne agencije in usklajevalnega organa z akreditacijskimi merili po postopku / sestavnem delu notranjih kontrol, kot je navedeno na matrikah v zvezi s postopki poročanja o smotrnosti, in sicer z uporabo stopenj od „1“ do „4“:

MATRIKA – RC3 – Ocena poročanja o smotrnosti v zvezi s kazalniki učinkov in rezultatov												
Sestavni del ocene Postopek		Notranje okolje				Kontrolne dejavnosti	Informacije in sporočanje		Spremljanje		Ocena na ravni ocenjevalnih meril	Splošni sklep
		Organizacijska struktura	Človeški viri	Prenesene naloge	Ocena tveganja		Sporočanje	Varnost informacijskih sistemov	Stalno spremljanje	Notranja revizija		
Poročanje o smotrnosti – postopek v plačilni agenciji / usklajevalnem organu		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Sestavni del ocene Postopek		Zagotavljanje informacijskih sistemov (Priloga I k Uredbi (EU) 2022/127)				Alternativni sistemi				Ocena na ravni ocenjevalnih meril	Splošni sklep	
		Zbiranje in usklajevanje kvantitativnih informacij		Kakovost in zanesljivost kvalitativnih informacij		Spremljanje smotrnosti (kakovost in zanesljivost podatkov)						
Poročanje o smotrnosti (člen 59(3) Uredbe (EU) 2021/2116)	Kazalniki učinkov	4		4		4				4	4	
	Kazalniki rezultatov	4		4		4				4	4	

1.12.1. Rezultati preizkušanja postopkov in informacijskih kontrol za sistem poročanja o smotrnosti

Pregledali smo postopke in sisteme za zajemanje in sporočanje podatkov, ki so vzpostavljeni na plačilni agenciji in jih zagotavljajo tudi drugi organi (MKGP). Postopki še niso v celoti avtomatizirani, ker se je za potrebe priprave Letnega poročila o smotrnosti 2024 zajemalo in sporočalo podatke samo za sektorske intervencije s področja čebelarstva. Plačilna agencija se je odločila, da bo za pripravo APR2023 uporabila obstoječi informacijski sistem, ki ga bo nadgradila z modulom za pripravo xml datoteke. V modul se bodo uvozili pripravljeni podatki v predpisani obliki, kot izhaja iz Priloge II. Modul bo kreiral xml datoteko, ki se bo uvozila v SFC2021.

Informacijski sistem, namenjen izključno za potrebe poročanja o smotrnosti, naj bi bil v celoti vzpostavljen in pripravljen.

Na podlagi ocene varnosti informacijskih sistemov, opravljene v okviru RC1 in RC2 in opravljenih postopkov za preverjanje pravilnosti zajema in obdelave podatkov ocenjujemo, da sistem **deluje dobro (4)**.

Preglednica št. 85: Preveritve skladnosti/preveritve kontrol EKJS revizijski cilj št. 2

Cilj	Uporabljena metoda
Vsi vhodni podatki so točni, popolni, odobreni in pravilni	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Vsi podatki se obdelujejo, kot je predvideno	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Vsi shranjeni podatki so točni in popolni	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Vsi izhodni podatki so točni in popolni	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Vodi se evidenca za spremljanje obdelave podatkov od vnosa prek shranjevanja do rezultata	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Dostop do podatkov je omejen glede na poslovno potrebo	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki
Nezdružljive naloge v aplikaciji se sistematično preprečujejo	Podatke smo preverili iz X-tabele 2023 ter jih analizirali/pregledali pravilnost in ustreznost v Excelovi datoteki

1.12.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.12.1.2. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.12.2. Stališče plačilne agencije o ugotovitvah in priporočilih

N/U.

**REVIZIJSKI CILJ ŠT. 4 – ZAKONITOST IN PRAVILNOST ODHODKOV, KI NE
SPADAJO V STRATEŠKI NAČRT SKP**

1.13 Pregled sistema notranjih kontrol

V tem poglavju opisujemo stanje akreditacije in podlago za skupno oceno delovanja sistema notranjih kontrol ter našo oceno skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili po posameznih postopkih ali elementih, kot je navedeno v akreditacijski matriki za revizijski cilj št. 1. Skladnost poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili smo ocenili z ocenami od 1 do 4. Naša skupna ocena je opisana v poglavju 1.1.3.2.

1.13.1. Razumevanje subjekta/procesov

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka, ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov, ki so predmet te revizije in se izvajajo v vsebinskih sektorjih (Sektor za neposredna plačila, Sektor za razvoj podeželja in Sektor za kmetijske trge) in tudi v podpornih službah (Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo, Služba za kontrolo in Služba za notranjo revizijo). V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT),
- pregled postopkov »pretvarjanja«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke potrditve in odobritve plačil za upravne kontrole in pisne postopke potrditve in odobritve plačil za kontrole na kraju samem (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- preverili smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

V okviru revizijskega cilja št. 4 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- postopek prejema vloge za pomoč znotraj sistema IAKS,
- postopek prejema vloge za pomoč izven sistema IAKS,
- postopek sklepanja pogodb za javna naročila,
- odobritev plačil, vključno z upravnimi pregledi in kontrolami na kraju samem,
- izračun plačil, vključno z znižanji/izključitvami in kaznimi,
- posodabljanje in vzdrževanje LPIS,
- postopek preveritev sheme osnovnega plačila,
- priprava kontrolne statistike in Izjave o upravljanju.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 4 in skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) smo oblikovali dve množici.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKSRP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure).

Na podlagi ocene tveganja v okviru postopkov operativnih transakcij smo preizkušali aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati preverjanja IT področja so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

V okviru preizkušanja postopkov potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopkov potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole.

Vzorci za preverjanje skladnosti IAKS za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali naključno iz statistično izbranega vzorca UNP za ponovne kontrole na kraju samem, saj smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Vzorci za preverjanje delovanja notranjih kontrol ne-IAKS za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer naključno. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju delovanja notranjih kontrol za postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem in za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za EKJS IAKS in tudi EKJS ne-IAKS.

1.13.2. EKJS IAKS – preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno kontrolnih dejavnosti Agencije smo potrdili glede na ključne in pomožne kontrole, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol:

Preglednica št. 86: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	IAKS	Ugotovitve
Upravne kontrole	27	Poglavje 1.13.2.1.1.
Kontrole na kraju samem	32	Poglavje 1.13.2.2.1.

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol za množico IAKS navajamo v Prilogi št. 11 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKJS (Oddelek 4 poročila - Priloge)).

1.13.2.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi**1.13.2.1.1. Ugotovitve**

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev, ki ima finančni vpliv na sklad in smo jo opredelili kot naključno napako, eno (1) srednje pomembno (sistemsko) ugotovitev, ki ima finančni vpliv na sklad, in smo jo opredelili kot znano napako, in dve (2) ugotovitvi brez finančnega vpliva na sklad. Opredelili smo ju kot formalni napaki.

Naključna napaka

Pri pregledu upravnih kontrol ukrepa Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta), smo pri vlogi št. 33101-46883/2022 ugotovili, da Agencija pri izplačilu ni upoštevala ugotovitve pregleda na kraju samem, in sicer da ugotovljena površina z ekološkim pomenom znaša manj kot 5 % vseh ugotovljenih ornih kmetijskih zemljišč. Navedeno ni v skladu z 46. členom Uredbe Komisije (EU) št. 1307/2013 in 26. členom Uredbe Komisije (EU) št. 640/2014.

Čezmerna prijava skupine kmetijskih rastlin za izplačilo zelene komponente je 13,14 ha, kar je več kot 50 % ugotovljene površine, zato bi Agencija morala zahtevek za zeleno komponento v celoti zavrniti, in sicer v znesku v znesku 1.015,99 EUR.

Na podlagi naše ugotovitve je Agencija opravila obnovo postopka ter od upravičenca zahtevala preveč izplačana sredstva.

Ta vloga je bila tudi v vzorcu za preizkušanje podatkov (vzorec št. 23, glej poglavje 1.14.1.3., preglednica št. 92), zato smo jo opredelili kot naključno.

Znana napaka

Zaradi ugotovitve, da Agencija pri izplačilu ni upoštevala ugotovitve pregleda na kraju samem, smo preverili tudi celoten seznam upravičencev (266), ki smo ga prejeli s strani Agencije, kjer bi se enaka napaka lahko še pojavila.

Ugotovili smo, da se je poleg KMG iz našega vzorca za preizkušanje podatkov (vzorec št. 23), enaka napaka v znesku 1.227,27 EUR pojavila še pri enem (1) kmetijskem

gospodarstvu (vloga št. 33101-44028/2022). Napaka je sistemske narave. Opredelili smo jo kot znano, ker se je pojavila izven vzorca za preizkušanje podatkov (preglednica št. 87):

Preglednica št. 87: Povzetek znanih napak EKJS IAKS

Zaporedno št.	Številka vzorca	Knjigovodska vrednost v EUR	Revidirana vrednost v EUR	Napaka v EUR
1.	/	12.578,27	11.351,00	1.227,27
Skupaj znana napaka (preplačilo)				1.227,27

Pri navedeni vlogi št. 33101-44028/2022 (F200: 0478954, ABB: 080205050000015) Agencija pri izplačilu prav tako ni upoštevala ugotovitve pregleda na kraju samem, in sicer da ugotovljena površina z ekološkim pomenom znaša manj kot 5 % vseh ugotovljenih ornih kmetijskih zemljišč.

Na podlagi naše ugotovitve je Agencija opravila obnovo postopka ter od upravičenca zahtevala preveč izplačana sredstva v znesku 1.227,27 EUR.

Iz prejetega seznama Agencije smo ugotovili še dve srednje pomembni (formalni) ugotovitvi, ki nimata finančnega vpliva na sklad:

Formalna napaka

1. Prvo nepravilnost smo ugotovili pri vlogi št. 33101-48466/2022, kjer je Agencija v aplikaciji Obračun za odobreno površino z ekološkim pomenom upoštevala površino po prijavi (1,16 ha) namesto izmerjene površine (1,14 ha). Agencija je napako v teku revizije popravila.

2. Drugo nepravilnost smo ugotovili pri vlogi št. 33101-29914/2022, pri kateri je seštevek ornih površin kmetijskega gospodarstva z zahtevki na površino točno 15 ha, skupna grafična površina pa je 15,04 ha. Agencija bi morala pri obračunu zahtevka skladno z 46. členom Uredbe Komisije (EU) št. 1307/2013 upoštevati grafično površino, upoštevala pa je orno površino z zahtevki na površino. Napaka nima finančnega vpliva, ker je Agencija pri pregledu na kraju samem ugotovila, da ima kmetijsko gospodarstvo v naravi prisotno kmetijsko rastlino Lucerno v izmeri 4,76 ha, s katero je zahteva za površine z ekološkim pomenim izpolnjena skladno s 46. členom Uredbe 1307/2013/EU.

Zaradi tega, ker v aplikacijo za vnos zbirne vloge ni bil vnesen pravilen podatek o skupni grafični površini, upravičenec pri vnosu zbirne vloge ni mogel prijaviti površine z zahtevkom z ekološkim pomenom. Zaradi enakega razloga tudi kontrolor pri pregledu na kraju samem ni mogel preveriti spoštovanje prepovedi uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

1.13.2.1.2. Priporočila

1. Za ugotovljeno naključno in znano napako pri ukrepu Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta), Agenciji priporočamo, da pri izplačilu površin z ekološkim pomenom pravilno upošteva ugotovitve pregleda na kraju samem ter pri obračunu in prenosu podatkov iz aplikacije Kontrole v aplikacijo Obračun dosledno izvaja kontrolo štirih oči.

2. Za ugotovljeni formalni napaki Agenciji priporočamo, da dosledno spoštuje določila predpisov 46. člena Komisije (EU) št. 1307/2013, saj je pogoj za izpolnjevanje zahteve

površine z ekološkim pomenom skupna površina ornega kmetijskega zemljišča kmetijskega gospodarstva, ki presega 15 ha, in ne skupna površina ornih kmetijskih površin kmetijskega gospodarstva z površine z zahtevkom z ekološkim pomenom.

1.13.2.1.3. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice IAKS **delujejo (3)**.

Oceno **deluje (3)** smo podali zaradi:

- ene (1) naključne finančne napake pri ukrepu Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta), navedene v tem poglavju (poglavje 1.13.1.2.),
- ene (1) znane finančne napake pri ukrepu Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta), navedene v tem poglavju (poglavje 1.13.1.2.),
- dveh (2) formalnih napak pri ukrepu Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta), navedene v tem poglavju (poglavje 1.13.1.2.).

1.13.2.2. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem

1.13.2.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.2.2.2. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem v okviru množice IAKS **delujejo dobro (4)**.

1.13.2.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole

1.13.2.3.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.2.3.2. Ocena

Ocenjujemo, da pomožne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice IAKS **delujejo dobro (4)**.

1.13.2.4. Notranje okolje: prenos nalog

1.13.2.4.1. Povzetek prenesenih nalog

Agencija je prenesla naloge na druge institucije (imenovane »pooblaščen organi«), kot je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica št. 88: Povzetek prenesenih nalog

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
GZC	Izvajanje kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike (ukrepi SKP, daljinsko zaznavanje)	1 sklop: Pogodba o izvajanju kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike z dne 15. 12. 2010. Aneks št. 1 z dne 3. 3. 2011, aneks št. 2 z dne 29. 7. 2011, aneks št. 3 z dne 11. 6. 2015, aneks št. 4 z dne 1. 9. 2015, aneks št. 5 z dne 9. 5. 2016, aneks št. 6 z dne 7. 11. 2016, aneks št. 7 z dne 9. 6. 2017, aneks št. 8 z dne 31. 7. 2018, aneks št. 9 z dne 1. 2. 2019. 2. sklop: Pogodba o izvajanju kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike (daljinsko zaznavanje) z dne 15. 12. 2010. Aneks št. 1 z dne 3. 3. 2011, aneks št. 2 z dne 29. 7. 2011, aneks št. 3 z dne 11. 6. 2015, aneks št. 4 z dne 7. 11. 2016, aneks št. 5 z dne 9. 6. 2017, aneks št. 6 z dne 31. 7. 2018, aneks št. 7 z dne 11. 1. 2019, aneks št. 8 z dne 1. 2. 2019. Pogodba za sklop 1 in pogodba za sklop 2 je veljala do dne 1. 1. 2023.
GZC	Izvajanje pregledov na kraju samem iz naslova skupne kmetijske politike v programskem obdobju 2023-2027.	Pogodba o izvajanju pregledov na kraju samem iz naslova kmetijske in ribiške politike, sklenjena med ARSKTRP in GZC dne 17. 11. 2022. Aneks št. 1 z dne 24. 1. 2023.
GZC	Izvajanje dodatnih terenskih ogledov v okviru sistema za spremljanje površin iz naslova kmetijske politike v programskem obdobju 2023-2027	Pogodba o izvajanju dodatnih terenskih ogledov v okviru sistema za spremljanje površin iz naslova kmetijske politike, sklenjena med ARSKTRP in GZC dne 23. 08. 2023.
MKGP, IRSKGLR, UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023.
MKGP	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 4. 5. 2017. Aneks št. 1 z dne 14. 6. 2017, aneks št. 2 z dne 4. 5. 2021.

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
		Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.
UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 6. 12. 2019. Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.

Agencija poleg nalog, ki jih je prenesla na druge organe, s protokoli ureja tudi navzkrižno posredovanje podatkov z organi, ki pri svojem inšpekcijskem nadzorstvu ugotavljajo dejstva, ki vplivajo na odločitve pri ukrepih skupne kmetijske politike:

- dne 4. 1. 2016 je z Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) podpisala Protokol o izmenjavi podatkov med Agencijo in UVHVVR o ugotovitvah kontrole na področjih navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja,
- dne 28. 1. 2016 je z Inšpektoratom RS za okolje in prostor (IRSOP) podpisala Protokol o izmenjavi podatkov med Agencijo in IRSOP o ugotovitvah kontrole na področjih navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja,
- dne 9. 3. 2015 je z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) podpisala Protokol o posredovanju podatkov Agenciji o dejstvih, ugotovljenih pri inšpekcijskem nadzorstvu na področju kontrole navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja (aneks št. 1 z dne 23. 5. 2017).

Potrjujemo, da so pravila in smernice v zvezi s prenosom nalog podrobno opisana v zgoraj navedenih pogodbah in sporazumih o prenosu nalog. Poleg tega je Agencija izdala vrsto navodil za vsak posamezen ukrep, ki zajemajo vidike kakovosti in sporočanje prenesenih nalog.

1.13.2.4.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev, ki nima finančnega vpliva na sklad.

Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da je bil dne 12. 10. 2016 z namenom zagotavljanja upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in Ministrstvom za javno upravo (MJU) sklenjen Sporazum o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti.

Prenesene naloge, navedene v tem sporazumu, v finančnem letu 2023 opravlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo, vendar sporazum o prenosu nalog in zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in navedenim ministrstvom ni posodobljen. V veljavi je še vedno sporazum iz leta 2016, kar ni skladno s točko 1 (D) Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.

1.13.2.4.3. Priporočilo

Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske infrastrukture čimprej sprejmeta sporazum o prenosu delegiranih nalog skladno s točko 1 (D) k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.

1.13.2.4.4. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi s prenosom nalog na druge organe v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru sistema IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

Navedeno oceno smo podali kljub podani ugotovitvi v poglavju 1.13.2.4.2., saj drugih nepravilnosti nismo ugotovili.

1.13.2.5. Notranje okolje – ocena tveganja

1.13.2.5.1. Opis

Agencija je vzpostavila register tveganj, v katerem je za vsak proces/aktivnost/projekt na Agenciji opredelila tveganja.

Tveganja je ocenila po verjetnosti nastanka, teži posledic, ustreznosti kontrolnih mehanizmov in prioriteti, za vsako opredeljeno tveganje je opisala obstoječe kontrolne postopke oz. izvedene ukrepe za zmanjšanje tveganja ter za vsako tveganje določila odgovorno osebo (npr. vodja sektorja, službe, oddelka) za obvladovanje tveganja.

V registru tveganj je za vsak proces/aktivnost/projekt najprej naveden cilj in nato iz cilja izhajajoče tveganje. Cilji so navedeni v letnem programu dela Agencije in v akreditiranih priročnikih.

Register tveganj Agencija posodablja vsako leto. Revizijska sled o sprejetih odločitvah v zvezi z obvladovanjem tveganj je zagotovljena.

Register tveganj je razdeljen na dve temeljni skupini tveganj. V prvo skupino tveganj so vključena zunanja tveganja, na katera Agencija neposredno nima vpliva, lahko pa s spremljanjem stanja ublaži njihove negativne posledice tako, da se novemu stanju ustrezno prilagodi. V drugi skupini so notranja tveganja, ki so določena na različnih nivojih delovanja Agencije, in sicer kot:

- strateška tveganja;
- upravljalna oz. poslovodna tveganja in
- operativna tveganja, ki nastajajo neposredno pri izvajanju aktivnosti Agencije.

Operativna tveganja so najbolj podrobno razčlenjena in prikazana tako, kot se pojavljajo pri delovnih procesih posameznih sektorjev in služb v Agenciji.

Pri tej oceni tveganja Agencija upošteva vse ukrepe, ki jih plača (vključno z odhodki v programskem obdobju 2014–2020).

Agencija je sprejela tudi ustrezne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na goljufije (kot del ocenjevanja tveganja), ki so opisani v akreditiranih priročnikih in navodilih. Ustanovila je tudi projektno skupino za področje goljufij in drugih nezakonitih dejanj, katere naloge so med drugim priprava predlogov sprememb in dopolnitev akreditirane

dokumentacije v povezavi z upravljanjem z goljufijami in drugimi nezakonitimi dejanji, ki vplivajo na finančne interese Unije, skrb za sistem samoocene tveganj in kazalnikov goljufij ter umetnega ustvarjanja pogojev (tako imenovano Knjigo kazalnikov goljufij in umetno ustvarjenih pogojev), nudenje strokovne pomoči pri obravnavi suma goljufije ali drugega nezakonitega dejanja uslužbencem, ki v konkretni upravni zadevi zaznajo sum goljufije ali drugega nezakonitega dejanja, priprava in izvedba usposabljanj za področje goljufij in drugih nezakonitih dejanj, priprava predlogov izboljšav na področju upravljanja z goljufijami in drugimi nezakonitimi dejanji.

Plačilna agencija je od leta 2019 v pilotnem projektu uvajanja orodja Arachne na področje kmetijstva.

1.13.2.5.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.2.5.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi oceno tveganja, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru sistema IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

1.13.3. EKJS ne-IAKS – preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno kontrolnih dejavnosti Agencije smo potrdili glede na ključne in pomožne kontrole, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol:

Preglednica št. 89: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	ne-IAKS	Ugotovitve
Upravne kontrole	25	Poglavje 1.13.3.1.1.
Kontrole na kraju samem	30	Poglavje 1.13.3.2.1.

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol za množico ne-IAKS navajamo v Prilogi št. 11 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKJS (Oddelek 4 poročila – Priloge)).

1.13.3.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi

1.13.3.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.3.1.2. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice ne-IAKS **delujejo dobro (4)**.

1.13.3.2. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem

1.13.3.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.3.2.2. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem v okviru množice ne-IAKS **delujejo dobro (4)**.

1.13.3.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole

1.13.3.3.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.3.3.2. Ocena

Ocenjujemo, da pomožne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice ne-IAKS **delujejo dobro (4)**.

1.13.3.4. Notranje okolje: prenos nalog

1.13.3.4.1. Povzetek prenesenih nalog

Agencija je prenesla naloge na druge institucije (imenovane »pooblaščen organi«), kot je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica št. 90: Povzetek prenesenih nalog

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
GZC	Izvajanje kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike	1 sklop: Pogodba o izvajanju kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike z dne: 15. 12. 2010. Aneks št. 1 z dne 3. 3. 2011, aneks št. 2 z dne 29. 7. 2011, aneks št. 3 z dne 11. 6. 2015, aneks št. 4 z dne 1. 9. 2015, aneks št. 5 z dne 9. 5. 2016, aneks št. 6 z dne 7. 11. 2016, aneks št. 7 z dne 9. 6. 2017, aneks št. 8 z dne 31. 7. 2018, aneks št. 9 z dne 1. 2. 2019. Pogodba za sklop 1 je veljala do dne 1. 1. 2023.
GZC	Izvajanje pregledov na kraju samem iz naslova skupne kmetijske politike v programskem obdobju 2023-2027.	Pogodba o izvajanju pregledov na kraju samem iz naslova kmetijske in ribiške politike, sklenjena med ARSKTRP in GZC dne 17. 11. 2022. Aneks št. 1 z dne 24. 1. 2023.

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP, IRSKGLR, UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023.
MKGP	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 4. 5. 2017. Aneks št. 1 z dne 14. 6. 2017, aneks št. 2 z dne 4. 5. 2021. Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.

Agencija poleg nalog, ki jih je prenesla na druge organe, s protokoli ureja tudi navzkrižno posredovanje podatkov z organi, ki pri svojem inšpekcijskem nadzorstvu ugotavljajo dejstva, ki vplivajo na odločitve pri ukrepih skupne kmetijske politike.

Dne 3. 2. 2020 je s Statističnim uradom Republike Slovenije (SURS) podpisala Tehnični protokol o posredovanju podatkov iz pravilnika o evidenci za sektor mleka in o tržno-informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov, s katerim določa vsebino, obliko, način, roke ter vsebinske in tehnične skrbnike posredovanja podatkov iz Pravilnika za sektor mleka in o tržno-informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov.

Potrjujemo, da so pravila in smernice v zvezi s prenosom nalog podrobno opisana v zgoraj navedenih pogodbah in sporazumih o prenosu nalog. Poleg tega je Agencija izdala vrsto navodil za vsak posamezen ukrep, ki zajemajo vidike kakovosti in sporočanje prenesenih nalog.

1.13.3.4.2. Ugotovitve

Glej poglavje 1.13.2.4.2.

1.13.3.4.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi s prenosom nalog na druge organe v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru množice ne-IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

Navedeno oceno smo podali kljub podani ugotovitvi v poglavju 1.13.2.4.2., saj drugih nepravilnosti nismo ugotovili.

1.13.3.5. Notranje okolje – ocena tveganja

1.13.3.5.1. Opis

Glej poglavje 1.13.2.5.1.

1.13.3.5.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.13.3.5.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi oceno tveganja, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru množice ne-IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

1.14. Preizkušanje podatkov

1.14.1. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKJS IAKS

1.14.1.1. Pregled

Agencija je izbor kmetijskih gospodarstev v kontrolni vzorec opravila na naboru vlog za subvencijsko leto 2022, skladno s svojo metodologijo za izbor. Skupno število kontrol na kraju samem je zajemalo deleže kontrol na kraju samem, ki so navedeni v členih 30 do 34 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 ob upoštevanju dovoljenega odstopanja za leto 2022 na podlagi izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/1216. Kmetijska gospodarstva so bila izbrana v vzorce naključno in/ali na podlagi analize tveganja iz zadevnih populacij (veljavnih vlogah za posamezno shemo oz. ukrep), v določenih primerih se je pri izboru v vzorec uporabil tudi kaskadni princip. Določene kontrole upravičenosti je Agencija izvedla tudi na podlagi direktnega izbora.

Agencija je skladno z določili Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 najprej izvedla naključni izbor glede na populacijo po posameznem ukrepu. Kmetijska gospodarstva za pregled na kraju samem za neposredna plačila na površino je izbrala po korakih. Najprej je izvedla naključni izbor vlagateljev, ki so oddali zahteve za ukrepe na površino za razvoj podeželja, potem pa preverila, katera od izbranih kmetijskih gospodarstev uveljavljajo tudi ukrepe EKJS IAKS ter le-te vključila v naključni vzorec za to množico, vendar samo do njihovega deleža v posamezni kontrolni populaciji ukrepov EKJS IAKS. Manjkajoči del do predpisanega deleža za naključni del posameznega vzorca je dopolnila z naključno izbranimi iz zadevnih populacij. Za doseg predpisane stopnje kontrole pri vzorcih za zeleno komponento so bili vzorci dopolnjeni z vlogami, izbranimi po analizi tveganja. Kontrolni vzorci za druga neposredna plačila na površino so bili dopolnjeni kaskadno, z vlogami že izbranimi v druge vzorce, ter po potrebi dopolnjeni z dodatno naključno izbranimi iz zadevnih kontrolnih populacij. Pri ukrepih s povečano stopnjo kontrole zaradi nepravilnosti v letu 2021 je bil del kontrolnega vzorca nad osnovnim vzorcem izbran na podlagi analize tveganja.

Kontrola na kraju samem za ukrepe na površino se je izvajala na klasičen način in z metodo daljinskega zaznavanja (CwRS).

Pri Shemah pomoči za živali je Agencija prav tako najprej izvedla naključni izbor vzorcev. Agencija je po izvedenem naključnem izboru izvedla analizo tveganja, skladno z metodologijo, navedeno v priročnikih.

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem množice EKJS IAKS in EKSRP IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca naključnih kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Pri preverjanju kontrol na kraju samem smo rezultate daljinskega zaznavanja šteli enakovredne rezultatom klasičnih kontrol, saj je kakovost identifikacijskega sistema zemljišč (LPIS) dobra, daljinsko zaznavanje pa temelji na reprezentativnem vzorcu.

Pred izborom parcel, ki smo jih izbrali za pregled na kraju samem, smo najprej opravili analizo parcel glede na zahteve po posameznem ukrepu. Število parcel, ki smo jih pregledali, smo omejili na najmanj 10, pri čemer so morali biti zastopani vsi zahtevki, ki so bili predmet našega pregleda. Naključno, z uporabo funkcije »random« v Excelu, smo izbrali vsaj 10 parcel. Če je bilo s strani Agencije pregledanih manj kot 10 parcel, smo opravili preizkuse na vseh, ki jih je pregledala Agencija.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake v višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija so bili ukrepi iz naključno izbranega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po posameznem upravičencu. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKJS IAKS 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4 in za EKSRP IAKS je bilo izbranih 32 vzorcev.

Preglednica št. 91: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od pregledanih naključnih kontrol na kraju samem EKJS IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	
Vrednost populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKJS IAKS	590.503,42
Standardni odklon (σ_r) za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Število vzorcev	17
Interval vrednotenja obširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKJS IAKS	34.735,50
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki ne presega vrednosti intervala, samo za EKJS IAKS	17
Sloj samo EKJS IAKS	
Vrednost populacije za sloj samo EKJS v EUR	726.959,42
Standardni odklon (σ_r) za sloj samo EKJS IAKS	0,00000
Interval vrednotenja obširnega sloja samo EKJS IAKS v EUR	48.463,96
Število vzorcev sloja samo EKJS IAKS, ki ne presega vrednosti intervala	15
Povzetek števila vzorcev IAKS na Sklad	
Število izbranih vzorcev IAKS za sklad EKJS	32
- vzorci velikih vrednosti - vzorci pod vrednostjo intervala	0 32
Povzetek vrednosti vzorcev IAKS na Sklad	
Vrednost vzorcev IAKS za sklad EKJS v EUR	1.317.462,84
- vzorci velikih vrednosti v EUR - vzorci pod vrednostjo intervala	0,00 1.317.462,84

1.14.1.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 32 vzorcev v zvezi z IAKS na podlagi zahtev zgoraj navedenega standarda. Pri teh 32 vzorcev, ki so bili izbrani naključno, smo dodatno preverili vse ostale ukrepe, ki jih upravičenec uveljavlja v vlogi.

Seznam vseh primerov je v Prilogi št. 4 (Stopnja neskladnosti – EKJS IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge), z odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo.

1.14.1.3. Ocena in ugotovitve

Naključne napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS IAKS smo ugotovili eno (1) naključno napako:

Preglednica št. 92: Povzetek naključnih napak EKJS IAKS

Zaporedno št.	Številka vzorca	Knjigovodska vrednost v EUR	Revidirana vrednost v EUR	Napaka v EUR	Napaka v %
1.	23	3.968,54	2.952,55	1.015,99	25,60
Skupaj:				1.015,99	25,60

Naključna napaka v znesku 1.015,99 EUR, ugotovljena na vzorcu št. 23 (F200: 0340292, ABB: 080205050000015), se nanaša na ukrep Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (zelena komponenta) in je opisana v poglavju 1.13.2.1.1.

Na podlagi naše ugotovitve je Agencija opravila obnovo postopka ter od upravičenca zahtevala preveč izplačana sredstva.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS IAKS nismo ugotovili znanih napak.

Formalne napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS IAKS nismo ugotovili formalnih napak.

Ocenjujemo, da v množici izdatkov EKS IAKS za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 2.521.617,49 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti v višini 2 % izdatkov, to je 2.639.405,55 EUR.

1.14.1.4. Priporočila

Priporočilo za ugotovljeno naključno napako smo podali v poglavju 1.13.2.1.2.

1.14.2. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKJS ne-IAKS**1.14.2.1. Pregled**

Vzorec za revizijski cilj št. 4 smo izbrali iz druge množice operativnih transakcij iz vseh plačil EKJS zunaj sistema IAKS (ne-IAKS) v finančnem letu 2023.

Vzorčna enota je bila posamezen zahtevek za plačilo EKJS ne-IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKJS ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklega leta, kjer napak nismo ugotovili.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in dodali še en vzorec, ker je vzorec 1. obdobja vseboval en vzorec, ki je presegal interval vzorčenja.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKJS ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja kot tudi ne dvofaznega vzorčenja, smo pa izbirali vzorec v dveh obdobjih med letom.

Iz izbranega vzorca za množico EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 bi bilo mogoče, da od 30 izbranih vzorcev ne bi bilo pri vseh opravljenih kontrol na kraju samem s strani Agencije. Če prvotni vzorec obsega manj kot 30 kontrol na kraju samem, se izbere dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem, saj je treba v skladu s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) opraviti najmanj 30 ponovnih kontrol.

Iz vzorca za množico EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 je bilo od 31 vzorcev samo 22 takšnih, kjer je bila opravljena kontrola na kraju samem s strani Agencije. Ker je prvotni vzorec obsegal manj kot 30 kontrol na kraju samem, smo morali izbrati dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem. Iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKJS ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec) smo z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu izbrali še 8 vzorcev, tako da je skupni vzorec znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je skladno z najmanjšo zahtevano velikostjo vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Preglednica št. 93: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,60
Največja dopustna napaka (TE)	2 % bruto plačil EKJS ne-IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,842
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Prvo obdobje	
Vrednost populacije za prvo obdobje v EUR	5.127.713,81
Standardni odklon (σ_r) za prvo obdobje	0,00000
Število vzorcev	35
Interval vrednotenja obširnega sloja za prvo obdobje v EUR	146.506,11
Število vzorcev prvega obdobja nad vrednostjo intervala + dodatni vzorec	1 + 1 = 2
Znesek vzorcev velikih vrednosti v EUR	348.716,17
Interval vrednotenja neobširnega sloja za prvo obdobje v EUR	144.818,11
Število vzorcev prvega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	27 + 6 = 33
Drugo obdobje	
Vrednost populacije za drugo obdobje v EUR	717.190,98
Standardni odklon (σ_r) za drugo obdobje	0,00000
Interval vrednotenja za drugo obdobje v EUR	179.297,75

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Število vzorcev drugega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	$3 + 1 = 4$
Skupaj	
Vrednost populacije v EUR	5.844.904,79
Število enot prvotnega vzorca nad vrednostjo intervala + dodatni vzorec	$1 + 1 = 2$
Število enot prvotnega vzorca, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	$30 + 7 = 37$
Skupaj pregledanih vzorcev	$31 + 8 = 39$
Število enot dodatnega vzorca (30 – opravljene kontrole na kraju samem iz prvotnega vzorca)	$30 - 22 = 8$

1.14.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 31 vzorcev in dodatnih 8 transakcij v zvezi z EKJS ne-IAKS, skupaj 39 vzorcev EKJS ne-IAKS. Seznam vseh primerov je v Prilogi št. 5 (Stopnja neskladnosti – EKJS ne-IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge), z odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo.

1.14.2.3. Ocena in ugotovitve

Naključne napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS ne-IAKS nismo ugotovili naključnih napak.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS ne-IAKS nismo ugotovili znanih napak.

Formalne napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKJS ne-IAKS nismo ugotovili formalnih napak.

Ocenjujemo, da v množici izdatkov EKJS ne-IAKS za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 0,00 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti v višini 2 % izdatkov, to je 116.898,10 EUR.

1.14.2.4. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.15. Uskladitev – analitični postopki

1.15.1. Pravice iz sheme osnovnega plačila

1.15.1.1. Cilj

Preveritev Sheme osnovnega plačila (v nadaljevanju SOP) smo izvedli v skladu z naslovom III Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Preverili smo, ali je vzpostavljen ustrezen sistem za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic.

1.15.1.2. Opravljeno delo

Preverili smo, ali so bili izvedeni ustrezni postopki, ki zagotavljajo:

- da je preverjena veljavnost podatkov v registru pravic glede na podatke iz preteklega referenčnega obdobja in da se z njimi, kot del vzpostavljanja zbirke podatkov SOP, strinjajo vsi pripravljavci,
- da so se ob ustanovitvi sheme uporabljale ustrezne kontrole,
- da se nacionalna zgornja meja pravilno uporablja za postopek oblikovanja posameznih plačilnih pravic v okviru programa,
- pravilno podlago za dodelitev nacionalne rezerve,
- pravilen izračun vrednosti plačilnih pravic,
- pravilno podlago za spremembe plačilnih pravic in končno dodelitev plačilnih pravic,
- pravilno izvedbo prenosov in zakupa plačilnih pravic ter
- pravilno spremembo razporeditve nacionalne rezerve.

Reforma kmetijske politike za obdobje 2014–2020 se je začela izvajati s 1. januarjem 2015. Slovenija je uporabila »Model delne konvergence«. Plačila temeljijo na plačilu plačilnih pravic, plačilu za zeleno komponento, plačilu za mlade kmete, proizvodno vezanih plačil in shemi za male kmete.

Na **10** primerih kmetijskih gospodarstev smo za subvencijsko leto 2022 preverili **dodelitev** plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, in sicer smo preverili pravilnost podatkov pri 3 dodelitvah plačilnih pravic mladim kmetom in 7 dodelitev plačilnih pravic, dodeljenih za na novo vzpostavljena kmetijska gospodarstva. Ugotovili smo, da je Agencija iz nacionalne rezerve v vseh pregledanih primerih kmetijskim gospodarstvom dodelila število plačilnih pravic v skladu z zakonodajo. V Registru plačilnih pravic smo za posamezno kmetijsko gospodarstvo preverili tudi pravilnost vnosa na novo dodeljenih plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Na **10** primerih kmetijskih gospodarstev smo za subvencijsko leto 2022 preverili podatke o **prenosih** plačilnih pravic, in sicer smo preverili pravilnost podatkov pri 5 prenosnikih in 5 prevzemnikih plačilnih pravic.

Pri prenosnikih smo preverili:

- 2 menjavi nosilca kmetijskega gospodarstva,
- 2 prodaji brez zemljišča,
- 1 prodajo z zemljiščem in
- 1 zakup brez zemljišča.

Pri prevzemnikih smo preverili:

- 4 prodaje brez zemljišča,
- 3 zakupe z zemljiščem,

- 2 zakupa brez zemljišča.

Na **10** primerih kmetijskih gospodarstev smo pregledali **izdvojitev** neizkoriščenih plačilnih pravic v nacionalno rezervo v skladu z 31. členom Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta. Ugotovili smo, da je Agencija število plačilnih pravic, ki jih posamezno kmetijsko gospodarstvo ni uveljavilo (ni aktiviralo) v obdobju dveh let (2021–2022), le-temu odvzela v pravilnem številu, jih izdvojila v nacionalno rezervo, upravičenca pa je o tem obvestila s končno odločbo o izplačilu sheme za neposredna plačila.

V Registru plačilnih pravic smo za posamezno kmetijsko gospodarstvo preverili tudi stanje izkoriščenosti plačilnih pravic po identifikacijskih številkah plačilnih pravic ter preverili izveden odvzem plačilnih pravic (aktivno stanje plačilnih pravic).

Odvzemov plačilnih pravic v nacionalno rezervo v skladu s 1. točko 63. člena Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta za subvencijsko leto 2022 ni bilo.

Odvzemov plačilnih pravic v nacionalno rezervo v skladu s 23. členom Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 za subvencijsko leto 2022 ni bilo.

Ugotavljamo, da je Register plačilnih pravic vzpostavljen aplikativno. V registru so zapisane dodeljene plačilne pravice (po identifikacijskih številkah) po upravičencih, dodeljene plačilne pravice iz nacionalne rezerve, izdvojitve plačilnih pravic, ter podatki o prenosih in zakupih plačilnih pravic.

1.15.1.3. Sklep

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

Ugotavljamo, da je Agencija vzpostavila primeren sistem za identifikacijo in registracijo plačilnih pravic.

1.15.1.4. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.15.2. Pregled statistike IAKS – sheme pomoči na površino, ki se predloži 15. julija 2023 (leto zahtevka 2022) v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014

1.15.2.1. Cilj

Oceniti, kako je Agencija uskladila kontrolno statistiko za sheme pomoči na površino, ki jih upravlja IAKS (sheme pomoči v okviru EKJS, ki jih zajema IAKS, to so sheme podpore v okviru EKJS, vzpostavljene na podlagi Priloge I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, kot so določene v členu 67 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta), in poslane Komisiji na podlagi člena 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014.

1.15.2.2. Opravljeno delo

Agencija je Komisiji dne 12. 7. 2023 preko spletne aplikacije SFC2014 poslala računalniški zapis s strukturo ploske datoteke v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 (kontrolna statistika in kontrolni podatki o vlogah in zahtevkih za plačilo, številu opravljenih pregledov in rezultatih teh pregledov).

Agencija mora uskladiti informacije, ki jih skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 posreduje preko spletne aplikacije SFC2014, z osnovnimi informacijami v njenem informacijskem sistemu.

Preverili smo, ali je bila taka uskladitev izvedena, ali so ugotovljena neskladja, in ali je podatke mogoče pridobiti iz informacijskega sistema Agencije.

Informacije v zvezi z dokumentarnimi dokazili v zvezi s kontrolnimi statistikami in kontrolnimi podatki ima Agencija na voljo, tako da se lahko vedno zagotovi dovolj natančna revizijska sled. Potrjujemo, da taka revizijska sled obstaja in je ustrezna.

Zbiranje in predložitev kontrolnih statistik smo primerjali z zahtevami za poročanje iz določb EU zakonodaje, kot je to razloženo v Smernicah za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike za sheme neposrednih plačil in ukrepe za razvoj podeželja za leto zahtevka 2022²³ (v nadaljevanju Smernice za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike), ki jih vsako leto posodobi enota H pri GD AGRI.

Za sheme pomoči na površino, poročane skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014, smo preverili:

- način priprave računalniškega zapisa na ravni upravičenca po vrstah in podvrstah kontrolnih podatkov, ki jih je pripravila Agencija za namen poročanja kontrolnih podatkov in kontrolne statistike,
- ali se število opravljenih kontrol na kraju samem in način izbora le-teh v prilogah k Smernici za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike ujema s podatkom o številu opravljenih kontrol SK Agencije,
- ali produkcijski bazi (Zajem in Obračun) vsebujeta podatke, po katerih poizvedujemo, ter ali se podatki nanašajo na vloge za subvencijsko leto 2022,
- ali je knjigovodska vrednost pri vseh vzorcih za preizkušanje podatkov, navedenih v Prilogi št. 4 (Stopnja neskladnosti – EKJS IAKS – revizijski cilj št. 4 (Oddelek 4 poročila - Priloge), enaka znesku, vključenemu v kontrolnih statističnih podatkih.

Kontrolne podatke (preglednica v skladu s prilogo I Smernic za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike) in kontrolno statistiko (preglednica v skladu s prilogo III omenjenih smernic) smo preverili pri **33** upravičencih, in sicer:

- pri 32 upravičencih, pri katerih je Agencija izvedla pregled na kraju samem, smo preverili zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem, izvedli ponovni pregled na kraju samem, in preverili, ali so podatki usklajeni z informacijami v produkcijskih bazah in evidencami SK Agencije. Od pregledanih 32 vlog se 17 zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem nanaša na klasične kontrole površin na kraju samem, 13 pa na kontrole površin z daljinskim zaznavanjem (2 zapisnika se nanašata na sheme pomoči za živali);
- pri 1 upravičencu, pri katerem je Agencija izvedla pregled na kraju samem, smo preverili zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem, pravilnost podatkov od odobritve vloge do plačila in v poročilu o kontrolni statistiki preverili ustreznost navedenih podatkov.

Po vrstah kontrolnih podatkov (preglednica v skladu s prilogo I Smernic za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike) smo pregledali pravilnost kontrolnih podatkov pri naslednjih shemah pomoči na površino (upravičenci se pri posamezni shemi pomoči lahko podvajajo):

²³ Dokument AGRI/8621927/2021 z dne 10. 12. 2021.

- pri 32 upravičencih za Shemo osnovnega plačila (CS-21),
- pri 32 upravičencih za Nevezano plačilo (plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje) (CS-22),
- pri 16 upravičencih za Prostovoljno vezano podporo (strna žita) (CS-27 (M01)),
- pri 2 upravičencih za Prostovoljno vezano podporo (zelenjadnice) (CS-27 (M04)),
- pri 2 upravičencih za Plačilo za mlade kmete (CS-25),
- pri 1 upravičencu za Shemo za male kmete (CS-26) in
- pri 12 upravičencih za Plačilo za območja z naravnimi omejitvami (CS-24).

Pri vseh upravičencih smo preverili pravilnost podatkov od odobritve vloge do plačila, pregledali zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem (kjer je bilo to primerno), nato pa v zgoraj omenjenih preglednicah preverili ustreznost navedenih podatkov. Preverili smo tudi, ali je metoda izbora in vrsta pregleda kontrole na kraju samem pri posameznem upravičencu pravilno vključena v preglednico.

1.15.2.3. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev:

Pri preverjanju kontrolnih statistik za sheme pomoči na površino smo ugotovili, da je Agencija pri vlogi št. 33101-44571/2022 pri Shemi osnovnega plačila in Nevezanemu plačilu v polju »C601« (Dodatni pregledi) navedla podatek »AV« (Dodatni obiski, kot so opredeljeni v prvem pododstavku člena 26(4) Uredbe (EU) št. 809/2014), čeprav dodatnega obiska na kmetijskem gospodarstvu ni bilo. Polje »C601« bi moralo biti prazno. Napaka v polju »C601« se je pojavila še pri 79 kmetijskih gospodarstvih in nima finančnega vpliva na sklad.

1.15.2.4. Sklep

Na podlagi opravljenega dela ocenjujemo, da:

- je Agencija (razen za polje C601 (Dodatni pregledi) - glej ugotovitev v poglavju 1.15.2.3.) pravilno izbrala in uskladila kontrolne podatke in kontrolno statistiko s produkcijskima bazama Zajem in Obračun, ter da v zvezi s tem obstaja zadostna revizijska sled, saj ni neskladij med informacijami, ki so bile predložene Komisiji, in informacijami, vključenimi v produkcijski bazi Zajem in Obračun,
- so kontrolni podatki in kontrolna statistika točni in temeljijo na oceni zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem, saj ni neskladij med informacijami iz zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem in informacijami, vključenimi v produkcijski bazi Zajem in Obračun.

1.15.2.5. Priporočila

Zelo pomembnih priporočil ne podajamo, podajamo pa priporočilo za srednje pomembno ugotovitev:

Agenciji priporočamo, da pri kontrolnih statistikah za sheme pomoči na površino dosledno izvaja kontrolo štirih oči.

1.15.3. Pregled statistike IAKS – sheme pomoči za živali, ki se predloži 15. julija 2023 (leto zahtevka 2022) v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014

1.15.3.1. Cilj

Potrditi in preveriti kontrolne statistike, pripravljene po shemah pomoči za živali, ki jih upravlja IAKS, na podlagi člena 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014.

1.15.3.2. Opravljeno delo

Agencija je Komisiji dne 12. 7. 2023 preko spletne aplikacije SFC2014 poslala računalniški zapis s strukturo ploske datoteke v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 (kontrolna statistika in kontrolni podatki o vlogah in zahtevkih za plačilo, številu opravljenih pregledov in rezultatih teh pregledov).

Agencija mora uskladiti informacije, ki jih skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 posreduje preko spletne aplikacije SFC2014, z osnovnimi informacijami v njenem informacijskem sistemu.

Preverili smo, ali je bila taka uskladitev izvedena, ali so ugotovljena neskladja, in ali je podatke mogoče pridobiti iz informacijskega sistema Agencije.

Informacije v zvezi z dokumentarnimi dokazili v zvezi s kontrolnimi statistikami in kontrolnimi podatki ima Agencija na voljo, tako da se lahko vedno zagotovi dovolj natančna revizijska sled. Potrjujemo, da taka revizijska sled obstaja in je ustrezna.

Zbiranje in predložitev kontrolnih statistik smo primerjali z zahtevami za poročanje iz določb EU zakonodaje, kot je to razloženo v Smernicah za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike za sheme neposrednih plačil in ukrepe za razvoj podeželja za leto zahtevka 2022²⁴ (v nadaljevanju Smernice za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike), ki jih vsako leto posodobi enota H pri GD AGRI.

Za sheme pomoči za živali, poročane skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014, smo preverili:

- način priprave računalniškega zapisa na ravni upravičenca po vrstah in podvrstah kontrolnih podatkov, ki jih je pripravila Agencija za namen poročanja kontrolnih podatkov in kontrolne statistike,
- ali se število opravljenih kontrol na kraju samem in način izbora le-teh v prilogah k Smernici za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike ujema s podatkom o številu opravljenih kontrol SK Agencije,
- ali produkcijski bazi (Zajem in Obračun) vsebujeta podatke, po katerih poizvedujemo, ter ali se podatki nanašajo na vloge za subvencijsko leto 2022,
- ali je knjigovodska vrednost pri vseh vzorcih za preizkušanje podatkov, navedenih v Prilogi št. 4 (Stopnja neskladnosti – EKJS IAKS – revizijski cilj št. 4 (Oddelek 4 poročila - Priloge), enaka znesku, vključenemu v ustreznih kontrolnih statističnih podatkih.

Kontrolne podatke (preglednica v skladu s prilogo I Smernic za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike) in kontrolno statistiko (preglednica v skladu s prilogo III omenjenih smernic) smo preverili pri **17** upravičencih, in sicer:

²⁴ Dokument AGRI/8621927/2021 z dne 10. 12. 2021.

- pri 5 upravičencih, pri katerih je Agencija izvedla pregled na kraju samem, smo preverili zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem, izvedli ponovni pregled na kraju samem, in preverili, ali so podatki usklajeni z informacijami v produkcijskih bazah in evidencami SK Agencije;
- pri 12 upravičencih, pri katerih je Agencija izvedla le upravno kontrolo, smo preverili pravilnost podatkov od odobritve vloge do plačila in v poročilu o kontrolni statistiki preverili ustreznost navedenih podatkov.

Po vrstah kontrolnih podatkov (preglednica v skladu s prilogo I Smernic za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike) smo pregledali pravilnost kontrolnih podatkov pri naslednjih shemah pomoči za živali (upravičenci se pri posamezni shemi pomoči lahko podvajajo):

- pri 13 upravičencih za Prostovoljno vezano podporo (podpora za rejo govedi) (CS-27 (M03)),
- pri 4 upravičencih za Prostovoljno vezano podporo (podpora za mleko v gorskih območjih) (CS-27 (M02)) in
- pri 4 upravičencih za Prostovoljno vezano podporo (podpora za drobnico) (CS-27 (M05)).

Pri vseh upravičencih smo preverili pravilnost podatkov od odobritve vloge do plačila, pregledali zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem (kjer je bilo to primerno), nato pa v zgoraj omenjenih preglednicah preverili ustreznost navedenih podatkov. Preverili smo tudi, ali je metoda izbora pregleda na kraju samem in vrsta kontrole na kraju samem pri posameznem upravičencu pravilno vključena v preglednico.

1.15.3.3. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.15.3.4. Sklep

Na podlagi opravljenega dela ocenjujemo, da:

- je Agencija pravilno izbrala in uskladila kontrolne podatke in kontrolno statistiko s produkcijskima bazama Zajem in Obračun, ter da v zvezi s tem obstaja zadostna revizijska sled, saj ni neskladij med informacijami, ki so bile predložene Komisiji, in informacijami, vključenimi v produkcijski bazi Zajem in Obračun,
- so kontrolni podatki in kontrolna statistika točni in temeljijo na oceni zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem, saj ni neskladij med informacijami iz zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem in informacijami, vključenimi v produkcijski bazi Zajem in Obračun.

1.15.3.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.15.4. Pregled podatkov iz Izjave o upravljanju

1.15.4.1. Cilj

Uskladiti informacije iz Izjave o upravljanju s kontrolnimi podatki in kontrolno statistiko.

1.15.4.2. Opravljeno delo

Skladno z določili poglavja 13.2. Smernice št. 2 smo preverili, ali so informacije, vključene v Izjavo o upravljanju, usklajene z osnovnimi podatki, zbirko podatkov, poročili, informacijskim sistemom Agencije.

Preverili smo vse posamezne elemente Izjave o upravljanju: Preveri smo, ali

- Priloga I vsebuje letni povzetek končnih revizijskih poročil in kontrol, opravljenih v finančnem letu 2023, analizo vrste in obsega napak in slabosti, ugotovljenih v sistemih upravljanja, pa tudi popravni ukrepi, ki jih je treba izvesti ali načrtovati,
- so v Prilogi II navedeni vsi dokumenti, na podlagi katerih je bila pripravljena Izjava o upravljanju,
- so v Prilogi III navedeni pridržki in spremljanje napredka pri izvajanju akcijskih načrtov ter in popravljali ukrepi glede sistemov nadzora in kontrol Agencije,
- je v Prilogi IV predložena analiza kakovosti in zanesljivosti sistema poročanja in podatkov o kazalnikih,
- prav tako smo preverili, ali so preglednice v Prilogi V in v Prilogi VI ustrezno izpolnjene, ter ali so navedene dodatne razlage skladno s Smernico št. 4²⁵.

Podrobneje o naših opravljenih preverjanjih kontrolnih podatkov in kontrolne statistike za množici IAKS in ne-IAKS navajamo v poglavjih 1.15.2., 1.15.3. in 1.15.5. tega poročila.

1.15.4.3. Ugotovitve

Priloga I vključuje letni povzetek končnih revizijskih poročil Evropske komisije (o tem pišemo v poglavju 1.9.1.2. tega poročila), revizijske družbe Revidera d.o.o. (revizija po naročilu Pristojnega organa za pregled postopkov za do-akreditacijo Agencije v sistemih upravljanja nove SKP), Računskega sodišča Republike Slovenije in SNR Agencije, ugotovitve iz navedenih revizij, analizo obsega napak in slabosti sistemov, prav tako so v prilogi navedeni sprejeti ali načrtovani popravni ukrepi, vključno s spremljanjem finančnega vpliva, in rok za zaključek priporočil.

Priloga II vključuje vse dokumente, na podlagi katerih je bila pripravljena Izjava o upravljanju.

V **Prilogi III** je Agencija v zvezi z akcijskimi načrti navedla, da v proračunskem letu 2023 ni bilo podanih nobenih pridržkov in popravljanih ukrepov glede sistemov nadzora in kontrol ter da zato posledično priprava tovrstnih akcijskih načrtov ni bila potrebna (o tem pišemo v poglavju 1.9.1.2. tega poročila).

V **Prilogi IV** je Agencija v zvezi s kakovostjo in zanesljivostjo sistema poročanja in podatkov o kazalnikih navedla, da ni bilo resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja, prav tako ni bilo resnih pomanjkljivosti, za katera bi bila potrebna dodatna pojasnila v skladu s členom 36 Uredbe (EU) št. 2022/128.

Agencija je v **Prilogi V** skladno s Smernico št. 4 navedla ustrezne kontrolne podatke/kontrolno statistiko za leto zahtevka 2022. Podatki, sporočeni v tej prilogi, se ne

²⁵ Dodane razlage skladno s Smernico št. 4 so:

- stopnja napak na ravni populacije za tekoče proračunsko leto je višja od 2 % ali
- primerjava s stanjem v predhodnem proračunskem letu kaže, da poslabšanje niha za več kot 100 % v relativnem smislu ali za 0,5 % v absolutnem smislu (opredeljeno kot „znatno“), ali
- stopnja napak na ravni populacije za tekoče proračunsko leto je neverjetno nizka.

razlikujejo od uradnih kontrolnih/statističnih podatkov, ki jih je Agencija sporočila GD AGRI.

Agencija je v **Prilogi VI** predložila stopnjo napake, izračunano na populacijo, in sicer kot tehtano povprečje. Stopnja napake na ravni vsake populacije je nižja od 2 % in se v preteklih letih ni spreminjala, zato nadaljnja analiza stopenj napak skladno s Smernico št. 4 ni navedena.

1.15.4.4. Sklep

Agencija je Priloge I, II, III, IV, V in VI k Izjavi o upravljanju pripravila skladno s Smernico Komisije št. 4 in skladno z določili poglavja 13.2 Smernice št. 2.

1.15.4.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.15.5. Pregled kontrolnih statistik ne-IAKS in morebitnih nepravilnosti, odkritih pri pregledu transakcij, ki se uporabljajo za Agencijo

Obstaja več kontrolnih statistik, ki jih je treba predložiti Komisiji v okviru EKJS ne-IAKS, vključno s spremljanjem v zvezi s pregledom transakcij. Certifikacijski organ mora pojasniti, katere kontrolne statistike obstajajo za posamezno plačilno agencijo, in pojasniti delo, opravljeno v zvezi s tem.

1.15.5.1. Pregled transakcij

1.15.5.1.1. Cilj

1. Preveriti, ali plačilna agencija spremlja vse morebitne nepravilnosti, ugotovljene med pregledom transakcij v skladu z naslovom IV, poglavje III, Uredbe (EU) 2021/2116, kot so bile sporočene službam Komisije in plačilni agenciji.

2. Preveriti, ali plačilna agencija spremlja vse morebitne nepravilnosti, ugotovljene med uporabo poglavja III naslova V (Pregled transakcij) Uredbe (EU) št. 1306/2013, kot so bile sporočene službam Komisije.

1.15.5.1.2. Opravljeno delo (pregled transakcij skladno z naslovom IV, poglavjem III Uredbe (EU) 2021/2116)

Finančna uprava Republike Slovenije (FURS) mora skladno z novo EU zakonodajo službam Komisije predložiti letno poročilo o pregledu transakcij do 15. 4. 2024.

Pregledali smo vse ugotovitve (morebitne nepravilnosti), ki jih je FURS kot pristojni organ skladno z Uredbo (EU) št. 2021/2116 sporočil Agenciji, in preverili, ali je Agencija primerno obravnavala vse prijavljene primere. Preverili smo tudi, ali so dolгови pravilno in popolno izkazani v knjigi dolžnikov in terjatev. Za leto 2022/2023 terjatve še niso vzpostavljene.

Pregledali smo utemeljitve, pripravljene v primerih, za katere se je Agencija odločila, da ne bo izvajala postopka izterjave, ali do zdaj ni ukrepala.

Pregledali smo poročanje o izvajanju prejšnjih poročil, ki so se izvajala v zadnjem, letu in tistih, ki se še izvajajo.

V preglednicah št. 94 in 95 poročamo o izvedenih pregledih FURS, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti (le-te je pripravila Agencija, vendar smo jih preverili in jih potrjujemo ter vključujemo v svoje poročilo).

Preglednica št. 94: Obdobje pregledov za leti 2021 / 2022

Obdobje pregledov za leti 2021 / 2022						
Proračunske postavke	Kot je bilo sporočeno v letnem poročilu za leti 2021/2022 (1)		Potrdil odgovorni organ (2)		Nalogi za izterjavo, ki jih je izdala plačilna agencija (3)	
	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek
050210013800550 (EKJS 2018 in 2019)	1	1.703,38		1.703,38		1.703,38
050210013800551 (za EKJS 2020)		1.193,35		1.193,35		1.193,35
Skupaj	1	2.896,73	1	2.896,73	1	2.896,73
1) Ti stolpci morajo vsebovati informacije, pripravljene v zadevnem letnem poročilu. 2) Ti stolpci morajo vsebovati informacije, ki temeljijo na odločitvah plačilne agencije ali katere koli druge komisije/odbora, odgovornega za pregled ugotovljenih nepravilnosti. 3) Ti stolpci morajo vsebovati informacije na podlagi nalogov za izterjavo, ki jih je izdala plačilna agencija.						

Preglednica št. 95: Obdobje pregledov za leti 2022 / 2023

Obdobje pregledov za leti 2022 / 2023						
Proračunske postavke	Kot je bilo sporočeno v letnem poročilu za leti 2022/2023 (1)		Potrdil odgovorni organ (2)		Nalogi za izterjavo, ki jih je izdala plačilna agencija (3)	
	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek	Število nepravilnosti	Ocenjeni znesek
080203070000017 (EKJS 2021)	1	1.286,45				
080203070000017 (EKJS 2022)		3.868,97				
080203070000017 (EKJS 2020)		9.215,85				
080203023800566 (EKJS 2021)	1	1.260,00				
Skupaj	2	15.631,27	/	/	/	/
1) Ti stolpci morajo vsebovati informacije o nepravilnostih, ki jih je posebni oddelek / nadzorni organ sporočil neposredno plačilni agenciji (ker je rok za predložitev poročila Evropski komisiji 15. april leta n + 1) 2) Ti stolpci morajo vsebovati informacije, ki temeljijo na odločitvah plačilne agencije ali katere koli druge komisije/odbora, odgovornega za pregled ugotovljenih nepravilnosti. 3) Ti stolpci morajo vsebovati informacije na podlagi nalogov za izterjavo, ki jih je izdala plačilna agencija.						

1.15.5.1.3. Dodatne informacije

Na podlagi opravljenega dela ocenjujemo, da nimamo dodatnih utemeljitev in dodatnih informacij v primerih, ko:

- plačilna agencija doslej ni ukrepala ,
- plačilna agencija nepravilnosti še ni potrdila,
- se znesek nepravilnosti, ki ga je potrdila plačilna agencija, razlikuje od zneska, ki ga je navedel posebni oddelek/ nadzorni organ,
- je prišlo do zamude pri izdaji naloga za izterjavo,
- se je plačilna agencija odločila, da bo izterjavo opustila.

Na podlagi opravljenega pregleda in sporočanja informacij o novih izterjavah, izdanih za nepravilnosti iz prejšnjih obdobj za leta 2022/2023 in starejših obdobj, nimamo dodatnih informacij.

1.15.5.1.4. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

Nepravilnosti, ki so navedene v preglednici Program pregledov 2021/2022 (preglednica št. 94), je Agencija ustrezno obravnavala, od upravičenca zahtevala vračilo 2.896,73 EUR, ki jih je že poravnal (glej poglavje 1.15.5.1.5, tč. 1).

Agencija je ustrezno obravnavala tudi vse nepravilnosti, ki jih je FURS sporočil v finančnem letu 2023 in so povezane s preglednico Program pregledov 2022/2023 (preglednica št. 95). V zvezi z nepravilnostmi (glej poglavje 1.15.5.1.5., tč. 2.1., 2.2.) vodi Agencija svoj ugotovitveni postopek, zato v zvezi z nepravilnostmi, še ni vzpostavila dolgov in izvedla izterjave.

1.15.5.1.5. Sklep

1. Za obdobje pregledov FURS 2021/2022 je bila ugotovljena ena (1) nepravilnost, ki jo je FURS, kot posebni oddelek, sporočil Agenciji med finančnim letom:

Za upravičenca Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica, za ukrep Program promocije in informiranja o kmetijskih proizvodih na notranjem trgu je bila ugotovljena ena (1) nepravilnost, ki se nanaša na izvedbo dejavnosti Stiki z javnostjo. Ugotovljena nepravilnost v skupnem znesku v treh proračunskih letih (2018, 2019 in 2020) znaša 2.896,17 EUR.

V pregledu je bilo 87.391,89 EUR izplačil za EKJS 2019 (ABB 050210013800550). Dne 23. 9. 2021 je bila posredovana dodatna dokumentacija na zahtevo FURS zaradi razširitve pregleda na EKJS 2018 (508,77 EUR izplačil je višina dejanskega stroška v pregledu 726,81 EUR, ABB 050210013800550) in EKJS 2020 (1.193,35 EUR izplačil je višina dejanskega stroška v pregledu 1.703,38 EUR, ABB 050210013800551) za dejavnost neposrednih stroškov podizvajalcev za dejavnost Stiki z javnostjo.

Skupaj za vsa tri leta je bilo v pregledu 89.094,01 EUR izplačil. Agencija je prejela Poročilo o inšpekcijskem nadzoru številka DT 061-108/2021-8(10-520-17 in 10-520-19) z dne 23. 1. 2023, kjer so bile ugotovljene nepravilnosti v znesku 2.896,73 EUR.

Agencija je dne 23. 2. 2023 posredovala predhodni informativni dopis upravičencu (številka 33043-3/2016/157), v katerem ga je seznanila z ugotovljenimi nepravilnostmi ter mu podala možnost za pripombe, ki jih je upravičenec posredoval dne 29. 3. 2023. Po pregledu pripomb in preveritvi nepravilnosti je Agencija dne 5. 4. 2023 z dopisom

zahtevala vračilo 2.896,73 EUR neupravičeno prejetih sredstev in upravičenec je znesek poravnal dne 24. 4. 2023.

2. Za obdobje pregledov FURS za leti 2022/2023 so ugotovljene nepravilnosti (podatki iz poročil FURS ob zaključenih pregledih transakcij) pri dveh upravičencih:

2.1. V zvezi s proračunsko postavko 080203070000017 so bila v pregledu izplačila za upravičenca Klet Brda z.o.o., in sicer za ukrep Promocija vina na tretjih trgih je bilo v pregledu 248.983,86 EUR izplačil za EKJS 2021 (ABB 080203070000017), za ukrep Krizna destilacija vina pa 134.258,26 EUR (celotno izplačilo 836.000,00 EUR izplačil, od tega 134.258,26 EU sredstev in 701.741,74 EUR SLO sredstev; ABB 080203070000033). Za ukrep Promocija vina na tretjih trgih je bil nadzor razširjen še na proračunski leti EKJS 2020 (143.052,57 EUR) in 2022 (310.630,34 EUR), in sicer le za dejavnosti izvedbe seminarjev. Agencija je dne 14. 11. 2023 prejela Poročilo o inšpekcijskem nadzoru, izdano 9. 11. 2023, številka DT 061-94/2023-4(10-520-19,10-520-17).

Za ukrep Krizna destilacija vina nepravilnosti niso bile ugotovljene, za ukrep Promocija vina na tretjih trgih pa je bila ugotovljena nepravilnost v znesku 14.371,27 EUR (to je skupen znesek za EKJS 2020, 2021 in 2022). Agencija vodi svoj ugotovitveni postopek.

2.2. V zvezi s proračunsko postavko 080203023800566 so bila v pregledu izplačila za upravičenca Skupina vrtovi panonski z.o.o., in sicer za ukrep Program promocije in informiranja o kmetijskih proizvodih na notranjem trgu, program »Bučno olje«. V pregledu je bilo 169.173,68 EUR izplačil (ABB 080203023800566). Agencija je dne 8. 11. 2023 prejela Poročilo o inšpekcijskem nadzoru številka DT 061-131/2023-5(10-520-18,10-520-16) z dne 26. 10. 2023. Ugotovljene so bile nepravilnosti v znesku 1.260,00 EUR. Agencija vodi svoj ugotovitveni postopek.

1.15.5.1.6. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.15.5.2. Kontrolna statistika ne-IAKS

1.15.5.2.1. Cilj

V okviru EKJS ne-IAKS je treba Komisiji predložiti več kontrolnih statistik. Certifikacijski organ mora pojasniti, katere kontrolne statistike obstajajo za posamezno plačilno agencijo, in pojasniti delo, opravljeno v zvezi s tem.

Agencija je v finančnem letu 2023 uskladila kontrolno statistiko v okviru sektorskih uredb in jih sporočila Komisiji za naslednje tržne ukrepe:

- Promocija in informiranje (proračunske vrstice: 080203023801598, 080203023801595, 080203023800613) za koledarsko leto 2022,
- Shema šolske prehrane (proračunska vrstica: 080203040000031, 080203040000032, 080203040000033, 080203040000034) za šolsko leto 2021/2022,
- Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov (proračunska vrstica: 080203070000018, 080203070000019) za proračunsko leto 2022,
- Promocije na tretjih trgih (proračunska vrstica: 080203070000017) za proračunsko leto 2022,
- Izjemna izravnalna pomoč za sektor mleka in mlečnih proizvodov (proračunska vrstica: 080203110000001) v letu 2022,
- Čebelarstvo (proračunska vrstica: 080203080000025) za čebelarstvo leto 2022.

1.15.5.2.2. Opravljeno delo

Agencija je Komisiji preko spletne aplikacije ISAMM CM poslala kontrolne statistike, in sicer dne 11. 10. 2022 za ukrepe Promocija in informiranje, dne 10. 10. 2023 pa za ukrep Shema šolske prehrane.

MKGP je Komisiji preko spletne aplikacije ISAMM CM poslalo kontrolne statistike, in sicer:

- dne 15. 3. 2023 za ukrep Čebelarstvo,
- dne 27. 2. 2023 za ukrep Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov ter za ukrep Promocije na tretjih trgih,
- dne 24. 6. 2022 in dne 11. 5. 2023 za ukrep Izjemna izravnalna pomoč za sektor mleka in mlečnih proizvodov.

Zbiranje in predložitev kontrolnih statistik smo primerjali z zahtevami za poročanje iz določb EU zakonodaje, kot je to razloženo v Smernicah.

1.15.5.2.3. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

1.15.5.2.4. Sklep

Na podlagi opravljenega dela ocenjujemo, da:

- je Agencija pravilno izbrala in uskladila kontrolne podatke in kontrolne statistike v zvezi z različnimi tržnimi ukrepi, ter da v zvezi s tem obstaja zadostna revizijska sled, saj ni neskladij med informacijami, ki so bile predložene Komisiji, in informacijami, vključenimi v analitične evidence Agencije,
- so kontrolni podatki in kontrolne statistike v zvezi z različnimi tržnimi ukrepi točni in temeljijo na oceni zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem, saj ni neskladij med informacijami iz zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem in informacijami, vključenimi v analitične evidence Agencije.

1.15.5.2.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

1.16. Ocena skupne stopnje neskladnosti

1.16.1. EKJS IAKS – Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5, ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija je bila naključni vzorec Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po upravičencu za subvencijsko leto 2022. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKJS IAKS 32 vzorcev, pregledani pa so bili pri posameznem od 32 upravičencev tudi ostali ukrepi EKJS IAKS, ki niso bili s strani Agencije izbrani naključno za pregled na kraju samem.

Preglednica št. 96: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKJS IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od pregledanih naključnih kontrol na kraju samem EKJS IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,930
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Vrednost populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKJS IAKS	590.503,42
Standardni odklon (σ_r) za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067
Število vzorcev	17
Interval vrednotenja obširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKJS IAKS	34.735,50
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki ne presega vrednosti intervala, samo za EKJS IAKS	17
Sloj samo EKJS IAKS	
Vrednost populacije za sloj samo EKJS v EUR	726.959,42
Standardni odklon (σ_r) za sloj samo EKJS IAKS	0,00000
Interval vrednotenja obširnega sloja samo EKJS IAKS v EUR	48.463,96
Število vzorcev sloja samo EKJS IAKS, ki ne presega vrednosti intervala	15
Povzetek števila vzorcev IAKS na Sklad	
Število izbranih vzorcev IAKS za sklad EKJS	32
- vzorci velikih vrednosti - vzorci pod vrednostjo intervala	0 32
Povzetek vrednosti vzorcev IAKS na Sklad	
Vrednost vzorcev IAKS za sklad EKJS v EUR	1.317.462,84
- vzorci velikih vrednosti v EUR - vzorci pod vrednostjo intervala	0,00 1.317.462,84

Naša ocena stopnje neskladnosti za množico EKJS IAKS iz statističnega vzorca je predstavljena v nadaljevanju:

Preglednica št. 97: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS IAKS

Osnovni podatki	<u>EKJS IAKS</u>
Znesek odhodkov, določen po naključnih pregledih na kraju samem	1.317.462,84
Pomembnost	26.349,26
Ocenjena napaka	2.634,93
Interval vzorčenja in standardni odklon (glej poglavje 1.16.1.)	
Stopnja zaupanja	65%
Velikost vzorca glede na izbrane elemente kontroliranja	32
Število preverjenih dokumentov	93
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo 4	
– Število formalnih napak	0
– Število naključnih napak	1
Projicirana stopnja neskladnosti	12.407,31
Izračun skupne napake za stopnjo neskladnosti:	
Natančnost	11.538,80
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	23.946,11
Znane napake: v skladu s Prilogo 4	0,00
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti (glej poglavje 1.13.2.1.1.)	1.227,27
Znane napake: iz drugih virov	0,00
Skupna napaka za stopnjo neskladnosti	25.173,38
IRR = skupna napaka / znesek odhodkov (a)	1,91%
Znesek odhodkov (b) iz EKJS IAKS	131.970.277,54
Tvegani znesek = (a) x (b)	2.521.617,49
Pomembnost na ravni odhodkov = 2 % x (b)	2.639.405,55
Sklep:	
Projicirana stopnja neskladnosti	12.407,31
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	23.946,11
Konsolidirana stopnja neskladnosti	25.173,38
Pomembnost	26.349,26

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi vzorci in odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo, je navedena v Prilogi št. 4 (Stopnja neskladnosti – EKJS IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

Ob upoštevanju skupne stopnje napake za izračunano stopnjo neskladnosti in skupnega ocenjevanja sistema notranjih kontrol ugotavljamo, da je najvišja stopnja tveganja za populacijo EKJS IAKS **pod 2 %**.

1.16.2. EKJS IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju

Preglednica št. 98: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKJS IAKS

Ocena sistema notranjih kontrol	4 Deluje dobro
Stopnja napak Agencije (kontrolna statistika, Izjava o upravljanju – Izjava o upravljanju za to populacijo)	1,09 %
Stopnja neskladnosti	PIR = 0,94 % < UPI = 1,82 % < TM = 2,00 % konsolidirana IRR na ravni populacije = 1,91 % < TM = 2,00 %
Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju	Najvišja stopnja tveganja je pod 2 %, zato se lahko kontrolni podatki/statistike in poročanje v Izjavi o upravljanju potrdijo v vseh pomembnih vidikih.

Naša ocena je vključena v mnenje.

1.16.3. EKJS ne-IAKS – Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKJS ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklega leta, kjer napak nismo ugotovili.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in dodali še en vzorec, ker je vzorec 1. obdobja vseboval en vzorec, ki je presegal interval vzorčenja.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKJS ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja kot tudi ne dvofaznega vzorčenja, smo pa izbirali vzorec v dveh obdobjih med letom.

Iz izbranega vzorca za množico EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 bi bilo mogoče, da od 30 izbranih vzorcev ne bi bilo pri vseh opravljenih kontrol na kraju samem s strani Agencije. Če prvotni vzorec obsega manj kot 30 kontrol na kraju samem, se izbere

dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem, saj je treba v skladu s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) opraviti najmanj 30 ponovnih kontrol.

Iz vzorca za množico EKJS ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 je bilo od 31 vzorcev samo 22 takšnih, kjer je bila opravljena kontrola na kraju samem s strani Agencije. Ker je prvotni vzorec obsegal manj kot 30 kontrol na kraju samem, smo morali izbrati dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem. Iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKJS ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec) smo z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu izbrali še 8 vzorcev, tako da je skupni vzorec znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je skladno z najmanjšo zahtevano velikostjo vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Preglednica št. 99: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKJS ne-IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,60
Največja dopustna napaka (TE)	2 % bruto plačil EKJS ne-IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,842
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Prvo obdobje	
Vrednost populacije za prvo obdobje v EUR	5.127.713,81
Standardni odklon (σ_r) za prvo obdobje	0,00000
Število vzorcev	35
Interval vrednotenja obširnega sloja za prvo obdobje v EUR	146.506,11
Število vzorcev prvega obdobja nad vrednostjo intervala + dodatni vzorec	1 + 1 = 2
Znesek vzorcev velikih vrednosti v EUR	348.716,17
Interval vrednotenja neobširnega sloja za prvo obdobje v EUR	144.818,11
Število vzorcev prvega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	27 + 6 = 33
Drugo obdobje	
Vrednost populacije za drugo obdobje v EUR	717.190,98
Standardni odklon (σ_r) za drugo obdobje	0,00000
Interval vrednotenja za drugo obdobje v EUR	179.297,75
Število vzorcev drugega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	3 + 1 = 4
Skupaj	
Vrednost populacije v EUR	5.844.904,79
Število enot prvotnega vzorca nad vrednostjo intervala + dodatni vzorec	1 + 1 = 2
Število enot prvotnega vzorca, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	30 + 7 = 37

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Skupaj pregledanih vzorcev	31 + 8 = 39
Število enot dodatnega vzorca (30 – opravljene kontrole na kraju samem iz prvotnega vzorca)	30 – 22 = 8

Naša ocena stopnje neskladnosti za množico EKJS ne-IAKS iz statističnega vzorca je predstavljena v nadaljevanju:

Preglednica št. 100: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS ne-IAKS

Osnovni podatki	<u>EKJS ne-IAKS</u>
Znesek bruto izplačil	5.844.904,79
Pomembnost	116.898,10
Ocenjena napaka	11.689,81
Interval vzorčenja in standardni odklon (glej poglavje 1.16.2.)	
Stopnja zaupanja	60%
Velikost vzorca glede na izbrane elemente kontroliranja	39
Število preverjenih dokumentov	42
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo št. 5	
– Število formalnih napak	0
– Število naključnih napak	0
Projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Izračun skupne napake	
Natančnost	0,00
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Znane napake: v skladu s Prilogo št. 5	0,00
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti	0,00
Znane napake: iz drugih virov	0,00
Skupna napaka	0,00
Sklep:	
Projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Konsolidirana stopnja neskladnosti	0,00
Pomembnost	116.898,10

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi vzorci in odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo, je navedena v Prilogi št. 5 (Stopnja neskladnosti – EKJS ne-IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

Ob upoštevanju skupne stopnje napake za izračunano stopnjo neskladnosti in skupnega ocenjevanja sistema notranjih kontrol ugotavljamo, da je najvišja stopnja tveganja za populacijo EKJS ne-IAKS **pod 2 %**.

1.16.3.1. Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKJS ne-IAKS – nestatistična populacija

Ni uporabno za finančno leto 2023, ker podatkov nismo vzorčili nestatistično.

1.16.4. EKJS ne-IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju

Preglednica št. 101: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKJS ne-IAKS

Ocena sistema notranjih kontrol	4 Deluje dobro
Stopnja napak Agencije (kontrolna statistika, Izjava o upravljanju – Izjava o upravljanju za to populacijo)	0,47 %
Stopnja neskladnosti	PIR = 0,00 % < UPI = 0,00 % < 2 % konsolidirana IRR na ravni populacije = 0,00 % < TM = 2,00 %
Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju	V kontrolni statistiki za leto zahtevka 2022 smo preverili 40 vzorcev iz našega vzorca za preverjanje podatkov za preteklo finančno leto. Najvišja stopnja tveganja je pod 2 %, zato se lahko kontrolni podatki/statistike in poročanje v Izjavi o upravljanju potrdijo v vseh pomembnih vidikih.

Naša ocena je vključena v mnenje.

1.17. Splošne sklepne ugotovitve

1.17.1. Narava ugotovitev

Med revidiranjem smo prišli do ugotovitev, ki smo jih tudi dokumentirali. Ugotovitve smo razvrstili v dve skupini, in sicer ugotovitve, ki se nanašajo na akreditacijska merila (v nadaljevanju akreditacijske ugotovitve), in ugotovitve, ki se nanašajo na elemente skladnosti (v nadaljevanju ugotovitve, povezane z zakonitostjo in pravilnostjo).

Ugotovitve smo razvrstili po pomembnosti na podlagi ocene, ki jo je po našem mnenju potrebno pripisati posamezni ugotovitvi.

Preglednica št. 102: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in na najvišji ravni vodstva Agencije ter ustrezajo stopnji (1) v akreditacijski matriki ²⁶ .
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu ter ustrezajo stopnji (2) v akreditacijski matriki.
Manj pomembne ugotovitve	Poudarjene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji in ustrezajo stopnji (3) v akreditacijski matriki.

Preglednica št. 103: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in na najvišji ravni vodstva Agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Poudarjene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji.

²⁶ Glej Smernico št. 1 o akreditaciji.

Preglednica št. 104: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti ključnih kontrol ²⁷ in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na najvišji ravni vodstva v Agenciji.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti pomožnih kontrol in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na ustrezni ravni vodstva Agencije.
Manj pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo ukrepanje na ustrezni ravni Agencije.

Podrobnosti o manj pomembnih ugotovitvah in podanih manj pomembnih priporočilih bodo posredovane vodstvu Agencije in niso del tega poročila. Informacije o manj pomembnih ugotovitvah bomo Komisiji posredovali na njeno zahtevo.

1.17.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Pri množici ne-IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Pri množici neoperativnih transakcij ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

1.17.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS podajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano s sistemom notranjih kontrol, in eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo. Podajamo tudi eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in ne-IAKS.

V preglednici št. 105 navajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano s sistemom notranjih kontrol za množico IAKS.

²⁷ Glej seznam ključnih in pomožnih kontrol, ki so dosegljive na CIRCABC.

Preglednica št. 105: Srednje pomembna ugotovitev, povezana s sistemom notranjih kontrol za množico IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri pregledu preizkušanja podatkov ukrepov sheme neposrednih plačil smo pri vlogi št. 33101-46883/2022 ugotovili, da Agencija pri izplačilu ukrepov neposrednih plačil ni upoštevala ugotovitve kontrole na kraju samem in prav tako ni upoštevala izračuna zelene komponente na podlagi 46. člena Uredbe 1307/2013/EU v zvezi s 26. členom Uredbe 640/2014/EU, saj je bilo pri kontroli na kraju samem ugotovljeno, da ugotovljena površina z ekološkim pomenom znaša manj kot 5 odstotkov vseh ugotovljenih ornih kmetijskih zemljišč. To pomeni, da čezmerna prijava skupine kmetijskih rastlin za izplačilo zelene komponente znaša 13,14 ha, kar je več kot 50 odstotkov ugotovljene površine, zato se zahtevke za zeleno komponento skladno s prvim in tretjim pododstavkom prvega odstavka 28. člena Uredbe 640/2014/EU v celoti zavrne. Podrobnosti ugotovitve in s tem povezane dodatne aktivnosti	1.13.2.	Agenciji priporočamo, da pri izplačilu površin z ekološkim pomenom pravilno upošteva ugotovitve pregleda na kraju samem ter pri obračunu in prenosu podatkov z aplikacije Kontrole dosledno izvaja kontrolo štirih oči.	Na podlagi ugotovitve je Agencija opravila obnovo postopka, pri čemer je upoštevala zavrnitev celotno prijavljene površine z ekološkim pomenom ter od nosilca kmetijskega gospodarstva zahtevala preveč izplačana sredstva ukrepa za izplačilo zelene komponente v znesku 963,24 EUR	Odgovor je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	certifikacijskega organa se nahajajo v poglavju 1.13.2.1.1.				

V preglednici št. 106 navajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS.

Preglednica št. 106: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri preverjanju kontrolnih statistik za sheme pomoči na površino smo ugotovili, da je Agencija pri vlogi št. 33101-44571/2022 pri Shemi osnovnega plačila in Nevezanemu plačilu v polju »C601« (Dodatni pregledi) navedla podatek »AV« (Dodatni obiski, kot so opredeljeni v prvem pododstavku člena 26(4) Uredbe (EU) št. 809/2014), čeprav dodatnega obiska na kmetijskem gospodarstvu ni bilo. Polje »C601« bi moralo biti prazno. Napaka v polju »C601« se je pojavila še pri 79 kmetijskih gospodarstvih in nima finančnega vpliva na sklad.	1.15.2	Agenciji priporočamo, da pri kontrolnih statistikah za sheme pomoči na površino dosledno izvaja kontrolo štirih oči.	Z letom 2022 preneha poročanja s kontrolnimi statistikami. V prihodnjem programskem obdobju bomo poročali preko APR, na katerem bomo izvajali kontrolo 4-ih oči.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

V preglednici št. 107 navajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in ne-IAKS.

Preglednica št. 107: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in množico ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da je bil dne 12. 10. 2016 z namenom zagotavljanja upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in Ministrstvom za javno upravo (MJU) sklenjen Sporazum o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti. Prenesene naloge, navedene v tem sporazumu, v finančnem letu 2023 opravlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo, vendar sporazum o prenosu nalog in zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in navedenim ministrstvom ni posodobljen. V veljavi je še vedno sporazum iz leta 2016, kar ni skladno s točko 1 (D) Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.	1.8.3.4	Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske infrastrukture čimprej sprejmeta nov sporazum o prenosu delegiranih nalog skladno s točko 1 (D) k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.	Sporazum, ki je bil sklenjen z Ministrstvom za javno upravo v letu 2016, je v procesu posodabljanja na Ministrstvu za digitalno preobrazbo, ki je prevzelo obveznost gostovanja s strani MJU. Agencija na vsakem koordinacijskem sestanku zahteva posodobitev tega sporazuma, vendar do sedaj do tega s strani MDP še ni prišlo. V dokaz smo 1.2.2024 že poslali zadnji zapisnik koordinacijskega sestanka med AKTRP in MDP, kjer je to opredeljeno v točki 4.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Pri **množici ne-IAKS**, poleg že navedene ugotovitve v Preglednici št. 107, drugih srednje pomembnih ugotovitev, nimamo.

1.18. Spremljanje priporočil iz preteklih let

UNP mora skladno s Smernico Komisije št. 3 poročati o zelo in srednje pomembnih priporočilih iz preteklih let, opisati napredek pri še neizvedenih priporočilih, navesti odgovor Agencije in MKGP na podana priporočila ter ga oceniti. UNP mora prav tako spremljati finančne napake iz preteklih let ter poročati o statusu izvajanja priporočil, ki izhajajo iz revizij skladnosti GD AGRI.

Zelo pomembnih priporočil v preteklih letih nismo podali. Srednje pomembna priporočila, ki smo jih podali v preteklih letih so izpolnjena, finančnih napak v preteklem finančnem letu ni bilo.

O revizijah skladnosti GD AGRI pišemo v poglavju 1.9.1.2. Revizije iz preteklih let v zvezi z EKJS so zaključene. V finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve (2) reviziji GD AGRI, pri katerih revizorji iz niso predlagali finančnega popravka.

Preverili smo, da je priporočilo, dano s strani GD AGRI v Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023), izpolnjeno (glej poglavje 1.9.1.2.).

1.18.1. Vprašanja glede akreditacije / sistema notranjih kontrol

1.18.1.1. Zelo pomembna priporočila

V finančnem letu 2022 nismo podali zelo pomembnih ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol.

1.18.1.2. Srednje pomembna priporočila

V finančnem letu za množico IAKS nismo podali srednje pomembnih ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, podali pa smo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskimi merili za množico ne-IAKS (preglednica št. 108).

Preglednica št. 108: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z akreditacijskim merilom za množico ne-IAKS, podanim v finančnem letu 2022

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri usklajevanju podatkov X-tabele za EKJS ne-IAKS z izpolnjenim poljem F600=F (in F601) za obdobje od 16. 10. 2021 do 15. 10. 2022 in seznama podatkov o izvedenih kontrolah na kraju samem za EKJS ne-IAKS za isto obdobje, ki smo jih prejeli od Službe za kontrolo Agencije, smo ugotovili, da na seznamu SK pri ukrepu Izredni ukrepi manjka številka zadeve 33060-4130/2022, in da se je pri ukrepu Vino v zadevi 33027-392/2021 in ukrepu Promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja v zadevi 33042-1/2019 pojavil podvojen zapis. Ugotovili smo tudi, da je pri odločbi ukrepa Vino v X-tabeli v polju F300 zabeležena napačna številka (33041-12/2020 namesto 33041-12/2021).	Agenciji priporočamo, da redno usklajuje podatke o opravljenih kontrolah na kraju samem med vsebinskimi sektorji in SK Agencije, da se zagotovi popolnost in pravilnost podatkov o opravljenih kontrolah na kraju samem v X-tabeli.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO	/	/

1.18.2. Vprašanja glede skladnosti / zakonitosti in pravilnosti**1.18.2.1. Zelo pomembna priporočila**

V finančnem letu 2022 nismo podali zelo pomembnih ugotovitev, povezanih s skladnostjo / z zakonitostjo in pravilnostjo.

1.18.2.2. Srednje pomembna priporočila

V finančnem letu 2022 smo za množico IAKS podali dve (2) srednje pomembni ugotovitvi, povezani z zakonitostjo in pravilnostjo (preglednica št. 109).

Preglednica št. 109: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z zakonitostjo in pravilnostjo, podanim v finančnem letu 2022

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri usklajevanju podatkov Priloge I (Analiza kontrolne statistike za shemo/ukrep) Izjave o upravljanju smo ugotovili napako pri izračunu napake na shemo/ukrep (v EUR) populacije za Plačila za območja z naravnimi omejitvami v višini 5.194,65 EUR. Prav tako je posledično odkrita napaka v isti višini v skupnem znesku pri izračunu napake za celotno populacijo EKJS IAKS. Agencija je napako v Prilogi I Izjave o upravljanju ustrezno popravila.	Agenciji priporočamo, da dosledno izvaja kontrolo štirih oči za informacije, ki so vključene v Izjavo o upravljanju, da se zagotovi, da bodo le-te usklajene z osnovnimi podatki in poročili.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO	/	/
2.	V okviru revizije GD AGRI so bile ugotovljene določene nepravilnosti v populaciji EKJS IAKS s področja proizvodno vezane podpore in navzkrižne skladnosti. V okviru preliminarne ugotovitve, ki jih je revizor DG AGRI podal na	Na podlagi preliminarne ugotovitve revizije DG AGRI posebnega priporočila ne dajemo, ker bodo pripravili tudi uradni dopis z njihovimi ugotovitvami in priporočili.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO		

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	zaključnem sestanku dne 25. 11. 2023 je bilo pojasnjeno, da kontrolni interval, ki ga Agencija uporablja za prigrasitev premika živali na kmetijskih gospodarstvih, ni v skladu s predpisi in da v primeru pozne prigrasitve dogodkov, se v primeru poginule živali ne razume, da mora kmet ta dogodek prigrasiti v roku 7 dni. Agencija je za namen natančnega izračuna finančne korekcije na področju navzkrižne skladnosti napako finančno ovrednotila za oba sklada (EKJS in EKSRP) skupaj (za leto 2020: 13.584,80 EUR, za leto 2021: 11.890,24 EUR) in podatke o napaki že posredovala Komisiji. Od Agencije smo pridobili ločen natančen izračun finančne korekcije na področju navzkrižne skladnosti za sklad EKJS za subvencijsko leto 2021, slednji pa znaša 7.344,52 EUR EUR.				

1.18.3. Finančne napake

V finančnem letu 2022 finančnih napak ni bilo.

1.18.4. Sklep

Ugotovili smo, da je Agencija ustrezno obravnavala vse nepravilnosti, ki jih je UNP navedel v končnem poročilu za preteklo finančno leto, ter v preglednico za spremljanje priporočil Agencije (Follow up aplikacija) vključila spremembe, ki se nanašajo na ugotovljene nepravilnosti in postopke zaključila.

Zelo pomembnih priporočil v preteklih letih nismo podali.

Srednje pomembno priporočilo, podano v finančnem letu 2022, iz naslova akreditacijskih meril za množico ne-IAKS, je izpolnjeno.

Srednje pomembni priporočili, podani v finančnem letu 2022, iz naslova zakonitosti in pravilnosti za množico IAKS, sta izpolnjeni.

V finančnem letu 2022 finančnih napak ni bilo.

Revizije GD AGRI iz preteklih let v zvezi z EKJS so zaključene, v finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve reviziji (poizvedba št. UMB/2022/002/SI/ in poizvedba št. AA/2023/005/SI), pri katerih pa revizorji GD AGRI finančnega popravka niso predlagali.

Priporočilo, dano s strani GD AGRI v Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023), je izpolnjeno.

1.18.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

ODDELEK 2 – EKSRP

2.1. Povzetek

2.1.1. Uvod

Na podlagi Zakona o javnih financah, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 79/1999 dne 30. 9. 1999 (s spremembami), in skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljevanju UNP) kot organ v sestavi Ministrstva za finance imenovan kot certifikacijski organ.

Revizorji UNP smo opravili revizijo plačilne agencije: »Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja« (v nadaljevanju Agencija) v skladu s členom 12(2) Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta. Revizija se je nanašala na delo Agencije pri upravljanju in izvajanju ukrepov, financiranih iz Evropskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju EKSRP), za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023. Revizija je potekala v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi in skladno s členom 5(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128.

Poleg tega smo pripravili mnenje o tem, ali so letni računovodski izkazi za EKSRP za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, pravilno in pošteno prikazujejo zneske, ki se obračunajo v breme sklada, ali so sistemi upravljanja, vključno s postopki notranjih kontrol Agencije, delovali zadovoljivo, ali je letno poročilo o smotrnosti pravilno ter ali so odhodki, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP in so prijavljeni skladu, zakoniti in pravilni. To mnenje je vključeno v revizijsko mnenje, ki je predstavljeno kot del C tega poročila. Navedli smo tudi, ali se je med pregledom pojavil dvom glede uradnih trditev v Izjavi o upravljanju. Izjava o upravljanju je obravnavana v posebnem oddelku mnenja.

Naše delo smo opravili v skladu z zahtevami iz člena 12 Uredbe (EU) 2021/2116 in členov 5 do 7 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128. Oblika tega poročila je v skladu s smernicami Komisije.

Naše delo je zajemalo preveritev skladnosti Agencije z akreditacijskimi merili, obstoja in delovanja ključnih notranjih kontrol ter postopkov za zagotovitev skladnosti s pravili EU, zakonitosti in pravilnosti odhodkov, ki ne spadajo v strateški načrt SKP in za katere se od Komisije zahteva povračilo, ter postopkov za zaščito finančnih interesov EU. Ugotovitve in priporočila na podlagi našega dela so povzeti v tem poglavju in podrobneje opisani v ustreznih poglavjih.

To poročilo je predvsem rezultat dela, ki smo ga kot certifikacijski organ opravili na Agenciji v zvezi s finančnim letom, ki se je končalo 15. 10. 2023. Poročilo se navezuje tudi na delo, ki ga je opravila revizijska družba Revidera d.o.o., ki je bila skladno z določili predpisov o javnem naročanju izbrana za izvajalca revizijskih storitev.

Pregled varnosti informacijskega sistema je opravila revizijska družba VRIS, d.o.o., Varnost in revizija informacijskih sistemov, ki je bila skladno z določili predpisov o javnem naročanju izbrana za izvajalca revizijskih storitev. Revizorji te družbe imajo naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Podrobna razdelitev področij dela med UNP in zunanjima izvajalcema je prikazana v poglavju 2.2.2 Narava in obseg zanašanja na delo Službe za notranjo revizijo, na delo najetih zunanjih revizorjev ter drugih strokovnjakov (Preglednica: Razdelitev področij dela EKJS med UNP in zunanjimi izvajalci revizije).

Vse uporabljene okrajšave se nahajajo v Prilogi št. 1 (Glosar okrajšav - področje D poročila). V Prilogi št. 2 (Revizijski dokazi notranjih in zunanjih revizorjev - področje D poročila) se nahajajo podatki v zvezi z opravljenimi pregledi dela zunanjih revizorjev, na delo katerih se zanašamo.

2.1.2. Sklepi na ravni sklada glede na cilj

Naše revizijsko delo in poročanje sta bila oblikovana v skladu z naslednjimi revizijskimi cilji:

- revizijskim ciljem št. 1 – Revizija letnih obračunov („obračuni“),
- revizijskim ciljem št. 2 – Ocena sistemov upravljanja držav članic,
- revizijskim ciljem št. 3 – Ocena poročanja o smotrnosti v zvezi s kazalniki učinkov in rezultatov,
- revizijskim ciljem št. 4 – Zakonitost in pravilnost odhodkov, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP.

Splošno pravilno delovanje sistema upravljanja je zajeto v vseh revizijskih ciljih.

Člen 5(4) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 določa vprašanja, na katera mora certifikacijski organ odgovoriti. Ta vprašanja in naši sklepi so navedeni v nadaljevanju.

Zahteva v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 2022/128	Revizijski cilj	Sklep
Plačilna agencija izpolnjuje akreditacijska merila.	Revizijski cilji od št. 1 do št. 4	lej revizijsko mnenje (glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje) (glej tudi oceno sistema upravljanja). V splošnem ocenjujemo, da Agencija izpolnjuje akreditacijska merila. Ključna priporočila so povzeta v poglavju 2.17 ter so podrobneje pojasnjena v ustreznih poglavjih tega poročila.
Letni računovodski izkazi iz člena 33 Uredbe (EU) št. 2022/128 so v skladu s poslovnimi knjigami in evidencami plačilne agencije.	Revizijski cilj št. 1	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Izjave o izdatkih so verodostojni, popolni in točni zapisi transakcij, ki se obračunajo v breme EKSRP.	Revizijski cilj št. 1	Glej revizijsko mnenje (oddelek 3 tega poročila).

Zahteva v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 2022/128	Revizijski cilj	Sklep
Finančni interesi Unije so pri izplačanih predplačilih, pridobljenih varščinah in zbranih zneskih, ki naj se izterjajo, ustrezno zaščiteni.	Revizijski cilj št. 1	Finančni interesi Unije so pri izplačanih predplačilih in pridobljenih varščinah ustrezno zaščiteni. Finančni interesi so glede poročanja in postopkov usklajevanja za intervencije ustrezno zaščiteni. Finančni interesi Unije so glede zneskov, ki naj se izterjajo, ustrezno zaščiteni. Popolnost Priloge II, Priloge III in Priloge V je zagotovljena, podrobna opažanja pa so navedena v poglavju 2.5 tega poročila.
Postopki plačilne agencije ustrezno zagotavljajo, da so odhodki, ki se obračunajo v breme EKSRP, izvršeni v skladu s predpisi Unije, s čimer v zvezi z vrstami intervencij iz Uredbe (EU) 2021/2115 zagotavljajo, da odhodki ustrezajo sporočenemu učinku, da so bili izvršeni v skladu s sistemi upravljanja, ki se uporabljajo, ter da so bila morebitna priporočila za izboljšavo upoštevana.	Revizijski cilj št. 2	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinkov za namen letne potrditve smotnosti iz člena 54 Uredbe (EU) št. 2021/2116 in poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotnosti iz člena 134 Uredbe (EU) št. 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 Uredbe (EU) št. 2021/2116, sta pravilna.	Revizijski cilj št. 3	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).
Postopki plačilne agencije ustrezno zagotavljajo, da so bili odhodki, obračunani v breme EKSRP, izvršeni v skladu s pravili Unije, s čimer zagotavljajo, da so osnovne transakcije zakonite in pravilne ter da so bila morebitna priporočila za izboljšavo upoštevana.	Revizijski cilj št. 4	Glej revizijsko mnenje (Oddelek 3 – Revizijsko mnenje).

2.1.3. Skupna ocena sistema notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili

2.1.3.1. Standard

Naša ocena temelji na našem pregledu sistema notranjih kontrol Agencije, vključno z njeno skladnostjo z akreditacijskimi merili. Povzeta je v spodnji matriki, in sicer na podlagi naslednjih ocenjevalnih meril:

Naša ocena temelji na našem pregledu sistema notranjih kontrol Agencije, vključno z njeno skladnostjo z akreditacijskimi merili. Povzeta je v spodnji matriki, in sicer na podlagi naslednjih ocenjevalnih meril:

(1) Ne deluje. Jasno je, da se eno ali več akreditacijskih meril ne upošteva ali da obstajajo resne pomanjkljivosti. Pomanjkljivosti so tako resne, da plačilna agencija ne more izpolnjevati nalog iz člena 9 Uredbe (EU) št. 2021/2116. Kontrole ne zajemajo vseh tveganj in/ali so verjetno pogosto neuspešne. Sistem notranjih kontrol deluje slabo ali sploh ne deluje. Pomanjkljivosti so sistemske in obsežne. Ugotovljeni so bili veliki odkloni, ki s sistemom notranjih kontrol plačilne agencije niso bili odkriti. Sistem zato nikakor ni zanesljiv. Točke = [1; 1,5]

Agencija ne more opravljati svojih nalog ter treba je pripraviti in spremljati formalni akcijski načrt.

(2) Deluje delno. Obstajajo druge pomanjkljivosti, ki ne spadajo pod (1), vendar jih je treba spremljati, kot določa člen 2(1) Uredbe (EU) št. 2022/128. Kontrole delno obravnavajo vsa tveganja in morda ne delujejo vedno v skladu z načrti. Ugotovljeni so bili zmerni odkloni, ki so bistveno vplivali na učinkovitost kontrol, in le del teh zmernih odklonov je plačilna agencija ugotovila med izvajanjem kontrol in jih nato sama odpravila. Točke = [1,51; 2,5]

Vpliv na učinkovito delovanje ključnih zahtev je znaten. Priporočila in/ali akcijski načrt so se začeli izvajati ali bi se morali začeti izvajati.

(3) Deluje. Odkrite so bile manjše težave, vendar so mogoče izboljšave. Kontrole ustrezno obravnavajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki zmerno vplivajo na delovanje ključnih zahtev. Ugotovljeni so bili samo manjši odkloni, ki niso bistveno vplivali na učinkovitost kontrol ali če so navedeni zmerni odkloni bistveno vplivali na učinkovitost kontrol, so bili s kontrolami, ki jih izvaja Agencija, odkriti in obravnavani s samokorekcijskim mehanizmom Agencije. Točke = [2,51; 3,5]

Pripravljena so bila priporočila.

(4) Deluje dobro. Pomanjkljivosti ni ali pa so bile ugotovljene samo manjše pomanjkljivosti. Kontrole ustrezno zajemajo vsa tveganja in verjetno delujejo učinkovito. Razhajanja niso bila ugotovljena ali ugotovljeni so bili samo manjši (formalni) odkloni, ki niso bistveno vplivali na učinkovitost kontrol in niso povzročili finančnih napak. Točke = [3,51; 4,0]

V primeru, da postopek ali del postopka ni uporaben, smo to v matriki označili s sivo barvo.

V primerih, ko je naša ocena temeljila na pregledih postopkov ali delov postopkov, opravljenih v preteklih finančnih letih, smo oceno podali v oklepaju (...), če pri teh postopkih ali delih teh postopkov ni prišlo do večjih sprememb.

V povezavi z našo oceno delovanja Službe za notranjo revizijo Agencije (v nadaljevanju SNR Agencije) smo v primeru, da za določeno področje revizija še ni bila opravljena,

podali oceno tega področja na podlagi primernosti petletnega revizijskega načrta. Tudi v takšnem primeru je ocena navedena v oklepajih (...).

2.1.3.2. Podrobna ocena

Spodnja matrika I se nanaša na sheme v okviru EKSRP, ki jih zajema integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS). To so sheme podpore v okviru EKSRP, vzpostavljene na podlagi poglavja II naslova V (členi 67 do 78) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter naslova III, poglavji II in IV, Uredbe (EU) 2021/2115, ter na ukrepe iz poglavja IV Uredbe (EU) št. 228/2013 in poglavja IV Uredbe (EU) št. 229/2013.

Splošni sklep (skupne točke na ravni IAKS in ne-IAKS) je podan v skladu z oddelki 6.4, 11.7, 16.4 in 18 Smernice št. 2 ter izražen v revizijskem mnenju.

Matrika IAKS																								
	Sestavni del ocene Postopek		Notranje okolje								Kontrolne dejavnosti		Informacije in sporočanje				Spremljanje				Ocena na ravni ocenjevalnih meril		Splošni sklep	
			Organizacija		Človeški viri		Prenos nalog		Ocena tveganja				Sporočanje		Varnost informacijskih sistemov		Stalno spremljanje		Notranja revizija					
	Ponderiranje/točkovanje	T	S pri 5 % ali 10 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 50 %	T	S pri 5 %	T	S pri 10 %	T	S pri 10 %	T	S pri 5 %	P	S	Ponderirano skupaj		
RC1	Izvrševanje plačil		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10,0%	4,00	0,40	
	Računovodstvo		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	15,0%	4,00	0,60	
	Predplačila in varščine																				0*	0	0	
	Upravljanje dolgov		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10,0%	4,00	0,40	
RC2	Ocena sistema upravljanja, vključno z osnovno zahtevo Unije																				0**	0	0	
RC3	Ocena poročanja o smotnosti																				0**	0	0	
RC4	Obdelava zahtevkov, vključno s potrditvijo in odobritvijo	Upravni pregledi	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4,00	0,20	3,66	1,83	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	32,5%	3,83	1,24	
		Kontrole na kraju samem	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4,00	0,20	4,00	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	32,5%	4,00	1,30	
												Splošni sklep										3,94		
												Ocena sistema upravljanja						Deluje dobro						

Legenda:

T – točke – ustrezati morajo ocenam iz poglavja 4

P – ponder, dodeljen vsakemu ocenjevalnemu merilu in sistemu upravljanja – ustreza oddelku 5.4 Smernice št. 2

S — skupaj = ponder x točke

Skupna ocena sistema upravljanja za populacijo IAKS je, da **deluje dobro (4)**.

Matrika II se nanaša na sheme v okviru EKS RP, ki jih ne zajema IAKS (ne-IAKS).

Matrika ne-IAKS																									
Postopek	Sestavni del ocene		Notranje okolje								Kontrolne dejavnosti		Informacije in sporočanje				Spremljanje				Ocena na ravni ocenjevalnih meril		Splošni sklep		
			Organizacija		Človeški viri		Prenos nalog		Ocena tveganja				Sporočanje		Varnost informacijskih sistemov		Stalno spremljanje		Notranja revizija						
	Ponderiranje/točkovanje	T	S pri 5 % ali 10 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 5 %	T	S pri 50 %	T	S pri 5 %	T	S pri 10 %	T	S pri 10 %	T	S pri 5 %	P	S	Ponderirano skupaj			
RC1	Izvrševanje plačil		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10,0%	4,00	0,40		
	Računovodstvo		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	15,0%	4,00	0,60		
	Predplačila in varščine																				0*	0	0		
	Upravljanje dolgov		4	0,40	4	0,20			4	0,20	4	2,00	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	10,0%	4,00	0,40		
RC2	Ocena sistema upravljanja, vključno z osnovno zahtevo Unije																				0**	0	0		
RC3	Ocena poročanja o smotnosti																				0**	0	0		
RC4	Obdelava zahtevkov, vključno s potrditvijo in odobritvijo	Upravni pregledi	4	0,20	4	0,20	4	0,20	4	0,20	3,36	1,68	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	32,5%	3,68	1,20		
		Kontrole na kraju samem	4	0,40	4	0,20			4	0,20	3,52	1,76	4	0,20	4	0,40	4	0,40	4	0,20	32,5%	3,76	1,22		
												Splošni sklep												3,82	
												Ocena sistema upravljanja						Deluje dobro							

Skupna ocena sistema upravljanja za populacijo ne-IAKS je, da **deluje dobro (4)**.

2.1.3.3. Skupna ocena sistema upravljanja

V naslednji preglednici podajamo skupno oceno sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKSRP.

Preglednica št. 110: Ocena sistema delovanja notranjih kontrol in skladnosti z akreditacijskimi merili za EKSRP

Množica	Ocena	Ponder ²⁸
EKSRP – IAKS	3,94	0,477
EKSRP – ne-IAKS	3,82	0,523
EKSRP skupaj (tehtano povprečje)	3,88	1,000

2.1.3.4. Stanje akreditacije

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila do 13. 10. 2023 v funkciji vodje pristojnega organa in odgovorna za izdajo akreditacije plačilni agenciji, je dne 31. 3. 2023 izdala sklep št. 542-1/2023/6 o izdaji akreditacije Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Pristojni organ v sklepu ugotavlja, da Izjava Pristojnega organa o potrditvi akreditacije Agencije (št. dokumenta 542-1/2022/19 z dne 28. 6. 2022), ki temelji na tri-letnem Poročilu o nadzoru akreditacije za finančna leta od 2019 do 2021, ter poročilo in mnenje Certifikacijskega organa o reviziji letnega obračuna izdatkov Agencije za EKJS in EKSRP za finančno leto 2022²⁹ dajejo ustrezna in zadostna zagotovila, da Agencija izvaja poslovne procese za obstoječe sisteme, ukrepe in sheme skladno z akreditacijskimi merili, zato je uporabljen mehanizem za prenos akreditacije.

Pristojni organ je za izvedbo revizijskega pregleda do-akreditacije Agencije v sistemih upravljanja nove SKP, temelječem na pregledu izpolnjevanja novih, dopolnjenih akreditacijskih meril oz. komponent iz člena 1(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 2022/127, upoštevajoč Smernico št. 1³⁰, angažiral zunanjo neodvisno revizijsko družbo. Neodvisna revizijska družba je izdelala Poročilo o ugotovitvah in izvedenih aktivnostih. Pristojni organ je preučil poročilo o opravljenem revizijskem delu, se seznanil z rezultati dela ter podano oceno o izpolnjevanju akreditacijskih meril.

Na podlagi lastne analize stanja, poročila neodvisne revizijske družbe ter pripadajočih ugotovitvenih sklepov Pristojnega organa, ki temeljijo na že izpolnjenih podanih priporočilih, Pristojni organ ugotavlja, da Agencija izpolnjuje akreditacijska merila in pogoje skladu z 9. členom Uredbe (EU) št. 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021.

S sklepom št. 542-1/2023/30 z dne 16. 11. 2023 je minister, pristojen za obrambo, ki je od oktobra 2023 začasno tudi v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, imenoval Pooblaščen odbor Pristojnega organa za nadzor izpolnjevanja pogojev za akreditacijo plačilne agencije, za vodjo tega organa pa je imenoval Evo Knez, državno sekretarko na MKGP. Do

²⁸ Ponder je določen na podlagi udeležbe plačil posamezne množice v neto plačilih celotnega sklada.

²⁹ Poročilo o reviziji letnega obračuna izdatkov ARSKTRP za EKJS in EKSRP v finančnem letu, ki se je končalo 15. oktobra 2022, Ljubljana, februar 2023

³⁰ Smernice za certifikacijsko revizijo obračunov EKJS/EKSRP, Smernica za akreditacijo, Bruselj, agri.h.5(2022)7893845.

16. 11. 2023 je bil vodja Pooblaščenega odbora Pristojnega organa dr. Darij Krajčič, državni sekretar na MKGP.

Ne glede na navedene kadrovske spremembe sistem Agencije ostaja nespremenjen, tako da spremembe z vidika kompetenc ne predstavljajo večjega tveganja.

2.2. Revizijska strategija certifikacijskega organa

Revizijo izdatkov EKSRP za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, smo načrtovali in izvedli skladno z mednarodnimi standardi revidiranja (IFAC). Pri izvajanju revizije smo upoštevali določila Uredbe (EU) št. 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta, Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 in smernic Komisije. V nadaljevanju je predstavljen povzetek revizijske strategije, uporabljene pri reviziji izdatkov EKSRP za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023.

2.2.1. Ocena revizijskega tveganja in tveganja pri kontroli na populacijo in/ali shemo/ukrep za EKSRP

Povzetek rezultatov začetne ocene tveganja po množicah sklada EKSRP za oba revizijska cilja je predstavljen v naslednji preglednici:

Preglednica št. 111: Skupna ocena tveganja po množicah sklada EKSRP za revizijski cilj št. 1 in revizijski cilj št. 4

Revizijski cilj / množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena tveganja pri odkrivanju (DR)
Revizijski cilj št. 1				
Plačila operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	nizka	nizka	minimalna	40 %
Obračunavanje operativnih transakcij sklada EKJS in	nizka	nizka	minimalna	40 %
Dolgovi EKJS in EKSRP - Nepravilnosti	nizka	nizka	minimalna	40 %
Dolgovi EKJS in EKSRP - Drugi dolgovi	nizka	nizka	minimalna	40 %
Revizijski cilj št. 4				
Upravne kontrole EKSRP IAKS	nizka	nizka	minimalna/nizka	35 %
Kontrole na kraju samem EKSRP IAKS	nizka	nizka	minimalna	40 %
Upravne kontrole EKSRP ne-IAKS	visoka	nizka	minimalna/nizka	35 %
Kontrole na kraju samem EKSRP ne-IAKS	nizka	nizka	minimalna	40 %

2.2.2. Povzetek revizijske strategije in revizijskega načrta za EKS RP**Obseg revizije**

UNP je izvedel certificiranje letnega obračuna EKS RP za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023. V tem finančnem letu so bili plačani naslednji ukrepi:

Preglednica št. 112: Bruto plačila za ukrepe EKS RP za programsko obdobje 2023–2027 v finančnem letu 2023

Skupina ukrepov	Znesek v EUR
SKUPAJ	0,00

Preglednica št. 113: Bruto plačila za ukrepe EKS RP za programsko obdobje 2014–2020 v finančnem letu 2023

Skupina ukrepov	Znesek v EUR
01 121 - Prenos znanja in dejavnosti informiranja - Vzhodna Slovenija	87.534,70
01 221 - Prenos znanja in dejavnosti informiranja - Zahodna Slovenija	878.125,36
02 211 - Službe za svetovanje - Zahodna Slovenija	185.118,34
03 111 - Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila - Vzhodna Slovenija	138.245,79
03 211 - Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila - Zahodna Slovenija	61.361,38
04 111 - Naložbe, ki zadevajo predelavo in trženje kmetijskih proizvodov - Vzhodna Slovenija	21.443.149,33
04 211 - Naložbe, ki zadevajo predelavo in trženje kmetijskih proizvodov - Zahodna Slovenija	7.558.093,57
06 111 - Razvoj kmetij in podjetij - Vzhodna Slovenija	4.132.995,58
06 121 - Razvoj kmetij in podjetij - Vzhodna Slovenija	2.958.045,75
06 211 - Razvoj kmetij in podjetij - Zahodna Slovenija	1.471.200,38
06 221 - Razvoj kmetij in podjetij - Zahodna Slovenija	1.063.728,00
08 111 - Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov - Vzhodna Slovenija	4.778.893,34
08 211 - Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov - Zahodna Slovenija	2.145.763,22
09 121 - Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju - Vzhodna Slovenija	328.860,78
09 221 - Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju - Zahodna Slovenija	196.549,53
10 131 - KOPOP 2015–2018 - Vzhodna Slovenija	252,42
10 231 - KOPOP 2015–2018 - Zahodna Slovenija	231.751,18
11 131 - EK 2015–2018 - Vzhodna Slovenija	1.019,76
13 131 - OMD 2015–2018 - Vzhodna Slovenija	70.536,99
16 121 - Sodelovanje - Vzhodna Slovenija	1.613.658,87
16 221 - Sodelovanje - Zahodna Slovenija	1.080.232,24
19 121 - Podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) - Vzhodna Slovenija	7.146.870,94
19 221 - Podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) - Zahodna Slovenija	1.773.391,43
20 111 - Tehnična pomoč - Enotna Slovenija	3.579.356,24
22 211 - Izredna začasna podpora kmetom in MSP, zaradi posledic ruske invazije na Ukrajino - Vzhodna Slovenija	4.637.600,25

Skupina ukrepov	Znesek v EUR
22 222 - Izredna začasna podpora kmetom in MSP, zaradi posledic ruske invazije na Ukrajino - Zahodna Slovenija	1.966.514,25
33 131 - OMD 2019 -Vzhodna Slovenija	23.773,98
50 131 - KOPOP - Vzhodna regija 2021	3.695,82
53 131 - OMD - Vzhodna regija 2021	25.409,57
53 231 - OMD - Zahodna regija 2021	1.193,08
60 131 – KOPOP - Vzhodna regija 2022	20.151.405,47
60 231 – KOPOP - Zahodna regija 2022	3.695.189,75
61 131 – EK - Vzhodna regija 2022	5.440.622,08
61 231 – EK - Zahodna regija 2022	2.786.022,99
63 131 – OMD - Vzhodna regija 2022	21.831.730,59
63 231 – OMD - Zahodna regija 2022	10.307.448,97
64 111 – DŽ - Vzhodna regija 2022	4.247.152,65
64 211 – DŽ - Zahodna regija 2022	1.338.942,74
04 611 – EURI - Naložbe, ki zadevajo predelavo ali trženje kmetij. proizvodov -Zahodna Slovenija	3.957.431,46
04 711 – EURI - Naložbe, ki zadevajo predelavo ali trženje kmetij. proizvodov - Zahodna Slovenija	117.182,32
06 611 – EURI – Razvoj kmetij in podjetij - Vzhodna Slovenija	1.453.404,10
06 711 – EURI – Razvoj kmetij in podjetij – Zahodna Slovenija	397.760,48
16 611 – EURI – Sodelovanje - Vzhodna Slovenija	834.753,22
16 711 – EURI – Sodelovanje - Zahodna Slovenija	494.820,51
SKUPAJ	146.636.789,40

Revizija je poleg bruto plačil, navedenih v zgornji preglednici, zajemala tudi področja, navedena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 114: Ostala področja revidiranja za ukrepe EKSRP za programsko obdobje 2023-2027, programsko obdobje 2014–2020 in programsko obdobje 2007–2013 v finančnem letu 2023

Ostala področja revidiranja	Znesek v EUR
SKUPAJ ostala področja EKSRP za programsko obdobje 2023–2027	0,00
• Dolgovi EKSRP za programsko obdobje 2014–2020	
03 111 - Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila - Vzhodna Slovenija	-120,00
04 111 - Naložbe, ki zadevajo predelavo in trženje kmetijskih proizvodov - Vzhodna Slovenija	-610,83
04 211 - Naložbe, ki zadevajo predelavo in trženje kmetijskih proizvodov - Zahodna Slovenija	-6.963,76
06 111 - Razvoj kmetij in podjetij - Vzhodna Slovenija	-30.996,08
06 121 - Razvoj kmetij in podjetij - Vzhodna Slovenija	-187.106,84
06 211 - Razvoj kmetij in podjetij - Zahodna Slovenija	-10.500,00
06 221 - Razvoj kmetij in podjetij - Zahodna Slovenija	-30.035,12
08 211 - Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov - Zahodna Slovenija	-96,10
10 131 - KOPOP 2015–2018 - Vzhodna Slovenija	-378,43

Ostala področja revidiranja	Znesek v EUR
10 231 - KOPOP 2015–2018 - Zahodna Slovenija	-6.725,25
13 131 - OMD 2015–2018 - Vzhodna Slovenija	-119,42
13 231 – OMD 2015–2018 - Zahodna Slovenija	-5.298,36
19 121 - Podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) - Vzhodna Slovenija	-37.827,19
30 131 - KOPOP 2019 - Vzhodna Slovenija	-310,41
40 231 - KOPOP 2020 - Zahodna Slovenija	-117,80
41 131 - EK 2020 - Vzhodna Slovenija	-1.682,67
41 231 - EK 2020 - Zahodna Slovenija	-79,30
43 131 - OMD 2020 - Vzhodna Slovenija	-614,24
43 231 - OMD 2020 - Zahodna Slovenija	-107,09
44 221 - Dobrobit živali 2020 - Zahodna Slovenija	-14,86
50 131 - KOPOP - Vzhodna regija 2021	-3.506,81
50 231 - KOPOP - Zahodna regija 2021	-17.255,82
51 131 - EK - Vzhodna regija 2021	-11.929,10
51 231 - EK - Zahodna regija 2021	-412,70
53 131 - OMD - Vzhodna regija 2021	-1.213,46
53 231 - OMD - Zahodna regija 2021	-891,83
54 111 - DŽ - Vzhodna regija 2021	-1.389,92
54 211 - DŽ - Zahodna regija 2021	-306,60
60 131 – KOPOP- Vzhodna regija 2022	-14.836,38
60 231 – KOPOP- Zahodna regija 2022	-4.610,30
61 131 – EK - Vzhodna regija 2022	-16.711,17
61 231 – EK - Zahodna regija 2022	-3.869,28
63 131 – OMD - Vzhodna regija 2022	-25.408,51
63 231 – OMD - Zahodna regija 2022	-7.449,44
64 111 – DŽ - Vzhodna regija 2022	-9.775,06
64 211 – DŽ- Zahodna regija 2022	-1.418,96
SKUPAJ ostala področja EKSRP za programsko obdobje 2014–2020	-440.902,48
• Dolgovi EKSRP za programsko obdobje 2007–2013	-32.530,31
SKUPAJ ostala področja EKSRP za programsko obdobje 2007–2013	-32.530,31

Cilji revizije

Pri svojem revizijskem delu in poročanju smo v skladu s Smernico št. 2 zasledovali naslednje revizijske cilje:

- **revizijski cilj št. 1:** revizija letnih obračunov,
- **revizijski cilj št. 2:** sistemi upravljanja držav članic (vključno s sistemom poročanja o smotrnosti);
- **revizijski cilj št. 3:** revizija pravilnosti letnega poročila o smotrnosti glede kazalnikov učinkov in rezultatov;
- **revizijski cilj št. 4:** revizija zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij glede ukrepov, določenih v uredbah (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013, (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 1144/2014, ter za posebno plačilo za bombaž in podporo za predčasno upokojeitev na podlagi naslova III, poglavje II, oddelek 3, pododdelek 2, oziroma člena 155(2) Uredbe

(EU) 2021/2115 (torej odhodki, ki niso zajeti v strateških načrtih SKP) in/ali odhodki za ukrepe/scheme, odobrene pred 1. januarjem 2023.

V okviru **revizijskega cilja št. 1** smo potrjevali, da:

- so obračuni, ki jih je treba predložiti Komisiji, prikazujejo verodostojno in pošteno sliko (ob upoštevanju rezultatov preizkušanja podatkov in dela v zvezi z uskladitvijo), in
- postopki notranjih kontrol Agencije delujejo zadovoljivo (za posamezne kontrolne postopke: plačila, obračunavanje, predplačila in varščine ter upravljanje dolgov).

Navedli smo tudi, ali se je med pregledom pojavil dvom glede navedb v Izjavi o upravljanju.

V okviru **revizijskega cilja št. 2** bi potrjevali, da sistemi upravljanja držav članic pravilno delujejo, zlasti:

- upravljavska telesa iz členov 9 in 10 Uredbe (EU) 2021/2116 ter člena 123 Uredbe (EU) 2021/2115;
- osnovne zahteve Unije iz člena 2(c) Uredbe (EU) 2021/2116;
- sistem poročanja, vzpostavljen za namene letnega poročila o smotnosti iz člena 134 Uredbe (EU) 2021/2115 (rezultate revizijskega cilja št. 3 je treba upoštevati v okviru revizijskega cilja št. 2, kar zadeva splošno oceno sistema).

V finančnem letu 2023 tega revizijskega cilja ne obravnavamo.

V okviru **revizijskega cilja št. 3** bi potrjevali, da sta pravilna:

- poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinka zaradi letne potrditve smotnosti iz člena 54 Uredbe (EU) 2021/2116 in
- poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov zaradi večletnega spremljanja smotnosti iz člena 128 Uredbe (EU) 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 Uredbe (EU) 2021/2116.

V finančnem letu 2023 tega revizijskega cilja ne obravnavamo.

V okviru **revizijskega cilja št. 4** smo potrjevali, da:

- so odhodki za ukrepe, določene v uredbah (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013 in (EU) št. 1308/2013 ter Uredbi (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 12(d) Uredbe (EU) 2021/2116 (tj. odhodki, ki niso zajeti v strateških načrtih SKP), ter za posebno plačilo za bombaž in podporo za predčasno upokožitev iz naslova III, poglavje II, oddelek 3, pododdelek 2, in člena 155(2) Uredbe (EU) 2021/2115 in/ali za odhodke ukrepov/shem, ki so bili odobreni pred 1. januarjem 2023, za katere je bilo zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni ter
- postopki notranjih kontrol Agencije delujejo zadovoljivo.

Za revizijski cilj št. 4 je treba priskrbeti zagotovilo o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo. Izpolniti ga je treba z revizijo zakonitosti in pravilnosti odhodkov oziroma kontrolnih postopkov.

Na podlagi opravljenega revizijskega dela, ki temelji na revizijskem delu, ki je opravljeno v skladu z revizijskimi načeli in metodami v skladu s členi 6 in 7 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 (mednarodni revizijski standardi in smernicami Komisije za revidiranje evropskih kmetijskih skladov), upoštevajoč zahteve revizijskih ciljev od št. 1 do št. 4, smo

pripravili (predvsem skladno s Smernico Komisije št. 3 – o zahtevah za poročanje certifikacijskih organov (odslej Smernica št. 3)):

- **poročilo** (Oddelek 2 poročila – EKSRP) o ugotovitvah:
 - ali Agencija izpolnjuje akreditacijska merila,
 - ali postopki Agencije ustrezno zagotavljajo, da so odhodki, ki se obračunajo v breme EKSRP, izvršeni v skladu s pravili Unije, s čimer zagotavljajo, da odhodki v zvezi z vrstami intervencij ustrezajo sporočenemu ustreznemu učinku in da so bili izvršeni v skladu z veljavnimi sistemi upravljanja; ter da so bila morebitna priporočila za izboljšave upoštevana ter da so bile povezane transakcije zakonite in pravilne, ter da so priporočila za izboljšave, če obstajajo, ustrezno upoštevana;
 - ali sta poročanje o smotrnosti glede kazalnikov učinkov za namen letne potrditve smotrnosti in poročanje o smotrnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotrnosti, skladna in pravilna;
 - ali so letni obračuni Agencije za leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, skladni s poslovnimi knjigami in evidencami Agencije,
- **mnenje** (Oddelek 3 poročila – Revizijsko mnenje), ali:
 - obračuni prikazujejo verodostojno in pošteno sliko;
 - vzpostavljeni sistemi upravljanja države članice pravilno delujejo, zlasti:
 - i. upravljavsko telesa iz členov 9 in 10 te uredbe ter člena 123 Uredbe (EU) 2021/2115;
 - ii. osnovne zahteve Unije;
 - iii. sistem poročanja, vzpostavljen za namene letnega poročila o smotrnosti iz člena 134 Uredbe (EU) 2021/2115;
 - sta poročanje o smotrnosti glede kazalnikov učinkov za namene letne potrditve smotrnosti iz člena 54 te uredbe in poročanje o smotrnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotrnosti iz člena 128 Uredbe (EU) 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 te uredbe, pravilna;
 - so odhodki za ukrepe iz Uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 229/2013 in (EU) št. 1308/2013 ter Uredbe (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (29), za katere je bilo od Komisije zahtevano povračilo, zakoniti in pravilni;

V tem mnenju smo tudi navedli, ali se je pri pregledu pojavil dvom o trditvah iz Izjave o upravljanju. Pregled zajema tudi analizo narave ter razsežnosti napak in pomanjkljivosti, ugotovljenih v sistemih upravljanja med revizijami in kontrolami, ter korektivne ukrepe, ki jih Agencija sprejme ali načrtuje.

Revizijsko zagotovilo in pomembnost po revizijskih ciljih

Naša ocena sistema notranjih kontrol temelji na poročilu iz predhodnega leta in ugotovitvah drugih revizijskih organov (glej poglavje 2.9.1).

Revizijsko zagotovilo

UNP je pridobil razumno zagotovilo o:

- verodostojni in pošteni sliki obračunov, vključno z zanesljivostjo finančnega poročanja (finančna revizija);
- pravilnem delovanju sistemov upravljanja držav članic (revizija sistemov);
- pravilnosti letnega poročila o smotrnosti (revizija sistemov in revizija poročanja);

- skladnosti z ustreznimi zakoni in predpisi za odhodke, ki niso zajeti v strateškem načrtu SKP (revizija zakonitosti in pravilnosti odhodkov).

Sklepi o teh ločenih revizijskih vprašanjih se med seboj povezujejo in ocena katerega koli od njih lahko vpliva na druge.

Za revizijska cilja št. 1 in 4 je skupna stopnja zagotovila, ki se zahteva pri revizijskem preizkušanju, 95 %. To revizijsko zagotovilo je UNP pridobil na podlagi:

- ocene okolja kontroliranja (z oceno tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju) in
- preizkušanja podatkov dokumentov (podrobni preizkusi na podlagi vzpostavljenega modela revizijskega tveganja, ocenjenega tveganja pri odkrivanju).

Zagotovilo za sistem pomeni zanesljivost sistema notranjih kontrol ali sistema poročanja o smotnosti; vključno s skladnostjo z akreditacijskimi merili. Opredelili smo ga na podlagi pregleda sistema notranjih kontrol. Za oceno kontrolnih postopkov smo uporabili naslednje štiri stopnje zanesljivosti sistema notranjih kontrol:

- deluje dobro, potrebne so le manjše izboljšave: visoka (srednje visoka) stopnja zagotovila za sistem,
- deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave: povprečna stopnja zagotovila za sistem,
- deluje delno, potrebne so večje izboljšave: srednje nizka stopnja zagotovila za sistem,
- v bistvu ne deluje: nizka stopnja zagotovila za sistem.

Stopnja zagotovila, ki smo jo pridobili s preizkušanjem podatkov ali postopkov analize podatkov za revizijske cilje št. 1, št. 3 in št. 4, oziroma stopnja zaupanja, ki dejansko označuje velikost vzorca, je odvisna od stopnje zagotovila, pridobljenega z revizijo sistemov.

Preglednica št. 115: Model revizijskega tveganja in povezane stopnje zagotovila po posamezni množici revizijskega cilja št. 1 in revizijskega cilja št. 4 sklada EKSRP

Kontrolni postopki po revizijskih ciljih in množicah	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena kontrolnih postopkov	Zagotovilo za sistem	Zagotovilo iz preizkušanja podatkov
Revizijski cilj št. 1				
Izvajanje plačil operativnih transakcij EKJS in EKSRP	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Obračunavanje plačil operativnih transakcij EKJS in EKSRP	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Upravljanje nepravilnosti in dolgov neoperativnih transakcij EKJS in EKSRP - nepravilnosti in drugi dolgovi	minimalna	delujejo dobro	visoko	nizko
Revizijski cilj št. 4				
Upravne kontrole operativnih transakcij EKSRP IAKS	minimalna/ nizka	delujejo dobro	srednje visoko	srednje nizko

Kontrolni postopki po revizijskih ciljih in množicah	Skupna ocena tveganja (IR *CR)	Ocena kontrolnih postopkov	Zagotovilo za sistem	Zagotovilo iz preizkušanja podatkov
Kontrole na kraju samem operativnih transakcij EKSRP IAKS	nizka	delujejo dobro	visoko	nizko
Upravne kontrole operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS	minimalna/ nizka	delujejo dobro	srednje visoka	srednje nizko
Kontrole na kraju samem operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS	nizka	delujejo dobro	visoko	nizko

Pomembnost

Skladno s Smernico Komisije št. 2 smo za revizijski cilj št. 1 opredelili skupno pomembnost v višini 2 % vseh bruto plačil EKJS in EKSRP v finančnem letu, s stopnjo zaupanja 95 %. Navedeno pomeni, da obstaja 95 % zaupanje, da je skupna napaka v obračunu izdatkov manjša od 2 % bruto izdatkov, to je manjša od 5.703.286,50 EUR (oziroma 2.770.550,71 EUR za EKJS in 2.932.735,79 EUR za EKSRP).

Pomembnost za množici neoperativnih transakcij EKSRP (nepravilnosti in drugi dolgovi) za revizijski cilj št. 1 smo določili kot 2 % zabeleženega dolga (oz. vrednosti končne bilance za finančno leto 2023) in znaša za množico nepravilnosti 36.513,64 EUR in množico drugih dolgov 1.261,27 EUR.

Skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) smo za revizijski cilj št. 4 opredelili skupno pomembnost v višini 2 % zneska upravičenih plačil naključnih kontrol na kraju samem Agencije, določenega po upravnih pregledih in/ali kontrolah na kraju samem (C 559) za EKSRP IAKS, s stopnjo zaupanja 95 %, kar znaša 17.892,49 EUR. Opredelili pa smo tudi pomembnost na ravni bruto plačil EKSRP IAKS. Navedeno pomeni, da obstaja 95 % zaupanje, da je skupna napaka bruto plačil EKSRP IAKS manjša od 2 % izdatkov, to je manjša od 1.398.487,94 EUR.

Pomembnost za množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 smo določili kot 2 % skupnih upravičenih in plačanih zneskov in znaša 1.534.247,85 EUR.

Preglednica št. 116: Prag pomembnosti po revizijskih ciljih in posameznih množicah EKSRP

Revizijski cilj /množica		Pomembnost v EUR
Revizijski cilj št. 1		
1.	Operativne transakcije EKJS in EKSRP	2.770.550,71 EKJS 2.932.735,79 EKSRP 5.703.286,50 Skupaj
2.	Neoperativne transakcije – Dolgovi – Nepravilnosti v okviru EKSRP 2007–2013 in EKSRP 2014–2020 v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014	36.513,64
3.	Neoperativne transakcije – Dolgovi - Drugi dolgovi v okviru EKSRP 2007–2013 in EKSRP 2014–2020 v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014	1.261,27
Revizijski cilj št. 4		

Revizijski cilj /množica		Pomembnost v EUR
1.	Operativne transakcije EKSRP IAKS	1.398.487,94
2.	Operativne transakcije EKSRP ne-IAKS	1.534.247,85

Sistemi in kontrole po revizijskih ciljeh

V finančnem letu, ki se je končalo 15. 10. 2023, je Agencija plačevala sredstva iz naslova izvajanja ukrepov EKSRP, ki jih lahko glede na kontrolni sistem, v okviru katerega se izvajajo, razdelimo na tiste, ki se izvajajo znotraj sistema IAKS, in tiste izven sistema IAKS.

V okviru kontrolnega sistema IAKS so se v finančnem letu 2023 izvajali naslednji ukrepi za programsko obdobje 2014–2020:

- kmetijsko okoljska podnebna plačila (KOPOP – ukrep 60),
- ekološko kmetovanje (EK – ukrep 61),
- plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (OMD – ukrep 63) in
- dobrobit živali (DŽ – ukrep 64).

Ukrepi, ki so se v finančnem letu 2023 izvajali v okviru kontrolnega sistema izven sistema IAKS za programsko obdobje 2014–2020, so naslednji:

- prenos znanja in dejavnosti informiranja (ukrep 01),
- službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah (ukrep 02),
- sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila (ukrep 03),
- naložbe v osnovna sredstva (ukrep 04 in ukrep 04 EURI),
- razvoj kmetij in podjetij (ukrep 06 in ukrep EURI 06),
- naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje (ukrep 08),
- ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev (ukrep 09),
- sodelovanje (ukrep 16 in ukrep 16 EURI),
- podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) (ukrep 19),
- tehnična pomoč (ukrep 20) in
- izredna začasna podpora kmetom in MSP (malim in srednje velikim podjetjem), zaradi posledic ruske invazije na Ukrajino (ukrep 22).

Posamezni ukrepi znotraj posamezne množice se po vsebini sicer razlikujejo, vendar pa sta si njihov kontrolni sistem in način vodenja evidenc dovolj podobna, da smo jih lahko obravnavali enotno.

Revizijski cilj št. 1

V okviru revizijskega cilja št. 1 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- izvrševanje plačil,
- obračunavanje plačil,
- poročanje o plačilih v četrtletnih in letnih izjavah, ter
- postopek uskladitve,

in za neoperativne transakcije:

- evidentiranje, upravljanje analitike ter sporočanje nepravilnosti in drugih dolgov.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 1 in skladno s Smernico Komisije št. 2 smo oblikovali štiri množice.

Za operativne transakcije smo oblikovali:

2. Množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo vsa plačila EKJS in EKSRP v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 in sicer:
 - vsa plačila ukrepov okvira kontrolnega sistema IAKS. V to množico so vključena plačila EKJS (neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: shema enotnega plačila na površino, plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami, plačilo za mlade kmete, shema prostovoljne vezane podpore, shema za male kmete in povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino in EKSRP (KOPOP – ukrep 60, EK – ukrep 61, OMD – ukrep 63 in DŽ – ukrep 64) in
 - vsa plačila vseh ukrepov izven kontrolnega sistema IAKS: EKJS (sektorske intervencije v okviru strateških načrtov SKP: čebelarški sektor in intervencije na kmetijskih trgih, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: promocija kmetijskih proizvodov – enostavni programi v okviru deljenega upravljanja, sheme šolske prehrane, vino in čebelarstvo in EKSRP (ukrepi: 01, 02, 03, 04, 06 08, 09, 16, 19, 20 in 22).

Za operativne transakcije se lahko skladno s Smernico Komisije št. 2 oblikuje ena sama množica, ki zajema EKJS in EKSRP, če se za gibanje operativnih transakcij pri obeh skladih uporablja skupni sistem notranjih kontrol.

Potrdimo lahko, da se v Agenciji uporablja enoten sistem notranjih kontrol za izvrševanje plačil in obračunavanje za oba sklada (EKJS in EKSRP) in smo ga kot takega tudi obravnavali.

Za neoperativne transakcije smo oblikovali:

1. Prvo množico neoperativnih transakcij, iz katere smo vzorec določili nestatistično, predstavljajo nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 in nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014.
2. Drugo množico neoperativnih transakcij, iz katere smo vzorec prav tako določili nestatistično, predstavljajo drugi dolgovi v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 in drugi dolgovi v okviru EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014, in sicer dolgovi iz naslova navzkrižne skladnosti in večletnih sankcij.

Za neoperativne transakcije iz KDT se lahko skladno s Smernico Komisije št. 2 oblikuje ena sama množica, ki zajema EKJS in EKSRP, če se za upravljanje z dolgovi pri obeh skladih uporablja skupni sistem notranjih kontrol.

Potrdimo lahko, da se v Agenciji uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada skupaj (EKJS in EKSRP) in smo ga kot takega tudi obravnavali.

Kljub navedenemu smo se na podlagi revizijskih izkušenj iz preteklih obdobj odločili, da oblikujemo dve množici, saj dolgovi iz Priloge III (drugi dolgovi) za oba sklada skupaj (EKJS in EKSRP) v veliki meri niso zabeleženi v KDT, kar nasprotno velja za dolgove iz Priloge II (nepravilnosti). Tako smo za nepravilnosti iz Priloge II oblikovali množico dolgov iz KDT za EKJS in EKSRP skupaj (prva množica neoperativnih transakcij), za druge dolgove iz Priloge

III pa smo oblikovali množico drugih dolgov EKJS in EKSRP skupaj (druga množica neoperativnih transakcij).

Revizijski cilj št. 4

V okviru revizijskega cilja št. 4 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- postopek prejema vloge za pomoč znotraj sistema IAKS,
- postopek prejema vloge za pomoč izven sistema IAKS,
- postopek sklepanja pogodb za javna naročila,
- preveritev standardnih stroškov na enoto mere (pavšalna plačila),
- odobritev plačil, vključno z upravnimi pregledi in kontrolami na kraju samem,
- izračun plačil, vključno z znižanji/izključitvami in kaznimi,
- priprava kontrolne statistike in Izjave o upravljanju.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 4 smo skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) oblikovali dve množici.

Za operativne transakcije smo oblikovali:

1. Prvo množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo naključno izbrane kontrole na kraju samem Agencije iz EKJS in EKSRP znotraj sistema IAKS iz programskega obdobja 2014–2020, za subvencijsko leto 2022. V prvo množico je tako vključen naključno izbran vzorec kontrol na kraju samem Agencije ukrepov EKJS (neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP: shema enotnega plačila na površino, plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami, plačilo za mlade kmete, shema prostovoljne vezane podpore, shema za male kmete in povračilo neposrednih plačil kmetom iz prenesenih odobritev v zvezi s finančno disciplino) in ukrepov EKSRP (kmetijsko-okoljskih podnebnih plačil, ekološkega kmetovanja, plačil območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami in dobrobit živali).
2. Drugo množico operativnih transakcij, pri kateri smo uporabili statistično metodo vzorčenja, predstavljajo vsa plačila EKSRP izven sistema IAKS iz programskega obdobja 2014–2020 v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023. V drugo množico so tako vključena plačila ukrepov prenosa znanja in dejavnosti informiranja, služb za svetovanje, služb za pomoč pri upravljanju kmetij in služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah, shem kakovosti za kmetijske proizvode in živila, naložb v osnovna sredstva, razvoja kmetij in podjetij, osnovnih storitev in obnove vasi na podeželskih območjih, naložb v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje, ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev, sodelovanja, podpore za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), tehnične pomoči in izredne začasne podpore kmetom in MSP (malim in srednje velikim podjetjem), zaradi posledic ruske invazije na Ukrajino.

Ocena tveganja po revizijskih ciljih

Revizijsko tveganje (AR) je tveganje, da UNP izda mnenje brez pridržka, letni obračun in Izjava o upravljanju pa vsebujeta bistvene napake. UNP mora pri revizijskih postopkih pridobiti 95 % stopnjo zagotovila, da lahko v revizijskem mnenju navede, da ima »razumno zagotovilo«. V skladu s tem revizijsko tveganje znaša 5 %. To velja za revizijske cilje št. 1, št. 3 in št. 4. Pri revizijskem cilju št. 2 je AR tveganje, da UNP izda mnenje brez pridržka, če sistemi upravljanja države članice ne delujejo pravilno.

Revizijsko tveganje sestavljajo tveganje pri delovanju (IR), tveganje pri kontroliranju (CR) in tveganje pri odkrivanju (DR), v modelu revizijskega tveganja pa so ti trije elementi izraženi kot:

$$AR = IR \times CR \times DR,$$

kjer je:

- tveganje pri delovanju (IR) zaznana raven tveganja, da se lahko ob neobstoju postopkov notranjih kontrol v potrjenih letnih obračunih in Izjavi o upravljanju, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij pojavi bistvena napaka.
- tveganje pri kontroliranju (CR) zaznana raven tveganja, da se s postopki notranjih kontrol, ki jih izvaja vodstvo, ne bo preprečila, odkrila in popravila bistvena napaka v potrjenih izjavah o odhodkih, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij.
- tveganje pri odkrivanju (DR) zaznana raven tveganja, da revizor ne bo odkril bistvene napake v potrjenih izjavah o odhodkih, predloženih Komisiji, ali na osnovnih ravneh transakcij.

Skupna ocena tveganja (tj. $IR \times CR$) je ovrednotena na podlagi znanja in izkušenj revizorjev, kjer tveganje opredelimo kot minimalno, nizko, srednje visoko ali visoko.

Preglednica št. 117: Lestvica za določitev skupne ocene tveganja

Ocena tveganja pri delovanju	Ocena tveganja pri kontroliranju		
		zanašanje na kontrole (nizko)	brez zanašanja na kontrole (visoko)
	nizko	minimalno	srednje visoko
	visoko	nizko	visoko
	bistveno tveganje	posebni revizijski premisleki	

Produkt tveganja pri delovanju in tveganja pri kontroliranju se imenuje tveganje bistvene napake.

$$AR = \text{tveganje bistvene napake} \times DR$$

Tveganje bistvene napake je povezano z rezultatom revizij sistemov.

Začetno oceno tveganja po množicah smo opredelili na osnovi obstoječega poznavanja poslovanja Agencije, programov, ki se izvajajo, vzpostavljenih sistemov kontroliranja, delovanja sistemov kontroliranja v preteklih letih, in sprememb v sistemih kontroliranja, ki jih je Agencija uvedla v tekočem letu.

Revizijski cilj št. 1

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKSRP za revizijski cilj št. 1 je predstavljena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 118: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKSRP

Množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Plačila operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	nizka	nizka	minimalna
Obračunavanje operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	nizka	nizka	minimalna
Upravljanje z dolgovi EKJS in EKSRP – nepravilnosti	nizka	nizka	minimalna
Upravljanje z dolgovi EKJS in EKSRP - drugi dolgovi	nizka	nizka	minimalna

Revizijski cilj št. 4

Skupna ocena revizijskega tveganja po množicah sklada EKSRP za revizijski cilj št. 4 je predstavljena v naslednji preglednici.

Preglednica št. 119: Skupna ocena tveganja za revizijski cilj št. 2 za množice sklada EKSRP

Množica	Ocena tveganja pri delovanju (IR)	Ocena tveganja pri kontroliranju (CR)	Skupna ocena tveganja (IR *CR)
Upravne kontrole EKSRP IAKS	nizka	nizka	minimalna/ nizka
Kontrole na kraju samem EKSRP IAKS	nizka	nizka	minimalna
Upravne kontrole EKSRP ne-IAKS	visoka	nizka	minimalna/ nizka
Kontrole na kraju samem EKSRP ne-IAKS	visoka	nizka	minimalna/ nizka

Revizijski pristop po revizijskih ciljih**Revizijski cilj št. 1**

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 120: Revizijski pristop k posamezni množici za revizijski cilj št. 1 za množice sklada EKSRP

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov Skupna ocena tveganja (IR *CR)			
		Metoda vzorčenja	Število vzorcev	Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	Pričakovana napaka
Operativne transakcije					
2. Plačila in obračunavaje operativnih transakcij sklada EKJS in EKSRP	26	MUS konzervativni pristop	46	60 %	0 %
Neoperativne transakcije					
- Dolgovi EKJS in EKSRP - nepravilnosti	25	Nestatistično vzorčenje	13	60 %	-
- Dolgovi EKJS in EKSRP - drugi dolgovi	26	Nestatistično vzorčenje	26	60 %	-

- Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1**

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, ki se izvajajo v podpornih službah (Služba za splošne zadeve, Služba za finance, Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo in Služba za notranjo revizijo), in postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov (intervencij), ki so predmet te revizije. V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT) in določitev funkcionalnosti sistema kontrol,
- pregled postopkov »prenosa«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke pri izvrševanju plačil, obračunavanju plačil in upravljanju dolgov ter predplačil in varščin (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),

- pregledali smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- pregledali smo ločitve nalog v zvezi z izvrševanjem plačil, obračunavanjem plačil in upravljanjem dolgov ter ali se izvaja nadzor,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Kontrola aplikacij s področja plačil in obračunavanja v finančnem letu 2023 niso bila predmet IT revizije. Rezultati preverjanja ostalih IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

• **Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 1 – operativne transakcije (EKJS in EKSRRP za programsko obdobje 2014–2020: množica operativnih transakcij)**

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil na vseh plačanih ukrepih EKJS in EKSRRP, če so pomembni (plačila po množicah ukrepov EKJS IAKS, EKJS ne-IAKS, EKSRRP IAKS in EKSRRP ne-IAKS so večja od 2 % bruto skupnih bruto izplačil), in tudi za množice ukrepov z odkritimi pomembnimi pomanjkljivostmi v preteklem letu, tudi če niso pomembne.

V okviru preizkušanja postopkov izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole. Preizkuse kontrol za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo preizkusili na ravni obeh skladov skupaj na najmanj 25 vzorcih.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer z naključnim vzorčenjem iz statistično izbranega vzorca za preverjanje podatkov, saj smo uporabili preizkus z dvojnim namenom za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces mesečnega in četrtnega usklajevanja, smo izbrali in preverili na 2 vzorcih, letno usklajevanje pa na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil smo uporabili preizkus z dvojnim namenom.

Preglednica št. 121: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za operativne transakcije (EKJS in EKSRRP: množica operativnih transakcij)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki za izvrševanje plačil EKJS in EKSRRP	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro
Postopki za obračunavanje EKJS in EKSRRP	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro

- **Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS, EKJS PRP (oziroma ZIRP) za programsko obdobje 2004–2006, EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)**

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi.

V Agenciji se uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada, zato smo obravnavali dolgove EKJS in EKSRP skupaj kot enovito celoto. Nadalje smo dolgove iz Priloge II EKJS in EKSRP skupaj obravnavali kot množico nepravilnosti Priloge II, druge dolgove iz Priloge III EKJS in EKSRP skupaj pa smo obravnavali kot množico drugih dolgov Priloge III.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer z naključnim vzorčenjem. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih Priloge II EKJS in EKSRP skupaj in na najmanj 25 vzorcih Priloge III EKJS in EKSRP skupaj. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces četrletnega usklajevanja, smo izbrali in preverili na 2 vzorcih, pri letnem usklajevanju pa na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma pri postopkih upravljanja z dolgovi.

Preglednica št. 122: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 1 za neoperativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 ter ZIRP za programsko obdobje 2004–2006 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Upravljanje dolgov - nepravilnosti	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro
Upravljanje dolgov - drugi dolgovi	deluje dobro	ni bilo ugotovljenih odklonov	ni napak	deluje dobro

- **Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 – operativne transakcije (EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 skupaj: množica operativnih transakcij)**

Vsa plačila EKJS in EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 smo obravnavali kot enovito množico.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po konzervativnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.6, ki določa velikosti vzorcev glede na opredeljeno tveganje pri delovanju, stopnjo zaupanja, ki jo je treba pridobiti iz preizkušanja podatkov, in pričakovano stopnjo napake.

Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % izdatkov, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja, ob pričakovanju, da napak ne bo.

Preglednica št. 123: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	60 %
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od vseh bruto plačil EKJS in EKSRP
Pričakovana napaka (AE)	-
Faktor stopnje zagotovila (RF)	0,92
Faktor povečanja (EF)	1,1
Najmanjša velikost vzorca	46

- Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 – neoperativne transakcije (EKJS, EKJS PRP (oziroma ZIRP) za programsko obdobje 2004–2006, EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 in EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 skupaj dolgovi: prva in druga množica neoperativnih transakcij)***

Za preizkušanje dolgov - nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP v skladu s Prilogo II k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014, drugih dolgov v okviru EKJS in EKSRP v skladu s Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 in nepravilnosti v okviru EKJS in EKSRP Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 metoda vzorčenja denarnih enot (MUS) ni primerna, zato smo vzorce izbrali nestatistično, sam izbor pa je bil naključen. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 4.2, ki določa najmanjše velikosti vzorcev glede na število postavk v nestatistični množici glede na opredeljeno tveganje pri delovanju in stopnjo zaupanja, ki jo je treba pridobiti iz preizkušanja podatkov.

Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % končnega stanja, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja iz preizkušanja dolgov in nizko tveganje pri delovanju.

V Agenciji se uporablja enoten sistem notranjih kontrol KDT za oba sklada, zato smo obravnavali dolgove EKJS in EKSRP skupaj kot enovito celoto. Nadalje smo dolgove iz Priloge II EKJS in EKSRP skupaj obravnavali kot množico nepravilnosti Priloge II, druge dolgove iz Priloge III EKJS in EKSRP skupaj pa smo obravnavali kot množico drugih dolgov iz Priloge III. Nepravilnosti EKJS in EKSRP iz Priloge V v finančnem letu 2023 ni bilo.

Pri izbiri vzorca smo razmerje med EKJS in EKSRP za prvo množico neoperativnih transakcij (Priloga II) določili na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v Prilogi II EKJS, in med številom zapisov dolgov, zabeleženih v Prilogi II EKSRP. Vse postavke iz Priloge II so zabeležene tudi v KDT.

Izbrane vzorce za preverjanje izdatkov je treba skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) preizkusiti za vsak ustrezen stolpec Priloge II. Da bi se izognili temu, da kateri izmed stolpcev ne bi bil pregledan, smo vzorce izbrali iz posameznih stolpcev novih primerov, izterjav, popravkov in neizterljivih zneskov, na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v posameznem stolpcu Priloge II. V primerih, kjer je bil iz posameznega stolpca že opravljen preizkus skladnosti, smo izbrali isti vzorec tudi za preizkus podatkov.

Pri izbiri vzorca smo razmerje med EKJS in EKSRP za drugo množico neoperativnih transakcij (Priloga III) določili na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v analitični evidenci Priloge III EKJS, in številom zapisov dolgov, zabeleženih v analitični evidenci Priloge III EKSRP. Izbrane vzorce za preverjanje podatkov je treba skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) preizkusiti za vsak ustrezen stolpec Priloge III. Da bi se izognili

problemu, da kateri izmed stolpcev sploh ne bi bil pregledan, smo vzorce izbrali iz posameznih stolpcev novih primerov, izterjav in popravkov, na podlagi razmerja med številom zapisov dolgov, zabeleženih v posameznem stolpcu Priloge III. V primerih, kjer je bil iz posameznega stolpca že opravljen preizkus skladnosti, smo izbrali isti vzorec tudi za preizkus podatkov.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke upravljanja z dolgovi ter pri preizkušanju podatkov dolgov smo uporabili preizkus z dvojnimi namenom.

Preglednica št. 124: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za množici neoperativnih transakcij za revizijski cilj št. 1 – EKJS In EKSRP nepravilnosti ter EKJS in EKSRP drugi dolgovi

	Število zapisov v Prilogi II in v Prilogi III	Število vzorcev Novi primeri	Število vzorcev Popravki	Število vzorcev Izterjave	Število vzorcev Neizterljivi zneski	Skupno število vzorcev Priloge II in Priloge III
Nepravilnosti Priloga II						
1. EKJS	118	2	1	2	0	5
2. ZIRP	30	0	0	0	1	1
3. EKSRP 2007–2013	64	0	2	0	0	2
4. EKSRP 2014–2020	112	2	1	2	0	5
Skupaj	324	4	4	4	1	13
Drugi dolgovi Priloga III						
1. EKJS	2.417	6	3	6	0	15
2. ZIRP	0	0	0	0	0	0
3. EKSRP 2007–2013	1	0	0	0	0	0
4. EKSRP 2014–2020	2.100	5	1	5	0	11
Skupaj	4.518	11	4	11	0	26

Revizijski cilj št. 4

V naslednji preglednici je prikazan revizijski pristop k posamezni množici revizijskega cilja št. 4, podrobnejši opis pa se nahaja v nadaljevanju.

Preglednica št. 125: Revizijski pristop k posamezni množici revizijskega cilja št. 4 za množice sklada EKSRP

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov Skupna ocena tveganja (IR *CR)			
		Metoda vzorčenja	Število vzorcev	Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	Pričakovana napaka
EKSRP IAKS	25	MUS standardni pristop	32	65 %	10 % od pomembnosti

Množica	Preizkušanje skladnosti	Preizkušanje podatkov Skupna ocena tveganja (IR *CR)			
		MUS standardni pristop			
EKSRP ne-IACS	26		31+13=44	65 %	10 % od pomembnosti
Skupaj EKSRP IACS - ponovne kontrole na kraju samem	25		32		
Skupaj EKSRP ne-IACS - ponovne kontrole na kraju samem	30		30		
• EKSRP ne-IACS - ponovne kontrole na kraju samem iz vzorca vseh plačil	17	MUS standardni pristop	17		
• Dodatni vzorec EKSRP ne-IACS - ponovne kontrole na kraju samem	13	MUS standardni pristop	13		

• **Ocenjevanje sistema notranjih kontrol za revizjski cilj št. 4**

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak GD AGRI, določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov, ki so predmet te revizije in se izvajajo v vsebinskih sektorjih (Sektor za neposredna plačila, Sektor za razvoj podeželja in Sektor za kmetijske trge) in tudi v podpornih službah (Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo, Služba za kontrolo in Služba za notranjo revizijo). V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT),
- pregled postopkov »pretvarjanja«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke potrditve in odobritve plačil za upravne kontrole in pisne postopke potrditve in odobritve plačil za kontrole na kraju samem (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- preverili smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanje izvajalce 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKSRRP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure).

Na podlagi ocene tveganja v okviru postopkov operativnih transakcij smo preizkušali aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer za zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati preverjanja IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

- ***Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKSRRP za programsko obdobje 2014–2020 skupaj: prva množica operativnih transakcij - IAKS)***

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem, na vseh ukrepih EKSRRP IAKS, ki jih je Agencija izbrala naključno za kontrole na kraju samem.

V okviru preizkušanja postopkov potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopkov potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole.

Vzorci za preverjanje skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali naključno iz statistično izbranega vzorca UNP za ponovne kontrole na kraju samem, saj smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKSRRP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure). Preizkušali smo aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer za zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati pregledov, ki jih je izvedel zunanji izvajalec 2, so podani v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

Pri preizkušanju skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma.

Preglednica št. 126: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020: prva množica operativnih transakcij - IAKS)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/napake vendar pri preverjanju podatkov (glej poglavje 12.14.1.3), ki niso bistveno vplivala na učinkovitost kontrol (glej poglavje 2.13.3.1). Finančna enkratna napaka v skupnem znesku 11,83 EUR.	deluje dobro
Postopki potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem	deluje dobro	Ni bilo ugotovljenih odklonov.	Ni bilo ugotovljenih napak.	deluje dobro

• **Preizkušanje skladnosti za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)**

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja smo opravili preizkuse skladnosti za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole pri vseh plačanih ukrepih EKSRP ne-IAKS, če so bili pomembni (izdatki za ukrep so večji od 2 % bruto izdatkov množice EKSRP ne-IAKS). Ukrepe z izdatki, manjšimi od 2 % bruto plačil množice EKSRP ne-IAKS, smo prav tako izbrali v vzorec, in sicer ukrep M01 – Prenos znanja in dejavnosti informiranja in ukrep M09 - Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev, ker v preteklih dveh finančnih letih nista bila pregledana.

Za pridobitev zagotovila iz kontroliranja za postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo vzorec izbrali iz vzorca za kontrole na kraju samem Agencije, in sicer nestatistično.

Vzorci za preverjanje delovanja notranjih kontrol za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer naključno. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju delovanja notranjih kontrol za postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo uporabili preizkus z dvojnim namenom, za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole pa preizkusa z dvojnim namenom nismo uporabili.

Preglednica št. 127: Rezultati ocene sistema notranjih kontrol za revizijski cilj št. 4 za operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)

Kontrolni postopek	Začetna ocena	Ocena pregleda postopkov	Rezultat preizkušanja skladnosti	Končna ocena
Postopki potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole	deluje dobro	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/odkloni.	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/napake, ki niso bistveno vplivala na učinkovitost kontrol (glej poglavje 2.13.3.1.1.). Finančna enkratna napaka v skupnem znesku 3,43 EUR in dve formalni napaki.	deluje
Postopki potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem	deluje dobro	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/odkloni.	Ugotovljena so bila manjša razhajanja/napake, ki niso bistveno vplivala na učinkovitost kontrol (glej poglavje 2.13.4.2.1.). Ena formalna napaka.	deluje dobro

• ***Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 skupaj: prva množica operativnih transakcij - IAKS)***

Vzorec prve množice operativnih transakcij smo za subvencijsko leto 2022 izbrali iz naključno izbranih kontrol na kraju samem Agencije, iz EKJS in EKSRP znotraj sistema IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5., ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenja napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake v višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija so bili ukrepi iz naključno izbranega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po posameznem upravičencu. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKJS IAKS 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4 in za EKSRP IAKS je bilo izbranih 32 vzorcev.

Preglednica št. 128: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil naključno izbranih vzorcev kontrol na kraju samem Agencije za EKSRP IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Standardni odklon (σ_r) za množico za EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067
Standardni odklon (σ_r) za množico samo EKJS IAKS	0,00000
Standardni odklon (σ_r) za množico samo za EKSRP IAKS	0,01070
Najmanjša velikost vzorca na sklad	32
Velikost vzorca EKJS IAKS glede na proporcionalno razdelitev po posameznih slojih	32
Velikost vzorca EKSRP IAKS glede na proporcionalno razdelitev po posameznih slojih	32

- **Preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 – operativne transakcije (EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 skupaj: druga množica operativnih transakcij – ne-IAKS)**

Vzorec za revizijski cilj št. 4 smo izbrali iz druge množice operativnih transakcij iz vseh plačil EKSRP zunaj sistema IAKS (ne-IAKS) v finančnem letu 2023.

Vzorčna enota je bila plačilo posameznega zahtevka za plačilo EKSRP ne-IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5, ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili standardni odkon ugotovljen preteklih dveh letih in sicer iz leta 2021.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2. Zaradi spremenjenega razmerja med planiranimi in dejanskimi plačili med prvim in drugim obdobjem vzorčenja smo določili vzorec 31 enot.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKSRP ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja, smo pa izbirali vzorec v dveh obdobjih med letom. Prav tako nismo uporabili dvofaznega vzorčenja.

Iz izbranega vzorca za množico EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 bi bilo mogoče, da od 30 izbranih vzorcev ne bi bilo pri vseh opravljene kontrole na kraju samem s strani Agencije. Če prvotni vzorec obsega manj kot 30 kontrol na kraju samem, moramo izbrati dodaten vzorec za ponovne kontrole na kraju samem, saj je treba v skladu s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) opraviti najmanj 30 ponovnih kontrol.

Ker je bilo iz prvotnega vzorca opravljenih samo 17 kontrol na kraju samem s strani Agencije, smo iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKSRP ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec, v katerem jih je bilo 17) z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu izbrali še 13 vzorcev. Skupni vzorec je znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Preglednica št. 129: Določitev velikosti vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Standardni odklon (σ_r)	0,00006
Najmanjša velikost vzorca, izbrana s statističnim vzorčenjem (Vzorec 1)	30 + 1 (zaradi spremembe razmerja med planiranimi in dejanskimi izplačili) = 31

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Dodatni vzorec, izbran s statističnim vzorčenjem (Vzorec 2 = 30 – opravljene kontrole na kraju samem iz Vzorca 1)	13 (30- 17)
Skupni vzorec za preizkušanje podatkov	31+13 = 44

Ponovno preverjanje kontrol na kraju samem

Ukrepi IAKS

Prve kontrole na kraju samem za ukrepe IAKS za subvencijsko leto 2022 so opravili kontrolorji pooblaščenega organa (Geodetski zavod Celje d.o.o.) ali kontrolorji Agencije. Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo pri vseh ukrepih opravili revizorji UNP, razen ponovnega merjenja površin, ki ga izvede inšpektor Agencije ob usmerjanju revizorja UNP.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za ukrepe IAKS smo opravili z uporabo enake metode, kot je bila uporabljena za prvotno kontrolo. Če je bila prvotna kontrola opravljena na klasičen način, smo izvedli kontrolo na klasičen. Prav tako smo opravili kontrolo z metodo daljinskega zaznavanja, če je bila uporabljena metoda daljinskega zaznavanja za prvotno kontrolo. Po revizorjevi presoji v subvencijskem letu 2022 nismo opravljali hitrih terenskih ogledov.

Pri preverjanju kontrol na kraju samem smo rezultate daljinskega zaznavanja šteli enakovredne rezultatom klasičnih kontrol, saj je kakovost identifikacijskega sistema zemljišč (LPIS) dobra, daljinsko zaznavanje pa temelji na reprezentativnem vzorcu.

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem množice EKSRP IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca naključnih kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Pred izborom parcel, ki smo jih izbrali za kontrolo na kraju samem, smo najprej opravili analizo parcel glede na zahteve po posameznem ukrepu. Število parcel, ki smo jih pregledali, smo omejili na najmanj 10, pri čemer so morali biti zastopani vsi zahtevki, ki so bili predmet našega pregleda. Naključno, z uporabo funkcije »random« v Excelu, smo izbrali vsaj 10 parcel. Če je bilo s strani Agencije pregledanih manj kot 10 parcel, smo opravili preizkuse na vseh, ki jih je pregledala Agencija.

Vzorec za množico EKSRP IAKS smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom. Vzorčna populacija je bila naključni vzorec Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po upravičencu. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKJS IAKS 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4. Skupaj smo izvedli ponovno preverjanje kontrole na kraju samem na vzorcu 32 upravičencev in preverili vse naključno izbrane zahtevke EKJS IAKS pri posameznem upravičencu in tudi ostale zahtevke EKJS IAKS pri posameznem upravičencu, ki niso bili naključno izbrani s strani Agencije za kontrolo na kraju samem.

Za EKSRP IAKS je bilo izbranih 32 vzorcev za preverjanje podatkov za revizijski cilj št. 4.

Na ta način smo pri ukrepih EKSRP IAKS za subvencijsko leto 2022 pri 18. upravičencih opravili ponovne kontrole na kraju samem za ukrep M63 OMD. Od teh smo z metodo daljinskega zaznavanja opravili 6 kontrol, 12 pa na klasičen način.

Poleg navedenih 18 kontrol za ukrep 63 OMD smo za subvencijsko leto 2022 na klasični način opravili še 8 ponovnih kontrol na kraju samem za ukrep M60 KOPOP, 3 ponovne kontrole na kraju samem za ukrep M61 EK ter 3 ponovne kontrole na kraju samem za ukrep M64 DŽ. Skupaj smo izvedli ponovno preverjanje kontrol na kraju samem na vzorcu 32 upravičencev, pri katerih smo skupaj pregledali 33 zahtevkov EKSRP IAKS.

Preglednica št. 130: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKSRP IAKS po upravičencih in po zahtevkih

Skupina ukrepov/metoda	Proračunska postavka	Izvajalec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem	Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem
1. OMD	0803010253	UNP	18
• z metodo daljinskega zaznavanja			6
• klasičen način			12
2. KOPOP	0803010250	UNP	9
3. EK	0803010251	UNP	3
4. DŽ	0803010254	UNP	4
Skupaj po številu opravljenih kontrol po zahtevkih ³¹			34
Skupaj po številu upravičencev ³²			32

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo revizorji UNP opravili po izvedenih prvih oziroma rednih kontrolah na kraju samem. O izvedbi prvih kontrol na kraju samem nas je Agencija tedensko obveščala. Agenciji smo po vsaki opravljeni primerjavi med izvedenimi prvimi kontrolami Agencije na kraju samem in izbranim vzorcem UNP za ponovno preverjanja kontrol na kraju samem poslali ujemajoče se vzorce, pri katerih se lahko opravijo ponovna

³¹ Pri 2 upravičencih sta bila izbrana in ponovno pregledana hkrati dva zahtevka EKSRP IAKS, torej 2 zahtevka, pri 30 upravičenih pa je bil izbran in pregledan po en zahtevek EKSRP IAKS. Skupaj je bilo tako pregledanih 34 zahtevkov EKSRP IAKS (4+30) pri 32 upravičencih (2+30).

³² Enako kot pod predhodno opombo.

preverjanja kontrol na kraju samem. Agencija je po prejemu posameznega vzorca nemudoma predložila vsa dokumentarna dokazila za izvedbo ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za množico EKSRP IAKS smo revizorji UNP opravili v obdobju od avgusta 2022 do decembra 2022.

Ukrepi ne-IAKS

Prve kontrole na kraju samem za ukrepe ne-IAKS so opravili kontrolorji Agencije, ponovna preverjanja kontrol na kraju samem pa smo opravili revizorji UNP.

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem za EKSRP ne-IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Vzorec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKSRP ne-IAKS smo izbrali iz izbranega vzorca za preverjanje podatkov množice EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom. Iz vzorca za preverjanje podatkov množice EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 4 je bilo od 30 vzorcev samo 17 takšnih, kjer je bila opravljena kontrola na kraju samem s strani Agencije.

Ker je prvotni vzorec obsegal manj kot 30 kontrol na kraju, smo morali izbrati dodaten vzorec za ponovne preglede na kraju samem. Iz množice vseh pregledov na kraju samem za EKSRP ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec) smo z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) s standardnim pristopom izbrali še 13 vzorcev, tako da je skupni vzorec znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022).

Razslojevanja znotraj vzorčne populacije nismo uporabili, prav tako ne dvofaznega o vzorčenja.

Pri ukrepih EKSRP ne-IAKS smo tako od 30 opravljenih ponovnih kontrol na kraju samem opravili 2 kontroli na kraju samem ukrepa M01 Prenos znanja in dejavnosti informiranja, 1 kontrolo na kraju samem ukrepa M03 Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila, 16 kontrol na kraju samem ukrepa M04 Naložbe v osnovna sredstva, 4 kontrole na kraju samem ukrepa M06 Razvoj kmetij in podjetij, 1 kontrolo na kraju samem ukrepa M08 Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje, 1 kontrolo na kraju samem ukrepa M16 Sodelovanje, 3 kontrole na kraju samem ukrepa M19 Podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) in 2 kontroli na kraju samem ukrepa M20 Tehnična pomoč.

Preglednica št. 131: Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem za množico EKSRP ne-IAKS

Skupina ukrepov	Proračunska postavka	Izvajalec ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem	Število opravljenih ponovnih preverjanj kontrol na kraju samem
1. Ukrep 01	0803010201	UNP	2
2. Ukrep 03	0803010203	UNP	1
3. Ukrep 04	0803010204	UNP	14
4. Ukrep 04 EURI	0803010304	UNP	2
5. Ukrep 06	0803010206	UNP	3
6. Ukrep 06 EURI	0803010306	UNP	1
7. Ukrep 08	0803010208	UNP	1
8. Ukrep 16 EURI	0803010316	UNP	1
9. Ukrep 19	0803010219	UNP	3
10. Ukrep 20	0803010220	UNP	2
Skupaj			30

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem smo revizorji UNP opravili po izvedenih prvih oziroma rednih kontrolah na kraju samem. Izvedbo ponovnih preverjanj kontrol na kraju smo organizirali in opravili sami.

Ponovna preverjanja kontrol na kraju samem za množico EKSRP ne-IAKS smo revizorji UNP opravili v obdobju od septembra 2023 do januarja 2024.

Narava in obseg zanašanja na delo Službe za notranjo revizijo, na delo najetih zunanjih revizorjev ter drugih strokovnjakov³³*Zunanji izvajalci*

Revizijo letnega obračuna EKSRP za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, smo v delu, ki se nanaša preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 množice EKSRP ne-IAKS (razen ponovnih kontrol na kraju samem in preverjanja pravilnosti kontrolne statistike) ter pregled izpolnjevanja priporočil iz preteklih let za izdatke EKSRP ne-IAKS, prenesli na revizijsko družbo Revidera d.o.o. Slovenska Bistrica (zunanji izvajalec 1), ki je bila izbrana s postopkom javnega naročila.

Izvedbo storitev revidiranja varnosti informacijskega sistema smo prenesli na družbo Vris d.o.o. Ljubljana (zunanji izvajalec 2), na osnovi izbire izmed štirih povabljenih k oddaji ponudbe za izvedbo revizijskega posla.

V okviru razdelitve nalog je revizor, ki revidira posamezen ukrep, skupino ukrepov oziroma poslovni dogodek ter stanje na kontu, zadolžen za izvedbo vseh postopkov, kot so predvideni z revizijsko strategijo.

³³ Certifikacijski organ mora pri zanašanju na delo drugih revizorjev tudi sam preveriti in podati zagotovilo glede kakovosti in primernosti dela drugih revizorjev. Glej Mednarodne standarde revidiranja (MSR ang. ISA) 600 »Posebne presoje – Revizije računovodskih izkazov skupin (vključno z delom revizorjev sestavnih delov)«, MSR 610 »Uporaba dela notranjih revizorjev« in MSR 620 »Uporaba dela revizorjevega veščaka«.

Preglednica št. 132: Razdelitev področij dela EKSRP med UNP in zunanjimi izvajalci revizije

Skupina ukrepov	Izvajalec revizije	Število vzorcev
Revizijski cilj št. 1		
1. Operativne transakcije EKSRP in EKJS		
• preverjanje delovanja skladnosti - plačila in obračunavanje	UNP	13 EKSRP 13 EKJS 26 Skupaj
• preverjanje podatkov	UNP	24 EKSRP 22 EKJS 46 Skupaj
2. Neoperativne transakcije		
2. 1 Dolgovi – Nepravilnosti in Drugi dolgovi EKSRP in EKJS		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol Dolgov - Nepravilnosti EKSRP in EKJS	UNP	16 EKSRP 9 EKJS 25 Skupaj
• preverjanje delovanja notranjih kontrol Dolgov - Drugih dolgov EKSRP in EKJS	UNP	9 EKSRP 17 EKJS 26 Skupaj
• preverjanje podatkov Dolgov - Nepravilnosti EKSRP in EKJS	UNP	6 EKSRP 7 EKJS 13 Skupaj
• preverjanje podatkov Dolgov - Drugih dolgov EKSRP in EKJS	UNP	11 EKSRP 15 EKJS 26 Skupaj
Revizijski cilj št. 4		
1. Operativne transakcije EKSRP		
1. 1 EKSRP IAKS		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - upravne kontrole	UNP	25
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - kontrole na kraju samem	UNP	32
• preverjanje podatkov	UNP	32
1. 2 EKSRP ne-IAKS		
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - upravne kontrole	UNP	26
• preverjanje delovanja notranjih kontrol - kontrole na kraju samem	UNP	30

Skupina ukrepov	Izvajalec revizije	Število vzorcev
• preverjanje podatkov	UNP – ponovne kontrole na kraju samem in preveritve pravilnosti podatkov v kontrolni statistiki Zunanji izvajalec 1 – vsa ostala upravna preverjanja	31 + 13 = 44
3. Revizija varnosti informacijskega sistema	Zunanji izvajalec 2	

Strokovno usposobljenost in neodvisnost drugega revizorja smo preverili že ob izbiri zunanjih izvajalcev v okviru javnega naročila oz. zbiranja ponudb. V revizijo sta bila vključena dva zunanja izvajalca:

3. zunanji izvajalec revizijskih storitev na osnovi razdelitve dela med glavnim in drugim revizorjem (zunanji izvajalec 1) ter
4. revizor informacijskih sistemov, zadolžen za pregled skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskim kriterijem varnost informacijskih sistemov (zunanji izvajalec 2).

Zunanji izvajalec 1 je revizijska družba, katere osebje, ki sestavlja delovno skupino, že ima izkušnje z revidiranjem evropskih kmetijskih skladov in ustrezne strokovne licence. Zunanji izvajalec 2 je revizor z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov, ki že ima izkušnje s predpisanim in izbranim standardom varnosti informacijskega sistema.

Zunanjemu izvajalcu 1 (drugi revizor), ki je opravil del revizije letnega obračuna izdatkov, smo predstavili revizijski pristop, kot je prikazan v revizijski strategiji, in se z njim uskladili glede postopkov revidiranja, ki jih je treba opraviti. Ves čas revizije smo organizirali redne sestanke, na katerih smo se obveščali o poteku dela in pomembnih ugotovitvah. Pregledali smo osnutek poročila in končno poročilo drugega revizorja ter proučili ugotovitve. Pregledali smo tudi delovno gradivo drugega revizorja z namenom ugotoviti, ali so bili opravljeni vsi dogovorjeni revizijski postopki, upoštevane Smernice Komisije za revidiranje EKJS in EKSRP ter Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128. Preverili smo tudi, ali so ugotovitve drugega revizorja podprte z ustreznimi dokazi ter ustrezno dokumentirane. Drugi revizor nam je predložil tudi izvod celotnega delovnega gradiva.

Zunanjemu izvajalcu 2, ki je opravil pregled skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskim kriterijem varnost informacijskih sistemov, smo prav tako predstavili revizijski pristop, kot je prikazan v revizijski strategiji, in se z njim uskladili glede postopkov revidiranja, ki jih je treba opraviti. Ves čas revizije smo organizirali redne sestanke, na katerih smo se obveščali o poteku dela in pomembnih ugotovitvah. Pregledali smo osnutek poročila drugega revizorja ter proučili ugotovitve. Pregledali smo tudi delovno gradivo drugega revizorja z namenom ugotoviti, ali so bili opravljeni vsi dogovorjeni revizijski postopki, upoštevane Smernice Komisije za revidiranje EKJS in EKSRP, dokument »The IACS cross-checks and data integrity Methodology document« Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128. Preverili smo tudi, ali so ugotovitve drugega revizorja podprte z ustreznimi dokazi ter ustrezno dokumentirane. Drugi revizor nam je predložil tudi izvod celotnega delovnega gradiva.

Notranjerevizijska služba

Na delo notranjerevizijske službe Agencije se nismo zanašali.

Kakršnekoli predpostavke in ocene, oblikovane med opravljanjem pregleda

Naša revizijska strategija in revizijski načrt sta na razpolago Komisiji na njeno zahtevo.

Načrt revizijskih dejavnosti

Revizijske postopke smo načrtovali, kot je opredeljeno v Smernici št. 2 za finančno leto 2023, in sicer v poglavju 5 (revizijski cilj št.1) in Smernici št. 2 za finančno leto 2022 v poglavju 10 (revizijski cilj št. 4).

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 1 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022–15. 10. 2023) in se opravi v 12-mesečnem obdobju (koledarski meseci) od aprila revidiranega finančnega leta do marca leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu. V nadaljevanju je prikazan časovni načrt, pri katerem se upošteva to 12-mesečno obdobje.

Revizija v zvezi z revizijskim ciljem št. 4 zajema eno proračunsko leto (16. 10. 2022–15. 10. 2023), vendar se opravi v obdobju 24 koledarskih mesecev (od aprila koledarskega leta pred revidiranim proračunskim letom do februarja koledarskega leta, ki sledi revidiranemu proračunskemu letu). V nadaljevanju je opredeljen načrt glede na to 24-mesečno obdobje, vendar revizijsko delo in poročanje dejansko zajemata eno finančno leto.

Časovni načrt izvajanja revizijskih postopkov je razviden iz preglednic v nadaljevanju.

Preglednica št. 133: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 1 EKSRP

Revizijski postopki	04/2023	05/2023	06/2022	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/ 2023	12/2023	01/2024	02/2023	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja preizkušanja podatkov	√	√										
Načrtovanje revizijskih postopkov	√	√										
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov	√	√				√	√					
Preizkušanje skladnosti		√	√			√	√	√	√			
Preizkušanje podatkov								√	√	√		
Preverjanje uskladitev (letnih obračunov, podatkov X-tabele, KDT s podatki Priloge II,III in V, predplačil...)								√	√	√		
Vrednotenje rezultatov										√		
Pregled Izjave o upravljanju										√		
Priprava revizijskega mnenja										√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji								√	√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva											√	√

Preglednica št. 134: Terminski plan izvajanja revizijskih postopkov za revizijski cilj št. 4 EKSRP

Revizijski postopki	05/2022	06/2022	07/2022	08/2022	09/2022	10/2022	11/2022	12/2022	01/2023	02/2023	03/2023	04/2023	05/2023	06/2023	07/2023	08/2023	09/2023	10/2023	11/2023	12/2023	01/2024	02/2024	03/2024
Ocenjevanje revizijskega tveganja ter določitev zagotovila za sistem in stopnje zaupanja in preizkušanja podatkov	√	√										√	√										
Načrtovanje revizijskih postopkov	√	√										√	√										
Ocenjevanje okolja kontroliranja in preizkušanje procesov		√											√	√									
Preizkušanje skladnosti												√	√	√			√	√	√	√			
Preizkušanje podatkov IAKS in ne-IAKS			√	√	√	√	√	√					√	√	√	√	√	√	√	√	√		
Preverjanje uskladičev (kontrolna statistika, akcijski načrti...)															√	√	√	√	√	√	√		
Vrednotenje rezultatov													√	√					√	√	√		
Pregled Izjave o upravljanju																				√	√		
Priprava revizijskega mnenja																					√	√	
Priprava poročila in poročanje Agenciji																		√	√	√	√	√	
Urejanje delovnega gradiva																						√	√

2.2.3. Viri

Revizijska skupina certifikacijskega organa in zunanjih izvajalcev je bila sestavljena iz 21 članov. Viri, namenjeni za revizijo EKSRP, so se med letom spreminjali po potrebi.

Strokovni nazivi revizorjev in število revizor dni so povzeti v nadaljevanju:

Preglednica št. 135: Prikaz opravljenega dela za EKSRP, izraženega v ekvivalentu polnega delovnega časa (EPDČ)

	Revizorji - DNR³⁴	Ostali	Skupaj
	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni	Ekvivalent delovnega časa v št. oseb/dni
UNP	4,18	0,43	4,61
Zunanji izvajalec 1 – Revidera d.o.o.	0,13	0,30	0,43
Zunanji izvajalec 2 – Vris d.o.o.	0,03	-	0,03
Skupaj	4,34	0,73	5,07

³⁴ Državni notranji revizor (DNR) ali drug primerljiv strokovni naziv.

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 1 – REVIZIJA LETNIH OBRAČUNOV

2.3. Skladnost z akreditacijskimi merili – pregled sistema notranjih kontrol

V tem poglavju opisujemo stanje akreditacije in podlago za skupno oceno delovanja sistema notranjih kontrol ter našo oceno skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili po posameznih postopkih ali elementih, kot je navedeno v akreditacijski matriki za revizijski cilj št. 1. Skladnost poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili smo ocenili z ocenami od 1 do 4. Naša skupna ocena je opisana v poglavju 2.1.3.2

2.3.1. Razumevanje subjekta/procesov

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka, ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, ki se izvajajo v podpornih službah (Služba za splošne zadeve, Služba za finance, Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo in Služba za notranjo revizijo), in postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov (intervencij), ki so predmet te revizije. V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT) in določitev funkcionalnosti sistema kontrol,
- pregled postopkov »prenosa«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke pri izvrševanju plačil, obračunavanju plačil in upravljanju dolgov ter predplačil in varščin (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- pregledali smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- pregledali smo ločitve nalog v zvezi z izvrševanjem plačil, obračunavanjem plačil in upravljanjem dolgov, ter ali se izvaja nadzor,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

V okviru revizijskega cilja št. 1 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- izvrševanje plačil,
- obračunavanje plačil,
- poročanje o plačilih v mesečnih in letnih izjavah, ter
- postopek uskladitve,

in za neoperativne transakcije:

- evidentiranje, upravljanje analitike ter sporočanje nepravilnosti in drugih dolgov.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 1 in skladno s Smernico Komisije št. 2 smo oblikovali štiri množice.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanjega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Kontrola aplikacij s področja plačil in računovodstva v finančnem letu 2023 ni bila predmet IT revizije. Rezultati preverjanja ostalih IT aplikacij so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

2.3.2. Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno akreditacijskih postopkov smo potrdili glede na kontrolne dejavnosti Agencije s preverjanjem skladnosti / preverjanjem kontrol, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol, razvidna v spodnji preglednici.

Preglednica št. 136: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	EKJS in EKSRP	Ugotovitve (če obstajajo)
Postopki za plačila in računovodstvo EKJS in EKSRP	26	Ni ugotovitev (poglavje 2.3.3.1. in poglavje 2.3.3.2.)
Postopki za dolgove EKJS in EKSRP množice nepravilnosti	25	Ni ugotovitev (poglavje 2.3.3.4.)
Postopki za dolgove EKJS in EKSRP množice drugi dolgovi	26	Ni ugotovitev (poglavje 2.3.3.4.)

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol navajamo v Prilogi št. 18 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKSRP (Oddelek 4 poročila - Priloge).

2.3.3. Ocenjevanje glede na akreditacijsko merilo

Akreditacijska merila so določena v Prilogi I k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2021/127.

2.3.3.1. Kontrolne dejavnosti: postopki za plačila

2.3.3.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.3.2. Kontrolne dejavnosti: postopki za računovodstvo

2.3.3.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.3.3. Kontrolne dejavnosti: postopki za predplačila in varščine

2.3.3.3.1. Ugotovitve

Predplačil in varščin v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 ni bilo evidentiranih.

2.3.3.4. Kontrolne dejavnosti: postopki za dolgove

2.3.3.4.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.3.5. Ocena

Točke za posamezno akreditacijsko merilo so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 137: Točke za posamezno akreditacijsko merilo

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4. Drugi sestavni deli akreditacije

Potrdili smo našo oceno drugih sestavin akreditacije glede na standard (Priloga I k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2021/127) z navedbo preverjanj, da bi zagotovili skladnost Agencije z akreditacijskimi merili.

2.3.4.1. Notranje okolje: organizacijska struktura

2.3.4.1.1. Opis organizacijske strukture

Agencija je organ v sestavi MKGP, s sedežem na Dunajski 160, v Ljubljani. Skladno s skupno kmetijsko politiko in skupno ribiško politiko Evropske unije opravlja naloge, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov in drugih aktivnosti na področju kmetijstva, živilstva in ribištva, opravlja pa tudi druge naloge za izvajanje skupne kmetijske politike.

Agencijo je v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 vodil generalni direktor mag. Miran Mihelič. Agencija je v letu 2023 izvajala pilotni projekt ustanovitve zunanjega oddelka v Mariboru.

Na dan 15. 10. 2023 je bilo na Agenciji zaposlenih 309 javnih uslužbencev.

Aktivnosti, povezane z izvajanjem ukrepov EKSRP, se v Agenciji izvajajo v treh sektorjih in petih službah. Vodje sektorjev in služb so neposredno odgovorni generalnemu direktorju.

Aktivnosti, povezane z izvajanjem ukrepov EKSRP, se v Agenciji izvajajo v dveh sektorjih in petih službah. Vodje sektorjev in služb so neposredno odgovorni generalnemu direktorju.

V Prilogi št. 19 (Organizacijska struktura ARSKTRP (Oddelek 4 poročila - Priloge)) se nahaja veljavna organizacijska struktura Agencije na dan 15. 10. 2023, ki prikazuje število zaposlenih.

2.3.4.1.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.1.3. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 138: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: organizacijska struktura

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.2. Notranje okolje: standard glede človeških virov

2.3.4.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.2.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 139: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: standard glede človeških virov

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.3. Notranje okolje – ocena tveganja

2.3.4.3.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.3.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 140: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: ocena tveganja

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.4. Notranje okolje – prenos nalog

2.3.4.4.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.4.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 141: Točke za akreditacijsko merilo Notranje okolje: prenos nalog

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.5. Informacije in sporočanje: sporočanje

2.3.4.5.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.5.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 142: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: sporočanje

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

*2.3.4.6. Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov**Standard*

Točka 3(B) Priloge I k Uredbi (EU) št. 2021/127.

Opravljen delo

Pregledali smo akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov (IS) na podlagi zahtev zgoraj navedenega standarda. Za izvedbo pregleda smo najeli zunanje izvajalce 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Ta je pri pregledu kot merilo uporabil kontrole iz standarda ISO 27002:2013 (Informacijska tehnologija – Varnostne tehnike – Pravila obnašanja pri kontrolah informacijske varnosti), ki ga kot merilo uporablja tudi Agencija v okviru sistema upravljanja informacijske varnosti (SUVI), za katerega je v letu 2023 ponovno pridobila potrdilo o skladnosti s standardom ISO 27001:2013.

Opravljen delo zunanje izvajalce 2 smo pregledali v zadostnem obsegu, da smo pridobili ustrezna in zadostna zagotovila o ustreznosti obsega in kakovosti njegovega dela³⁵.

V finančnem letu 2023 je zunanji izvajalec 2 preverjal:

- sistem za spremljanje površin v Sloveniji na podlagi satelitskih posnetkov Sentinel v okviru programa Copernicus,
- delovanje aplikativnih kontrol Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) na področju priprave poizvedovalnih stavkov za pregled sistema notranjih kontrol ukrepov množice EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- podaja ocene notranjih kontrol varnosti informacijskega sistema (splošne IT kontrole in kontrole aplikacij) po posameznih množicah sklada EKJS in EKSRP ter za ESPR,
- pregled izpolnjevanja priporočil iz revizije informacijskega sistema predhodnih proračunskih let (EKJS in EKSRP).

Pri oceni primernosti drugih kontrol se je IT revizor zanesel na ugotovitve in ocene preteklih pregledov in ocene zunanjih presojevalcev o skladnosti kontrol s standardom.

³⁵ Glej Mednarodni revizijski standard MSR 620 »Uporaba dela revizorjevega veščaka«.

Rezultati preverjanja IT področja so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

V preglednici spodaj je prikazano stanje na področju varnosti informacijskih sistemov.

Preglednica št. 143: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov

	DA / NU	NE / NU
Letni izdatki Agencije so višji od 400 milijonov EUR		NE Agencija je izbrala standard ISO 27002:2013 »Code of practice for Information Security management«
Agencija je pridobila certifikat ISO 27001:2013	DA Certifikat se nahaja v Prilogi št. 21 - SIQ poročilo 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).	
Certifikat zajema vse ključne naloge Agencije	DA	
Certifikat zajema tudi prenesene naloge		NE Agencija je sistem upravljanja informacijske varnosti vključila v sporazum z Ministrstvom za javno upravo z dne 12. 10. 2016, ki ni posodobljen (glej ugotovitev v poglavju 2.13.3.4.2.).

V preglednicah spodaj so navedni pooblaščen organi s področja upravljanja informacijske infrastrukture.

Ime pooblaščenega organa: Ministrstvo RS za digitalno preobrazbo (MDP)³⁶, kot dobavitelj informacijske infrastrukture in varnosti programske opreme

³⁶ Glej tudi poglavje 2.13.3.4.2 in 2.13.4.4.2.

Preglednica št. 144: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov pri pooblaščenem organu: Ministrstvo RS za digitalno preobrazbo

Kontrola	(DA / NE / NU)
Sporazum o ravni storitve med Agencijo in MDP vključuje določbe o varnosti informacijskih sistemov za pooblaščen organ.	NE Formalno jih ne vključuje. Agencija in MDP se zavedata zastarelosti sporazuma. Varnostne politike in pravila, ki urejajo izvajanje storitev, posodablja MDP in jih z Agencijo uskladi, za programsko opremo v infrastrukturi »državnega računalniškega oblaka« veljajo generične tehnološke zahteve, ki se izvajajo dosledno, tudi formalno. IT poročilo se nahaja v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge), kjer je opisana ugotovitev.
Agencija spremlja, ali se varnostne določbe sporazuma izvajajo (npr. z revizijo rednega poročanja MDP).	NE Enaka opomba kot zgoraj.
Služba za notranjo revizijo Agencije izvaja revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU V finančnem letu 2023 MDP ni bil predmet revizije Službe za notranjo revizijo Agencije.
Druge enote Agencije ali izvajalci storitev izvajajo revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	DA
Certifikacijski organ izvaja revizije na MDP, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS (MDP je pridobilo certifikat ISO 27001:2013).	NE Enaka opomba kot zgoraj.

Ime pooblaščenega organa: Sinergise Solutions d.o.o., kot dobavitelj in vzdrževalec programske opreme

Preglednica št. 145: Stanje na področju varnosti informacijskih sistemov pri pooblaščenem organu: Sinergise Solutions d.o.o.

Kontrola	(DA / NE / NU)
Sporazum o ravni storitve med Agencijo in Sinergise vključuje določbe o varnosti IS za pooblaščen organ.	DA
Agencija spremlja, ali se varnostne določbe sporazuma o varnosti programske opreme izvajajo (s spremljanjem rezultatov varnostnega testiranja ob nameščanju verzij programske opreme Sinergise Solutions d.o.o. na MDP).	DA Agencija prek formalnih postopkov spremlja varnostno politiko, izvede uporabniško testiranje ter potrdi namestitev verzij v produkcijo v »državni računalniški oblak«, skladno z generičnimi tehnološkimi zahtevami.
Služba za notranjo revizijo izvaja revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU
Druge enote Agencije ali izvajalci storitev izvajajo revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	NU
Certifikacijski organ izvaja revizije Sinergise, ki zajemajo tudi vidike varnosti IS.	DA IT poročilo se nahaja v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge)

2.3.4.6.1. Ugotovitve

Zunanji izvajalec 2 je področje varnosti informacijskih sistemov pregledal na naslednjih področjih:

- politika informacijske varnosti,
- organiziranja informacijske varnosti,
- varovanje človeških virov,
- upravljanje s sredstvi,
- nadzor dostopa,
- kriptografija,
- fizična in okoljska varnost,
- varnost operacij,
- varnost komunikacij,
- nakup, razvoj in vzdrževanje sistemov,
- odnos z dobavitelji,
- obvladovanje incidentov na področju informacijske varnosti,
- vidiki informacijske varnosti pri upravljanju neprekinjenega poslovanja,
- skladnost.

Ugotovitve o opravljeni reviziji varnosti informacijskih sistemov so navedene v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

2.3.4.6.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 146: Točke za akreditacijsko merilo Informacije in sporočanje: varnost informacijskih sistemov

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.7. Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol

2.3.4.7.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.7.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 147: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: stalno spremljanje prek notranjih kontrol

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.3.4.8. Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo

2.3.4.8.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.3.4.8.2. Ocena

Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo so predstavljene v spodnji preglednici.

Preglednica št. 148: Točke za akreditacijsko merilo Spremljanje: posamezna ocenjevanja prek službe za notranjo revizijo

Izvrševanje plačil	4 (deluje dobro)
Računovodstvo	4 (deluje dobro)
Predplačila in varščine	NU
Upravljanje dolgov	4 (deluje dobro)

2.4. Preizkušanje podatkov o operativnih in neoperativnih transakcijah

2.4.1. Uvod

V tem poglavju navajamo oceno rezultatov preizkušanja podatkov. Prilagamo seznam vseh postavk, izbranih za preizkušanje podatkov, in sicer v obliki, predlagani v prilogah k Smernici št. 3 o zahtevah za poročanje.

2.4.2. Rezultati preizkušanja podatkov za EKSRP – stopnja napak

2.4.2.1. Pregled

Vsa bruto plačila EKJS in EKSRP v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 smo obravnavali kot enovito množico.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote po konzervativnem pristopu. Upoštevali smo prag pomembnosti v višini 2 % izdatkov, kot je določen v revizijski strategiji, 60 % stopnjo zaupanja in ob pričakovanju, da napak ne bo.

Pri preizkušanju skladnosti za postopke izvrševanja plačil in obračunavanja plačil ter pri preizkušanju podatkov smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma.

Preglednica št. 149: Parametri za izbor in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 1 za množico operativnih transakcij EKJS in EKSRP

Parametri za določitev vzorca	Izbrana velikost vzorca
Stopnja zaupanja pri preizkušanju podatkov	60 %
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od vseh bruto plačil EKJS in EKSRP
Pričakovana napaka (AE)	-
Faktor stopnje zagotovitve (RF)	0,92
Faktor povečanja (EF)	1,1
Vrednost populacije v EUR	285.164.324,90
Interval vzorčenja	6.199.224,45
Število enot vzorca nad vrednostjo intervala	0
Število enot vzorca, ki ne presega vrednosti intervala	46

2.4.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 46 vzorcev plačil skupaj za oba sklada EKJS in EKSRP na podlagi zahtev iz Smernice št. 2 o revizijski strategiji.

Podrobna preglednica z vsemi primeri, ki so bili preizkušani, se nahaja v Prilogi št. 3 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS in EKSRP – revizijski cilj št. 1 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

2.4.2.3. Ocena in ugotovitve

Naključne napake

Pri preizkušanju podatkov EKSRP nismo ugotovili naključnih napak.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov EKSRP nismo ugotovili znanih napak.

Formalne napake

Pri preizkušanju podatkov EKSRP nismo ugotovili formalnih napak.

Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

2.4.3. Skupni rezultati preizkušanja glede populacije EKSRP

Po našem mnenju v množici izdatkov EKJS in EKSRP za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 5.703.286,50 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti, ki je določena v znesku 2 % izdatkov, to je 5.703.286,50 EUR.

Po našem mnenju v množici izdatkov samo za sklad EKSRP za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 2.932.735,79 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti, ki je določena v znesku 2 % izdatkov, to je 2.932.735,79 EUR.

2.4.4. Rezultati preizkušanj neoperativnih transakcij

Za vsako revidirano populacijo je navedena ocena rezultatov našega preizkušanja. Ocena napak je vključena v poglavje 2.6. Ugotovitve so podrobneje opisane v nadaljevanju.

2.4.4.1. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge II – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) št. 128/2014 in Priloge V – Nepravilnosti – k Uredbi (EU) 2022/128

2.4.4.1.1. Opravljeno delo

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi 16 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge II in Priloge V - Oddelek 4 poročila).

Naša podrobna ocena napak dolgov (nepravilnosti) je navedena v Prilogi št. 15 (Ocena napak – dolžniki – EKSRP - Oddelek 4 poročila). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak, določena na ravni preglednice iz Priloge II, 0,0 % in prav tako na ravni preglednice iz Priloge V, 0,0 %.

2.4.4.1.2. Ocena in ugotovitve

Pri preizkušanju preglednic iz Priloge II (nepravilnosti) in popolnosti evidenc izterjav nismo ugotovili napak.

Po našem mnenju v množici upravljanja dolgov iz naslova nepravilnosti iz preglednic Priloge II za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj nismo ugotovili napak s finančnim učinkom. Prag pomembnosti znaša 36.513,64 EUR.

2.4.4.1.3. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

2.4.4.2. Rezultati preizkušanja preglednic iz Priloge III k Uredbi (EU) št. 128/2014

2.4.4.2.1. Opravljeno delo

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi primeri se nahaja v Prilogi št. 17 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge III - Oddelek 4 poročila).

Naša podrobna ocena napak dolgov (drugih dolgov) je navedena v Prilogi št. 15 (Ocena napak – dolžniki – EKSRP - Oddelek 4 poročila). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak na ravni preglednice iz Priloge III, 0,0 %.

2.4.4.2.2. Ocena, ugotovitve in priporočila

Pri preizkušanju preglednic iz Priloge III (drugi dolgovi) in popolnosti evidenc izterjav nismo ugotovili napak.

Po našem mnenju v množici upravljanja dolgov iz naslova drugih dolgov iz preglednic Priloge III, za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, pomembna napaka ni prisotna, saj nismo ugotovili napak s finančnim učinkom. Prag pomembnosti znaša 1.261,27 EUR.

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

2.4.4.3. Rezultati preizkušanja v zvezi s predplačili in varščinami

2.4.4.3.1. Opravljeno delo

Ni uporabno za finančno leto 2023, ker predplačila in varščine niso evidentirane.

2.4.4.3.2. Ocena, ugotovitve in priporočila

Ni uporabno za finančno leto 2023, ker predplačila in varščine niso evidentirane.

2.5. Uskladitev četrtnih in letnih izjav

2.5.1. Uskladitev četrtnih in letnih poročil o odhodkih EKSRP

2.5.1.1. Standard

Preveriti je treba obstoj razlik med podatki med štirimi četrtnimi poročili³⁷ in Letnim poročilom za EKSRP za finančno leto 2023.

2.5.1.2. Opravljeno delo

Pregledali smo popolnost, točnost in razlage v elektronski tabeli »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »B«), ki jo je predložila Agencija.

Poleg tega smo pregledali upravne napake, prijavljene v četrtnih poročilih, in napake, ki so bile posebej prijavljene v Letnem poročilu za finančno leto 2023. Preverili smo tudi znesek upravnih napak, odšteti iz preglednic v Prilogi II in Prilogi III, in preverili, ali so bile le-te vrnjene v Sklad³⁸.

2.5.1.3. Ugotovitve

Uskladitev razlik

Preglednica št. 150: Razlike med podatki iz četrtnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR

Proračunska postavka	Podatki iz četrtnih poročil	Podatki iz Letnega poročila	Razlika
1	2	3	4 = 3 – 2
080301020112100	87.534,70	87.534,70	0,00
080301020122100	878.125,35	878.125,36	0,01
080301020221100	185.118,35	185.118,34	-0,01
080301020311100	138.125,55	138.125,79	0,24
080301020321100	61.361,39	61.361,38	-0,01
080301020411100	21.442.539,40	21.442.538,50	-0,90
080301020421100	7.551.130,03	7.551.129,81	-0,22
080301020611100	4.101.999,50	4.101.999,50	0,00
080301020612100	2.770.938,90	2.770.938,91	0,01
080301020621100	1.460.700,39	1.460.700,38	-0,01
080301020622100	1.033.692,88	1.033.692,88	0,00
080301020811100	4.778.893,85	4.778.893,34	-0,51
080301020821100	2.145.667,36	2.145.667,12	-0,24
080301020912100	328.860,78	328.860,78	0,00
080301020922100	196.549,53	196.549,53	0,00
080301021013100	-126,01	-126,01	0,00
080301021023100	225.025,93	225.025,93	0,00
080301021113100	1.019,76	1.019,76	0,00
080301021313100	70.417,58	70.417,57	-0,01

³⁷ Štiri četrtna poročila obsegajo celotno obdobje finančnega leta od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023.

³⁸ Vneseno kot negativni znesek v četrtna ali letna poročila.

Proračunska postavka	Podatki iz četrtletnih poročil	Podatki iz Letnega poročila	Razlika
1	2	3	4 = 3 – 2
080301021323100	-5.298,36	-5.298,36	0,00
080301021612100	1.613.658,89	1.613.658,87	-0,02
080301021622100	1.080.232,18	1.080.232,24	0,06
080301021912100	7.109.043,80	7.109.043,75	-0,05
080301021922100	1.773.391,45	1.773.391,43	-0,02
080301022011100	3.579.411,97	3.579.356,24	-55,73
080301022211100	4.637.600,25	4.637.600,25	0,00
080301022221100	1.966.514,25	1.966.514,25	0,00
080301023013100	-310,41	-310,41	0,00
080301023113100	-213,39	-213,39	0,00
080301023313100	23.773,98	23.773,98	0,00
080301024023100	-117,80	-117,80	0,00
080301024113100	-1.682,67	-1.682,67	0,00
080301024123100	-79,30	-79,30	0,00
080301024313100	-614,24	-614,24	0,00
080301024323100	-107,09	-107,09	0,00
080301024421100	-14,86	-14,86	0,00
080301025013100	189,02	189,01	-0,01
080301025023100	-17.255,82	-17.255,82	0,00
080301025113100	-11.929,10	-11.929,10	0,00
080301025123100	-412,70	-412,70	0,00
080301025313100	24.196,11	24.196,11	0,00
080301025323100	301,26	301,25	-0,01
080301025411100	-1.389,92	-1.389,92	0,00
080301025421100	-306,60	-306,60	0,00
080301026013100	20.136.571,53	20.136.569,09	-2,44
080301026023100	3.690.579,77	3.690.579,45	-0,32
080301026113100	5.423.911,41	5.423.910,91	-0,50
080301026123100	2.782.153,82	2.782.153,71	-0,11
080301026313100	21.806.323,89	21.806.322,08	-1,81
080301026323100	10.300.000,06	10.299.999,53	-0,53
080301026411100	4.237.378,47	4.237.377,59	-0,88
080301026421100	1.337.524,05	1.337.523,78	-0,27
080301030461100	3.957.431,46	3.957.431,46	0,00
080301030471100	117.182,32	117.182,32	0,00
080301030661100	1.453.404,10	1.453.404,10	0,00
080301030671100	397.760,48	397.760,48	0,00
080301031661100	834.753,22	834.753,22	0,00
080301031671100	494.820,51	494.820,51	0,00
SKUPAJ	146.195.951,21	146.195.886,92	-64,29

Razlike so pojasnjene v preglednici v nadaljevanju.

Preglednica št. 151: Pojasnila razlik med podatki iz četrtnih poročil in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR

Oznaka napake	Prijavljena razlika v EUR	Zadevne proračunske vrstice	Razlaga in ocena CO glede prijavljenih razlik v Letnem poročilu
B02	-64,29	080301020122100 080301020221100 080301020311100 080301020321100 080301020411100 080301020421100 080301020612100 080301020621100 080301020811100 080301020821100 080301021313100 080301021612100 080301021622100 080301021912100 080301021922100 080301022011100 080301025013100 080301025323100 080301026013100 080301026023100 080301026113100 080301026123100 080301026313100 080301026323100 080301026411100 080301026421100	Razlike v skupnem znesku -64,29 EUR so razlike po posamezni proračunski postavki, ki so nastale izključno zaradi zaokroževanja pri preračunu deležev sofinanciranja, kot je to opredelila tudi Agencija v razlagah razlik. Ugotavljamo, da pri poročanju v četrtnih izjavah o izdatkih, pri vnosu podatkov v SFC2014, program preračuna znesek prispevka Unije na podlagi vnaprej opredeljenih stopenj sofinanciranja. Agencija vnese v SFC2014 že zaokrožene zneske in zato nastanejo razlike po posameznih proračunskih postavkah, v skupnem znesku -64,29 EUR.

Zneskov, povezanih z dolgovi EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, ki bi bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

Upravne napake

Skupni znesek, vključen v Letno poročilo za finančno leto 2023 in četrtna poročila, je:

Programsko obdobje 2014–2020

Preglednica št. 152: Upravne napake za programsko obdobje 2014–2020

Upravne napake (sporočene/odštete)	Znesek (v EUR)
1. Letno poročilo ³⁹	0,00
2. Četrtna poročila	0,00

³⁹ Prijavljeno v 13. obdobju (kot razlika med skupnim zneskom iz četrtnih poročil in letnim računovodskim izkazom).

Programsko obdobje 2007–2013

Po zaključku programa (31. 12. 2015) so bile ugotovljene naslednje upravne napake:

Preglednica št. 153: Upravne napake za programsko obdobje 2007–2013, ugotovljene v obdobju od 16. 10. 2022 – 15. 10. 2023

Upravne napake (ugotovljene)	Znesek (v EUR)
Obdobje 16. 10. 2022 – 15. 10. 2023	0,00

2.5.1.4. Ocena

Potrdimo lahko, da je elektronska tabela »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »B«), popolna in točna, ter da so predložene razlage upravičene.

Pojasnilo razlik med Letnim poročilom in četrletnimi poročili, ki ga je podala Agencija v Prilogi k letnemu obračunu izdatkov, je skladno z našim razumevanjem razlogov za nastanek razlik.

Zneskov, povezanih z dolgovi EKSRP za programsko obdobje 2014–2020, ki bi bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

2.5.1.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

2.5.2. Uskladitev letne izjave in podatkov iz tabele X o obračunih EKSRP

2.5.2.1. Standard

Preveriti je treba obstoj razlik med podatki iz X-tabele in Letnim poročilom za EKSRP za finančno leto 2023.

2.5.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo popolnost, točnost in razlage elektronske tabele »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »C«), ki jo je predložila Agencija.

2.5.2.3. Ugotovitve

Preglednica št. 154: Razlike med podatki iz X-tabele in podatki iz Letnega poročila za programsko obdobje 2014–2020 v EUR

Proračunska postavka	Podatki iz X-tabele	Podatki iz Letnega poročila	Razlika
1	2	3	4 = 3 – 2
080301020112100	87.534,70	87.534,70	0,00
080301020122100	878.125,36	878.125,36	0,00
080301020221100	185.118,34	185.118,34	0,00
080301020311100	138.125,79	138.125,79	0,00
080301020321100	61.361,38	61.361,38	0,00
080301020411100	21.442.538,50	21.442.538,50	0,00
080301020421100	7.551.129,81	7.551.129,81	0,00
080301020611100	4.101.999,50	4.101.999,50	0,00
080301020612100	2.770.938,91	2.770.938,91	0,00
080301020621100	1.460.700,38	1.460.700,38	0,00
080301020622100	1.033.692,88	1.033.692,88	0,00
080301020811100	4.778.893,34	4.778.893,34	0,00
080301020821100	2.145.667,12	2.145.667,12	0,00
080301020912100	328.860,78	328.860,78	0,00
080301020922100	196.549,53	196.549,53	0,00
080301021013100	-126,01	-126,01	0,00
080301021023100	225.025,93	225.025,93	0,00
080301021113100	1.019,76	1.019,76	0,00
080301021313100	70.417,57	70.417,57	0,00
080301021323100	-5.298,36	-5.298,36	0,00
080301021612100	1.613.658,87	1.613.658,87	0,00
080301021622100	1.080.232,24	1.080.232,24	0,00
080301021912100	7.109.043,75	7.109.043,75	0,00
080301021922100	1.773.391,43	1.773.391,43	0,00
080301022011100	3.579.356,24	3.579.356,24	0,00
080301022211100	4.637.600,25	4.637.600,25	0,00
080301022221100	1.966.514,25	1.966.514,25	0,00
080301023013100	-310,41	-310,41	0,00
080301023113100	-213,39	-213,39	0,00
080301023313100	23.773,98	23.773,98	0,00
080301024023100	-117,80	-117,80	0,00
080301024113100	-1.682,67	-1.682,67	0,00
080301024123100	-79,30	-79,30	0,00
080301024313100	-614,24	-614,24	0,00
080301024323100	-107,09	-107,09	0,00
080301024421100	-14,86	-14,86	0,00
080301025013100	189,01	189,01	0,00
080301025023100	-17.255,82	-17.255,82	0,00
080301025113100	-11.929,10	-11.929,10	0,00
080301025123100	-412,70	-412,70	0,00
080301025313100	24.196,11	24.196,11	0,00
080301025323100	301,25	301,25	0,00
080301025411100	-1.389,92	-1.389,92	0,00
080301025421100	-306,60	-306,60	0,00
080301026013100	20.136.569,09	20.136.569,09	0,00
080301026023100	3.690.579,45	3.690.579,45	0,00
080301026113100	5.423.910,91	5.423.910,91	0,00

Proračunska postavka	Podatki iz X-tabele	Podatki iz Letnega poročila	Razlika
1	2	3	4 = 3 – 2
080301026123100	2.782.153,71	2.782.153,71	0,00
080301026313100	21.806.322,08	21.806.322,08	0,00
080301026323100	10.299.999,53	10.299.999,53	0,00
080301026411100	4.237.377,59	4.237.377,59	0,00
080301026421100	1.337.523,78	1.337.523,78	0,00
080301030461100	3.957.431,46	3.957.431,46	0,00
080301030471100	117.182,32	117.182,32	0,00
080301030661100	1.453.404,10	1.453.404,10	0,00
080301030671100	397.760,48	397.760,48	0,00
080301031661100	834.753,22	834.753,22	0,00
080301031671100	494.820,51	494.820,51	0,00
SKUPAJ	146.195.886,92	146.195.886,92	0,00

Ni razlik med podatki v Letnem poročilu za finančno leto 2023 in X-tabelo.

2.5.2.4. Ocena

Potrdimo lahko, da je elektronska tabela »diff« (DIFFERENCE - EXPLANATION.txt, razlagalno-usklajevalne šifre »C«) popolna in točna, ter da so predložene razlage upravičene.

Pojasnilo razlik med Letnim poročilom za finančno leto 2023 in X-tabelo, ki ga je podala Agencija, je skladno z našim razumevanjem razlogov za nastanek razlik.

2.5.2.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

2.5.3. Pregled izračuna odhodkov za tehnično pomoč (M20) ob uporabi mehanizma pavšalnega financiranja v skladu z določbami Uredbe (EU) 2019/1867

2.5.3.1. Cilj

Preveriti je treba, ali se pri uporabi mehanizma pavšalnega financiranja v skladu z omenjeno uredbo pavšalno povračilo pravilno izračuna in uporablja po enakem pristopu kot druge pavšalne stopnje v okviru možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Poleg tega je treba preveriti pravilno uporabo 4-odstotne pavšalne stopnje.

2.5.3.2. Opravljeno delo

V finančnem letu 2023 ni bil uporabljen mehanizem pavšalnega financiranja.

2.5.3.3. Ugotovitve

Ni uporabno za finančno leto 2023.

2.5.3.4. Ocena

Ni uporabno za finančno leto 2023.

2.5.3.5. Priporočila

Ni uporabno za finančno leto 2023.

2.5.4. Uskladitev informacij, ki se zahtevajo v skladu s Prilogo II in Prilogo III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128, s knjigo terjatev – EKSRP**2.5.4.1. Standard**

Uskladiti je treba končno stanje v KDT za prejšnje leto (2022) in začetno stanje v KDT za tekoče finančno leto (2023) ter podatke iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT.

Prav tako je treba uskladiti podatke iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 ter Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 s KDT za tekoče finančno leto.

2.5.4.2. Opravljeno delo

Za vse stolpce iz Priloge II, Priloge III in Priloge V smo preverili, ali so usklajeni s podatki v KDT, prav tako smo preverili končno stanje v KDT za prejšnje leto (2022) in usklajenost le-tega z začetnim stanjem v KDT za tekoče finančno leto (2023).

2.5.4.3. Ugotovitve**Uskladitev končne bilance 2022/začetne bilance 2023****Preglednica št. 155: Uskladitev podatkov končne bilance 2022 in začetne bilance 2023 v EUR**

	Končna bilanca za finančno leto 2022 (na dan 15. 10. 2022)	Začetna bilanca za finančno leto 2023 (na dan 16. 10. 2022)	Razlika
Priloga II (EKSRP 2007–2013)	4.081.210,70	4.081.210,700	0,00
Priloga III (EKSRP 2007–2013)	50,74	50,74	0,00
KDT (EKSRP 2007–2013)	4.081.261,44	4.081.261,44	0,00
Priloga II (EKSRP 2014–2020)	186.526,14	186.526,14	0,00
Priloga III (EKSRP 2014–2020)	72.653,07	72.653,07	0,00
KDT (EKSRP 2014–2020)	187.414,16	187.414,16	0,00
Priloga V (EKSRP 2023–2027)	0,00	0,00	0,00
KDT (EKSRP 2023–2027)	0,00	0,00	0,00

Neskladij med vrednostmi končne bilance KDT preteklega leta, Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V ter začetne bilance KDT tekočega leta, Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V, ki jih je predložila Agencija, ni.

Uskladitev Priloge II in Priloge III s KDT⁴⁰

Programsko obdobje 2007–2013

Preglednica št. 156: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT za programsko obdobje 2007–2013 v EUR

	Začetno stanje 16. 10. 2022	Novi primeri	Izterjani zneski	Popravljeni zneski	Skupni neizterjani zneski, prijavljeni kot neizterljivi	Zneski, ki jih je treba izterjati na 15. 10. 2023
Priloga II	4.081.210,70	0,00	-32.530,31	173.850,41	-2.589.420,57	1.633.110,23
Priloga III	50,74	0,00	0,00	0,00	-50,74	0,00
KDT	4.081.261,44	0,00	-32.530,31	173.850,41	-2.589.471,31	1.633.110,23
Razlike	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razlaga	1.	2.	3.	4.	5.	6.

Ni razlik po stolpcih preglednice.

Neskladij⁴¹ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge II in Priloge III (kakor je prikazano v zgornji preglednici), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo II in Prilogo III, ki jih je predložila Agencija, ni.

Potrdimo lahko tudi, da končne bilance iz preglednih tabel iz Priloge II in Priloge III (zneski, ki jih je treba izterjati na dan 15. 10. 2023) ustrezajo vsoti naslednjih elementov:

- a) začetne bilance (zneski, ki jih je treba izterjati do 16. 10. 2022 za Prilogo II in Prilogo III),
- b) + novi primeri,
- c) +/- popravljene zneski,
- d) – izterjave,
- e) – neizterljivi zneski.

Na podlagi zgornje uskladitve in podatkov iz Preglednice v poglavju Potrditev podrobnejše preglednice o izterjavah za pretekla programska obdobja za Prilogo II lahko potrdimo, da se znesek izterjanih dolgov Agencije za programsko obdobje 2007–2013 v znesku 32.530,31 EUR nanaša na obdobje od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 in da je treba v Sklad povrniti 31.954,13 EUR. Znesek, ki je bil že izterjan in vrnjen Komisiji na podlagi pravila 50/50 v predhodnih proračunskih letih pri uporabi člena 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013, znaša 576,18 EUR.

Kar zadeva Prilogo II, je znesek izterjav, ki ga je treba povrniti skladu, naveden v nadaljevanju v okviru potrditve „podrobne preglednice o izterjavah za pretekla programska obdobja“.

⁴⁰ Glej tudi Smernico št. 5 o predložitvi Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 in Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128 Komisiji.

⁴¹ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II in Priloge III, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

Uskladitev Priloge II in Priloge III s KDT⁴²

Programsko obdobje 2014–2020

Preglednica št. 157: Uskladitev podatkov Priloge II in Priloge III Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 s KDT za programsko obdobje 2014–2020 v EUR

	Začetno stanje 16. 10. 2022	Novi primeri	Izterjani zneski	Popravljeni zneski	Skupni neizterjani zneski, prijavljeni kot neizterljivi	Zneski, ki jih je treba izterjati na 15. 10. 2023
Priloga II	186.526,14	317.244,09	-320.530,94	9.332,42	0,00	192.571,71
Priloga III	72.653,07	135.375,26	-114.176,96	-30.787,97	0,00	63.063,40
KDT	187.414,16	320.322,29	-323.091,36	9.392,53	0,00	194.037,62
Razlike	71.765,05	132.297,06	-111.616,54	-30.848,08	0,00	61.597,49
Razlaga	1.	2.	3.	4.	5.	6.

Razlaga nastalih razlik po stolpcih preglednice:

1. Razlika začetnega salda v znesku 71.765,05 EUR predstavlja večletne sankcije, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev.
2. Razlika 132.297,06 EUR predstavlja:
 - znesek 76.740,84 EUR novih primerov dolgov iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani ter ponovno uporabljeni za izdatke EKSRP,
 - znesek 55.525,34 EUR novih primerov večletnih sankcij (Priloga III), katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev in
 - znesek 30,88 EUR zaradi umikov dolgov iz Priloge III.
3. Razlika -111.616,54 EUR predstavlja:
 - znesek -71.101,62 EUR izterjanih zneskov iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani ter ponovno uporabljeni za izdatke EKSRP,
 - znesek -46.589,43 EUR vračil večletnih sankcij (Priloga III), katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev in
 - znesek vračil v višini 6.074,51 EUR zaradi umikov dolgov iz Priloge III.
4. Razlika -30.848,08 EUR predstavlja:
 - znesek -5.639,22 EUR popravljenih zneskov iz Priloge III iz naslova izključitve zaradi neupoštevanja obveznosti v zvezi z navzkrižno skladnostjo, katerih dolgovi niso zabeleženi KDT. V teh primerih ne gre za klasično izterjavo, kjer bi bili zneski izterjani ter ponovno uporabljeni za izdatke EKSRP,
 - znesek -19.103,47 EUR popravkov iz naslova večletnih sankcij (Priloga III), katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev in
 - znesek -6.105,39 EUR zaradi umikov dolgov iz Priloge III.

⁴² Glej tudi Smernico št. 5 o predložitvi Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014.

5. Ni razlik.
6. Razlika 61.597,49 EUR predstavlja znesek večletnih sankcij (Priloga III), katerih dolgovi niso zabeleženi v KDT, ampak v knjigi potencialnih terjatev.

Neskladij⁴³ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge II in Priloge III (kakor je prikazano v zgornji preglednici), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo II in Prilogo III, ki jih je predložila Agencija, ni.

Potrdimo lahko tudi, da končne bilance iz preglednih tabel iz Priloge II in Priloge III (zneski, ki jih je treba izterjati na dan 15. 10. 2023) ustrezajo vsoti naslednjih elementov:

- a) začetne bilance (zneski, ki jih je treba izterjati do 16. 10. 2022 za Prilogo II in Prilogo III),
- b) + novi primeri,
- c) +/- popravljeni zneski,
- d) – izterjave,
- e) – neizterljivi zneski.

Uskladitev Priloge V s KDT

Programsko obdobje 2023–2027

Preglednica št. 158: Uskladitev podatkov Priloge V Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 2022/128 s KDT za programsko obdobje 2023–2027 v EUR

	Začetno stanje 16. 10. 2022	Novi primeri	Izterjani zneski	Popravljeni zneski	Skupni neizterjani zneski, prijavljeni kot neizterljivi	Zneski, ki jih je treba izterjati na 15. 10. 2023
Priloga V	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KDT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razlike	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razlaga	1.	2.	3.	4.	5.	6.

Ni razlik po stolpcih preglednice.

Neskladij⁴⁴ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge V (kakor je prikazano v zgornji preglednici), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo V, ki jih je predložila Agencija, ni.

⁴³ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II in Priloge III, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

⁴⁴ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II in Priloge III, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

Potrditev podrobnejše preglednice o izterjavah za pretekla programska obdobja

Med našim preverjanjem Priloge II smo pregledali podrobnejšo preglednico, ki jo je pripravila Agencija, v kateri so opredeljeni zneski, povezani z izterjavami v zvezi s predhodnimi programskimi obdobji.

Preglednica št. 159: Pregled izterjav EKSRP za programsko obdobje 2007–2013 v EUR

	Sklad	SAMO pretekla programska obdobja				
		Finančno leto 2023	Finančno leto 2022	Finančno leto 2023	Finančno leto 2023	Finančno leto 2023
		Izterjani znesek v proračunskem letu 2023	Razlike med nalogom za izterjavo, ki ga je izdala Komisija za finančno leto 2022 in knjigo dolžnikov in terjatev države članice	Del zneska, ki je bil že izterjan in vrnjen Komisiji na podlagi pravila 50/50 v predhodnih proračunskih letih pri uporabi člena 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013	Del zneska, ki je bil vrnjen Komisiji na podlagi člena 57(1) Uredbe (EU) 2021/2116 in člena 22(1) točka (e), Uredbe (EU) 2022/128	Skupni znesek, ki ga je treba vrniti Komisiji za proračunsko leto 2023
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (a) + (b) - (c) – (d)
»Stari« primeri	EKSRP (2007–2013)	543,66	0,00	271,83	0,00	271,83
»Novi« primeri	EKSRP (2007–2013)	31.986,65	0,00	304,35	0,00	31.682,30

Ni razlik po stolpcih preglednice.

Zneskov, povezanih z dolgovi EKSRP za programsko obdobje 2007–2013, ki bi bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih in so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

Potrditev »preglednic 50/50«

Med našim preverjanjem Priloge II in Priloge III smo pregledali tabele, ki jih je pripravila Agencija, ter določajo zneske, ki jih krijejo države članice v skladu s pravilom 50 %/50 %, in zneske, ki so zaradi neizterljivosti v celoti kriti iz proračuna EU.

Potrjujemo, da so postopki, ki jih je v zvezi s tem uporabila Agencija, v skladu s členom 54(2) in (3)⁴⁵ Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter Smernico št. 5, in sicer s točkami 2, 4 in 6.

⁴⁵ V skladu s členom 54(3) Uredbe (EU) št. 1306/2013 se odločitev, da se izterjava opusti, lahko sprejme le v naslednjih primerih:

(a) kadar so že izvršeni in predvideni stroški izterjave višji od zneska izterjave, kot je določeno v točkah (i) in (ii) odstavka 3(a);

Potrdimo lahko številke iz naslednje preglednice:

Preglednica št. 160: Pregled »tabel iz člena 54(2) in 54(3)« v EUR

Sklad	50 % krije država članica (člen 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013)	100 % krito iz proračuna EU (člen 54(3) Uredbe (EU) št. 1306/2013)
EKSRP - programsko obdobje 2007–2013	25.291,43	1.195.863,57
EKSRP - programsko obdobje 2014–2020	11.532,30	0,00

Ugotovili smo, da je več neizterljivih primerov na podlagi kode 2⁴⁶, zato smo navedli podrobnosti za pet največjih transakcij.

Preglednica št. 161: Pregled vseh neizterljivih primerov zaradi plačilne nesposobnosti

ID dolga/sklad	ID upravičenca	Znesek [nacionalna valuta in EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodb	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
33111-32/2010/69, EKSRP - 2007–2013	0692864	1.180.646,42	Sklep o končanju stečajnega postopka št. 693/2017-440, z dne 26. 5. 2023.	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 14. 11. 2017, zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Iz vpogleda v uradno evidenco Agencije RS za javno pravne evidence in storitve je bilo ugotovljeno, da je dolžnik opravil spremembo naziva firme v Poslovnem registru Slovenije. Na podlagi ugotovljenih dejstev je Agencija ugotovila, da stranka nad katero je bil objavljen stečajni postopek, ne izpolnjuje obveznosti, zato mora vrniti sredstva v višini 1.112.210,30 EUR. Dolg se je zmanjšal za vračila (24.655,88 EUR) in se povečal za zamudne obresti v višini 495.209,38 EUR (EU del: 371.144,59 EUR in SLO del 124.064,79 EUR).

(b) kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

⁴⁶ Kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

ID dolga/sklad	ID upravič enca	Znesek [nacionalna valuta in EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodb e	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
				Skupni dolg na dan odpisa znaša 1.582.763,80 EUR (EU del: 1.180.646,42 EUR in SLO del: 402.117,38 EUR). Pravnomočna sodna odločba: Okrožno sodišče v Murski Soboti je dne 26. 5. 2023 sklenilo, da se stečajni postopek konča.
33111-3/2010/28, EKSRP - 2007–2013	0121374	897.705,33	Sklep o končanju stečajnega postopka St 1111/2013, z dne 24. 11. 2022.	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 4. 6. 2014, zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Iz vpogleda v evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je Agencija ugotovila, da je bil dne 7. 4. 2014 pri stranki začet postopek stečaja. Ker je stečaj oblika prenehanja prezadolženega ali plačilno nesposobnega podjetja, Agencija ugotavlja, da stranka ne izpolnjuje obveznosti iz tretjega odstavka 121. člena Uredbe PRP, zaradi česar mora v skladu z drugim odstavkom 127.a člena Uredbe PRP vrniti sredstva v višini 714.026,36 EUR (EU del: 535.519,77 EUR in SLO del: 178.506,39 EUR). Dolg se je povečal za zamudne obresti v višini 482.914,11 EUR (EU del: 362.185,56 in SLO del: 120.728,55 EUR). Skupni dolg na dan odpisa znaša 1.196.940,47 EUR (EU del: 897.705,33 EUR in SLO del: 299.235,14 EUR). Pravnomočna sodna odločba: Okrožno sodišče v Mariboru je dne 24. 11. 2022 sklenilo, da se stečajni postopek konča.
33140-13/2010/101, EKSRP - 2007–2013	0121374	251.448,51	Sklep o končanju stečajnega postopka St 1111/2013, z dne 24. 11. 2022.	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 4. 6. 2014, zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Iz vpogleda v evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je Agencija ugotovila, da je bil dne 7. 4. 2014 pri stranki začet postopek stečaja. Ker je stečaj oblika prenehanja prezadolženega ali plačilno nesposobnega podjetja, Agencija ugotavlja, da stranka ne izpolnjuje obveznosti iz tretjega odstavka 121. člena Uredbe PRP, zaradi česar mora v skladu z drugim odstavkom 127.a člena Uredbe PRP vrniti sredstva v višini 199.999,80 EUR (EU del: 149.999,85 EUR in SLO del: 49.999,95 EUR). Dolg se je povečal za zamudne obresti v višini 135.264,92 EUR (EU

ID dolga/sklad	ID upravič enca	Znesek [nacionalna valuta in EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodb e	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
				del: 10.448,66 in SLO del: 33.816,26 EUR). Skupni dolg na dan odpisa znaša 335.264,72 EUR (EU del: 251.448,51 EUR in SLO del: 83.816,21 EUR) Pravnomočna sodna odločba: Okrožno sodišče v Mariboru je dne 24. 11. 2022 sklenilo, da se stečajni postopek konča.
33110-86/2009/39, EKSRP - 2007-2013	0121374	178.435,78	Sklep o končanju stečajnega postopka St 1111/2013, z dne 24. 11. 2022.	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 4. 6. 2014, zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Iz vpogleda v evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je Agencija ugotovila, da je bil dne 7. 4. 2014 pri stranki začet postopek stečaja. Ker je stečaj oblika prenehanja prezadolženega ali plačilno nesposobnega podjetja, Agencija ugotavlja, da stranka ne izpolnjuje obveznosti iz tretjega odstavka 121. člena Uredbe PRP, zaradi česar mora v skladu z drugim odstavkom 127.a člena Uredbe PRP vrniti sredstva v višini 141.926,15 EUR (EU del: 106.444,61 EUR in SLO del: 35.481,54 EUR). Dolg se je povečal za zamudne obresti 95.988,27 EUR (EU del: 71.991,17 in SLO del: 23.997,10 EUR). Skupni dolg na dan odpisa znaša 237.914,42 EUR (EU del: 178.435,78 EUR in SLO del: 59.478,64 EUR). Pravnomočna sodna odločba: Okrožno sodišče v Mariboru je dne 24. 11. 2022 sklenilo, da se stečajni postopek konča.
33111-51/2009/23, EKSRP - 2007-2013	0121374	62.061,42	Sklep o končanju stečajnega postopka St 1111/2013, z dne 24. 11. 2022.	Nepravilnost: Dolžnik je prejel odločbo za vračilo sredstev dne 4. 6. 2014, zaradi neizpolnjevanja obveznosti. Iz vpogleda v evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve je Agencija ugotovila, da je bil dne 7.4.2014 pri stranki začet postopek stečaja. Ker je stečaj oblika prenehanja prezadolženega ali plačilno nesposobnega podjetja, Agencija ugotavlja, da stranka ne izpolnjuje obveznosti iz tretjega odstavka 121. člena Uredbe PRP, zaradi česar mora v skladu z drugim odstavkom 127.a člena Uredbe PRP vrniti sredstva v višini 49.363,09 EUR (EU del: 37.022,32 EUR in SLO del: 12.340,77 EUR). Dolg se je povečal za zamudne obresti 33.385,46 EUR (EU del:

ID dolga/sklad	ID upravičenca	Znesek [nacionalna valuta in EUR] odpisan po upravni ali sodni odločbi	Št. in datum odločbe/sodbe	Razlogi, ki utemeljujejo odpis dolga [kratek opis začetne nepravilnosti in pravnomočne upravne/sodne odločbe]
				25.039,10 in SLO del: 8.346,36 EUR). Skupni dolg na dan odpisa znaša 82.748,55 EUR (EU del: 62.061,42 EUR in SLO del: 20.687,13 EUR). Pravnomočna upravna odločba: Okrožno sodišče v Mariboru je dne 24. 11. 2022 sklenilo, da se stečajni postopek konča.

Poleg tega smo preverili, ali je Agencija v Prilogi II navedla neizterljive zneske, za katere je odločitev, da bo izterjava opuščena, opredeljena kot »drugi razlogi«, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b)⁴⁷ Uredbe (EU) št. 1306/2013, in lahko potrdimo naslednje podatke:

Preglednica št. 162: Pregled Priloge II neizterljivi zneski zaradi drugih razlogov, ki niso predvideni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b) Uredbe (EU) št. 1306/2013 za neizterljivost

Sklad	Valuta	Skupni znesek, prijavljen kot neizterljiv v Prilogi II proračunskega leta 2023 (iz drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b))	Del zneska v stolpcu „c“, za katerega je že veljal člen 54(2) v prejšnjih proračunskih letih
A	b	C	d
EKSRP – programsko obdobje 2007–2013	EUR	0,00	0,00
EKSRP – programsko obdobje 2014–2020	EUR	0,00	0,00

Poleg tega potrjujemo, da za noben primer, ki se šteje za neizterljivega (v skladu s členom 54(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter iz »drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3), točka (a) ali točka (b)«, vzporedno ne potekajo nobeni drugi nacionalni postopki, v katerih bi lahko bila še vedno mogoča delna ali popolna izterjava neupravičenega zneska, in potrjujemo, da je Agencija sprejela vse potrebne ukrepe za pravočasno izterjavo neupravičenih zneskov v upravnem in sodnem postopku.

⁴⁷ Stolpec Q Priloge II = koda 3.

2.5.4.4. Ocena

Podatki o začetnem stanju dolgov, novih primerih, izterjanih in popravljenih zneskih ter končnem stanju dolgov na dan 15. 10. 2023 v KDT, kot tudi podatki iz »preglednice 50/50« in skupni znesek, ki je prijavljen kot neizterljiv v Prilogi II (iz drugih razlogov, ki niso določeni v členu 54(3)(a) ali 54(3)(b)), so usklajeni s podatki iz Priloge II in Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 908/2014 in Prilogo V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/128. Prav tako so usklajene vrednosti končne bilance KDT preteklega leta, Priloga II in Priloga III, ter začetna bilanca KDT tekočega leta s Prilogo II, Prilogo III in Prilogo V.

Usklajen je tudi znesek izterjanih dolgov Agencije za programsko obdobje 2007–2013, ki se nanaša na obdobje od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, in sicer 32.530,31 EUR. V Sklad je treba povrniti 31.954,13 EUR. Znesek, ki je bil že izterjan in vrnjen Komisiji na podlagi pravila 50/50 v predhodnih proračunskih letih pri uporabi člena 54(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013, znaša 576,18 EUR.

Zneskov povezanih z dolgovi EKSRP 2007-2013, ki so bili izterjani in vrnjeni v proračun EU v preteklih finančnih letih, in ki so bili odpisani v tekočem finančnem letu, ni.

2.5.4.5. Priporočila

Priporočil v zvezi s preverjanjem neupoštevanja plačil ne podajamo.

2.5.5. Uskladitev izterjav na podlagi letne izjave EKSRP s prilogami II, III in V**2.5.5.1. Standard**

Obstajati mora jasna revizijska sled v podporo uskladitvi številke ponovno uporabljenih zneskov v skladu z drugim odstavkom člena 57 Uredbe (EU) 2116/2021 iz letne izjave o odhodkih EKSRP z informacijami iz Priloge II, Priloge III in Priloge V.

2.5.5.2. Opravljeno delo

Izterjane in ponovno uporabljene zneske iz letnega poročila za izdatke EKSRP smo primerjali s prejemki, izkazanimi kot izterjani zneski v Prilogi II, Prilogi III in Prilogi V.

2.5.5.3. Ugotovitve

Preglednica št. 163: Uskladitev izterjanih in ponovno uporabljenih zneskov za Letno poročilo o izdatkih EKSRP za programsko obdobje 2014–2020 in 2023-2027, ter izterjav, vključenih v Prilogo II in Prilogo III ter Prilogo V

Izterjani in ponovno uporabljeni zneski iz letnega poročila za izdatke EKSRP	440.902,48	
Izterjani zneski, vključeni v Prilogo II	320.530,94	
Izterjani zneski, vključeni v Prilogo III	114.176,96	
Izterjani zneski, vključeni v Prilogo V	0,00	
Razlika		6.194,58

Razlika med izterjanimi in ponovno uporabljenimi zneski iz letnega poročila v višini 6.194,58 EUR predstavlja umike dolgov iz Priloge III.

Neskladij⁴⁸ med vrednostmi, uporabljenimi pri uskladitvi Priloge II in Priloge III (kakor je prikazano v zgornji preglednici), in vrednostmi, navedenimi v končnih tabelah v skladu s Prilogo II in Prilogo III, ki jih je predložila Agencija, ni.

2.5.5.4. Ocena

Pregledali smo postopek uskladitve Agencije in se prepričali, da je bil opravljen pravilno.

2.5.5.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

2.5.6. Potrditev predplačil

2.5.6.1. Cilj

Pregledati in potrditi je treba evidenco predplačil, ki jih je še vedno treba potrditi ob koncu proračunskega leta. To evidenco je Agencija predložila v letnem računovodskem izkazu v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 127/2022. Upoštevati je treba, da lahko Agencija upravičencem v zvezi z vlogami za pomoč za dano leto plača predplačila za neposredna plačila brez uporabe prilagoditvene stopnje za finančno disciplino iz člena 17 Uredbe (EU) 2021/2116.

2.5.6.2. Opravljeno delo

Pregledali smo preglednice, ki jih je pripravila Agencija in v katerih so predstavljeni zneski predplačil, ki še niso bila potrjena do 15. oktobra 2023 (Priloge 2a, 2a(i), 2b, 2b(i)). Pregledali smo dodatne informacije o predplačilih, plačanih upravičencem, iz člena 44(3) Uredbe (EU) 2021/2116.

V Prilogah št. 2a, 2a(i) in 2b(i) k računovodskim izkazom so izkazane vrednosti 0,00 EUR. V Prilogi 2b je izkazan ukrep M19.2 s predplačilom v vrednosti 15.924,10 EUR, ki še do konca finančnega leta ni bil obračunan.

2.5.6.3. Ugotovitve

Odkritih ni bilo nobenih razlik.

2.5.6.4. Ocena

Potrdimo lahko, da so številke v Prilogah št. 2a, 2a(i), 2b in 2b(i) k računovodskim izkazom, popolne in pravilne ter ustrezajo skupnemu neto in še ne potrjenemu saldu predplačil (kot je opredeljeno v odstavku 7.7 Smernice št. 1), izplačanemu upravičencem v okviru EKSRP.

2.5.6.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

⁴⁸ Zneski, uporabljeni za uskladitev Priloge II, Priloge III in Priloge V, se morajo skladati z zneski, ki jih je v končnih tabelah navedla Agencija. Vse razlike je treba ustrezno razložiti.

2.5.7. Potrditev predplačil, povezanih s finančnimi instrumenti

2.5.7.1. Cilj

Pregledati je treba evidenco zneskov EKSRP, prispevanih v finančne instrumente, kot je navedeno v členu 41 Uredbe (EU) št. 1303/2013, in skupni kumulativni znesek prispevkov iz programa, dejansko izplačanih v smislu člena 42(1)(a), (b) in (d) Uredbe (EU) št. 1303/2013 za programsko obdobje 2014–2020 ob koncu proračunskega leta, kot je poročala Agencija v letnih obračunih v skladu s členom 29 Uredbe (EU) št. 908/2014.

2.5.7.2. Opravljeno delo

Pregledali smo preglednico (Priloga 3), ki jo je pripravila Agencija, v kateri sta predstavljena skupni kumulativni znesek prispevkov iz programa, izplačan finančnemu instrumentu, in skupni kumulativni znesek prispevkov iz programa, dejansko plačan v smislu člena 42(1)(a), (b) in (d) Uredbe (EU) št. 1303/2013 z dne 15. oktobra 2023. V Prilogi 3 so izkazane vrednosti 0,00 EUR.

2.5.7.3. Ugotovitve

Odkritih ni bilo nobenih razlik.

2.5.7.4. Ocena

Potrdimo lahko, da so številke v Prilogi 3 k računovodskim izkazom, popolne in pravilne.

2.5.7.5. Priporočila

Priporočila ne podajamo, ker razlik ni.

2.6. Skupno ocenjevanje napak

Skupna finančna napaka v zvezi z revizijskim ciljem št. 1, ki smo jo ugotovili pri reviziji v skladu s točko 10 Smernice št. 2, je naslednja:

Preglednica št. 164: Skupna ocena napak za revizijski cilj št. 1 (EKJS in EKSRP)

Revizijski koraki	Ugotovljene napake	Upoštevani znesek v EUR
Pregled sistema notranjih kontrol (postopki za plačila, postopki za obračunavanje, upravljanje dolgov ter predujmi in varščine)	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju skladnosti ali oceni sistema notranjih kontrol (se upoštevajo kot znane napake)	0,00
Potrditev letnih obračunov	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju podatkov operativnih transakcij – statistično vzorčenje (zgornje meje napak + znane napake)	2.770.550,71 EKJS 2.932.735,79 EKSRP 5.703.286,50 Skupaj
	Finančne napake, ugotovljene pri preizkušanju neoperativnih transakcij – nestatistično vzorčenje (ekstrapolirana stopnja napake (enaka zgornji meji napake))	0,00
	Druge finančne napake (izjemne napake)	0,00
Potrditev finančne uskladitve	Finančne napake, ugotovljene pri uskladitvi (se upoštevajo kot znane napake)	0,00
Skupni finančni vpliv EKJS		2.770.550,71
Skupni finančni vpliv EKSRP		2.932.735,79
Skupni finančni vpliv EKJS in EKSRP		5.703.286,50

2.6.1. Podrobno ocenjevanje napak

2.6.1.1. Ocenjevanje napak za odhodke iz poslovanja

Naša ocena napak množice EKJS in EKSRP iz statističnega vzorca je predstavljena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 165: Ocena napak za bruto plačila EKJS in EKSRP

Osnovni podatki	EKJS in EKSRP
Znesek bruto odhodkov	285.164.324,90
Pomembnost	5.703.286,50
Ocenjena napaka	0,00
Interval vzorčenja	6.199.224,45
Stopnja zaupanja	60%
Tveganje pri delovanju	nizko
Velikost vzorca glede na izbrane elemente kontroliranja	46
Število preverjenih dokumentov	46
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo št. 3	
– Število formalnih napak	0
– Število naključnih napak	0
Najverjetnejša napaka	0,00
Izračun skupne napake	
Standardni odklon	
Natančnost	5.703.286,50
Skupna zgornja meja napake (vključno z natančnostjo)	5.703.286,50
Znane napake: v skladu s Prilogo št. 3	0,00
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti	0,00
Znane napake: iz drugih virov (dolžniki, uskladitve itd.)	0,00
Skupna napaka	5.703.286,50
Sklep:	
Najverjetnejša napaka	0,00
Skupna napaka	5.703.286,50
Pomembnost	5.703.286,50

Podrobna preglednica z vsemi primeri, ki so bili preizkušani, se nahaja v Prilogi št. 3 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS in EKSRP – revizijski cilj št. 1 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

V Prilogi št. 6 (Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKJS - Oddelek 4 poročila – Priloge) prilagamo tudi povzetek glavnih proračunskih vrstic, ki ustrezajo bruto znesku prijavljenih in preverjenih izdatkov.

V Prilogi št. 14 (Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKSRP - Oddelek 4 poročila – Priloge) prilagamo tudi povzetek glavnih proračunskih vrstic, ki ustrezajo bruto znesku prijavljenih in preverjenih izdatkov.

Splošni sklep - napak nismo našli.

2.6.1.2. *Ocenjevanje napak za odhodke, ki ne nastanejo pri poslovanju: dolgovi, predplačila in varščine*

Dolgovi

Naša ocena napak v zvezi z dolgovi je predstavljena v naslednji preglednici:

Preglednica št. 166: Ocena napak dolgove EKSRP

Osnovni podatki	Priloga II	Priloga III	Priloga V
Vrednost populacije	1.825.681,94	63.063,40	0,00
Pomembnost	36.513,64	1.261,27	0,00
Stopnja zaupanja	0,60	0,60	0,60
Število transakcij v populaciji	176	2.101	0
Velikost vzorca za preizkušanje skladnosti	16	9	0
Velikost vzorca za preizkušanje podatkov	6	11	0
Finančni vpliv:	0,00	0,00	0,00
Stopnja napak v %	0,00	0,00	0,00

Naša podrobna ocena napak dolgov (nepravilnosti in drugih dolgov) in je navedena v Prilogi št. 15 (Ocena napak – dolžniki – EKSRP - Oddelek 4 poročila – Priloge). Le-teh nismo ugotovili, zato je stopnja napak, določena na ravni preglednice iz Priloge II, 0,0 %, na ravni preglednice iz Priloge III, 0,0 % in prav tako na ravni preglednice iz Priloge V, 0,0 %.

Podrobnejši preglednici z vsemi preverjenimi primeri se nahajata v Prilogi št. 16 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge II in Priloge V - Oddelek 4 poročila – Priloge) in v Prilogi št. 17 (Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge III - Oddelek 4 poročila – Priloge).

Predplačila in varščine

Ni uporabno za finančno leto 2023, ker predplačila in varščine niso evidentirane.

Splošni sklep - napak nismo našli.

2.7. Splošne sklepne ugotovitve

2.7.1. Narava ugotovitev

Med revidiranjem smo prišli do ugotovitev, ki smo jih tudi dokumentirali. Ugotovitve smo razvrstili po pomembnosti na podlagi ocene, ki jo je po našem mnenju treba pripisati posamezni ugotovitvi.

Preglednica št. 167: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije ter ustrezajo stopnji (1) v akreditacijski matriki ⁴⁹ .
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu ter ustrezajo stopnji (2) v akreditacijski matriki.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji in ustrezajo stopnji (3) v akreditacijski matriki.

Preglednica št. 168: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z letnimi obračuni po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji.

Preglednica št. 169: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodje plačilne agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo pozornost

⁴⁹ Glej Smernico št. 1 o akreditaciji.

	na višji ravni v plačilni agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v plačilni agenciji.

Priporočila glede manj pomembnih ugotovitev (načeloma) niso vključena v to poročilo, temveč so ločeno sporočena vodstvu Agencije. Informacije o manj pomembnih ugotovitvah bomo posredovali Komisiji na njeno zahtevo.

2.7.2. Zelo pomembne ugotovitve

Ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Ugotovitev, povezanih z letnimi obračuni, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

2.7.3. Srednje pomembne ugotovitve

Ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, ki bi jih lahko uvrstili med srednje pomembne, nimamo.

Ugotovitev, povezanih z letnimi obračuni, ki bi jih lahko uvrstili med srednje pomembne, nimamo.

Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 2 – OCENA SISTEMOV UPRAVLJANJA

2.8. Pregled sistemov upravljanja

V tem poglavju opisujemo stanje akreditacije in podlago za skupno oceno sistema upravljanja in našo oceno skladnosti Agencije z akreditacijskimi merili po postopku / sestavnem delu notranjih kontrol, kot je navedeno v matrikah. Delovanje sistemov upravljanja (vključno s skladnostjo z akreditacijskimi merili) bi ocenili z ocenami od 1 do 4.

V finančnem letu 2023 ni bilo revizijskih dejavnosti za revizijski cilj št. 2.

2.8.1. Razumevanje subjektov/procesov

N/U

2.8.2. EKSRP – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

N/U

2.8.3. Drugi sestavni deli akreditacije plačilne agencije

N/U

2.8.4. Sestavni deli akreditacije usklajevalnega organa

N/U

2.8.5. Izvajanje strateškega načrta SKP – člen 9 Uredbe (EU) 2021/2115

N/U

2.9. Akcijski načrti / priporočila GD AGRI

2.9.1. Spremljanje priporočil, podanih Agenciji

2.9.1.1. Cilj

Skladno z določili Smernice št. 3 za certifikacijsko revizijo računovodskih izkazov EKJS/EKSRP mora UNP preveriti, ali je Agencija pripravila akcijske načrte iz letnega poročila o dejavnostih, povezanih z izjavo GD AGRI o zanesljivosti in revizijami skladnosti GD AGRI. UNP mora nadalje poročati napredku pri še neizvedenih ukrepih in ukrepih za odpravo pomanjkljivosti, ki jih je Agencija med revidiranim proračunskim letom dejansko izvedla.

UNP mora poročati tudi o ukrepih, sprejetih med revidiranim proračunskim letom, v zvezi s priporočili, danimi Agenciji, prejetimi v okviru katerihkoli revizij GD AGRI / Evropskega

računskega sodišča, za katere je bil izdan uradni »dopis« (ne glede na to, ali so bili razčiščevalni postopki zaključeni ali ne).

2.9.1.2. *Opravljeno delo*

Pregledali smo Letno poročilo Komisije o dejavnostih za leto 2022 z dne 25. 4. 2023⁵⁰ povezanih z izjavo GD AGRI o zanesljivosti in revizijami skladnosti Komisije in ugotovili, da GD AGRI v dokumentu ni podal nobenih pridržkov glede sistemov nadzora in kontrol Agencije. Iz Letnega poročila Komisije o dejavnostih je razvidno, da je za ukrepe razvoja podeželja 2014–2020 (ABB04) prilagojena stopnja napake za Slovenijo nižja od 2 % (1,11 %).

Pregled revizij evropskih revizijskih organov

Pregledali smo tudi sprejete in načrtovane popravne ukrepe, vključno s spremljanjem finančnega vpliva, v zvezi z revizijami revizijskih organov evropskih institucij, ki so v tekom finančnega leta 2023 izvajali revizije skladnosti na Agenciji. V finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve (2) reviziji:

1. V zvezi z revizijo predstavnikov Evropske komisije, ki so izvedli pregled odhodkov EKJS in EKSRP ter pregled revizijskega dela certifikacijskega organa glede zakonitosti in pravilnosti (poizvedba št. UMB/2022/002/SI/), ki je potekala med 21. in 25. 11. 2022 na Agenciji, so slovenski organi izvedli popravne ukrepe za leto zahtevka 2022 in izračunali tveganje za sklad za leti zahtevka 2020 in 2021 v znesku 25.475,04 EUR. Ker izračunano tveganje znaša manj kot 50.000,00 EUR in manj kot 2 % zadevnih izdatkov ter so bili izvedeni popravni ukrepi za leto zahtevka 2022, GD AGRI ni predlagal finančnega popravka.
2. V dneh 4. 7. 2023 (na daljavo) in od 17. 7. do 21. 7. 2023 so revizorji Evropske komisije izvedli revizijo shem nevezanih neposrednih pomoči in prostovoljne vezane podpore v okviru EKJS za leta zahtevka 2021, 2022 in 2023 (poizvedba AA/2023/005/SI). Slovenski organi so dne 23. 8. 2023 prejeli dopis GD AGRI, v katerem je navedeno, da niso bile ugotovljene nobene pomanjkljivosti, kar zadeva upravljanje in kontrolo shem neposrednih pomoči in prostovoljne vezane podpore za leti zahtevka 2021 in 2022. GD AGRI je Agencijo je pozval, da za leto zahtevka 2023 zagotovi upoštevanje predvidenega časovnega razporeda glede postopka letnega poročanja o smotrnosti ter nadaljuje preizkušanje delovanja sistema za spremljanje površin.

Pregled izpolnjevanja priporočil iz Sklepa o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022

V Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023) je v Dodatku 2 dopisa navedena ugotovitev v zvezi z Agencijo (ugotovitve glede zakonitosti in pravilnosti):

GD AGRI navaja, da Plačilna agencija v Prilogi 1 k Izjavi o upravljanju ni navedla podrobnosti o izjemni prilagoditvi pomoči. Plačilna agencija bi morala zagotoviti podrobnosti o vseh shemah/ukrepih, za katere so bila v zadevnem proračunskem letu

⁵⁰ Annual Activity Report 2022 (Ref.Ares(2023)2921885).

izvršena plačila. To vključuje začasne ukrepe, ki se izvajajo v proračunskem letu, kot so izjemna prilagoditev pomoči in (v prihodnosti) ukrepi zunaj strateškega načrta SKP.

Sprejet ukrep: UNP je v okviru analitičnih postopkov revidiranega finančnega leta pregledal uskladitev kontrolnih statistik za EKJS ne-IAKS - ukrep Izjemna prilagoditev pomoči, ki je bil poročan Komisiji dne 11. maja 2023 (glej poglavje 1.15.5.2 - EKJS).

2.9.1.3. Ugotovitve in ocena

GD AGRI za leto 2022 ni podal pridržkov glede sistemov nadzora in kontrol Agencije, zato priprava akcijskih načrtov ni bila potrebna.

V finančnem letu 2023 sta na Agenciji potekali dve (2) reviziji skladnost s strani revizorjev Evropske Komisije, ki finančnih popravkov niso podali.

UNP je preveril, da je priporočilo, dano s strani GD AGRI v Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023), izpolnjeno.

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.9.2. Spremljanje priporočil certifikacijskemu organu

2.9.2.1. Cilj

UNP mora poročati o ukrepih, sprejetih med revidiranim proračunskim letom, v zvezi s priporočili, prejetimi v okviru katerikoli revizij GD AGRI / Evropskega računskega sodišča, za katere je bil izdan uradni »dopis« (ne glede na to, ali so bili razčiščevalni postopki zaključeni *ali ne*).

2.9.2.2. Opravljeno delo

Glej poglavje 1.9.2.2.

2.9.2.3. Ugotovitve in ocena

Glej poglavje 1.9.2.3.

2.10. Splošne sklepne ugotovitve

N/U

2.11. Spremljanje priporočil iz preteklih let

N/U

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 3 – OCENA POROČANJA O SMOTRNOSTI V ZVEZI S KAZALNIKI UČINKOV IN REZULTATOV

2.12. Pregled sistema notranjih kontrol

V tem poglavju ocenjujemo sistem notranjih kontrol za poročanje o smotrnosti v zvezi s kazalniki učinkov in rezultatov. V nadaljevanju je opisan pregled skladnosti Agencije z akreditacijskimi merili po postopku / sestavnem delu notranjih kontrol, kot je navedeno v matrikah v zvezi s postopki poročanja o smotrnosti in sicer z uporabo ocen od 1 do 4.

V finančnem letu 2023 ni bilo revizijskih dejavnosti za revizijski cilj št. 3.

2.12.1. Rezultati preizkušanja postopkov in informacijskih kontrol za sistem poročanja o smotrnosti

N/U

2.12.2. Stališče Agencije o ugotovitvah in priporočilih

N/U

REVIZIJSKI CILJ ŠT. 4 – ZAKONITOST IN PRAVILNOST ODHODKOV, KI NE SPADAJO V STRATEŠKI NAČRT SKP

2.13. Pregled sistema notranjih kontrol

2.13.1. Pregled sistema notranjih kontrol

V tem poglavju opisujemo stanje akreditacije in podlago za skupno oceno delovanja sistema notranjih kontrol ter našo oceno skladnosti poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili po posameznih postopkih ali elementih, kot je navedeno v akreditacijski matriki za revizijski cilj št. 4. Skladnost poslovanja Agencije z akreditacijskimi merili smo ocenili z ocenami od 1 do 4. Naša skupna ocena je opisana v poglavju 2.1.3.2.

2.13.2. Razumevanje subjekta/procesov

V okviru ocenjevanja okolja kontroliranja smo proučevali zunanje in notranje okolje Agencije ter pravne podlage, ki kakorkoli vplivajo na njeno poslovanje. Pri tem smo upoštevali rezultate revizij iz preteklih let za te kontrolne postopke (npr. razvrstitev v akreditacijskih matrikah), spremembe pravne, organizacijske, postopkovne ureditve, ureditve sistema IT in človeških virov, stopnje napak, vključene v rezultate kontrol in Izjavo o upravljanju, in/ali prilagojeno stopnjo napak Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja (v nadaljevanju GD AGRI), določeno v letnem poročilu o dejavnostih, v primeru pridržka, ter akcijske načrte, ki se izvajajo in še niso zaključeni.

Ocenitvi okolja kontroliranja je sledilo spoznavanje glavnih kontrolnih postopkov v Agenciji. Spoznavanje konkretnih postopkov dela v Agenciji smo omejili na spoznavanje postopkov, povezanih z izvajanjem ukrepov, ki so predmet te revizije in se izvajajo v vsebinskih sektorjih (Sektor za neposredna plačila, Sektor za razvoj podeželja in Sektor za kmetijske trge) in tudi v podpornih službah (Služba za informacijsko upravljanje in tehnologijo, Služba za kontrolo in Služba za notranjo revizijo). V okviru tega smo opravili naslednje revizijske postopke:

- seznanitev s področjem dela na osnovi »sprehajalnega preizkušanja«, to je spremljanja vloge skozi sistem, vključno s procesi, vključenimi v informacijski sistem (IT),
- pregled postopkov »pretvarjanja«, to je preverjanje, ali so zahteve iz uredb Unije vključene v kontrolne postopke, ki jih izvaja Agencija,
- pregledali smo pisne postopke potrditve in odobritve plačil za upravne kontrole in pisne postopke potrditve in odobritve plačil za kontrole na kraju samem (celovitost, posprotenost in dostopnost vsem zaposlenim),
- preverili smo, da so IT sistemi in povezani postopki ustrezno zasnovani in se jih ustrezno upravlja, ter da so izpolnjene vse postopkovne zahteve iz uredb Unije in nacionalne zakonodaje,
- preverjali smo usposobljenost in rotacijo osebja,
- preverjali smo izvajanje vodstvenih kontrol,
- preverjali smo izpolnjevanje priporočil, podanih v preteklih letih.

V okviru revizijskega cilja št. 4 smo ocenjevali naslednje kontrolne postopke za operativne transakcije:

- postopek prejema vloge za pomoč znotraj sistema IAKS,
- postopek prejema vloge za pomoč izven sistema IAKS,
- postopek sklepanja pogodb za javna naročila,
- odobritev plačil, vključno z upravnimi pregledi in kontrolami na kraju samem,
- izračun plačil, vključno z znižanji/izključitvami in kaznimi,
- posodabljanje in vzdrževanje LPIS,
- postopek preveritev sheme osnovnega plačila,
- priprava kontrolne statistike in Izjave o upravljanju.

Glede na opredeljene kontrolne postopke v okviru revizijskega cilja št. 4 in skladno s Smernico Komisije št. 2 (za finančno leto 2022) smo oblikovali dve množici.

Opredelili smo »kaj lahko gre narobe« (WCGW) in kakšna so tveganja v postopkih in povezanih kontrolah.

Agencija je certificirana v skladu s standardom ISO. Za pregled kontrol aplikacij IT smo najeli zunanega izvajalca 2 z nazivom preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Pri preizkušanju skladnosti smo uporabili dokument o metodološkem pristopu certifikacijskih organov v zvezi z revizijskim delom, povezanim z navzkrižnimi pregledi IAKS in celovitostjo podatkov, ki se opravi v okviru letnega revizijskega pregleda za revizijo odhodkov EKJS in EKSRP (Methodology document for the Certification bodies in respect of the audit work related to IACS cross-checks and data integrity to be performed in the context of the annual certification audit EAGF/EAFRD expenditure).

Na podlagi ocene tveganja v okviru postopkov operativnih transakcij smo preizkušali aplikacije IT, v katere so vgrajene avtomatizirane kontrole, in sicer zajem podatkov zbirnih vlog/zahtevkov za IAKS in za obračun plačil IAKS. Rezultati preverjanja IT področja so predstavljeni v IT poročilu, ki je v Prilogi št. 20 - Revizija informacijskega sistema ARSKTRP 2023 (Oddelek 4 poročila - Priloge).

V okviru preizkušanja postopkov potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopkov potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo na enem vzorcu preizkušali vse ustrezne kontrole.

Vzorci za preverjanje skladnosti IAKS za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali naključno iz statistično izbranega vzorca UNP za ponovne kontrole na kraju samem, saj smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za preverjanje skladnosti in preverjanje podatkov. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Vzorci za preverjanje delovanja notranjih kontrol ne-IAKS za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole in postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem smo izbrali z nestatističnim vzorčenjem, in sicer naključno. Izbor in preizkus kontrol smo opravili na najmanj 25 vzorcih. Ročne kontrole, ki se nanašajo na proces usklajevanja s kontrolno statistiko in Izjavo o upravljanju, smo opravili na 1 vzorcu.

Pri preizkušanju delovanja notranjih kontrol za postopke potrditve in odobritve plačil – kontrole na kraju samem in za postopke potrditve in odobritve plačil – upravne kontrole smo uporabili preizkus z dvojnimi namenoma za EKSRP IAKS, pri EKSRP ne-IAKS pa ne.

2.13.3. EKSRP IAKS – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno kontrolnih dejavnosti Agencije smo potrdili glede na ključne in pomožne kontrole, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol:

Preglednica št. 170: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	IAKS	Ugotovitve
Upravne kontrole	25 ⁵¹	Poglavje 2.13.3.1.1.
Kontrole na kraju samem	32 ⁵²	Poglavje 2.13.3.2.1.

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol za množico IAKS navajamo v Prilogi št. 18 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKSRP) (Oddelek 4 poročila - Priloge).

2.13.3.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi

2.13.3.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.3.1.2. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice IAKS **delujejo dobro (4)**.

Oceno upravnih kontrol celotne množice IAKS smo podali na podlagi ocene upravnih kontrol posameznega ukrepa in njegove udeležbe v bruto plačilih celotne množice.

Ukrepe M13 OMD, M11 EK in M14 DŽ, ki smo jih preverjali v okviru upravnih kontrol, smo ocenili z oceno **deluje dobro (4)**, ukrep M10 KOPOP pa smo ocenili z oceno **deluje (3)**.

Ukrep 10 KOPOP smo zaradi ugotovljenih znanih napak pri preizkušanju podatkov (glej poglavje 2.14.1.3.) in manj pomembne ugotovitve (neustrezna navedba števila GERK-ov na odločbi za izplačilo sredstev pri operaciji Poljedelstvo in zelenjadarstvo), ki nima finančnega vpliva na sklad, ocenili z oceno **deluje (3)**. Naveden ukrep predstavlja 34 % v celotnih bruto plačilih množice IAKS, pri katerih smo izvedli upravne kontrole (preglednica št. 171).

⁵¹Vloga št. 33101-55853/2022 je bila hkrati v vzorcu za preverjanje upravnih kontrol in pregledov na kraju samem, s tem da sta bila v okviru upravnih kontrol pri tej vlogi pregledana dva (2) ukrepa (M13 OMD in M11 EK), za oba ukrepa skupaj je bil izveden en (1) pregled na kraju samem.

⁵²Od 32 upravičencev jih eden (1) uveljavlja 2 zahtevi (DŽ govedo in DŽ prašiči), eden (1) pa dva (2) ukrepa (EK, OMD), torej smo skupaj pregledali 34 zahtevkov.

Preglednica št. 171: Udeležba ukrepa M10 KOPOP (v %) v bruto plačilih množice EKSRP IAKS

Ukrepi	v EUR	Udeležba ukrepov v bruto plačilih množice EKSRP IAKS (v %)
M10 KOPOP	23.850.543,46	34,00
Ostali ukrepi EKSRP IAKS, pri katerih smo preverjali upravne kontrole (brez M10 KOPOP)	46.073.853,40	66,00
Skupaj	69.924.396,86	100,00

2.13.3.2. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem

2.13.3.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.3.2.2. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem v okviru množice IAKS **delujejo dobro (4)**.

2.13.3.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole

2.13.3.3.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.3.3.2. Ocena

Ocenjujemo, da pomožne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice IAKS **delujejo dobro (4)**.

2.13.3.4. *Notranje okolje: prenos nalog*2.13.3.4.1. *Povzetek prenesenih nalog*

Agencija je prenesla naloge na druge institucije (imenovane »pooblaščen organi«), kot je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica št. 172: Povzetek prenesenih nalog

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
GZC	Izvajanje kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike (ukrepi SKP, daljinsko zaznavanje).	1 sklop: Pogodba o izvajanju kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike z dne 15. 12. 2010. Aneks št. 1 z dne 3. 3. 2011, aneks št. 2 z dne 29. 7. 2011, aneks št. 3 z dne 11. 6. 2015, aneks št. 4 z dne 1. 9. 2015, aneks št. 5 z dne 9. 5. 2016, aneks št. 6 z dne 7. 11. 2016, aneks št. 7 z dne 9. 6. 2017, aneks št. 8 z dne 31. 7. 2018, aneks št. 9 z dne 1. 2. 2019. 2. sklop: Pogodba o izvajanju kontrol na kraju samem za ukrepe skupne kmetijske politike (daljinsko zaznavanje) z dne 15. 12. 2010. Aneks št. 1 z dne 3. 3. 2011, aneks št. 2 z dne 29. 7. 2011, aneks št. 3 z dne 11. 6. 2015, aneks št. 4 z dne 7. 11. 2016, aneks št. 5 z dne 9. 6. 2017, aneks št. 6 z dne 31. 7. 2018, aneks št. 7 z dne 11. 1. 2019, aneks št. 8 z dne 1. 2. 2019. Pogodba za sklop 1 in pogodba za sklop 2 je veljala do dne 1. 1. 2023.
GZC	Izvajanje pregledov na kraju samem iz naslova skupne kmetijske politike v programskem obdobju 2023-2027.	Pogodba o izvajanju pregledov na kraju samem iz naslova kmetijske in ribiške politike, sklenjena med ARSKTRP in GZC dne 17. 11. 2022. Aneks št. 1 z dne 24. 1. 2023.
GZC	Izvajanje dodatnih terenskih ogledov v okviru sistema za spremljanje površin iz naslova kmetijske politike v programskem obdobju 2023-2027.	Pogodba o izvajanju dodatnih terenskih ogledov v okviru sistema za spremljanje površin iz naslova kmetijske politike, sklenjena med ARSKTRP in GZC dne 23. 08. 2023.
MKGP, IRSKGLR, UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023.

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 4. 5. 2017. Aneks št. 1 z dne 14. 6. 2017, aneks št. 2 z dne 4. 5. 2021. Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.
UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 6. 12. 2019. Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.

Agencija poleg nalog, ki jih je prenesla na druge organe, s protokoli ureja tudi navzkrižno posredovanje podatkov z organi, ki pri svojem inšpekcijskem nadzorstvu ugotavljajo dejstva, ki vplivajo na odločitve pri ukrepih skupne kmetijske politike:

- dne 4. 1. 2016 je z Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) podpisala Protokol o izmenjavi podatkov med Agencijo in UVHVVR o ugotovitvah kontrole na področjih navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja,
- dne 28. 1. 2016 je z Inšpektoratom RS za okolje in prostor (IRSOP) podpisala Protokol o izmenjavi podatkov med Agencijo in IRSOP o ugotovitvah kontrole na področjih navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja,
- dne 9. 3. 2015 je z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) podpisala Protokol o posredovanju podatkov Agenciji o dejstvih, ugotovljenih pri inšpekcijskem nadzorstvu na področju kontrole navzkrižne skladnosti in Programa razvoja podeželja (aneks št. 1 z dne 23. 5. 2017).

Potrjujemo, da so pravila in smernice v zvezi s prenosom nalog podrobno opisana v zgoraj navedenih pogodbah in sporazumih o prenosu nalog. Poleg tega je Agencija izdala vrsto navodil za vsak posamezen ukrep, ki zajemajo vidike kakovosti in sporočanje prenesenih nalog.

2.13.3.4.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno formalno ugotovitev, ki nima finančnega vpliva na sklad.

Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da je bil dne 12. 10. 2016 z namenom zagotavljanja upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in Ministrstvom za javno upravo (MJU) sklenjen Sporazum o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti.

Prenesene naloge, navedene v tem sporazumu, v finančnem letu 2023 opravlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo, vendar sporazum o prenosu nalog in zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in navedenim ministrstvom ni posodobljen. V veljavi je še vedno sporazum iz leta 2016, kar ni skladno s točko 1 (D) Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.

2.13.3.4.3. Priporočilo

Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske infrastrukture čimprej sprejmeta sporazum o prenosu delegiranih nalog skladno s točko 1 (D) k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.

2.13.3.4.4. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi s prenosom nalog na druge organe v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru sistema IAKS, vzpostavljeni in **deluje dobro (4)**.

Oceno deluje dobro (4) smo podali kljub podani ugotovitvi v poglavju 2.13.3.4.2, saj drugih nepravilnosti nismo ugotovili.

2.13.3.5. Notranje okolje – ocena tveganja

2.13.3.5.1. Opis

Agencija je vzpostavila register tveganj, v katerem je za vsak proces/aktivnost/projekt na Agenciji opredelila tveganja.

Tveganja je ocenila po verjetnosti nastanka, teži posledic, ustreznosti kontrolnih mehanizmov in prioriteti, za vsako opredeljeno tveganje je opisala obstoječe kontrolne postopke oz. izvedene ukrepe za zmanjšanje tveganja ter za vsako tveganje določila odgovorno osebo (npr. vodja sektorja, službe, oddelka) za obvladovanje tveganja.

V registru tveganj je za vsak proces/aktivnost/projekt najprej naveden cilj in nato iz cilja izhajajoče tveganje. V registru tveganj je za vsak proces/aktivnost/projekt najprej naveden cilj in nato iz cilja izhajajoče tveganje. Cilji so navedeni v letnem programu dela Agencije in v akreditiranih priročnikih.

Register tveganj Agencija posodablja vsako leto. Revizijska sled o sprejetih odločitvah v zvezi z obvladovanjem tveganj je zagotovljena.

Register tveganj je razdeljen na dve temeljni skupini tveganj. V prvo skupino tveganj so vključena zunanja tveganja, na katera Agencija neposredno nima vpliva, lahko pa s spremljanjem stanja ublaži njihove negativne posledice tako, da se novemu stanju ustrezno prilagodi. V drugi skupini so notranja tveganja, ki so določena na različnih nivojih delovanja Agencije, in sicer kot:

- strateška tveganja;
- upravljalna oz. poslovodna tveganja in
- operativna tveganja, ki nastajajo neposredno pri izvajanju aktivnosti Agencije.

Operativna tveganja so najbolj podrobno razčlenjena in prikazana tako, kot se pojavljajo pri delovnih procesih posameznih sektorjev in služb v Agenciji.

Pri tej oceni tveganja Agencija upošteva vse ukrepe, ki jih plača (vključno z odhodki v programskem obdobju 2014–2020).

Agencija je sprejela tudi ustrezne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na goljufije (kot del ocenjevanja tveganja), ki so opisani v akreditiranih priročnikih in navodilih. Ustanovila je tudi projektno skupino za področje goljufij in drugih nezakonitih dejanj, katere naloge so med drugim priprava predlogov sprememb in dopolnitev akreditirane dokumentacije v povezavi z upravljanjem z goljufijami in drugimi nezakonitimi dejanji, ki vplivajo na finančne interese Unije, skrb za sistem samoocene tveganj in kazalnikov goljufij ter umetnega ustvarjanja pogojev (tako imenovano Knjigo kazalnikov goljufij in umetno ustvarjenih pogojev), nudenje strokovne pomoči pri obravnavi suma goljufije ali drugega nezakonitega dejanja uslužbencem, ki v konkretni upravni zadevi zaznajo sum goljufije ali drugega nezakonitega dejanja, priprava in izvedba usposabljanj za področje goljufij in drugih nezakonitih dejanj, priprava predlogov izboljšav na področju upravljanja z goljufijami in drugimi nezakonitimi dejanji.

Plačilna agencija je od leta 2019 v pilotnem projektu uvajanja orodja Arachne na področje kmetijstva.

2.13.3.5.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.3.5.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi z oceno tveganja v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru sistema IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

2.13.4. EKSRP ne-IAKS – Preizkušanje skladnosti / preizkus kontrol – kontrolne dejavnosti

Našo oceno kontrolnih dejavnosti Agencije smo potrdili glede na ključne in pomožne kontrole, kot to opredeljuje Smernica št. 2.

V ta namen smo izvedli naslednja preverjanja skladnosti / preverjanja kontrol:

Preglednica št. 173: Preveritve skladnosti / preveritve kontrol

Postopek	ne-IAKS	Ugotovitve
Upravne kontrole	26	Poglavje 2.13.4.1.1.
Kontrole na kraju samem	30	Poglavje 2.13.4.2.1.

Vzorec za upravno preveritev skladnosti / preveritve kontrol za množico ne-IAKS navajamo v Prilogi št. 18 (Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKSRP) (Oddelek 4 poročila - Priloge).

2.13.4.1. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi z upravnimi pregledi

2.13.4.1.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev, ki ima finančni vpliv na sklad (znana napaka), in dve (2) srednje pomembni (formalni) ugotovitvi, ki nimata finančnega vpliva na sklad.

Znana napaka

Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M16.2 Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij smo pri vlogi št. 33117-3015/2018 ugotovili, da je upravičenec kot dokazilo za priznanje stroškov dela priložil časovnice v skupnem znesku 11.942,00 EUR, v zahtevku pa je uveljavljal časovnice v skupnem znesku 11.946,29 EUR, kar je za 4,29 EUR (EU del: 3,43 EUR) preveč (preglednica št. 174).

Napaka ni sistemske narave. Opredelili smo jo kot znano, ker ni v vzorcu za preizkušanje podatkov množice EKSRP ne-IAKS, ampak je v vzorcu za preizkušanje skladnosti.

Preglednica št. 174: Znana napaka EKSRP ne-IAKS

Zap. št.	Številka vloge	Knjigovodska vrednost	Revidirana vrednost	Napaka v EUR
1.	33117-3015/2018	11.763,43	11.760,00	3,43
Skupaj znana napaka (preplačilo)				3,43

Formalne napake

1. Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj kmetijskih dejavnosti smo pri vlogi št. 33150-15/2021 ugotovili, da rok, do katerega mora upravičenec zagotoviti najmanj eno delovno mesto v skladu s 3. točko prvega odstavka 90 g. člena in prvo alinejo 4. točke prvega odstavka 90 e. člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva ter podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (Uradni list RS št. 104/15 s spremembami) ni opredeljen ne v javnem razpisu (Uradni list RS, št. 145/2021) ne v navedeni uredbi.

Ugotovili smo tudi, da kontrolni list Agencije za preveritev ustreznosti zahtevka za izplačilo ne vsebuje preverjanja o tem, ali je zaveza iz naslova merila »novoustanovljeno delovno mesto« (4. točka prvega odstavka 90 e. člena in 3. točka prvega odstavka 90 g. člena Uredbe) izpolnjena oz. je izpolnitev v teku.

Enako smo ugotovili tudi pri vzorcih za preizkušanje podatkov št. 15, 30, 42 in 43 (glej poglavje 2.14.2.3). Finančne napake iz naslova te ugotovitve ni, ker nam je Agencija po 1. 1. 2024 na našo zahtevo posredovala pogodbo o zaposlitvi za novoustanovljeno delovno mesto za vse navedene vzorce.

2. Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M06.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete smo pri vlogi št. 33119-40/2018 ugotovili, da je v 8. točki 5. člena Uredbe za mlade kmete (Uradni list RS, št. 47/17 s spremembami) naveden pogoj, ki določa, da mora upravičenec postati lastnik več kot 50 % površin, ki sestavljajo kmetijsko gospodarstvo. Pogoja ni mogoče ustrezno preveriti, saj ni opredeljeno, katere parcele sestavljajo določeno kmetijsko gospodarstvo

Finančne napake iz naslova te ugotovitve ni, ker Agencija upošteva tč. 6.3 Uredbe za mlade kmete, v kateri je določeno, da prenosnik prenese KMG z vsemi pripadajočimi kmetijskimi in gozdnimi zemljišči.

2.13.4.1.2. Priporočila

1. Za ugotovljeno znano napako Agenciji priporočamo, da dosledno izvaja kontrolo štirih oči.

2. Za ugotovljeno formalno napako pod zaporedno št. 1 MKGP priporočamo, da v javnem razpisu za podukrep M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti ali v Uredbi o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva ter podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov, opredeli rok, do katerega mora upravičenec zagotoviti najmanj eno delovno mesto.

Agenciji priporočamo, da pri preveritvi ustreznosti zahtevka za izplačilo v kontrolni list za ukrep M06.4 vključi preveritev, ali je zaveza iz naslova merila »novoustanovljeno delovno mesto« (4. točka prvega odstavka 90 e. člena in 3. točka prvega odstavka 90 g. člena Uredbe) izpolnjena oz. je izpolnitev v teku.

3. Za ugotovljeno formalno napako pod zaporedno št. 2 MKGP priporočamo, da v nacionalni zakonodaji popravi pogoj, ki določa, da mora upravičenec postati lastnik več kot 50 % površin, ki sestavljajo kmetijsko gospodarstvo. Priporočamo, da se pogoj spremeni na način, da bo možna njegova preveritev iz obstoječih uradnih evidenc oziroma na način, da se pogoj veže na lastništvo prevzemnika ob oddaji vloge (več kot 50 % obsega površin, ki jih ima prevzemnik v lasti ob oddaji vloge na javni razpis, je moral pridobiti v največ 24 mesecih pred oddajo vloge).

2.13.4.1.3. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice ne-IAKS **delujejo (3)**.

Oceno **deluje (3)** smo podali zaradi:

- ene (1) znane finančne napake pri podukrepu M16.2 Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij, navedene v tem poglavju (poglavje 2.13.4.1.1.),
- ene (1) naključne finančne napake pri podukrepu M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, navedene v poglavju 2.14.2.3. (Priloga št. 13),
- dveh (2) srednje pomembnih ugotovitev pri podukrepu M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti ter pri podukrepu M06.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, navedenih v tem poglavju (poglavje 2.13.4.1.1.),
- dveh (2) manj pomembnih ugotovitev pri podukrepu M04.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov (neustrezen odgovor v kontrolnem listu, neustrezen opis dokazila v kontrolnem listu),
- dveh (2) manj pomembnih ugotovitev pri podukrepu M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva PRP 2014-2020 (prva ugotovitev: Agencija prejeti dopis upravičenca vsebinsko ni ustrezno obravnavala ter stranki ni pravočasno odgovorila; druga ugotovitev: napaka v javnem razpisu pri izračunu vstopnega praga za sklop C, na katerega sicer ni bilo vložene nobene vloge, ter napaka v seštevku možnih točk za eno merilo, ki pa ga je aplikacija Agencije pravilno izračunala),

- ene (1) manj pomembne ugotovitve pri podukrepu M16.4 Vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov PRP 2014-2020 (Agencija je vlagatelju odobrila prošnjo za spremembo obveznosti, ni mu pa izdala odločbe, kot je navedeno v področnem priročniku).

Manj pomembne ugotovitve nimajo finančnega vpliva na sklad.

Oceno upravnih kontrol celotne množice ne-IAKS smo podali na podlagi ocene upravnih kontrol posameznega ukrepa in njegove udeležbe v bruto plačilih celotne množice.

Navedeni ukrepi (M04, M06 in M16), ki smo jih ocenili z oceno deluje (3), skupaj predstavljajo 64 % v celotnih bruto plačilih množice ne-IAKS, pri katerih smo izvedli upravne kontrole.

Ostale ukrepe, ki smo jih preverjali v okviru upravnih kontrol (M01, M08, M09, M20 in M22), smo ocenili z oceno **deluje dobro (4)**.

2.13.4.2. Kontrolne dejavnosti:odobritev izplačil – Ključne kontrole v zvezi s kontrolami na kraju samem

2.13.4.2.1. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno formalno ugotovitev v zvezi z vzorcem št. 19 (F200: 012222, ABB 080301020411100).

Pri pregledu na kraju samem vzorca št. 19 (investicija v napravo nasadov jablan ter postavitve protitočnih mrež) smo ugotovili več nepravilnosti:

1. Prijavljena površina nasada na GERK-u št. 1264794 z rabo 1221 (intenzivni sadovnjak) je 1,07 ha. Kontrolor je na tem GERK-u izvedel meritev in izmeril 1,002 ha, kar je za 6,8 ara manj od prijavljene površine GERK-a.

Pri ponovnem pregledu na kraju samem smo izmerili bruto površino nasada 1,0196 ha z obsegom 496,6 m. Upoštevajoč tehnično toleranco meritve GNSS naprave 0,5 m je dovoljeno odstopanje od naše izmere +/- 248,3 m², iz česar izhaja, da prijavljena površina nasada ni v toleranci meritve, zato je ugotovljena bruto površina enaka izmerjeni. Ker je meritev bruto površine, ki jo je izvedel kontrolor Agencije, v tehnični toleranci naše meritve, lahko kontrolorjevo izmero bruto površine potrdimo kot ustrezno, vendar iz Zapisnika o kontroli na kraju samem in podporne dokumentacije kontrolorja ni razvidno, da bi kontrolor pri ugotavljanju bruto površine uporabil tehnično toleranco meritve in na podlagi tega sprejel izmerjeno bruto površino za ugotovljeno.

2. Agencija podatka o zmanjšani površini po opravljenem pregledu na kraju samem ni posredovala v Register kmetijskih gospodarstev (RKG), kar ni skladno z 143. členom Zakona o kmetijstvu (ZKme-1), ki v 8. odstavku določa, da ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti.

Upravičenec v subvencijskem letu 2022 na zadevni površini uveljavlja tudi ukrepe EKSRP IAKS (operacijo Uporaba feromonskih in lepljivih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov in operacijo Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano ledino), vendar pa finančne napake iz naslova zmanjšane površine v finančnem letu 2023 ni, ker je razlika med celotno ugotovljeno površino in celotno prijavljeno površino za plačilo v okviru shem

podpore na površino, manjša ali enaka 0,1 hektara, in se ugotovljena površina obravnava kot enaka prijavljeni površini.⁵³

3. Pri ugotavljanju neto površine nasada kontrolor ni opravil izmere neto površine, ki je potrebna za izračun števila dreves v nasadu, čeprav je to navedeno v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114, verzija 6.0), temveč jo je izračunal po postopku, ki ni opredeljen v navedenem priročniku. S strani kontrolorja izračunana neto površina nasada (9.794 m²) je izven tolerance meritve neto površine nasada, ki smo jo pri pregledu na kraju samem izmerili mi (9.106 m² +/- 235 m²).

4. Prijavljeno število dreves v nasadu je 4.550. Pri pregledu na kraju samem smo izračunali 4.590 dreves z dovoljenim odstopanjem +/- 119 dreves (upoštevali smo toleranco meritve neto površine nasada), kar pomeni od 4.471 dreves do 4.709 dreves. Kontrolor Agencije je izračunal število 4.372 dreves, kar je izven dovoljenega odstopanja (med 4.471 in 4.709 dreves), ki temelji na naši izmerjeni neto površini nasada. Izračunano število dreves (4.372) je potrdil kot ustrezno prijavljenemu (4.550) z utemeljitvijo, da gre za 4% odstopanje, vendar pa tak način potrjevanja števila dreves ni opredeljen v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114, verzija 6.0). Služba za kontrolo je tekom revizije pojasnila, da pri odločanju o ustreznosti prijavljenega števila dreves uporablja določila Pravilnika o stopnjah običajnega odpisa blaga (kalo, razsip, razbitje, okvara) (Uradni list RS, št. 119/08 s spremembami). Ugotovili smo tudi, da naveden pravilnik ni primeren za ugotavljanje dovoljenega odstopanja v primeru postavitve nasada, temveč samo v primerih 4. člena istega pravilnika (pri prevozu, skladiščenju oziroma pri prodaji blaga).

5. V Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114, verzija 6.0) ni opredeljen:

- postopek za potrditev oziroma zavrnitev prijavljene bruto površine nasada z upoštevanjem tehnične tolerance meritve,
- pojem »neto površine nasada« in način njenega ugotavljanja (izmera površine, obseg, izračun tolerance),
- postopek ugotavljanja povprečne medvrstne razdalje,
- natančen postopek ugotavljanja števila dreves v nasadu, ko dreves ni smiselno šteti, in odločanje, ali ugotovljeno število dreves ustreza prijavljenemu.

6. Zapisnik o kontroli na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva skupaj s podporno dokumentacijo ne vsebuje podatka:

- da se navaja bruto izmerjena površina nasada (navedeno je samo 'površina'),
- o toleranci meritve in ugotovljeni bruto površini nasada,
- o opravljenih pomožnih meritvah, ko števila dreves ni smiselno preverjati s štetjem (neto površina nasada, povprečna vrstna in povprečna medvrstna razdalja).

⁵³ Skladno z 2. odstavkom 6. točke 18. člena Uredbe (EU) št. 640/2014, ki pravi, da če je razlika med celotno ugotovljeno površino in celotno prijavljeno površino za plačilo v okviru shem neposredne pomoči, ki so določene v naslovih III, IV in V Uredbe (EU) št. 1307/2013, ali celotno prijavljeno površino za plačilo v okviru ukrepov podpore na površino, manjša ali enaka 0,1 hektara, se ugotovljena površina obravnava kot enaka prijavljeni površini. Za ta izračun se upoštevajo le čezmerne prijave površin na ravni skupine kmetijskih rastlin, kot je določeno v členu 17(1). Drugi pododstavek se ne uporablja, kadar razlika predstavlja več kot 20 % celotne prijavljene površine za plačila.

Zaradi ugotovitev pod zaporednimi števkami 1, 2, 3 in 4 smo preverili celoten seznam upravičencev (skupaj z vlogo iz vzorca jih je 13), ki smo ga prejeli s strani Agencije, pri katerih je bil izveden pregled na kraju samem za investicijo v nasad v obdobju od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023. 7 vlog od 12 vlog v finančnem letu 2023 še ni bilo plačanih, pri ostalih petih pa finančne napake nismo ugotovili.

2.13.4.2.2. Priporočila

Za ugotovitev pod zaporedno št. 1, 3, 4 in 5 Agenciji priporočamo, da v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114) opredeli:

- postopek za potrditev oziroma zavrnitev prijavljene bruto površine nasada z upoštevanjem tehnične tolerance meritve,
- pojem »neto površine nasada« in način njenega ugotavljanja (izmera površine, obseg, izračun tolerance),
- ugotavljanje povprečne medvrstne razdalje,
- postopek ugotavljanja števila dreves v nasadu in ugotavljanje, ali dobljeno število dreves ustreza prijavljenemu (primerjava izmerjene neto površine nasada, povprečne vrstne in medvrstne razdalje s podatki prijave),
- merila za ugotavljanje dovoljenega odstopanja od prijave pri odločanju o ustreznosti prijavljenega števila dreves v nasadu.

Agenciji prav tako priporočamo, da preglede na kraju samem pri ukrepu M04.1 izvaja skladno s področnim priročnikom.

Za ugotovitev pod zaporedno št. 2 Agenciji priporočamo, da v priročniku za ukrep M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, opredeli primere, pri katerih je treba ugotovitve pri pregledih na kraju samem sporočati v RKG skladno z 143. členom Zakona o kmetijstvu (ZKme-1). Prav tako priporočamo opredelitev postopka posredovanja kontrolnih ugotovitev vsebinskim službam za potrebe ugotavljanja upravičenosti zadevnih površin do plačila za druge ukrepe SKP ter opredelitev postopka prijave za morebitno izvedbo dodatnih pregledov na kraju samem (npr. za pogojenost, za površine...).

Za ugotovitev pod zaporedno št. 6 Agenciji priporočamo, da v Zapisniku o kontroli na kraju samem ali v podporni dokumentaciji v primeru, ko ni smiselno šteti dreves v nasadu, navede vse podatke, potrebne za izračun števila dreves v nasadu.

2.13.4.2.3. Ocena

Ocenjujemo, da ključne kontrole v zvezi s pregledi na kraju samem v okviru množice ne-IAKS **delujejo dobro (4)**.

Vse ukrepe, ki smo jih preverjali v okviru vzorca za preglede na kraju samem (M01, M03, M06, M08, M16, M19 in M20), razen ukrepa M04, smo ocenili z oceno **delujejo dobro (4)**. Ukrep M04 smo zaradi ugotovitve, navedene v poglavju 2.13.4.2.1 ocenili z oceno **dobro (3)**.

Ocena ključnih kontrol v zvezi s pregledi na kraju samem za množico ne-IAKS je podana na podlagi ocene pregledov na kraju samem posameznega ukrepa in njegove udeležbe v bruto plačilih celotne množice.

Ukrep M04 skupaj predstavlja 48 % v celotnih bruto plačilih množice ne-IAKS, pri katerih smo izvedli preglede na kraju samem (preglednica št. 175).

Preglednica št. 175: Udeležba ukrepa M04 (v %) v bruto plačilih množice PKS EKSRR ne-IAKS

Ukrepi	v EUR	Udeležba ukrepov v bruto plačilih množice PKS EKSRR ne-IAKS (v %)
M04	33.075.856,68	48,00
Ostali ukrepi EKSRR ne-IAKS, pri katerih smo izvedli pregled na kraju samem (brez M04)	36.090.141,53	52,00
Skupaj	69.165.998,21	100,00

2.13.4.3. Kontrolne dejavnosti: odobritev izplačil – Pomožne kontrole**2.13.4.3.1. Ugotovitve**

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.4.3.2. Ocena

Ocenjujemo, da pomožne kontrole v zvezi z upravnimi kontrolami v okviru množice ne-IAKS **delujejo dobro (4)**.

2.13.4.4. Notranje okolje – prenos nalog**2.13.4.4.1. Povzetek prenesenih nalog**

Agencija je prenesla naloge na druge institucije (imenovane »pooblaščen organi«), kot je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica št. 176: Povzetek prenesenih nalog

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP	Upravljanje in kontrola izplačil iz Tehnične pomoči strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027.	Sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih nalog pri upravljanju in kontroli izplačil tehnične pomoči strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 z dne 5. 2. 2023.
MKGP	Upravljanje in kontrola izplačil iz Tehnične pomoči Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020.	Sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih opravil pri upravljanju in kontroli izplačil Tehnične pomoči Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 z dne 16. 6. 2020.
MKGP, IRSKGLR, UVHVVR	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023.

Ime institucije	Vrsta prenesenih nalog	Datum sporazuma o prenosu nalog
MKGP	Sodelovanje na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije.	Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk in posredovanja zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje Skupne kmetijske politike Evropske Unije z dne 4. 5. 2017. Aneks št. 1 z dne 14. 6. 2017, aneks št. 2 z dne 4. 5. 2021. Sporazum je veljal do dne 15. 3. 2023, ko je bil podpisan Sporazum o sodelovanju na področju uporabe zbirk podatkov z dne 15. 3. 2023 med Agencijo, MKGP, IRSKGLR in UVHVVR.
MKGP	Upravljanje in kontrola izplačil ukrepov M01, M02, M10.2 Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020.	Sporazum o prenosu posameznih strokovno-tehničnih nalog pri upravljanju in kontroli izplačil ukrepov M01, M02, M10.2 Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 z dne 14. 2. 2022.

Potrjujemo, da so pravila in smernice v zvezi s prenosom nalog podrobno opisana v zgoraj navedenih pogodbah in sporazumih o prenosu nalog. Poleg tega je Agencija izdala vrsto navodil za vsak posamezen ukrep, ki zajemajo vidike kakovosti in sporočanje prenesenih nalog.

2.13.4.4.2. Ugotovitve

Glej poglavje 2.13.3.4.2.

2.13.4.4.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi s prenosom nalog na druge organe v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru množice ne-IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

Navedeno oceno smo podali kljub podani ugotovitvi v poglavju 2.13.3.4.2., saj drugih nepravilnosti nismo ugotovili.

2.13.4.5. Notranje okolje – ocena tveganja

2.13.4.5.1. Opis

Glej poglavje 2.13.3.5.1.

2.13.4.5.2. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne in srednje pomembne, nimamo.

2.13.4.5.3. Ocena

Ocenjujemo, da so postopki v zvezi oceno tveganja, ki se nanaša na izvajanje ukrepov v okviru množice ne-IAKS, vzpostavljeni in **delujejo dobro (4)**.

2.14. Preizkušanje podatkov

2.14.1. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKSRP IAKS

2.14.1.1. Pregled

Agencija je izbor kmetijskih gospodarstev v kontrolni vzorec opravila na naboru vlog za subvencijsko leto 2021, skladno s svojo metodologijo za izbor in skladno s členi 32., 33. in 34. Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 ob upoštevanju dovoljenega odstopanja za leto 2022 na podlagi izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/1216. Kmetijska gospodarstva so bila izbrana v vzorce naključno in na podlagi analize tveganja iz zadevnih populacij (vseh veljavnih vlogah za posamezen ukrep). Določene kontrole upravičenosti je Agencija izvedla tudi na podlagi direktnega izbora.

Kontrola na kraju samem za ukrepe na površino se je izvajala na klasičen način, v določenih primerih pa tudi z metodo daljinskega zaznavanja (ukrep M53 OMD), preverjanje pregledov na kraju samem je CO izvedel pri obeh načinih kontrole.

Pri preverjanju kontrol na kraju samem za plačila na površino smo rezultate daljinskega zaznavanja šteli enakovredne rezultatom klasičnih kontrol, saj je kakovost identifikacijskega sistema zemljišč (LPIS) dobra, daljinsko zaznavanje pa temelji na reprezentativnem vzorcu.

Agencije je pri izbiri naključnega dela vzorcev uporabila določilo 2. odstavka 3. točke 34. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 in pri ukrepu M53 OMD v naključni vzorec vključila najprej kmetijska gospodarstva, ki so že bila izbrana v naključni del vzorca za ukrepa M50 KOPOP in M51 EK, ter izpolnjevala pogoje tudi za ukrep M53 OMD, vendar samo do njihovega deleža v kontrolni populaciji OMD.

Pri ukrepu M50 KOPOP se zaporedje naključnega izbora določi glede na število kmetijskih gospodarstev za posamezno operacijo v tekočem letu. Izbor se začne pri operaciji, ki ima najmanj oddanih zahtevkov, in se nadaljuje do izbora pri operaciji, ki ima največ oddanih zahtevkov v tekočem letu.

Izbor kontrolnega vzorca za ukrep M54 DŽ poteka ločeno po posamezni operaciji (prašiči, govedo in drobnica).

Pred izborom našega vzorca za ponovne kontrole na kraju samem množice EKJS IAKS in EKSRP IAKS smo preverili reprezentativnost vzorca naključnih kontrol na kraju samem, ki ga je izbrala Agencija, in ugotovili, da je le-ta reprezentativen.

Pred izborom parcel, ki smo jih izbrali za kontrolo na kraju samem, smo najprej opravili analizo parcel glede na zahteve po posameznem ukrepu. Število parcel, ki smo jih pregledali, smo omejili na najmanj 10, pri čemer so morali biti zastopani vsi zahtevki, ki so bili predmet našega pregleda. Naključno, z uporabo funkcije »random« v Excelu, smo izbrali vsaj 10 parcel. Če je bilo s strani Agencije pregledanih manj kot 10 parcel, smo opravili preizkuse na vseh, ki jih je pregledala Agencija.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5, ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija je bila naključni vzorec Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po upravičencu za subvencijsko leto 2022. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKSRP IAKS 32 vzorcev.

Preglednica št. 177: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od pregledanih naključnih kontrol na kraju samem EKSRP IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	
Vrednost populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	223.484,82
Standardni odklon (σ_r) za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067
Število vzorcev	17
Interval vrednotenja obširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	13.146,17
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki presega vrednosti intervala, samo za EKSRP IAKS	1

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Vrednost vzorcev, ki presegajo vrednost intervala populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	15.328,09
Vrednost vzorcev, ki ne presegajo vrednost intervala populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	208.156,73
Interval vrednotenja neobširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	13.009,80
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki ne presega vrednosti intervala, samo za EKJS IAKS	16
Sloj samo EKSRP IAKS	
Vrednost populacije za sloj samo EKSRP IAKS v EUR	671.139,74
Standardni odklon (σ_r) za sloj samo EKSRP IAKS	0,01070489
Interval vrednotenja obširnega sloja samo EKSRP IAKS v EUR	44.742,65
Število vzorcev sloja samo EKSRP IAKS, ki presega vrednost intervala	1
Vrednost vzorcev, ki presegajo vrednost intervala populacije za sloj samo EKSRP IAKS	198.284,78
Vrednost vzorcev, ki ne presegajo vrednost intervala populacije za sloj samo EKSRP IAKS	472.854,96
Interval vrednotenja neobširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	33.775,35
Število vzorcev sloja samo EKSRP IAKS, ki ne presega vrednosti intervala	14
Povzetek števila vzorcev IAKS na Sklad	
Število izbranih vzorcev IAKS za sklad EKSRP	32
- vzorci velikih vrednosti - vzorci pod vrednostjo intervala	2 30
Povzetek vrednosti vzorcev IAKS na Sklad	
Vrednost vzorcev IAKS za sklad EKSRP v EUR	414.557,12
- vzorci velikih vrednosti v EUR - vzorci pod vrednostjo intervala	213.612,87 200.944,25

2.14.1.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 32 vzorcev (34 zahtevkov) v zvezi z EKSRP IAKS⁵⁴.

Seznam vseh primerov je v Prilogi št. 12 (Stopnja neskladnosti – EKSRP IAKS – revizijski cilj št. 4) (Oddelek 4 poročila - Priloge), z odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo.

2.14.1.3. Ocena in ugotovitve**Naključne napake**

Pri preizkušanju podatkov množice EKSRP IAKS nismo ugotovili naključnih napak.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKSRP IAKS smo ugotovili tri (3) znane napake:

Preglednica št. 178: Povzetek znanih napak EKSRP IAKS

Zaporedno št.	Številka vzorca	Knjigovodska vrednost v EUR	Revidirana vrednost v EUR	Napaka v EUR
1.	32	198.284,78	198.281,97	2,81
2.	/	8.300,08	8.298,13	1,95
3.	/	3.854,08	3.847,01	7,07
Skupaj znana napaka (preplačilo)				11,83

Znana napaka, ugotovljena na vzorcu št. 32 (F200: 0200053, ABB 080301026013100), se nanaša na ukrep 10 KOPOP. Ugotovili smo, da Agencija pri operaciji Vinogradništvo v primeru čezmerne prijave ne upošteva različnih plačil na isti kmetijski parceli, kakor je določeno v Uredbi o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 16/16 in spremembe). Višina plačila se poleg stopnje nagiba razlikuje tudi glede na to, ali je kmetijska parcela v Registru vinogradov razvrščena v vertikalno ali teraso.

Pri pregledu vzorca št. 32 smo ugotovili, da je upravičenec na kmetijski parceli št. 14091836 znotraj BLOK-a 11337378 uveljavljal GERK št. 1525759 z zahtevo VIN_POKT_DO_35 (vertikala) in GERK 3257429 z zahtevo VIN_POKT_DO_35_T (terasa). Čezmerna prijava, ugotovljena pri pregledu na kraju samem, se nanaša samo na GERK št. 3257429, ki je razvrščen v terase, zato bi morala Agencija znižanje plačila izračunati tako, da bi pri obračunu čezmerne prijave upoštevala višino plačila za površino, razvrščeno v teraso.

Agencija različnih višin plačil za posamezno zahtevo pri obračunu ni upoštevala, ampak je čezmerno prijavo zavrnila proporcionalno na pripadajoča GERK-a, na podlagi njunega površinskega deleža znotraj kmetijske parcele, ne glede na razvrstitev v vertikalno ali teraso.

Vzorec št. 32 je vzorec velike vrednosti, zato smo napako opredelili kot znano.

⁵⁴ Od 32 upravičencev jih eden (1) uveljavlja 2 zahtevi (DŽ govedo in DŽ prašiči), eden (1) pa dva (2) ukrepa (EK, OMD), torej smo skupaj pregledali 34 zahtevkov.

Preverili smo tudi seznam upravičencev, ki smo ga prejeli s strani Agencije, kjer bi se enaka napaka lahko še pojavila. Ugotovili smo, da se je poleg KMG iz našega vzorca za preizkušanje podatkov, tovrstna finančna napaka pojavila še pri dveh kmetijskih gospodarstvih (glej preglednico št. 178). Napaki smo opredelili kot znani, ker sta se pojavili izven vzorca za preizkušanje podatkov.

Formalne napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKSRP IAKS nismo ugotovili formalnih napak.

Ocenjujemo, da v množici izdatkov EKSRP IAKS za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023, pomembna napaka ni prisotna, saj tvegani znesek znaša 924,64 EUR in ne presega ravni pomembnosti v višini 2 % upravičenih izdatkov, to je 1.398.487,94 EUR.

2.14.1.4. Priporočila

Zaradi ugotovljenih znanih napak pod zaporedno št. 1, 2 in 3 (glej preglednico št. 178) v skupnem znesku 11,83 EUR Agenciji priporočamo, da pri ukrepu M10 KOPOP (operacija Vinogradništvo), kjer sta mogoči dve različni plačili znotraj operacije Vinogradništvo pri obračunu čezmerne prijave upošteva pripadajoče GERK-e znotraj kmetijske parcele, ter poleg stopnje nagiba upošteva tudi razvrstitev v vertikalno ali teraso, kar je razvidno iz Registra vinogradov.

2.14.2. Rezultati preizkušanja v zvezi s populacijo EKSRP ne-IAKS

2.14.2.1. Pregled

Vzorec smo izbrali iz vseh bruto plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu 2023, vzorčna enota je bila posamezen plačan zahtevek za plačilo EKSRP ne-IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote po standardnem pristopu. Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili standardni odklon ugotovljen preteklih dveh letih in sicer iz leta 2021.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2. Zaradi spremenjenega razmerja med planiranimi in dejanskimi plačili med prvim in drugim obdobjem vzorčenja smo določili vzorec 31 enot.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKSRP ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja, smo pa vzorec izbirali v dveh obdobjih med letom. Prav tako nismo uporabili dvofaznega vzorčenja.

Iz izbranega vzorca za množico EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 je bilo iz prvotnega vzorca opravljenih samo 17 kontrol na kraju samem s strani Agencije, zato smo iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKSRP ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec, v katerem jih je bilo 17) z isto metodo vzorčenja izbrali še 13 vzorcev. Skupni vzorec je znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2.

Preglednica št. 179: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil EKSRP ne-IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Prvo obdobje	
Vrednost populacije za prvo obdobje v EUR	50.956.438,30
Standardni odklon (σ_r) za prvo obdobje	0,00006206
Število vzorcev (prvotni + dodatni)	21 + 10 = 31
Interval vrednotenja obširnega sloja za prvo obdobje v EUR	1.643.756,07
Število vzorcev prvega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	21 + 10 = 31
Drugo obdobje	
Vrednost populacije za drugo obdobje v EUR	25.755.954,24
Standardni odklon (σ_r) za drugo obdobje	0,00136985
Interval vrednotenja za drugo obdobje v EUR	1.981.227,25
Število vzorcev drugega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	10 + 3 = 13
Skupaj	
Vrednost populacije v EUR	76.712.392,54
Število enot vzorca nad vrednostjo intervala	0
Število enot vzorca, ki ne presega vrednosti intervala	31
Število enot dodatnega vzorca (30 – opravljene kontrole na kraju samem iz vzorca)	13
Skupaj število vzorcev za preverjanje podatkov	44
od tega število opravljenih ponovnih kontrol na kraju samem	30

Za vrednotenje smo uporabili metodo, ki je bila predstavljena s strani Evropske komisije dne 9. 11. 2020 (Incompliance Rate Evaluation: Principles, examples of previous years and challenges faced during FY2019) za ne-IAKS populacijo (primer 1). Dodatni vzorec smo priključili k posameznem obdobju vzorčenja ter prilagodili velikost vzorca in intervala za namen izračuna napake.

2.14.2.2. Opravljeno delo

Pregledali smo skupno 44 vzorcev v zvezi z EKSRP ne-IAKS. Seznam vseh primerov je v Prilogi št. 13 (Stopnja neskladnosti – EKSRP ne-IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

2.14.2.3. Ocena in ugotovitve

Naključna napaka

Pri preizkušanju podatkov množice EKSRP ne-IAKS smo ugotovili eno (1) naključno napako:

Preglednica št. 180: Povzetek naključnih napak EKSRP ne-IAKS

Zaporedn o št.	Številka vzorca	Knjigovodska vrednost v EUR	Revidirana vrednost v EUR	Napaka v EUR	Napaka v %
1.	33	109.909,46	109.071,18	838,28	0,76
Skupaj:				838,28	0,76

Naključna napaka, ugotovljena na vzorcu št. 33 (F200: 012222, ABB 080301020411100), se nanaša na podukrep M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva.

Iz odločbe o pravici do sredstev je razvidno, da je Agencija upravičencu izplačala stroške odstranitve nasada hrušk na GERK-u št. 1264794, kar skladno s 4. točko 7. člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 in Katalogom stroškov, ni upravičen strošek. Upravičenec je na navedenem GERK-u v obstoječem nasadu zamenjal sadni vrsti (hruške namesto jablan), čeprav je v 4. točki 7. člena Uredbe navedeno, da v primeru zamenjave sadnih vrst v obstoječih sadovnjakih z nasadi drugih sadnih vrst, odstranitev nasada ni upravičen strošek.

Ugotovili smo tudi, da je kontrolni list za preverjanje ustreznosti zahtevka pomanjkljiv, saj ne vsebujejo preveritve, ali upravičenec uveljavlja strošek zamenjave sadnih drevesnih vrst ali ne v obstoječem sadovnjaku.

Znane napake

Pri preizkušanju podatkov množice EKSRP ne-IAKS nismo ugotovili znanih napak.

Formalna napaka

Pri preizkušanju podatkov podukrepa M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti smo na vzorcih št. 15, 30, 42 in 43 ugotovili 1 (eno) formalno napako, ki smo jo podrobno opisali v poglavju 2.13.4.1.1.

Ocenjujemo, da v množici izdatkov EKSRP ne-IAKS za finančno leto od 16. 10. 2022 do 15. 10. 2023 pomembna napaka ni prisotna, saj celotna napaka v znesku 24.199,72 EUR (celotna napaka iz ekstrapolacije je oblikovana kot vsota projicirane napake, znane napake in dejanske natančnosti) ne presega ravni pomembnosti v višini 2 % izdatkov, to je 1.534.247,85 EUR.

2.14.2.4. Priporočila

Za ugotovljeno naključno napako Agenciji priporočamo, da pri podukrepu M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva dopolni kontrolni list za preverjanje ustreznosti zahtevka, da bo vseboval vse preveritve skladno z Uredbo o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter

predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov. Agenciji prav tako priporočamo, da preveč izplačana sredstva izterja.

Priporočilo za ugotovljeno formalno napako smo podali v poglavju 2.13.4.1.2.

2.15. Uskladitev – analitični postopki

2.15.1. Pregled kontrolne statistike regionalnega razvoja, ki se predloži 15. julija 2023 v skladu s členom 9(1) Uredbe (EU) št. 809/2014

2.15.1.1. Cilj

Preveriti, kako je Agencija uskladila kontrolno statistiko, prijavljeno v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014.

2.15.1.2. Opravljeno delo

Agencija je Komisiji dne 12. 7. 2023 preko spletne aplikacije SFC2014 poslala računalniški zapis s strukturo ploske datoteke v skladu s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 (kontrolna statistika in kontrolni podatki o vlogah in zahtevkih za plačilo, številu opravljenih pregledov in rezultatih teh pregledov).

Agencija je dne 14. 7. 2023 Komisiji v dokumentu št. 542-2/2023/1 po elektronski pošti poslala tudi Poročilo o naknadnih pregledih naložbenih operacij v koledarskem letu 2022 (Excelova preglednica SL – RD Report CS ex-post checks investments).

Agencija mora uskladiti informacije, ki jih skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 posreduje preko spletne aplikacije SFC2014, in informacije o naknadnih pregledih naložbenih operacij skladno s členom 52 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014, z osnovnimi informacijami v njenem informacijskem sistemu.

Preverili smo, ali je bila taka uskladitev izvedena, ali so ugotovljena neskladja, in ali je podatke mogoče samodejno pridobiti iz informacijskega sistema Agencije.

Informacije v zvezi z dokumentarnimi dokazili v zvezi s kontrolnimi podatki in kontrolnimi statistikami ima Agencija na voljo, tako da se lahko vedno zagotovi dovolj natančna revizijska sled. Potrjujemo, da taka revizijska sled obstaja in je ustrezna.

Zbiranje in predložitev kontrolnih statistik smo primerjali z zahtevami za poročanje iz določb EU zakonodaje, kot je to razloženo v smernicah Komisije, ki jih vsako leto posodobi enota H GD AGRI, in sicer v:

- Smernicah za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike za sheme neposrednih plačil in ukrepe za razvoj podeželja za leto zahtevka 2022⁵⁵ (v nadaljevanju Smernice za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike), ter
- Smernicah za letno poročanje na podlagi člena 9 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014 o naknadnih pregledih naložbenih operacij, do 15. julija 2023 (koledarsko leto 2022).

⁵⁵ Dokument AGRI/8621927/2021 z dne 10. 12. 2021.

Za ukrepe razvoja podeželja, poročane skladno s členom 9(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014, smo preverili:

- način priprave računalniškega zapisa na ravni upravičenca po vrsti in podvrsti kontrolnih podatkov, ki jih je pripravila Agencija za namen poročanja kontrolnih podatkov in kontrolne statistike (IAKS, ne-IAKS),
- ali se število opravljenih kontrol na kraju samem in način izbora le-teh v prilogah k Smernici za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike ujema s podatkom o številu opravljenih kontrol SK Agencije,
- ali produkcijski bazi (Zajem in Obračun) vsebujeta podatke, po katerih poizvedujemo, ter ali se podatki nanašajo na vloge za subvencijsko leto 2022 (IAKS),
- ali Priloge k Smernici za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike, pripravljene na podlagi podatkov iz X-tabele, Knjige zahtevkov in podatkov SK Agencije, vsebujejo podatke, po katerih poizvedujemo, ter ali se podatki v prilogah nanašajo na pravilno obdobje vložitve zahtevka za izplačilo sredstev (ne-IAKS),
- ali je knjigovodska vrednost pri vseh vzorcih za preizkušanje podatkov, navedenih v Prilogah št. 12 (IAKS) in št. 13 (ne-IAKS, pri vlogah, kjer je to preverljivo⁵⁶) k revizijskemu poročilu, enaka znesku, vključenemu v kontrolnih statističnih podatkih,
- ali poročilo o naknadnih kontrolah vsebuje podatke, po katerih poizvedujemo, kakor je določeno v členu 52 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 809/2014.

Prilogo I (Zahteve glede kontrolnih podatkov) in Prilogo III (Kontrolna statistika) Smernic za predložitev kontrolnih podatkov in kontrolne statistike smo preverili pri 65 upravičencih, in sicer:

- **EKSRP IAKS**

- Pri 32 upravičencih⁵⁷, pri katerih je Agencija izvedla kontrolo na kraju samem, smo preverili zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem, izvedli ponovno kontrolo na kraju samem, in preverili, ali so podatki usklajeni z informacijami v produkcijskih bazah in evidencami SK Agencije. Od pregledanih vlog se 26 zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem nanaša na klasične kontrole površin na kraju samem, 6 pa na kontrolo površin z daljinskim zaznavanjem. Vseh 32 upravičencev (34 zahtevkov) smo preverili tudi v okviru preizkušanja podatkov (glej Prilogo 12: Stopnja neskladnosti – EKSRP IAKS – revizijski cilj št. 4) (Oddelek 4 poročila - Priloge).

Od pregledanih 34 zahtevkov se jih 18 nanaša na ukrep 13 OMD (CS-33), 9 na ukrep 10 KOPOP (CS-33 in CS-34), 3 na ukrep 11 EK (CS-33) in 4 na ukrep 14 DŽ (CS-34).

⁵⁶ Pri vlogah, kjer je bil zahtevek za izplačilo prejet na Agencijo v koledarskem 2022.

⁵⁷ Od 32 upravičencev jih eden (1) uveljavlja 2 zahtevi (DŽ govedo in DŽ prašiči), eden (1) pa dva (2) ukrepa (EK, OMD), torej smo skupaj pregledali 34 zahtevkov.

• **EKSRP ne-IAKS**

- Pri **16** upravičencih (CS-35) od skupaj 44 upravičencev iz vzorca za preizkušanje podatkov za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023, ki so vložili zahtevek za izplačilo sredstev v koledarskem letu 2022.
Ostale vloge iz vzorca za preizkušanje podatkov (28 vlog) niso zajete v kontrolni statistiki za leto zahtevka 2022, ker je bil zahtevek za plačilo vložen v koledarskem letu 2023 (glej Prilogo 13: Stopnja neskladnosti – EKSRP ne-IAKS – revizijski cilj št 4) (Oddelek 4 poročila - Priloge).
- Pri **17** upravičencih (CS-35) iz našega vzorca za preizkušanje podatkov za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2022, ki so zahtevek za plačilo vložili v koledarskem letu 2022.

Pri vseh upravičencih (IAKS in ne-IAKS) smo preverili pravilnost podatkov od odobritve vloge do plačila, pregledali zapisnik o kontrolnem pregledu na kraju samem, nato pa v Prilogi I preverili ustreznost navedenih podatkov. Preverili smo tudi, ali je metoda izbora in vrsta kontrole na kraju samem (IAKS) pri posameznem upravičencu pravilno vključena v Prilogo I.

2.15.1.3. Ugotovitve

Ugotovitev, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev:

Pri preverjanju kontrolnih statistik za ukrepe EKSRP IAKS smo ugotovili, da je Agencija za vrsto kontrolnih podatkov »CS-3A« v polju »C200« (Skupno število upravičencev) navedla napačno število upravičencev, in sicer 48.511 upravičencev, namesto 48.502 upravičencev (razlika je 9 upravičencev).

Napačen podatek je tudi v polju »C909« (Skupno število upravičencev, pri katerih je bil opravljen pregled na kraju samem), in sicer 3.103 upravičencev, namesto 3.102 upravičencev. Napaka nima finančnega vpliva na sklad.

2.15.1.4. Sklep

Na podlagi opravljenega dela ocenjujemo, da:

- je Agencija (razen za vrsto kontrolnih podatkov »CS-3A« v polju »C200« - glej ugotovitev št. 1 v poglavju 2.15.1.3.) pravilno izbrala in uskladila kontrolne podatke in kontrolne statistike v zvezi z različnimi ukrepi, ter da v zvezi s tem obstaja zadostna revizijska sled, saj ni neskladij med informacijami, ki so bile predložene Komisiji, in informacijami, vključenimi v analitične evidence Agencije,
- so kontrolni podatki in kontrolne statistike v zvezi z različnimi ukrepi točni in temeljijo na oceni zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem, saj ni neskladij med informacijami iz zapisnikov o kontrolnem pregledu na kraju samem in informacijami, vključenimi v analitične evidence Agencije.

2.15.1.5. Priporočila

Zelo pomembnih priporočil ne podajamo, podajamo pa eno (1) priporočilo za srednje pomembno ugotovitev:

Agenciji priporočamo večjo doslednost pri pripravi kontrolnih statistik in pri kontroli štirih oči.

2.15.2. Pregled podatkov iz Izjave o upravljanju

2.15.2.1. Cilj

Uskladiti informacije iz Izjave o upravljanju s kontrolnimi podatki in kontrolno statistiko.

2.15.2.2. Opravljeno delo

Skladno z določili poglavja 13.2 Smernice št. 2 smo preverili, ali so informacije, vključene v Izjavo o upravljanju, usklajene z osnovnimi podatki, zbirko podatkov, poročili in informacijskim sistemom Agencije.

Preverili smo vse posamezne elemente Izjave o upravljanju: Preverili smo, ali

- Priloga I vsebuje letni povzetek končnih revizijskih poročil in kontrol, opravljenih v finančnem letu 2023, analizo vrste in obsega napak in slabosti, ugotovljenih v sistemih upravljanja, pa tudi popravilnih ukrepov, ki jih je treba izvesti ali načrtovati,
- so v Prilogi II navedeni vsi dokumenti, na podlagi katerih je bila pripravljena Izjava o upravljanju,
- so v Prilogi III navedeni pridržki in spremljanje napredka pri izvajanju akcijskih načrtov ter in popravljalni ukrepi glede sistemov nadzora in kontrol Agencije,
- je v Prilogi IV predložena analiza kakovosti in zanesljivosti sistema poročanja in podatkov o kazalnikih,
- prav tako smo preverili, ali so preglednice v Prilogi V in v Prilogi VI ustrezno izpolnjene, ter ali so navedene dodatne razlage skladno s Smernico št. 4⁵⁸.

Podrobneje o naših opravljenih preverjanjih kontrolnih podatkov in kontrolne statistike za množici IAKS in ne-IAKS navajamo v poglavju 2.15.1. tega poročila.

2.15.2.3. Ugotovitve

Priloga I vključuje letni povzetek končnih revizijskih poročil Evropske komisije (o tem pišemo v poglavju 2.9.1.2.1. tega poročila), revizijske družbe Revidera d.o.o. (revizija po naročilu Pristojnega organa za pregled postopkov za do-akreditacijo Agencije v sistemih upravljanja nove SKP), Računskega sodišča Republike Slovenije in SNR Agencije, ugotovitve iz navedenih revizij, analizo obsega napak in slabosti sistemov, prav tako so v prilogi navedeni sprejeti ali načrtovani popravni ukrepi, vključno s spremljanjem finančnega vpliva, in rok za zaključek priporočil.

Priloga II vključuje vse dokumente, na podlagi katerih je bila pripravljena Izjava o upravljanju.

V **Prilogi III** je Agencija v zvezi z akcijskimi načrti navedla, da v proračunskem letu 2023 ni bilo podanih nobenih pridržkov in popravilnih ukrepov glede sistemov nadzora in

⁵⁸ Dodane razlage skladno s Smernico št. 4 so:

- stopnja napak na ravni populacije za tekoče proračunsko leto je višja od 2 % ali
- primerjava s stanjem v predhodnem proračunskem letu kaže, da poslabšanje niha za več kot 100 % v relativnem smislu ali za 0,5 % v absolutnem smislu (opredeljeno kot „znatno“), ali
- stopnja napak na ravni populacije za tekoče proračunsko leto je neverjetno nizka.

kontrol ter da zato posledično priprava tovrstnih akcijskih načrtov ni bila potrebna (o tem pišemo v poglavju 2.9.1.2. tega poročila).

Prilogi IV je Agencija v zvezi s kakovostjo in zanesljivostjo sistema poročanja in podatkov o kazalnikih navedla, da ni bilo resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja, prav tako ni bilo resnih pomanjkljivosti, za katera bi bila potrebna dodatna pojasnila v skladu s členom 36 Uredbe (EU) št. 2022/128.

Agencija je v **Prilogi V** skladno s Smernico št. 4 navedla ustrezne kontrolne podatke/kontrolno statistiko za leto zahtevka 2022. Podatki, sporočeni v tej prilogi, se ne razlikujejo od uradnih kontrolnih/statističnih podatkov, ki jih je Agencija sporočila GD AGRI.

Agencija je v **Prilogi VI** predložila stopnjo napake, izračunano na populacijo, in sicer kot tehtano povprečje. Stopnja napake na ravni vsake populacije je nižja od 2 % in se v preteklih letih ni spreminjala, zato nadaljnja analiza stopenj napak skladno s Smernico št. 4 ni navedena.

2.15.2.4. Sklep

Agencija je Priloge I, II, III, IV, V in VI k Izjavi o upravljanju pripravila skladno s Smernico Komisije št. 4 in skladno z določili poglavja 13.2 Smernice št. 2.

2.15.2.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

2.16. Ocenjevanje skupne stopnje neskladnosti

2.16.1. EKSRP IAKS – Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote (MUS) po standardnem pristopu. Pri tem smo upoštevali navodila Priloge 2 k Smernici Komisije št. 2 (za finančno leto 2022), poglavje 3.5, ki določa izračun velikosti vzorcev glede na opredeljeno stopnjo zaupanja iz revizije sistemov, pričakovane stopnje napake in standardnega odklona stopenj napak.

Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % pregledanih kontrol na kraju samem Agencije, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili rezultate preteklih let.

Vzorčna populacija je bila naključni vzorec Agencije za kontrole na kraju samem za množico EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj po upravičencu za subvencijsko leto 2022. Znotraj vzorčne populacije smo ukrepe razslojili na tri skupine, in sicer:

- naključno izbrani vzorci Agencije, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKJS IAKS in
- naključno izbrani vzorci Agencije samo za EKSRP IAKS.

Vzorčna enota je bila ocenjen znesek za plačilo naključnega vzorca Agencije za kontrole na kraju samem, interval vzorčenja pa je bil določen na velikost izbire 32 vzorcev na posamezen sklad. Upoštevali smo vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2, in mu dodali še 2 vzorca, ker smo predvideli, da vseh 30 izbranih vzorcev ne bo plačanih.

Uporabili smo proporcionalno razdelitev znotraj posameznih slojev in tako izbrali:

- 17 vzorcev, ki so skupni za EKJS IAKS in EKSRP IAKS,
- 15 vzorcev, ki so samo EKJS IAKS ter
- 15 vzorcev, ki so samo EKSRP IAKS.

Tako je bilo izbrano za EKSRP IAKS 32 vzorcev.

Preglednica št. 181: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za prvo množico operativnih transakcij EKSRP IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % od pregledanih naključnih kontrol na kraju samem EKSRP IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Vrednost populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	223.484,82
Standardni odklon (σ_r) za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj	0,00067
Število vzorcev	17
Interval vrednotenja obširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	13.146,17
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki presega vrednosti intervala, samo za EKSRP IAKS	1
Vrednost vzorcev, ki presegajo vrednost intervala populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	15.328,09
Vrednost vzorcev, ki ne presegajo vrednost intervala populacije za sloj EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	208.156,73
Interval vrednotenja neobširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	13.009,80
Število vzorcev sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj, ki ne presega vrednosti intervala, samo za EKJS IAKS	16
Sloj samo EKSRP IAKS	
Vrednost populacije za sloj samo EKSRP IAKS v EUR	671.139,74
Standardni odklon (σ_r) za sloj samo EKSRP IAKS	0,01070489
Interval vrednotenja obširnega sloja samo EKSRP IAKS v EUR	44.742,65
Število vzorcev sloja samo EKSRP IAKS, ki presega vrednost intervala	1
Vrednost vzorcev, ki presegajo vrednost intervala populacije za sloj samo EKSRP IAKS	198.284,78
Vrednost vzorcev, ki ne presegajo vrednost intervala populacije za sloj samo EKSRP IAKS	472.854,96
Interval vrednotenja neobširnega sloja EKJS IAKS in EKSRP IAKS skupaj v EUR, samo za EKSRP IAKS	33.775,35
Število vzorcev sloja samo EKSRP IAKS, ki ne presega vrednosti intervala	14
Povzetek števila vzorcev IAKS na Sklad	
Število izbranih vzorcev IAKS za sklad EKSRP	32
• vzorci velikih vrednosti	2
• vzorci pod vrednostjo intervala	30

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Povzetek vrednosti vzorcev IAKS na Sklad	
Vrednost vzorcev IAKS za sklad EKSRP v EUR	414.557,12
• vzorci velikih vrednosti v EUR • vzorci pod vrednostjo intervala	213.612,87 200.944,25

Naša ocena stopnje neskladnosti za množico EKSRP IAKS iz statističnega vzorca je predstavljena v nadaljevanju:

Preglednica št. 182: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKS RP IAKS

Osnovni podatki	<u>EKS RP IAKS</u>
Znesek odhodkov, določen po naključnih pregledih na kraju samem	894.624,56
Pomembnost	17.892,49
Ocenjena napaka	1.789,25
Interval vzorčenja in standardni odklon (glej poglavje 2.16.1)	
Stopnja zaupanja	65%
Velikost vzorca glede na izbrane elemente kontroliranja	32
Število preverjenih dokumentov	34
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo št. 12	
– Število formalnih napak	0
– Število naključnih napak	0
Projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Izračun skupne napake za stopnjo neskladnosti:	
Natančnost	0,00
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Znane napake: v skladu s Prilogo št. 12	2,81
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti	0,00
Znane napake: iz drugih virov	9,02
Skupna napaka za stopnjo neskladnosti	11,83
IRR = skupna napaka / znesek odhodkov (a)	0,00132%
Znesek odhodkov (b)	69.924.396,86
Tvegani znesek = (a) x (b)	924,64
Pomembnost na ravni odhodkov = 2 % x (b)	1.398.487,94
Sklep:	
Projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	0,00
Konsolidirana stopnja neskladnosti	924,64
Pomembnost	17.892,49

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi vzorci in odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo, je navedena v Prilogi št. 12 (Stopnja neskladnosti – EKS RP IAKS – revizijski cilj št. 4 - Oddelek 4 poročila – Priloge).

Ob upoštevanju skupne stopnje napake za izračunano stopnjo neskladnosti in skupnega ocenjevanja sistema notranjih kontrol ugotavljamo, da je najvišja stopnja tveganja za populacijo EKS RP IAKS **pod 2 %**.

2.16.2. EKSRP IAKS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju**Preglednica št. 183: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju za EKSRP IAKS**

Ocena sistema notranjih kontrol	4 Deluje dobro
Stopnja napak Agencije (kontrolna statistika, Izjava o upravljanju – Izjava o upravljanju za to populacijo)	1,47 %
Stopnja neskladnosti	PIR = 0,0003 % < UPI = 0,0003 % < 2 % konsolidirana IRR na ravni populacije = 0,0003 % < TM = 2,00 %
Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in Izjave o upravljanju	V kontrolni statistiki za leto zahtevka 2022 za EKSRP IAKS smo preverili 32 upravičencev, od katerih jih eden (1) uveljavlja dve zahtevi, eden (1) pa dva ukrepa, torej smo skupaj pregledali 34 zahtevkov. Agencija v Izjavi o upravljanju skladno s Smernico št. 4 ni pojasnila razloga za stopnjo napake za množico EKSRP IAKS, saj je le-ta nižja od 2 %. Najvišja stopnja tveganja je pod 2 %, zato se lahko kontrolni podatki/statistike in poročanje v izjavi o upravljanju potrdijo v vseh pomembnih vidikih.

Naša ocena je vključena v mnenje.

2.16.3. EKSRP ne-IAKS – Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti

Vzorec smo izbrali iz vseh bruto plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu 2023, vzorčna enota je bila posamezen plačan zahtevek za plačilo EKSRP ne-IAKS.

Vzorec smo izbrali z uporabo metode vzorčenja denarne enote po standardnem pristopu. Upoštevali smo srednje visoko zagotovilo na podlagi sistema, prag pomembnosti v višini 2 % plačil EKSRP ne-IAKS v finančnem letu 2023, ob pričakovanju napake višini 10 % pomembnosti. Za določitev standardnega odklona napak smo uporabili standardni odkon ugotovljen preteklih dveh letih in sicer iz leta 2021.

Na podlagi opisanih parametrov smo določili vzorec 30 enot, ki je hkrati najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2. Zaradi spremenjenega razmerja med planiranimi in dejanskimi plačili med prvim in drugim obdobjem vzorčenja smo določili vzorec 31 enot.

Pri izbiri vzorca iz populacije EKSRP ne-IAKS nismo uporabili razslojevanja, smo pa vzorec izbirali v dveh obdobjih med letom. Prav tako nismo uporabili dvofaznega vzorčenja.

Iz izbranega vzorca za množico EKSRP ne-IAKS za revizijski cilj št. 2 je bilo iz prvotnega vzorca opravljenih samo 17 kontrol na kraju samem s strani Agencije, zato smo iz množice vseh kontrol na kraju samem za EKSRP ne-IAKS (razen tistih, ki smo jih izbrali že v prvotni vzorec, v katerem jih je bilo 17) z isto metodo vzorčenja izbrali še 13 vzorcev. Skupni vzorec je znašal 30 ponovnih kontrol na kraju samem, kar je najmanjša zahtevana velikost vzorca, kot je to opredeljeno v Smernici Komisije št. 2.

Preglednica št. 184: Parametri za izbiro in vrednotenje vzorca za preizkušanje podatkov za revizijski cilj št. 4 za drugo množico operativnih transakcij EKSRP ne-IAKS

	Parametri za izbor in vrednotenje vzorca
Stopnja zaupanja za sistem	0,65
Največja dopustna napaka (TE)	2 % plačil EKSRP ne-IAKS
Koeficient v zvezi z normalno porazdelitvijo (z)	0,93
Pričakovana napaka (AE)	10 % od TE
Prvo obdobje	
Vrednost populacije za prvo obdobje v EUR	50.956.438,30
Standardni odklon (σ_r) za prvo obdobje	0,00006206
Število vzorcev (prvotni + dodatni)	21 + 10 = 31
Interval vrednotenja obširnega sloja za prvo obdobje v EUR	1.643.756,07
Število vzorcev prvega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	21 + 10 = 31
Drugo obdobje	
Vrednost populacije za drugo obdobje v EUR	25.755.954,24
Standardni odklon (σ_r) za drugo obdobje	0,00136985
Interval vrednotenja za drugo obdobje v EUR	1.981.227,25
Število vzorcev drugega obdobja, ki ne presega vrednosti intervala + dodatni vzorec	10 + 3 = 13
Skupaj	
Vrednost populacije v EUR	76.712.392,54
Število enot vzorca nad vrednostjo intervala	0
Število enot vzorca, ki ne presega vrednosti intervala	31
Število enot dodatnega vzorca (30 – opravljene kontrole na kraju samem iz vzorca)	13
Skupaj število vzorcev za preverjanje podatkov	44
od tega število opravljenih ponovnih kontrol na kraju samem	30

Za vrednotenje smo uporabili metodo, ki je bila predstavljena s strani Evropske komisije dne 9. 11. 2020 (Incompliance Rate Evaluation: Principles, examples of previous years and challenges faced during FY2019) za ne-IAKS populacijo (primer 1). Dodatni vzorec smo priključili k posameznemu obdobju vzorčenja ter prilagodili velikost vzorca in intervala za namen izračuna napake.

Naša ocena stopnje neskladnosti za množico EKSRP ne-IAKS iz statističnega vzorca je predstavljena v nadaljevanju:

Preglednica št. 185: Ocena skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKSRP ne-IAKS

Osnovni podatki	<u>EKSRP ne-IAKS</u>
Znesek bruto plačil	76.712.392,54
Pomembnost	1.534.247,85
Ocenjena napaka	153.424,79
Interval vzorčenja in standardni odklon (glej poglavje 2.16.3)	
Stopnja zaupanja	65%
Velikost vzorca glede na število zadetkov	44
Število preverjenih dokumentov	44
Finančne napake, odkrite pri vzorčenju:	
V skladu s Prilogo št. 13	
– Število formalnih napak	4
– Število naključnih napak	1
Projicirana stopnja neskladnosti	12.536,94
Izračun skupne napake	
Natančnost	11.659,35
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	24.196,29
Znane napake: v skladu s Prilogo št. 13	0,00
Znane napake: iz preizkušanja skladnosti	3,43
Znane napake: iz drugih virov	0,00
Skupna napaka	24.199,72
Sklep:	
Projicirana stopnja neskladnosti	12.536,94
Zgornja projicirana stopnja neskladnosti	24.196,29
Konsolidirana stopnja neskladnosti	24.199,72
Pomembnost	1.534.247,85

Podrobnejša preglednica z vsemi preverjenimi vzorci in odkritimi napakami, vključno z njihovo finančno vrednostjo, je navedena v Prilogi št. 13 (Stopnja neskladnosti – EKSRP ne-IAKS – revizijski cilj št. 4 – Oddelek 4 poročila – Priloge).

Ob upoštevanju skupne stopnje napake za izračunano stopnjo neskladnosti in skupnega ocenjevanja sistema notranjih kontrol ugotavljamo, da je najvišja stopnja tveganja za populacijo EKSRP ne-IAKS **pod 2 %**.

2.16.3.1. Ocenjevanje skupne projicirane stopnje neskladnosti za EKSRR ne-IACS – nestatistična populacija

Ni uporabno za finančno leto 2023, ker podatkov nismo vzorčili nestatistično.

2.16.4. EKSRR ne-IACS – Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju

Preglednica št. 186: Ocena kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju za EKSRR ne-IACS

Ocena sistema notranjih kontrol	4 Deluje dobro
Stopnja napak Agencije (kontrolna statistika, izjava o upravljanju – Izjava o upravljanju za to populacijo)	0,47 %
Stopnja neskladnosti	PIR = 0,002 % < UPI = 0,003 % < 2 % konsolidirana IRR na ravni populacije = 0,003 % < TM = 2,00 %
Potrjevanje kontrolnih podatkov/statistik in izjave o upravljanju	V kontrolni statistiki za leto zahtevka 2022 smo preverili 16 vlog od 44 vlog iz vzorca za preizkušanje podatkov za finančno leto, ki se je končalo 15. 10. 2023⁵⁹. V kontrolni statistiki za leto zahtevka 2022 smo prav tako preverili 17 vzorcev iz našega vzorca za preverjanje podatkov za finančno leto 2022, ki so zahtevek za plačilo vložili v koledarskem letu 2022. Najvišja stopnja tveganja je pod 2 %, zato se lahko kontrolni podatki/statistike in poročanje v Izjavi o upravljanju potrdijo v vseh pomembnih vidikih. Agencija v Izjavi o upravljanju skladno s Smernico št. 4 ni pojasnila razloga za stopnjo napake za množico EKSRR ne-IACS, saj je le-ta nižja od 2 %.

Naša ocena je vključena v mnenje.

⁵⁹ Ostalih 28 vlog iz vzorca za preizkušanje podatkov ni zajetih v kontrolni statistiki EKSRR ne-IACS za leto zahtevka 2022, ker je bil zahtevek za plačilo vložen v koledarskem letu 2023.

2.17. Splošne sklepne ugotovitve

2.17.1. Narava ugotovitev

Med revidiranjem smo prišli do ugotovitev, ki smo jih tudi dokumentirali. Ugotovitve smo razvrstili v dve skupini, in sicer ugotovitve, ki se nanašajo na akreditacijska merila (v nadaljevanju akreditacijske ugotovitve), in ugotovitve, ki se nanašajo na elemente skladnosti (v nadaljevanju ugotovitve, povezane z zakonitostjo in pravilnostjo).

Ugotovitve smo razvrstili po pomembnosti na podlagi ocene, ki jo je po našem mnenju potrebno pripisati posamezni ugotovitvi.

Preglednica št. 187: Razvrstitev akreditacijskih ugotovitev po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in na najvišji ravni vodstva Agencije ter ustrezajo stopnji (1) v akreditacijski matriki ⁶⁰ .
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu ter ustrezajo stopnji (2) v akreditacijski matriki.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji in ustrezajo stopnji (3) v akreditacijski matriki.

Preglednica št. 188: Razvrstitev ugotovitev v zvezi s sistemom notranjih kontrol po pomembnosti

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki zahtevajo takojšnjo pozornost pristojnega organa in vodstva Agencije.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na splošno okolje kontroliranja in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na višji ravni v Agenciji in pristojnem organu.
Manj pomembne ugotovitve	Izpostavljene so manjše težave, ki zahtevajo pozornost na ustrezni ravni v Agenciji.

⁶⁰ Glej Smernico št. 1 o akreditaciji.

Preglednica št. 189: Razvrstitev ugotovitev v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov

Zelo pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti ključnih kontrol ⁶¹ in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na najvišji ravni vodstva v Agenciji.
Srednje pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na pomanjkljivosti pomožnih kontrol in zahtevajo takojšnjo obravnavo in ukrepanje na ustrezni ravni vodstva Agencije.
Manj pomembne ugotovitve	Zadeve, ki se nanašajo na ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo ukrepanje na ustrezni ravni Agencije.

Podrobnosti o manj pomembnih ugotovitvah in podanih manj pomembnih priporočilih bodo posredovane vodstvu Agencije in niso del tega poročila. Informacije o manj pomembnih ugotovitvah bomo Komisiji posredovali na njeno zahtevo.

⁶¹ Glej seznam ključnih in pomožnih kontrol, ki so dosegljive na CIRCABC.

2.17.2. Zelo pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

Pri množici ne-IAKS ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili / sistemom notranjih kontrol ter z zakonitostjo in pravilnostjo, ki bi jih lahko uvrstili med zelo pomembne, nimamo.

2.17.3. Srednje pomembne ugotovitve (po populacijah IAKS in ne-IAKS)

Pri množici IAKS ugotovitev, povezanih s sistemom notranjih kontrol, nimamo, podajamo pa eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskim merilom Prenos nalog (ugotovitev se nanaša tudi na množico ne-IAKS), ter dve (2) srednje pomembni ugotovitvi, povezani z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS.

V preglednici št. 190 navajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in ne-IAKS.

Preglednica št. 190: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z akreditacijskim merilom Prenos nalog za množico IAKS in množico ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in Ministrstva za digitalno preobrazbo (MDP)	Ocena odgovora Agencije in MDP s strani UNP
1.	Pri preverjanju akreditacijskega merila prenos nalog smo ugotovili, da je bil dne 12. 10. 2016 z namenom zagotavljanja upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in Ministrstvom za javno upravo (MJU) sklenjen Sporazum o zagotavljanju storitev in razmejitvi odgovornosti. Prenesene naloge, navedene v tem sporazumu, v finančnem letu	2.13.3.4.2. 2.13.4.4.2.	Agenciji in Ministrstvu za digitalno preobrazbo priporočamo, da v zvezi z zagotavljanjem upravljanja informacijske infrastrukture čimprej sprejmeta nov sporazum o prenosu delegiranih nalog skladno s točko 1 (D) k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.	Sporazum, ki je bil sklenjen z Ministrstvom za javno upravo v letu 2016, je v procesu posodabljanja na Ministrstvu za digitalno preobrazbo, ki je prevzelo obveznost gostovanja s strani Ministrstva za javno upravo. Agencija na vsakem koordinacijskem sestanku zahteva posodobitev tega sporazuma, vendar do sedaj do tega s strani MDP še ni prišlo. V dokaz smo dne 1. 2. 2024 že poslali zadnji zapisnik koordinacijskega sestanka	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in Ministrstva za digitalno preobrazbo (MDP)	Ocena odgovora Agencije in MDP s strani UNP
	2023 opravlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo, vendar sporazum o prenosu nalog in zagotavljanju upravljanja informacijske infrastrukture med Agencijo in navedenim ministrstvom ni posodobljen. V veljavi je še vedno sporazum iz leta 2016, kar ni skladno s točko 1 (D) Priloge k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 2022/127.			med AKTRP in MDP, kjer je to opredeljeno v točki 4.	

V preglednici št. 191 navajamo dve (2) srednje pomembni ugotovitvi, povezani z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS.

Preglednica št. 191: Srednje pomembna ugotovitev, povezana z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Agencija pri operaciji Vinogradništvo pri ukrepu M10 KOPOP v primeru čezmerne prijave ne upošteva različnih plačil na isti kmetijski parceli, kakor je določeno v Uredbi o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi	2.14.1.3.	Agenciji priporočamo, da pri ukrepu M10 KOPOP (operacija Vinogradništvo), kjer sta mogoči dve različni plačili znotraj operacije Vinogradništvo, pri obračunu čezmerne prijave upošteva pripadajoče GERK-e	Agencija na ugotovitev nima pripomb in bo upoštevala priporočilo UNP.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 16/16 s spremembami). Višina plačila se poleg stopnje nagiba razlikuje tudi glede na to, ali je kmetijska parcela v Registru vinogradov razvrščena v vertikalo ali teraso. Pri pregledu vzorca št. 32 iz preizkušanja podatkov smo ugotovili, da je upravičenec na kmetijski parceli št. 14091836 znotraj BLOK-a 11337378 uveljavljal GERK št. 1525759 z zahtevo VIN_POKT_DO_35 (vertikala) in GERK 3257429 z zahtevo VIN_POKT_DO_35_T (terasa). Čezmerna prijava, ugotovljena pri pregledu na kraju samem, se nanaša samo na GERK št. 3257429, ki je razvrščen v terase, zato bi morala Agencija znižanje plačila izračunati tako, da bi pri obračunu čezmerne prijave upoštevala višino plačila za površino, razvrščeno v teraso. Agencija različnih višin plačil za posamezno zahtevo pri obračunu ni upoštevala, ampak je		znotraj kmetijske parcele, ter poleg stopnje nagiba tudi upošteva tudi razvrstitev v vertikalo ali teraso v Registru vinogradov.		

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	čezmerno prijavo zavrnila proporcionalno na pripadajoča GERK-a, na podlagi njunega površinskega deleža znotraj kmetijske parcele, ne glede na razvrstitev v vertikalno ali teraso.				
2.	Pri preverjanju kontrolnih statistik za ukrepe EKSRP IAKS smo ugotovili, da je Agencija za vrsto kontrolnih podatkov »CS-3A« v polju »C200« (Skupno število upravičencev) navedla napačno število upravičencev, in sicer 48.511 upravičencev, namesto 48.502 upravičencev (razlika je 9 upravičencev). Napačen podatek je tudi v polju »C909« (Skupno število upravičencev, pri katerih je bil opravljen pregled na kraju samem), in sicer 3.103 upravičencev, namesto 3.102 upravičencev. Napaka nima finančnega vpliva na sklad.	2.15.1.3.	Agenciji priporočamo večjo doslednost pri pripravi kontrolnih statistik in pri kontroli štirih oči.	Agencija na ugotovitev nima pripomb in bo upoštevala priporočilo UNP.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Pri množici ne-IAKS podajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z akreditacijskim merilom Prenos nalog (navedena je v Preglednici št. 190), štiri (4) srednje pomembne ugotovitve, povezane s sistemom notranjih kontrol, ter eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo.

V preglednici št. 192 navajamo štiri (4) srednje pomembne ugotovitve, povezane s sistemom notranjih kontrol ne-IAKS

Preglednica št. 192: Srednje pomembni ugotovitvi, povezani s sistemom notranjih kontrol množice ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
1.	Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M16.2 Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij smo pri vlogi št. 33117-3015/2018 ugotovili, da je upravičenec kot dokazilo za priznanje stroškov dela priložil časovnice v skupnem znesku 11.942,00 EUR, v zahtevku pa je uveljavljal časovnice v skupnem znesku 11.946,29 EUR, kar je za 4,29 EUR (EU del: 3,43 EUR) preveč. Napako smo opredelili kot znano.	2.13.4.1.1.	Agenciji priporočamo, da pri podukrepu M16.2 dosledno izvaja kontrolo štirih oči.	Po ugotovitvi smo takoj pristopili k odpravi napake. Prav tako smo še večjo pozornost začeli namenjati kontroli štirih oči.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.
2.	Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti smo pri vlogi št. 33150-15/2021 ugotovili, da rok, do katerega mora upravičenec zagotoviti najmanj eno delovno mesto v skladu s 3. točko prvega odstavka 90 g. člena in prvo alinejo 4. točke prvega odstavka 90 e. člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva ter podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter	2.13.4.1.1. 2.14.2.3.	MKGP priporočamo, da v javnem razpisu za podukrep M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti ali v Uredbi o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva ter podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov, opredeli rok, do katerega mora upravičenec	MKGP: V prvi alineji 4. točke prvega odstavka 90 e. člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva ter podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (Uradni list RS št. 104/15 s spremembami; v nadaljevanju: investicijska uredba) je navedeno, da se kot novoustanovljeno delovno mesto šteje zaposlitev osebe pri upravičencu za polni delovni čas za namen	MKGP: Priporočilo UNP ostaja, kljub temu, da MKGP meni, da je programsko obdobje Programa razvoja podeželja 2014-2020 v zaključni fazi izvajanja in da prav tako niso predvideni novi javni razpisi za

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (Uradni list RS št. 104/15 s spremembami) ni opredeljen ne v javnem razpisu (Uradni list RS, št. 145/2021) ne v navedeni uredbi in ne v odločbi o pravici do sredstev. Ugotovili smo tudi, da kontrolni list Agencije za preveritev ustreznosti zahtevka za izplačilo ne vsebuje preverjanja o tem, ali je zaveza iz naslova merila »novoustanovljeno delovno mesto« (4. točka prvega odstavka 90 e. člena in 3. točka prvega odstavka 90 g. člena Uredbe) izpolnjena oz. je izpolnitev v teku. Enako smo ugotovili tudi pri vzorcih za preizkušanje podatkov št. 15, 30, 42 in 43. Finančne napake iz naslova te ugotovitve ni, ker nam je Agencija po 1. 1. 2024 na našo zahtevo posredovala pogodbo o zaposlitvi za novoustanovljeno delovno mesto za vse navedene vzorce.		zagotoviti najmanj eno delovno mesto. Agenciji priporočamo, da pri preveritvi ustreznosti zahtevka za izplačilo v kontrolni list za ukrep M06.4 vključi preveritev, ali je zaveza iz naslova merila »novoustanovljeno delovno mesto« (4. točka prvega odstavka 90 e. člena in 3. točka prvega odstavka 90 g. člena Uredbe) izpolnjena oz. je izpolnitev v teku.	dejavnosti, ki je predmet podpore, ki traja neprekinjeno najmanj tri koledarska leta po zadnjem izplačilu sredstev. Če je upravičenec nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se kot novoustanovljeno delovno mesto šteje tudi vključitev člana kmetije, katere član je upravičenec, v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti, ki traja neprekinjeno najmanj tri koledarska leta po zadnjem izplačilu sredstev. Iz navedene določbe izhaja, da mora biti po zadnjem izplačilu sredstev zahteva glede novoustanovljenega delovnega mesta izpolnjena. To izhaja tudi iz 3. točke prvega odstavka 90.g člena, ki opredeljuje obveznosti po zadnjem izplačilu sredstev. Glede na navedeno menimo, da je ureditev ustrezna. Poleg omenjenega je programsko obdobje Programa razvoja podeželja 2014-2020 v zaključni fazi izvajanja prav tako niso predvideni novi javni razpisi za podukrep 6.4 iz PRP 2014-2020, zato smo mnenja, da spremembe investicijske uredbe oziroma javnega razpisa, niso	podukrep 6.4 iz PRP 2014-2020. Agencija: Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
				potrebne, saj sta bila oba javna razpisa za podukrep 6.4 že izvedena. Agencija: V kolikor bo MKGP na priporočilo revizije v javnem razpisu ali uredbi opredelilo rok, do katerega mora upravičenec zagotoviti najmanj eno delovno mesto, bo Agencija ta rok za preveritev novoustanovljenega delovnega mesta vključila v kontrolno listo preveritve ustreznosti zahtevka za izplačilo sredstev.	
3.	Pri pregledu upravnih kontrol podukrepa M06.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete smo pri vlogi št. 33119-40/2018 ugotovili, da nikjer v zakonodaji (v Zakonu o kmetijstvu) ni opredeljeno, katere parcele sestavljajo določeno kmetijsko gospodarstvo, zaradi česar ni mogoče ustrezno preveriti pogoja iz 8. točke 5. člena Uredbe za mlade kmete (Uradni list RS, št. 47/17 s spremembami), ki določa, da mora upravičenec postati lastnik več kot 50 % površin, ki sestavljajo kmetijsko gospodarstvo. Finančne napake iz naslova te ugotovitve ni, ker Agencija	2.13.4.1.1.	MKGP priporočamo, da v nacionalni zakonodaji popravi pogoj, ki določa, da mora upravičenec postati lastnik več kot 50 % površin, ki sestavljajo kmetijsko gospodarstvo. Predlagamo, da se pogoj spremeni na način, da bo možna njegova preveritev iz obstoječih uradnih evidenc oziroma na način, da se pogoj veže na lastništvo prevzemnika ob oddaji vloge (več kot 50 % obsega površin, ki jih ima prevzemnik v lasti ob oddaji vloge na javni razpis, je moral pridobiti v	V 6. točki 2. člena Uredbe o izvajanju podukrepa pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 je navedeno: prenosnik je oseba, ki je kot lastnik nepremičnin, ki sestavljajo kmetijo, vpisana v zemljiško knjigo, in ki na upravičenca, ki je fizična oseba, prenaša površine zemljišč kmetije. Upravičenec (fizična oseba) iz prejšnjega stavka se lahko organizira kot samostojni podjetnik posameznik ali pa ustanovi pravno osebo, s katero kandidira za podporo v okviru tega podukrepa, in za ta namen prenese kmetijo v last te pravne osebe. Če na upravičenca iz prvega stavka te točke površine prenaša več oseb, se za prenosnika	MKGP v odgovoru pojasni, kako je zadeva pravno urejena, da ni finančne napake ob prenosu lastništva kmetijskega gospodarstva na novega nosilca. Priporočilo ostaja, saj ugotavljamo, da je obstoječa ureditev v nacionalni

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	upošteva tč. 6.3 Uredbe za mlade kmete, v kateri je določeno, da prenosnik prenese KMG z vsemi pripadajočimi kmetijskimi in gozdnimi zemljišči.		največ 24 mesecev pred oddajo vloge).	šteje oseba, ki prenaša večino površin zemljišč, ki sestavljajo kmetijo. Ker v ZKme-1 ni opredeljeno, katere parcele sestavljajo določeno kmetijsko gospodarstvo, smo za namen izvajanja podukrepa 6.1 navedli v drugem odstavku 6. člena navedene uredbe: Kmetijsko gospodarstvo iz prvega oziroma drugega odstavka prejšnjega člena sestavljajo zemljišča in pripadajoči objekti, ki so na območju Republike Slovenije, vključno s pripadajočo vgrajeno opremo, namenjeno za opravljanje kmetijske dejavnosti. Za ugotavljanje namembnosti objektov se uporabljajo podatki iz registra nepremičnin, ki ga vodi Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: register nepremičnin). Pred oddajo vloge na javni razpis mora upravičenec zagotoviti, da so podatki v registru nepremičnin usklajeni s stanjem v naravi. Natančneje je prenos zemljišč opredeljen v tretjem odstavku uredbe, ki ureja izvajanje tega podukrepa. Vir podatkov o zemljiščih, ki pripadajo kmetijskemu gospodarstvu in se lastniško prenašajo na mladega kmeta je zemljiška knjiga, kar	zakonodaji pomanjkljiva.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
				ARSKTRP upošteva že od leta 2007, od katerega se izvajajo podpore mladim kmetom za prevzem kmetijskih gospodarstev.	
4.	Pri pregledu na kraju samem vzorca št. 19 (investicija v napravo nasadov jablan ter postavitve protitočnih mrež) smo ugotovili več nepravilnosti: 1. Prijavljena površina nasada na GERK-u št. 1264794 z rabo 1221 (intenzivni sadovnjak) je 1,07 ha. Kontrolor je na tem GERK-u izvedel meritev in izmeril 1,002 ha, kar je za 6,8 ara manj od prijavljene površine GERK-a. Agencija podatka o zmanjšani površini po opravljenem pregledu na kraju samem ni posredovala v Register kmetijskih gospodarstev (RKG), kar ni skladno s 143. členom Zakona o kmetijstvu (ZKme-1), ki v 8. odstavku določa, da ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti.	2.13.4.2.1.	Agenciji priporočamo, da skladno z 143. členom Zakona o kmetijstvu (ZKme-1) v RKG dosledno sporoča spremembe površine po opravljenem pregledu na kraju, ne glede na to, ali je bil pregled na kraju samem izveden za IAKS ukrepe ali ne-IAKS ukrepe. Agenciji prav tako priporočamo, da v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114) opredeli: - pojem »neto površina nasada« in načina njenega ugotavljanja (izmera površine,	Služba za kontrolo bo pripravila spremembo Priročnika E-SK-3.114, v katerem bo natančneje opredelila navodila za izvajanje pregledov na kraju samem in navodila za zagotavljanje revizijske sledi.	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	Upravičenec uveljavlja tudi ukrepe EKSRP IAKS (operacijo Uporaba feromonskih in lepljivih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov in operacijo Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano ledino), vendar pa finančne napake iz naslova zmanjšane površine v finančnem letu ni, ker je razlika med prijavljeno površino in zmanjšano površino (6,8 ara) manjša od 10 arov⁶². 2. Pri ugotavljanju neto površine nasada kontrolor ni opravil izmere neto površine, ki je potrebna za izračun števila dreves v nasadu, ampak jo je izračunal po postopku, ki ni opredeljen v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1		obseg, izračun tolerance), - ugotavljanje povprečne medvrstne razdalje, - natančen postopek ugotavljanja števila dreves v nasadu in ugotavljanja, ali ustreza prijavljenemu (primerjava izmerjene neto površine nasada, povprečne vrstne in medvrstne razdalje s podatki prijave), - merila za ugotavljanje dovoljenega odstopanja v primeru postavitve nasada pri odločanju o ustreznosti prijavljenega števila dreves.		

⁶² Skladno z 2. odstavkom 6. točke 18. člena Uredbe (EU) št. 640/2014, ki pravi, da če je razlika med celotno ugotovljeno površino in celotno prijavljeno površino za plačilo v okviru shem neposredne pomoči, ki so določene v naslovih III, IV in V Uredbe (EU) št. 1307/2013, ali celotno prijavljeno površino za plačilo v okviru ukrepov podpore na površino, manjša ali enaka 0,1 hektara, se ugotovljena površina obravnava kot enaka prijavljeni površini. Za ta izračun se upoštevajo le čezmerne prijave površin na ravni skupine kmetijskih rastlin, kot je določeno v členu 17(1). Drugi pododstavek se ne uporablja, kadar razlika predstavlja več kot 20 % celotne prijavljene površine za plačila.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114, verzija 6.0). Navedeni priročnik ne vsebuje: - opredelitve pojma neto površine nasada in načina njenega ugotavljanja (izmera površine, obseg, izračun tolerance), - opredelitve ugotavljanja povprečne medvrstne razdalje, - natančnega postopka ugotavljanja števila dreves v nasadu in ugotavljanja, ali ustreza prijavljenemu (primerjava izmerjene neto površine nasada, povprečne vrstne in medvrstne razdalje s podatki prijave). 3. Prijavljeno število dreves v nasadu je 4.550. Kontrolor je izračunal 4.372 dreves, UNP je izračunal 4.590 dreves z dovoljenim odstopanjem +/- 119 dreves (upoštevaje toleranco meritve neto površine nasada). Kontrolor je izračunano število dreves (4.372) potrdil kot ustrezno prijavljenemu (4.550) z utemeljitvijo, da gre za 4%		Agenciji tudi priporočamo, da v Zapisniku o kontroli na kraju samem ali v podporni dokumentaciji v primeru, ko ni smiselno šteti dreves v nasadu, navede vse podatke, potrebne za izračun števila dreves v nasadu.		

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	odstopanje, vendar pa merila za potrjevanje niso opredeljena v Priročniku za opravljanje kontrol na kraju samem za ukrep 4 Naložbe v osnovna sredstva, podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (E-SK-3.114, verzija 6.0). Služba za kontrolo je tekom revizije pojasnila, da pri odločanju o ustreznosti prijavljenega števila dreves uporablja določila Pravilnika o stopnjah običajnega odpisa blaga (kalo, razsip, razbitje, okvara) (Uradni list RS, št. 119/08 s spremembami), čeprav tako postopanje ni opredeljeno v priročniku E-SK-3.114. Ugotovili smo, da naveden pravilnik ni primeren za ugotavljanje dovoljenega odstopanja v primeru postavitve nasada, temveč samo v premerih 4. člena istega pravilnika (pri prevozu, skladiščenju oziroma pri prodaji blaga...). 4. Zapisnik o kontroli na kraju samem ne vsebuje podatka:				

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije in MKGP	Ocena odgovora Agencije in MKGP s strani UNP
	- da je navedena izmerjena površina nasada bruto površina nasada, - o toleranci meritve in ugotovljeni bruto površini nasada (potrditev prijave ali upoštevanje izmere), - o opravljenih pomožnih meritvah, ko števila dreves ni smiselno preverjati s štetjem, potrebnih za ugotavljanje števila dreves v nasadu (neto površina nasada, povprečna vrstna in povprečna medvrstna razdalje).				

V preglednici št. 193 navajamo eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo množice ne-IAKS.

Preglednica št. 193: Srednje pomembna ugotovitev, povezani z zakonitostjo in pravilnostjo množice ne-IAKS

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri pregledu vzorca za preizkušanje podatkov št. 29 podukrepa M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva smo ugotovili, da je Agencija upravičencu izplačala	2.14.2.3.	Agenciji priporočamo, da pri podukrepu M04.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva dopolni kontrolni list za preverjanje ustreznosti	Za načrtovane javne razpise bo Agencija posodobila obrazce, na način, da bodo vključene vse preveritve skladno z zakonodajo. Upravičencu bo izdana terjatvena	Odgovor Agencije je sprejemljiv.

Št.	Ugotovitev	Poglavje	Priporočilo, dano v finančnem letu 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	stroške odstranitve nasada hrušk na GERK-u št. 1264794, kar skladno s 4. točko 7. člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 in Katalogom stroškov, ni upravičen strošek. Upravičenec je na navedenem GERK-u v obstoječem nasadu zamenjal sadni vrsti (hruške namesto jablan), čeprav je v 4. točki 7. člena Uredbe navedeno, da v primeru zamenjave sadnih vrst v obstoječih sadovnjakih z nasadi drugih sadnih vrst, odstranitev nasada ni upravičen strošek. Pri tem vzorcu smo ugotovili tudi, da je kontrolni list za preverjanje ustreznosti zahtevka pomanjkljiv, saj ne vsebujejo preveritve, ali upravičenec uveljavlja strošek zamenjave sadnih drevesnih vrst ali ne v obstoječem sadovnjaku		zahtevka, da bo vseboval vse preveritve skladno z Uredbo o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov. Agenciji prav tako priporočamo, da preveč izplačana sredstva izterja.	odločba. Preveč izplačana sredstva bodo izterjana.	

2.18. Spremljanje priporočil iz preteklih let

UNP mora skladno s Smernico Komisije št. 3 poročati o zelo in srednje pomembnih priporočilih iz preteklih let, opisati napredek pri še neizvedenih priporočilih, navesti odgovor Agencije in MKGP na podana priporočila ter ga oceniti. UNP mora prav tako spremljati finančne napake iz preteklih let ter poročati o statusu izvajanja priporočil, ki izhajajo iz revizij skladnosti GD AGRI.

Zelo pomembnih priporočil v preteklih letih nismo podali. Srednje pomembna priporočila, ki smo jih podali v preteklih letih so izpolnjena, finančnih napak v preteklem finančnem letu ni bilo.

O revizijah skladnosti GD AGRI pišemo v poglavju 2.9.1.2.1. Revizije iz preteklih let v zvezi z EKSRP so zaključene. V finančnem letu 2023 je na Agenciji med 21. 11. in 25. 11. 2022 potekala ena (1) revizija v zvezi z EKSRP (poizvedba št. UMB/2022/002/SI/), pri kateri so revizorji GD AGRI izvedli pregled odhodkov EKJS in EKSRP ter pregled revizijskega dela certifikacijskega organa glede zakonitosti in pravilnosti. Ugotovili so nepravilnosti, vendar niso predlagali finančnega popravka, ker so slovenski organi že izvedli popravne ukrepe za leto zahtevka 2022 in izračunali tveganje za sklad za leti zahtevka 2020 in 2021 v znesku 25.475,04 EUR (izračunano tveganje za sklad je manjše od 50.000,00 EUR in manjše od 2 % zadevnih izdatkov).

Preverili smo, da je priporočilo, dano s strani GD AGRI v Sklepu o potrditvi obračunov za proračunsko leto 2022 – plačilna agencija SI01 (CEB/2023/075/SI/RL304, CEB/2023/075/SI/RCLO), Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, člen 51 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter sporočila v skladu s členoma 33 in 41(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 908/2014 (Ares(2023)2986286 - 27/04/2023), izpolnjeno (glej poglavje 2.9.1.2.).

2.18.1. Vprašanja glede akreditacije / sistema notranjih kontrol

2.18.1.1. Zelo pomembna priporočila

V finančnem letu 2022 nismo podali zelo pomembnih ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol.

2.18.1.2. Srednje pomembna priporočila

V finančnem letu za množico IAKS nismo podali srednje pomembnih ugotovitev, povezanih z akreditacijskimi merili in sistemom notranjih kontrol, podali pa smo dve (2) srednje pomembni ugotovitvi, povezani z akreditacijskimi merili za množico ne-IAKS (preglednica št. 194).

Preglednica št. 194: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z akreditacijskim merilom za množico ne-IAKS, podanim v finančnem letu 2022

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	Pri pregledu vzorca št. 29 ukrepa M01.1 Podpora za dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja spretnosti smo ugotovili, da priročnik Agencije (E-SRP-2.18.10, verzija 2.0, veljaven od 17. 6. 2020) ni bil pravočasno posodobljen, posodobljen je bil šele dne 27. 1. 2023. Postopki pregleda vloge in zahtevka so v priročniku, ki je bil aktualen v času preverjanja naše vloge, opredeljeni na drugačen način od dejanskih postopkov preverjanja pri tej vlogi. Nepravilnosti s finančnim učinkom pri tej vlogi nismo ugotovili.	Agenciji priporočamo, da pri obravnavi vlog množice EKSRP ne-IAKS uporablja posodobljene priročnike.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO	/	/
2.	Pri usklajevanju podatkov X-tabele za EKSRP ne-IAKS z izpolnjenima poljema F600=F (in F601) za obdobje od 16. 10. 2021 do 15. 10. 2022 in seznamom podatkov o izvedenih kontrolah na kraju samem za EKSRP ne-IAKS za isto obdobje, ki smo ga prejeli od Službe za kontrolo Agencije, smo ugotovili, da pri odločbi (št. 220284) ukrepa M20 Tehnična pomoč v X-tabeli ni bila označena izvedena kontrola na kraju samem (F600=N), čeprav je bila le-ta izvedena dne 29. 7. 2022. Ugotovili smo tudi, da izvedena kontrola dne 15. 10. 2021 po odločbi za izplačilo	Agenciji priporočamo, da redno usklajuje podatke o opravljenih kontrolah na kraju samem med vsebinskimi sektorji in SK Agencije, da se zagotovi popolnost in pravilnost podatkov o opravljenih kontrolah na kraju samem v X-tabeli.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO		

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	33154-15/2018/11/1/2 ukrepa M19 Podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), ni evidentirana na seznamu izvedenih kontrol za obdobje od 16. 10. 2020 do 15. 10. 2021, ki smo ga prejeli preteklo revizijsko leto. Agencija je pred posredovanjem podatkov Komisiji za obdobje od 16. 10. 2021 do 15. 10. 2022 opravila popravke polja F600 v X-tabeli.				

2.18.2. Vprašanja glede skladnosti / zakonitosti in pravilnosti**2.18.2.1. Zelo pomembna priporočila**

V finančnem letu 2022 nismo podali zelo pomembnih ugotovitev, povezanih s skladnostjo / z zakonitostjo in pravilnostjo.

2.18.2.2. Srednje pomembna priporočila

V finančnem letu 2022 smo za množico IAKS podali eno (1) srednje pomembno ugotovitev, povezano z zakonitostjo in pravilnostjo (preglednica št. 195).

Preglednica št. 195: Stanje v zvezi s priporočilom, povezanim z zakonitostjo in pravilnostjo za množico IAKS, podanim v finančnem letu 2022

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
1.	V okviru revizije GD AGRI so bile ugotovljene določene nepravilnosti v populaciji EKJS IAKS s področja proizvodno vezane podpore in navzkrižne skladnosti. V okviru preliminarne ugotovitve, ki jih je revizor DG AGRI podal na zaključnem sestanku dne 25. 11. 2023 je bilo pojasnjeno, da kontrolni interval, ki ga Agencija uporablja za prigrasitev premika živali na kmetijskih gospodarstvih, ni v skladu s predpisi in da v primeru pozne prigrasitve dogodkov, se v primeru poginule živali ne razume, da mora kmet ta dogodek prigrasiti v roku 7 dni. Agencija je za namen natančnega izračuna finančne korekcije na področju navzkrižne skladnosti napako finančno ovrednotila za oba sklada (EKJS in EKSRP)	Na podlagi preliminarne ugotovitve revizije DG AGRI posebnega priporočila ne dajemo, ker bodo pripravili tudi uradni dopis z njihovimi ugotovitvami in priporočili.	V CELOTI IZPOLNJENO/ PRIPOROČILO JE ZAPRTO		

Št.	Ugotovitev	Priporočilo, dano v finančnem letu 2022	Stanje 2023	Odgovor Agencije	Ocena odgovora Agencije s strani UNP
	skupaj (za leto 2020: 13.584,80 EUR, za leto 2021: 11.890,24 EUR) in podatke o napaki že posredovala Komisiji. Od Agencije smo pridobili ločen natančen izračun finančne korekcije na področju navzkrižne skladnosti za sklad EKJS za subvencijsko leto 2021, slednji pa znaša 7.344,52 EUR EUR.				

2.18.3. Finančne napake

V finančnem letu 2022 finančnih napak ni bilo.

2.18.4. Sklep

Ugotovili smo, da je Agencija ustrezno obravnavala vse nepravilnosti, ki jih je UNP navedel v končnem revizijskem poročilu za finančno leto 2022, ter v preglednico za spremljanje priporočil Agencije (Follow up aplikacija) vključila spremembe, ki se nanašajo na ugotovljene nepravilnosti in postopke zaključila.

Zelo pomembnih priporočil v preteklih letih nismo podali.

Srednje pomembni priporočili, podani v finančnem letu 2022, iz naslova akreditacijskih meril za množico ne-IAKS, sta izpolnjeni.

Srednje pomembno priporočilo, podano v finančnem letu 2022, iz naslova zakonitosti in pravilnosti za množico IAKS, je izpolnjeno.

V finančnem letu 2022 finančnih napak ni bilo.

Revizije GD AGRI iz preteklih let v zvezi z EKSRP so zaključene, v finančnem letu 2023 je potekala ena revizija (poizvedba št. UMB/2022/002/SI/), pri kateri pa revizorji GD AGRI finančnega popravka niso predlagali.

2.18.5. Priporočila

Zelo pomembnih in srednje pomembnih priporočil nimamo.

ODDELEK 3 – REVIZIJSKO MNENJE

MNENJE CERTIFIKACIJSKEGA ORGANA O
AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ
PODEŽELJA

Revidirali smo letni obračun izdatkov, nastalih v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v skupnem znesku 138.365.295,10 EUR in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) v skupnem znesku 146.195.886,92 EUR pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (Agencija), za finančno leto od 16. oktobra 2022 do 15. oktobra 2023, in ocenili delovanje notranjih kontrol Agencije. V skladu s členom 12(2) Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta smo tudi proučili, ali se je med našim pregledom pojavil dvom glede uradnih trditev v Izjavi direktorja Agencije o upravljanju za finančno leto od 16. oktobra 2022 do 15. oktobra 2023 v skladu s členom 90(1) Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta.

Mnenje glede vseh naslednjih vidikov (brez pridržka za EKJS in EKSRP)

Menimo, da so/sta:

1. letni obračuni, ki se pošljejo Komisiji za EKJS in EKSRP za finančno leto 2023, ki se je končalo 15. 10. 2023, pravičen in pošten prikaz stanja v vseh pomembnih vidikih glede skupnih neto izdatkov v breme EKJS in EKSRP;
2. na podlagi našega pregleda skladnosti upravljavskih teles z akreditacijskimi merili, osnovnimi zahtevami Unije in sistemom poročanja, vzpostavljenim za izdelavo letnega poročila o smotnosti, sistemi upravljanja države članice glede EKJS in EKSRP delovali pravilno;
3. poročanje o smotnosti glede kazalnikov učinkov za namene letne potrditve smotnosti iz člena 54 navedene uredbe in poročanje o smotnosti glede kazalnikov rezultatov za večletno spremljanje smotnosti iz člena 128 Uredbe (EU) 2021/2115, ki dokazujeta skladnost s členom 37 navedene uredbe, v vseh pomembnih vidikih pravilni ter
4. odhodki EKJS in EKSRP, za katere se od Komisije zahteva povračilo, zakoniti in pravilni v vseh pomembnih vidikih.

Mnenje o Izjavi o upravljanju (brez pridržka za EKJS in EKSRP)

Na podlagi našega pregleda nismo odkrili ničesar zaradi česar:

1. bi se pojavil dvom glede navedb v Izjavi o upravljanju za finančno leto od 16. oktobra 2022 do 15. oktobra 2023;
2. bi menili, da Izjava o upravljanju ni v skladu s pravnim okvirom.

Naše revizijsko delo se je končalo 9. februarja 2024. Poročilo o naših ugotovitvah ima enak datum kot naše mnenje.

Podlaga za mnenje

Kot certifikacijski organ smo odgovorni, da podamo mnenje o letnih obračunih, sistemih upravljanja države članice, poročanju o smotrnosti o kazalnikih učinkov in rezultatih ter zakonitosti in pravilnosti odhodkov. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi (IFAC) ter členom 12 Uredbe (EU) 2021/2116, členom 6 Uredbe (EU) 2022/128, členom 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 in členom 6 Uredbe (EU) št. 908/2014.

V skladu s členom 2 Uredbe (EU) 2021/2116 in etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (kodeks IESBA), smo neodvisni od Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja in smo izpolnili svoje druge etične odgovornosti v skladu s temi zahtevami. Menimo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Odgovornost posloводства za letne obračune izdatkov, vključno z zakonitostjo in pravilnostjo odhodkov, in odgovornost direktorja za Izjavo o upravljanju

Vodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev letnih obračunov v skladu s členoma 3 in 32 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128. Ta odgovornost vključuje vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, ki je pomembna za pripravo in pošteno predstavitev letnih obračunov, ki ne vsebujejo pomembnih napačnih navedb zaradi goljufije ali napake.

Direktor Agencije je odgovoren za pripravo in pošteno predstavitev Izjave o upravljanju v skladu s členom 4 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128. Ta odgovornost vključuje oceno poštenega prikaza letnih obračunov, predloženih Komisiji, ter oceno o tem, ali sistem kontrol, ki ga je vzpostavilo vodstvo Agencije, zagotavlja razumno zagotovilo glede zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij za odhodke, ki ne spadajo v strateški načrt SKP. Ocena direktorja Agencije mora temeljiti na vseh razpoložljivih informacijah, vključno z delom Službe za notranjo revizijo.

Odgovornost revizorja

Cilja certifikacijskega organa sta pridobiti razumno zagotovilo o tem, ali letni obračuni pravilno in pošteno prikazujejo stanje, ali sistemi upravljanja držav članic pravilno delujejo, ali je poročanje o smotrnosti pravilno in ali so odhodki zakoniti in pravilni, ter izdati poročilo revizorja, ki vključuje naše mnenje.

Revizija je vključevala preizkuševalno preverjanje dokazov, ki podpirajo informacije v letnih obračunih, ter pregled postopkov in vzorca transakcij za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v letnih obračunih. Naša odgovornost na podlagi člena 5(3) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128 zajema tudi predložitev mnenja o notranjih kontrolah; naš sklep temelji na rezultatih naše ocene skladnosti Agencije z akreditacijskimi merili iz Priloge I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2022/127. Naša odgovornost ne vključuje ocene o obstoju vseh možnih kontrol v sistemu.

Poleg tega je naša odgovornost, da podamo mnenje o tem, ali se je med našim pregledom pojavil dvom glede uradnih trditev v Izjavi o upravljanju ter ali je slednja v skladu s členom 4 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128 in Smernico Komisije št. 4 o izjavi o upravljanju.

Proučili smo vse finančne in nefinančne informacije v Izjavi o upravljanju in prilogah k njej, da bi ugotovili, ali je Izjava o upravljanju v skladu z rezultati našega pregleda. To vključuje našo oceno tega, ali navedeni rezultati kažejo na potrebo po pridržkih. Če odkrijemo kakršnekoli očitne pomembne napačne navedbe ali neskladja, proučimo posledice za naše poročilo.

Ljubljana, 9. februar 2024

Ministrstvo za finance
Urad za nadzor proračuna
Fajfarjeva 33
1502 Ljubljana

Patricija Pergar
direktorica

ODDELEK 4 – PRILOGE

Priloga št. 1	Glosar okrajšav
Priloga št. 2	Revizijski dokazi notranjih in zunanjih revizorjev
Priloga št. 3	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – revizijski cilj št. 1
Priloga št. 4	Stopnja neskladnosti – EKJS IAKS – revizijski cilj št. 4
Priloga št. 5	Stopnja neskladnosti – EKJS ne-IAKS – revizijski cilj št. 4
Priloga št. 6	Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKJS
Priloga št. 7	Ocena napak – dolžniki - EKJS
Priloga št. 8	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge II in Priloge V
Priloga št. 9	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – preglednice iz Priloge III
Priloga št. 10	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKJS – predplačila in varščine
Priloga št. 11	Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKJS
Priloga št. 12	Stopnja neskladnosti – EKSRP IAKS – revizijski cilj št. 4
Priloga št. 13	Stopnja neskladnosti – EKSRP ne-IAKS – revizijski cilj št. 4
Priloga št. 14	Usklajevanje vrednosti množice z letnim poročilom EKSRP
Priloga št. 15	Ocena napak – dolžniki – EKSRP
Priloga št. 16	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge II in Priloge V
Priloga št. 17	Pregledani vzorec pri preizkušanju podatkov – EKSRP – preglednice iz Priloge III
Priloga št. 18	Seznam pregledanih vzorcev pri preizkušanju skladnosti – EKSRP
Priloga št. 19	Organizacijska struktura plačilne agencije
Priloga št. 20	Revizija informacijskega sistema po pogodbi št. 1619-23-000019 (november, 2023)
Priloga št. 21	SIQ poročilo 2023

KONEC